

Національний фармацевтичний університет
Міністерство охорони здоров'я України

Національний фармацевтичний університет
Міністерство охорони здоров'я України

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

УДК: 615.213: 616-085:658.715:616.853

Олейнікова Наталія Вікторівна
ДИСЕРТАЦІЯ

**Наукове обґрунтування соціально-економічних підходів
до вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію**

226 – Фармація, промислова фармація
22 – Охорона здоров'я

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело _____ Н. В. Олейнікова

Науковий керівник Корж Юлія Вікторівна, кандидат фармацевтичних
наук, доцент

Харків – 2023

АНОТАЦІЯ

Олейнікова Н. В. Наукове обґрунтування соціально-економічних підходів до вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 226 – Фармація, промислова фармація (22 – Охорона здоров'я). – Національний фармацевтичний університет, МОЗ України, Харків, 2023.

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано соціально-економічні підходи до удосконалення надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування охорони здоров'я (ОЗ).

Стан здоров'я населення є одним із показників соціально-економічного розвитку будь-якої країни світу. В Україні рівень ефективності надання фармацевтичної допомоги населенню, на жаль, не є задовільний. Одним із пріоритетних напрямів реформування державної політики у сфері ОЗ України є забезпечення населення ефективними та доступними лікарськими засобами (ЛЗ), що в умовах воєнного стану, несприятливої демографічної ситуації, недостатнього фінансування виглядає досить проблематично [1, 2, 3]. Разом із тим, важливою складовою реформування ОЗ є державна підтримка хворих на соціально значущі захворювання, серед яких епілепсія посідає особливе місце. Для забезпечення прав громадян на одержання доступної фармацевтичної допомоги з боку держави необхідно запровадити комплексний підхід, підґрунтям якого має бути імплементація міжнародних стандартів та їх адаптація до реалій функціонування національної системи ОЗ [2].

У *першому* розділі дисертаційної роботи висвітлено питання соціально-медичних наслідків захворювання населення на епілепсію у світі й Україні. На підставі аналізу літературних джерел окреслені етіологічні фактори розвитку, представлена характеристика та класифікація епілепсії. Крім того, визначено, що епілепсія є поліетіологічним захворюванням, бо її розвиток пов'язаний з впливом цілої низки ендогенних та екзогенних чинників, кожний з яких створює лише передумови для розвитку епілепсії та підвищує ризик її виникнення, але не є патогенетичним.

Аналіз показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівні свідчить про те, що існують суттєві розбіжності їх у різних адміністративно-територіальних об'єднаннях країни. Наявність значної кількості областей України в групі високого рівня захворюваності на епілепсію доводить необхідність перегляду фінансового забезпечення організації надання медичної та фармацевтичної допомоги для реалізації прав громадян на отримання ефективних лікарських препаратів. Проаналізовано основні соціально-економічні та медико-фармацевтичні аспекти організації ефективних моделей надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у світовій практиці. Досліджено сучасні підходи до фармакотерапії хворих на епілепсію, а саме визначена домінуюча роль протиепілептичних препаратів (ПЕП) в їх лікуванні.

У *другому* розділі обґрунтовано мета, об'єкти, предмети, напрями та методи використані у роботі, а також обґрунтованого наукова достовірність отриманих результатів досліджень.

У *третьому* розділі розглянуто сучасні підходи та проблеми у нормативно-правовому регулюванні надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні. За результатами аналізу окреслені напрями реалізації адміністративно-правових засад та повноважень Національної служби здоров'я України (НЗСУ) на шляху ефективної реалізації державної політики з забезпечення ЛЗ хворих на епілепсію ефективними та доступними ЛЗ.

Здійснено порівняльний аналіз існуючих підходів в організації фармако-терапії епілепсії в Україні та у світовій практиці. За результатами проведених досліджень окреслені сучасні підходи щодо оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. Визначено, що для підвищення ефективності й доступності надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію рекомендовано застосовувати ступеневий, пацієнтоорієнтований підхід. З цією метою треба створити та впровадити систему регламентації призначення та застосування ЛЗ відповідно до уніфікованих клінічних протоколів (УКП) надання спеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію,

стандартів лікування та формулярів, а також проведення аудиту дотримання галузевих стандартів ОЗ.

За результатами порівняльного аналізу змісту Британського національного формуляру (БНФ), Державного формуляру лікарських засобів України (ДФЛЗУ) IX-XIII випусків, а також УКП надання спеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію виявлено певні відмінності, що затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України. Зокрема, БНФ містить 19 міжнародних непатентованих назв (МНН) ЛЗ, використовуваних для усунення різних типів епілептичних нападів, а у ДФЛЗУ останніх п'яти випусків наявні лише 9 ПЕП, що представлені у складі БНФ. Крім цього, у ДФЛЗУ відсутні ПЕП нового покоління, а саме: окскарбазепін, леветирацетам, етосуксимід, руфінамід, вігабатрин, тіагабін, еслікарбазепіну ацетат, зонісамід, лакосамід.

За результатами проведеного порівняльного аналізу існуючих підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та за кордоном на прикладі країни ЄС (Німеччина) та країни пострадянського простору (Казахстан) встановлено наступне. У клінічному протоколі лікування епілепсії в Німеччині представлено 21 протиепілептичних ЛЗ за МНН, які застосовуються з метою блокування різних типів нападів. У фармацевтичній складовій клінічного протоколу лікування епілепсії, який діє у Казахстані присутні тільки 10 ПЕП із представлених у відповідних рекомендаціях Німеччини, в УКП України спеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію – лише 12 з 21 ПЕП.

За результатами проведеного контент-аналізу розділу «Лікарські засоби для лікування епілепсії» ДФЛЗУ IX-XIII випусків виявлено, що кількість торговельних назв (ТН) ПЕП, які рекомендовані до застосування у фармакотерапії епілепсії, щороку зростає, а в останньому випуску вона збільшилась, порівняно з попереднім виданням, на 23 %. У більшості випадків цей асортимент збільшувався за рахунок ПЕП іноземного виробництва, частка яких у ДФЛЗУ останнього випуску становила 71 % проти 29 %, що припадало на ЛЗ вітчизняного виробництва.

У четвертому розділі наведено результати маркетингових досліджень ринку лікарських засобів (ЛЗ), що застосовуються у фармакотерапії епілепсії.

Визначено, що серед зареєстрованих протягом 2020-2022 рр. в Україні ПЕП з урахуванням форми випуску (ФВ) превалювали ліки іноземного виробництва. Так, частка зареєстрованих іноземних ПЕП становила 2020 року 75,3 % проти 24,7 %, що припадали на ЛЗ вітчизняного виробництва, 2021 року – 73,4 % проти 26,6 %, а 2022 року – 73,9 % проти та 26,1 % відповідно. Доведено, що 2022 року тільки 70 % від зареєстрованих ПЕП було представлено на оптовому фармацевтичному ринку. Визначено основні тенденції розвитку оптового сегменту фармацевтичного ринку, на якому представлені ПЕП, зокрема: планомірне зростання загальної кількості ПЕП; тотальне домінування ЛЗ імпортованого виробництва по всіх роках дослідження; поступове збільшення кількості вітчизняних ЛЗ протиепілептичної дії; превалювання твердих форм випуску ПЕП. За результатами аналізу змін коефіцієнта адекватності платоспроможності (Ca.s.), за період 2016-2020 рр. виявлено загальну тенденцію до зменшення його значень., що свідчить про підвищення доступності ПЕП. Однак справедливо зауважити, що зміни значення Ca.s. за всією сукупністю асортименту ПЕП є незначними та у переважній більшості відносна доступність цих препаратів обумовлена їх порівняно невисокою роздрібною ціною на ринку. Визначено, що найменування ПЕП, які представлені у складі Національного переліку ОЛЗ, були більш доступними, з соціально-економічної точки зору, для населення.

Встановлено, що за 2016-2020 рр. найбільший обсяг реалізації у грошових одиницях забезпечували ЛЗ іноземного виробництва, які на ринку України складають 80 % від обсягів загальної реалізації ПЕП, а на ринку Казахстану – 95 %. За результатами аналізу виявлено, що на ринку України протягом 2016-2019 рр. спостерігали загальну тенденцію збільшення обсягів роздрібних продажів ПЕП, які не входять до переліку ОЛЗ ВООЗ, як у натуральному, так і в грошовому вимірах.

У *п'ятому* розділі представлено клініко-економічне та фармакоекономічне обґрунтування підходів до удосконалення надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. За результатами аналізу динаміки обсягів державних закупівель ЛЗ у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва виявлено,

що протягом 2014-2018 рр. відбувалась негативна тенденція превалювання ЛЗ іноземного виробництва. Проведений аналіз обсягів закупівель ЛЗ, який був проведений у відповідності до складу 1-3 ліній фармакотерапії довів, що здебільшого державні витрати були спрямовані на закупівлю ЛЗ, які застосовуються у схемах першої лінії фармакотерапії. Результати АВС-аналізу державних закупівель ЛЗ за 2014-2018 рр. свідчать, що відбулися якісні структурні зрушення за обсягами державних витрат на закупівлю ЛЗ. Так, ЛЗ за МНН топірамаат 2014 року сформував групу А, а 2018 року – групу С. У результаті VEN-аналізу до категорії «N» не було віднесено жодного ЛЗ за МНН, які закупаються за бюджетні кошти. За результатами інтегрованого АВС/VEN-аналізу доведено, що основні фінансові ресурси держави були спрямовані насамперед на придбання ЛЗ зі статусом А/V.

За результатами частотного аналізу визначено, що всього хворим на епілепсію було призначено 87 ТН ЛЗ (76 МНН). Загальна кількість призначень дорівнювала 918, що в середньому на одного хворого припадало по 7 призначень. Лідером за кількістю призначень були ЛЗ групи N03AF01 (карбамазепін) – 102 призначення (11,11 % від загальної кількості призначень) та N03A G01 (кислота вальпроєва) – 32 призначення (3,49 %).

АВС-аналіз споживання ЛЗ хворими на епілепсію засвідчив, що до складу групи А увійшло 12 найменувань ЛЗ за МНН, зокрема 3 протиепілептичних препарати (25 % від усіх ЛЗ за групою). Визначено, що 30 % споживання ЛЗ по групі В займали препарати зі групи вітамінів та мінералів. За даними структурного аналізу групи С з'ясовано, що до її складу увійшли всього 2 найменування МНН ПЕП (ламотриджин, фенобарбітал). За результатами VEN-аналізу виявлено, що в структурі лікарських призначень пацієнтам з епілепсією питома вага препаратів з індексом V становила 7,89 % від усього асортименту, групи Е – 39,47 %, групи N – 52,63 %. Доведено, що серед ЛЗ, що входили до складу А/V, А/Е, А/N саме на групу А/V припадає найбільша сума витрат (46223,92 грн, або 36,38 % від загального споживання). Наступними за обсягами витрат є групи А/N – 31,75 % та В/N – 8,32 %, що свідчить про

нераціональне застосування ЛЗ під час надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в стаціонарних умовах.

На підставі отриманих результатів комплексного клініко-економічного дослідження запропоновано напрями підвищення ефективності надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Опрацьовані дані доказової медицини дозволяють констатувати, що ПЕП мають доведену ефективність і безпеку. За результатами фармакоеконічного аналізу методом «мінімізація витрат» визначено, що найменш фінансово витратними є схеми фармакотерапії епілепсії із застосуванням ПЕП з групи карбамазепіну. Своєю чергою найбільш витратним є застосування схем лікування епілепсії з препаратами ламотриджину. На підставі комплексних досліджень обґрунтовано сучасні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію та змодельовано їх на засадах діаграми Ісікави.

За результатами наукового дослідження розроблено та погоджено методичні рекомендації, які впроваджено в практичну діяльність, а також у освітній процес навчальних медичних та фармацевтичних закладів вищої освіти.

Ключові слова: фармацевтична допомога, фармація, епілепсія, протиепілептичний препарат, фармакотерапія, формуляр, закупівля лікарських засобів.

Список публікацій здобувача

Статті в наукових фахових виданнях

1. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Терещенко Л. В., Зайцева Ю. Л. Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2019. Т. 5, № 4. С. 14-22. (Особистий внесок – аналіз показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях, написання та підготовка статті до друку).

2. Volkova A. V., Korzh I. V., Olieinikova N. V., Zaytseva Yu. L., Tereshchenko L. V. Comparative analysis of approaches to pharmacotherapy for the treatment of epilepsy in Ukraine and the United Kingdom. *Фармацевтичний*

часопис. 2019. № 4 (52). С. 81-85. (Особистий внесок – проведення порівняльного аналізу підходів до фармакотерапії лікування епілепсії в Україні та Великобританії, написання та підготовка статті до друку).

3. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Зайцева Ю. Л. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2020. Т. 6, № 2. С. 27-36. (Особистий внесок – аналіз централізованих закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).

4. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Сурікова І. О., Афанасенко О. В. Результати клініко-економічного аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Фармацевтичний журнал*. 2022. Т. 77, № 3. С. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.32352/0367-3057.3.22.04> (Особистий внесок – клініко-економічний аналіз фармакотерапії хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).

5. Korzh I., Oleinikova N., Beketova M., Kubarieva I., Korobova Y., Sevriukov O., Afanasenko O. Comparative analysis of drug consumption for the treatment of epilepsy in Ukraine, Kazakhstan and Belarus. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2022. № 2 (36). P. 26–36. DOI: 10.15587/2519-4852.2022.255840 (Scopus). (Особистий внесок – проведення порівняльного аналізу особливостей і тенденцій споживання населенням протиепілептичних препаратів на фармацевтичних ринках України та Казахстану).

Тези

6. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Дослідження нормативно-правової бази щодо оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XI наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 24 трав. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 53-55.

7. Korzh Ju. V., Oleynikova N. V. Research incidence and prevalence of patients with epilepsy in the world and in Ukraine. *Соціальна фармація: стан,*

проблеми та перспективи : матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 25-26 квіт. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 149-150.

8. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Порівняльний аналіз підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та у Великій Британії. *Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12-13 берез. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. Т. 2. С. 323-324.

9. Kulaieva O. Ye., Olieinikova N. V., Korzh I. V. Study of indicators of morbidity of population on epilepsy in Ukraine. *Topical issues of new medicines development* : матеріали XXVII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів, м. Харків, 8-10 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 320-321.

10. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Результати АВС-аналізу публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 23-24 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 306-308.

11. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 79.

12. Korzh I. V., Olieinikova N. V., Samchenko L. V. Comparative analysis of physical availability indicators of medicines for treatment of patients with epilepsy. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XIII наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 21 трав. 2021 р. Харків : НФаУ, 2021. С. 42-43.

13. Коробова Є. С., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз споживання лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 136-137.

14. Сурікова І. О., Корж Ю. В., Решетнікова Т. Ю., Олейнікова Н. В. Статистичний аналіз медичних карток пацієнтів з епілепсією. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 209.

15. Корж Ю., Олейнікова Н., Коробова Є., Терещенко Л. Маркетинговий аналіз ринку лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів* : матеріали IX наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 22–23 верес. 2022 р. Тернопіль : ТНМУ, 2022. С. 222-223.

16. Корж Ю. В., Сурікова І. О., Олейнікова Н. В. Результати VEN-аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Протиєпілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 81-82.

17. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Коробова Є. С. Аналіз нормативно-правового регулювання пільгового забезпечення лікарськими засобами хворих на епілепсію. *Протиєпілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 76-78.

18. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Коробова Є. С. Аналіз переліку лікарських засобів для лікування епілепсії згідно з Державним формуляром. *Протиєпілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 82-84.

Методичні рекомендації

19. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. Метод. рек. Харків, 2022. 39 с. (Особистий внесок – проведення досліджень, оформлення методичних рекомендацій).

ANNOTATION

Oleynikova N. V. Scientific substantiation of social and economic approaches to improving of pharmaceutical aid for epilepsy patients.

Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 226 – Pharmacy, industrial pharmacy (22 – Health care). –National University of Pharmacy, Ministry of Health of Ukraine, Kharkiv, 2023.

The dissertation scientifically substantiates social and economic approaches to improving the providing of pharmaceutical aid to epilepsy patients in the conditions of health care (HC) reforming.

The state of health of the population is one of the indicators of the social and economic development of any country in the world. In Ukraine, the level of effectiveness of pharmaceutical aid providing to the population, unfortunately, is not satisfactory. One of the priority directions of the state policy reforming in the field of health care of Ukraine is to provide the population with effective and affordable medicines, which in the conditions of martial law, unfavorable demographic situation and insufficient funding looks quite problematic [1, 2, 3]. At the same time, an important component of the health care reforming is the state support for patients with socially significant diseases, among which epilepsy occupies a special place. In order to ensure the rights of citizens to receive affordable pharmaceutical aid from the state, it is necessary to implement a comprehensive approach, the foundation of which should be the implementation of international standards and their adaptation to the realities of the functioning of the national healthcare system [3].

In the first chapter of the dissertation, the issue of social and medical consequences of epilepsy in the world and in Ukraine has been highlighted. Based on the literary sources analysis, the etiological factors of its development have been outlined, the characteristics and classification of epilepsy have been presented. In addition, it is determined that epilepsy is a polyetiological disease, because its development is associated with the influence of a number of endogenous and exogenous

factors, each of which only creates prerequisites for the development of epilepsy and increases the risk of its occurrence, but is not pathogenetic.

The analysis of the epilepsy morbidity in Ukraine at the state and regional levels has showed that there are significant differences between them in different administrative and territorial entities of the country. The presence of a significant number of Ukraine's regions in the group with a high level of epilepsy incidence proves the need to review the financial support of the organization of medical and pharmaceutical aid providing in order to realize the rights of citizens to receive effective medicines. The main social and economic while medical and pharmaceutical aspects of the organization of effective models of medical and pharmaceutical aid providing to the epilepsy patients in global practice have been analyzed. Modern approaches to the pharmacotherapy of patients with epilepsy have been studied, namely, the dominant role of antiepileptic drugs (AED) in their treatment has been determined.

The second chapter substantiates the purpose, objects, subjects, directions and methods used in the work, as well as substantiates the scientific reliability of the obtained results.

The third chapter examines modern approaches and problems in the regulatory and legal regulation of pharmaceutical aid for epilepsy patients in Ukraine. Based on the results of the analysis, the directions for the implementation of the administrative and legal principles and powers of the National Health Service of Ukraine (NHSU) on the way to the effective implementation of the state policy on providing of epilepsy patients with effective and affordable medicines have been outlined.

A comparative analysis of existing approaches in the organization of epilepsy pharmacotherapy in Ukraine and in global practice had been carried out. Based on the results of the research, modern approaches to optimizing of the pharmaceutical aid to patients with epilepsy provision have been outlined. It was determined that in order to increase the efficiency and availability of medical and pharmaceutical aid for epilepsy patients, it is recommended to use a step-by-step patient-oriented approach. To this end, it is necessary to create and implement a system for regulating

the prescription and application of medicines in accordance with unified clinical protocols (UCP) for providing specialized medical aid to epilepsy patients, treatment standards and formularies, as well as conducting an audit of compliance with industry standards in healthcare.

According to the results of a comparative analysis of the British National Formulary (BNF) content, the State Formulary of Medicines (SFM) of Ukraine, IX-XIII editions, as well as the UCP for the providing of specialized medical care to the epilepsy patients, certain differences have been found, which are approved by the orders of the Ministry of Health (MH) of Ukraine. In particular, the BNF contains 19 international non-proprietary names (INN) of drugs used to eliminate various types of epileptic seizures, and in the SFM of the last five issues there were only 9 AED presented in the BNF. In addition, there are no AED of the new generation in SFM, namely: oxcarbazepine, levetiracetam, ethosuximide, rufinamide, vigabatrin, tiagabine, eslicarbazepine acetate, zonisamide, lacosamide.

According to the results of the conducted comparative analysis of existing approaches to the epilepsy's pharmacotherapy in Ukraine and abroad, using the example of an EU country (Germany) and a country of the post-Soviet space (Kazakhstan), the following had been established. In the clinical protocol for the epilepsy treatment in Germany, there are 21 AED according to the INN, which are used to block various types of seizures. In the pharmaceutical component of the clinical protocol for the epilepsy treatment, which operates in Kazakhstan, there are only 10 AED from those presented in the relevant recommendations in Germany, in the Ukrainian clinical protokol of specialized medical care for epilepsy patients - only 12 of 21 AEDs.

According to the results of the content analysis of the SFM in Ukraine, 9th-13th editions, section «Drugs for the treatment of epilepsy», it has been found that the number of trade names (TN) of AED, which were recommended for use in the pharmacotherapy of epilepsy, increases every year. In the last edition SFM it increased, comparable to previous edition, by 23%. In most cases, this assortment

increased due to foreign-made AED, the share of which in the last-release SFM was 71% against 29%, which was the share of domestically produced medicines.

The fourth chapter presents the results of marketing research on the market of drugs used in the pharmacotherapy of epilepsy. It was determined that among the AED registered in Ukraine during 2020-2022, taking into account the dosageform (DF), drugs of foreign production prevailed. Thus, in 2020, the share of registered foreign AED was 75,3% against 24,7% of domestically produced medicines, in 2021 – 73,4% against 26,6%, and in 2022 – 73,9% against and 26,1% respectively. It has been proven that in 2022, only 70 % of registered AED were presented on the whole-sale pharmaceutical market. The main trends in the development of the wholesale segment of the pharmaceutical market, in which AED were represented, have been determined. In particular: a gradual increase in the total number of AED; the total dominance of import-produced pharmaceuticals during all years of the study; gradual increase in the number of domestic antiepileptic drugs, the prevalence of solid AED's forms; gradual increase of specialized medical care for patients with epilepsy. According to the results of the analysis of changes in the solvency adequacy ratio (Ca.s.), for the period 2016-2020, a general tendency to decrease its values has been revealed, which indicates an increase in the availability of AED. However, it is fair to note that changes in the value of Ca.s. for the entire range of AED are insignificant, and in the vast majority the relative availability of these drugs is due to their relatively low retail price on the market. It was determined that AED, which are included in the National List of Essential medicines, were more accessible, from a social and economic points of view, to the population.

It was established that during 2016-2020, the largest volume of sales in monetary units was provided by foreign-made medicines, which on the market of Ukraine made up 80% of the total volume of AED' sales, and on the market of Kazakhstan - 95%. Based on the results of the analysis, it was found that during 2016-2019 in the Ukrainian market, a general trend of increasing retail sales of AEDs, which are not included in the WHO list of AED, was observed, both in natural and in monetary terms.

The fifth chapter presents the clinical and economic while pharmacoeconomic substantiation of approaches to improving the providing of pharmaceutical aid to the epilepsy patients. According to the results of the analysis of the dynamics of the volumes of state procurement of medicines in terms of domestic and foreign production, it has been found that during 2014-2018 there were a negative trend of the prevalence of foreign-made medicines. The conducted analysis of the volume of drug purchases, which was carried out in accordance with the composition of 1-3 lines of pharmacotherapy, proved that mostly state expenditures were directed to the purchase of drugs that are used in the schemes of the first line of pharmacotherapy. The results of ABC analysis of state procurement of pharmaceuticals for 2014-2018 indicate that there have been qualitative structural shifts in the volume of state spending on purchasing medicines. Thus, topiramate has formed group A in 2014, and group C in 2018. As a result of the VEN-analysis, not a single drug under INN, purchased with budget funds, was assigned to the «N» category. According to the results of the integrated ABC/VEN analysis, it was proved that the main financial resources of the state were directed primarily to the purchase of A/V status medicines.

According to the results of the frequency analysis, it was determined that a total of 87 TN drugs (76 INN) were prescribing to patients with epilepsy. The total number of prescribing was 918 which averaged 7 prescribing per patient. The drug group N03AF01 (carbamazepine) – 102 prescribing (11,11 % of the total number of prescribing) and N03A G01 (valproic acid) – 32 prescribing (3,49 %) were the leaders in the number of prescribing.

ABC analysis of drug consumption by epilepsy patients confirmed that group A included 12 names of drugs according to the INN, in particular 3 antiepileptic drugs (25% of all drugs by group). It was determined that 30% of consumption of medicines in group B was occupied by medicines of the vitamins and minerals group. According to the structural analysis of group C, it was found that it included only 2 INN names of AED (lamotrigine, phenobarbital). According to the results of the VEN analysis, it was found that in the structure of drug prescribing for epilepsy

patients, the specific weight of drugs with index V was 7,89% of the entire range, group E – 39,47 %, group N – 52,63 %. It has been proven that among drugs included in A/V, A/E, A/N group A/V accounts for the largest amount of expenses (46223,92 UAH, or 36,38 % of total consumption). The next in terms of expenditure are groups A/N – 31,75 % and B/N – 8,32 %, which indicates the irrational use of drugs during the providing of pharmaceutical aid to the epilepsy patients in hospital conditions.

Based on the results of a comprehensive clinical and economic study, directions for improving the efficiency of providing pharmaceutical aid to epilepsy patients are proposed.

The processed data of evidence-based medicine allow us to state that AED have proven effectiveness and safety. According to the results of the pharmaco-economic analysis by the "cost minimization" method, it was determined that the least financially expensive are the regimens of pharmacotherapy of epilepsy with the use of AED from the carbamazepine group. In turn, the most expensive is the use of epilepsy treatment regimens with lamotrigine drugs. On the basis of complex studies, modern approaches to improving pharmaceutical aid for epilepsy patients were substantiated and modeled on the basis of the Ishikawa diagram.

According to the results of scientific research, methodological recommendations were developed and agreed, which were implemented in practical activities, as well as in the educational process of medical and pharmaceutical institutions of higher education.

Key words: pharmaceutical aid, pharmacy, epilepsy, antiepileptic drug, pharmacotherapy, formulary, procurement of medicines.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	20
ВСТУП	21
РОЗДІЛ 1 ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНИХ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЕПІЛЕПСІЮ У СВІТІ Й УКРАЇНІ	29
1.1 Загальна характеристика епілепсії: етіологія, класифікація, фактори ризику її розвитку та прогресування	29
1.2 Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях	34
1.3 Соціально-економічні та медико-фармацевтичні аспекти організації медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсії в світі	41
1.4 Огляд сучасних підходів до фармакотерапії хворих на епілепсію	48
Резюме	54
РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ДИСЕРТАЦІЇ ТА ОСНОВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	56
2.1 Обґрунтування напрямів та об'єктів дослідження	56
2.2 Загальна методика наукового дослідження та методи розв'язання завдань	59
Резюме	68
РОЗДІЛ 3 ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ПІДХОДІВ ТА ПРОБЛЕМ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ЕПІЛЕПСІЮ.....	69
3.1 Аналіз сучасного стану нормативно-правового регулювання надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні	69

3.2 Аналіз адміністративно-правового регулювання та повноважень Національної служби здоров'я України щодо реалізації державної політики з забезпечення ефективними та доступними ліками хворих на епілепсію в Україні	78
3.3 Результати порівняльного аналізу сучасних підходів до фармакотерапії та фармацевтичної складової клінічних протоколів лікування епілепсії в Україні та за кордоном	81
3.4 Результати ретроспективного контент-аналізу Державного формуляру лікарських засобів в Україні IX-XIII випусків за розділом «Лікарські засоби для лікування епілепсії»	89
Висновки до третього розділу	94
РОЗДІЛ 4 МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЕПІЛЕПСІЮ	97
4.1 Ретроспективний аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію	97
4.2 Аналіз змін показників, що характеризують соціально-економічну доступність протиепілептичних препаратів в Україні.....	106
4.3 Результати структурного аналізу споживання лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію.....	110
Висновки до четвертого розділу.....	119
РОЗДІЛ 5 КЛІНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА ФАРМАКОЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ЕПІЛЕПСІЮ	122
5.1. Аналіз державних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію.....	122
5.2 Результати дослідження державних закупівель протиепілептичних препаратів за фармакотерапевтичними параметрами їх застосування для лікування хворих на епілепсію	125

5.3 Дослідження показників фактичного споживання	
лікарських засобів хворими на епілепсію	129
5.4 ABC-, VEN- та інтегрований ABC/VEN-аналізи споживання	
лікарських засобів хворими на епілепсію	134
5.5 Фармакоекономічне обґрунтування раціональності застосування	
протиепілептичних препаратів для лікування хворих	
на епілепсію	139
Висновки до п'ятого розділу	153
ВИСНОВКИ.....	156
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	159
ДОДАТКИ.....	178

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АТХ – анатомо-терапевтично-хімічна класифікація;
БНФ – Британський національний формуляр;
ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я;
ДЕЦ – Державний експертний центр;
ДФЛЗУ – Державний формуляр лікарських засобів України;
ЗОЗ – заклад охорони здоров'я;
КМУ – Кабінет Міністрів України;
ЛЗ – лікарський засіб;
МКХ 10 – Міжнародна класифікація хвороб (10 перегляд);
МНН – міжнародна непатентована назва;
МОЗ – Міністерство охорони здоров'я;
НПА – нормативно-правовий акт;
НСЗУ – Національна служба здоров'я України;
ОЗ – охорона здоров'я;
ОЛЗ – основні лікарські засоби;
ПЕП – протиепілептичний препарат;
ТН – торгівельна назва;
УКП – уніфікований клінічний протокол;
ЦОВВ – центральний орган виконавчої влади;
DDD – defined daily dose;
ILAE – International League Against Epilepsy;
MHRA – Medicines and Healthcare products Regulatory Agency;
NICE – The National Institute for Health and Care Excellence;
QALYs – quality adjusted life years;
SUDEP – sudden unexpected death in epilepsy

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження

Основними завданнями державної політики у сфері охорони здоров'я (ОЗ) є збереження і зміцнення здоров'я населення, зниження рівня захворюваності, покращення якості та тривалості життя хворих. Для реалізації визначених завдань необхідно планомірно здійснювати державні заходи, що спрямовані на підвищення ефективності надання фармацевтичної та медичної допомоги хворим на різні патології [1, 2]. У сучасних умовах реформування вітчизняної системи ОЗ гостро постає проблема оптимізації її фінансування, особливо на шляху реалізації євроінтеграційних намірів України забезпечувати населення доступними лікарськими засобами (ЛЗ) треба з огляду на міжнародні стандарти та підходи [3].

Епілепсія займає третє місце у світі за розповсюдженістю серед хвороб нервової системи та належить до захворювань, що мають важливе соціально-економічне значення. На це захворювання припадає 0,6 % глобального тягара хвороб – показника, що об'єднує роки життя, втрачені внаслідок передчасної смерті, і роки, проведені в станах, нижчих від рівня повноцінного здоров'я [4, 5].

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), у світі близько 50 млн населення хворіє на епілепсію [6]. За оцінками фахівців, у країнах з високим рівнем доходу щорічно кількість випадків епілепсії діагностують у 49 осіб на 100 тис. населення, у країнах з низьким та середнім рівнем доходу – 139 осіб на 100 тис. населення. Близько 80 % хворих на епілепсією проживають у країнах з низьким та середнім рівнем доходу. Більшість з них не отримує необхідного лікування [7]. Відповідно до даних офіційної статистики Міністерства охорони здоров'я України станом на 2018 р. було зареєстровано 52 947 хворих на епілепсію, що складає 0,12 % від загальної кількості населення.

Вищезазначена проблема зростання показників поширеності епілепсії серед населення, обмежене державне фінансування сфери ОЗ багатьох країн та стрімкий розвиток світового фармацевтичного ринку свідчать про необхідність раціонального вибору ЛЗ.

Організація ефективного надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію потребує залучення значних фінансових ресурсів. З огляду на вищезазначене особливої ваги набувають наукові дослідження з обґрунтування соціально-економічних підходів до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування вітчизняної системи ОЗ.

В Україні проблеми удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію протягом останніх років не перебувають у центрі уваги науковців, хоча є певна кількість публікацій, де висвітлено окремі питання зазначеної тематики. Так, А. Є. Дубенко досліджував фармакоекономічні аспекти квантифікованих показників якості життя хворих на епілепсію, визначав вартість лікування епілепсії, розраховував прямі та непрямі витрати на хворого взагалі та залежно від особливостей клінічного перебігу епілепсії, гендерних, вікових та соціально-економічних особливостей таких пацієнтів [8, 9, 10]. М. Бекетова та І. Кубарєва сформували перелік ЛЗ, що їх, на думку авторів, варто внести до програми реімбурсації вартості надання фармацевтичної допомоги дітям з паралітичними синдромами, які потребують паліативного догляду, в рамках науково-практичного обґрунтування соціально-фармацевтичної складової паліативної допомоги дітям [11].

У роботах Я. О. Гриньків представлені результати досліджень інформаційно-організаційне забезпечення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію; проаналізовані вартісні характеристики проведення фармакотерапії епілепсії з використанням препаратів вальпроєвої кислоти і карбамазепіну; розглянуті особливості застосування протиепілептичних препаратів [12, 13].

В. Й. Мамчур було проаналізовано клінічні аспекти та проведена економічна оцінка ефективності застосування протиепілептичних препаратів [14].

Проте обґрунтування соціально-економічних підходів до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування вітчизняної ОЗ вперше постає предметом комплексного дослідження. Вищезазначене дозволило сформулювати тему дослідження, визначити завдання, зміст та структуру роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами

Дисертаційну роботу виконано згідно з планом науково-дослідних робіт Національного фармацевтичного університету в межах теми «Організація фармацевтичної справи, менеджмент і маркетинг у фармації» (номер державної реєстрації № 01144000954). Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради НФаУ.

Мета і завдання дослідження

Мета дисертації полягає у науковому обґрунтуванні соціально-економічних підходів до вдосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Для досягнення визначеної мети необхідно розв'язати такі завдання:

- визначити основні соціально-медичні проблеми організації ефективного лікування хворих на епілепсію у світі й Україні;
- проаналізувати сучасні підходи до адміністративно-правового регулювання та повноважень НЗСУ на шляху реалізації державної політики з забезпечення ефективними та доступними ліками хворих на епілепсію в Україні;
- провести порівняльний аналіз сучасних підходів до фармакотерапії та фармацевтичної складової клінічних протоколів лікування епілепсії в Україні та за кордоном;
- провести ретроспективний контент-аналіз розділу «Лікарські засоби для лікування епілепсії» ДФЛЗУ IX-XIII випусків;
- здійснити маркетинговий аналіз фармацевтичного ринку ПЕП в динаміці років для визначення основних тенденцій його розвитку у напрямку підвищення рівня соціально-економічної доступності цих препаратів для населення;
- проаналізувати державні закупівлі ЛЗ, які застосовуються у лікуванні епілепсії у динаміці років з метою оцінки проблеми раціонального використання обмежених ресурсів ОЗ;

- провести клініко-економічний аналіз фактичного стану надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію за даними деперсиніфікованої бази лікарських призначень ЛЗ медичних карток пацієнтів;
- провести ретроспективний контент-аналіз наукових публікацій за показниками клінічної ефективності ПЕП, які застосовують у схемах лікування хворих на епілепсію;
- здійснити фармакоекономічну оцінку схем лікування епілепсії;
- розробити та обґрунтувати методичні рекомендації щодо соціально-економічних підходів до удосконалення організації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування ОЗ.

Об'єктами дослідження було обрано: організацію надання медико-соціальної і фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування системи ОЗ.

Предметом дослідження визначено процес надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування ОЗ.

Інформаційну базу досліджень сформували статистичні дані захворюваності на епілепсію, які представлені на офіційних сайтах ВООЗ та МОЗ України; законодавчі та НПА, які регулюють організацію фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію; спеціальні літературні джерела, в яких представлені дані з етіології, патогенезу, симптоматиці протікання та сучасних методах діагностики та фармакотерапії епілепсії; офіційні дані Державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» стосовно реєстрації ЛЗ; цінові характеристики ПЕП, які представлені на фармацевтичних ринках України; обсяги державних закупівель ПЕП, які проводились в Україні; статистичні дані, що характеризують стан розвитку національних фармацевтичних ринків (України, Казахстану); дані деперсиніфікованої бази лікарських призначень хворим на епілепсію; дані Державної служби статистики України; дані відповідних до часу проведення досліджень реєстрів зміни оптово-відпускних цін на ЛЗ; доказові дані (наукові публікації з відповідним рівнем доказовості щодо ефективності та безпечності застосування ПЕП, що представлена у базі даних PubMed).

Методи дослідження

У науковому дослідженні використано такі методи: спостереження, порівняння, аналізу та синтезу (постанова проблеми та вивчення об'єктів дослідження); системно-аналітичний, структурно-логічний, порівняльний (вивчення наукових, аналітичних, методичних документів, нормативно-правових актів, що відповідають тематиці дослідження); маркетингові методи аналізу (вивчення оптового та роздрібного сегментів фармацевтичного ринку ПЕП, аналіз соціально-економічної доступності ЛЗ, обсягів споживання ПЕП); клініко-економічні методи, зокрема частотний, ABC/VEN-аналіз (вивчення структури державних закупівель ПЕП, лікарських призначень, показників споживання ПЕП та витрат у разі епілепсії під час стаціонарного лікування); контент-аналіз (узагальнення даних НПА, наукової літератури, зокрема доказової медицини, про ефективність ПЕП, застосовуваних у схемах лікування хворих на епілепсію); фармакоекономічний аналіз методом «мінімізація витрат» (визначення економічно ефективних схем лікування епілепсії). Методи описового узагальнення та абстрактного моделювання було використано, щоб сформулювати висновки та рекомендації щодо обґрунтування напрямів підвищення ефективності надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в комплексному обґрунтуванні та розробці соціально-економічних підходів до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування сфери ОЗ.

Уперше:

- досліджено стан та окреслено проблеми надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, що здійснюється державою централізовано та децентралізовано за механізмами публічних закупівель ЛЗ;
- визначені напрями удосконалення адміністративно-правового регулювання надання фармацевтичної хворим на епілепсію за умов реформування ОЗ та існуючого ресурсного забезпечення галузі;
- проведено фармакоекономічне обґрунтування раціональності застосування схем лікування епілепсії;

- розроблені напрями удосконалення надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію за результатами узагальнення організаційно-економічних, маркетингових, клініко-економічних, фармакоекономічних та інших методів досліджень за умов реформування вітчизняної ОЗ.

Удосконалено:

- науково-прикладні підходи до проведення аналізу змін показників соціально-економічної доступності ПЕП у відповідності до особливостей державного регулювання цін на ЛЗ в Україні;
- проведення ретроспективного контент-аналізу фармацевтичної складової клінічних протоколів лікування епілепсії та НПА, що регулюють забезпечення ЛЗ психоневрологічних хворих в Україні та за кордоном;
- напрями проведення аналізу фактичного споживання ЛЗ для лікування хворих на епілепсію з урахуванням вимог Базового переліку основних лікарських засобів ВООЗ.

Набуло подальшого розвитку:

- клініко-економічні дослідження лікарських призначень та споживання ЛЗ хворими на епілепсію в Україні;
- маркетингового аналізу асортименту ПЕП, які зареєстровані в Україні у відповідності до сучасних підходів фармакотерапії епілепсії.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сукупно вони становлять теоретичну і методологічну базу для практичного вдосконалення процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, зокрема для розробки ефективних напрямів підвищення рівня соціально-економічної доступності.

За результатами наукового дослідження розроблено методичні рекомендації «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію», які було затверджено на засіданні вченої ради Національного фармацевтичного університету (протокол № 3 від 31.05.2022 р.). Зазначені методичні рекомендації знайшли застосування у практичній діяльності Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками у

Харківській області (акт впровадження від 27.06.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармація Рівненщини» (акт впровадження від 02.08.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармація Харківщини» (акт впровадження від 10.08.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармація Полтави» (акт впровадження від 16.08.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармація Київщини» (акт впровадження від 17.08.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармація Києва» (акт впровадження від 22.08.2023 р.), Товариства з обмеженою відповідальністю «ФК Магнолія» (акт впровадження від 13.09.2023 р.), Приватної фірми «Лекта» (акт впровадження від 17.10.2023 р.), а також у освітньому процесі Національного фармацевтичного університету: (акт впровадження від 17.05.2023 р.); Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (акт впровадження від 15.06.2023 р.); Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (акт впровадження від 11.12.2023 р.).

Особистий внесок здобувача

Наукова робота є самостійною завершеною працею, у якій дисертантці належить вирішальна роль в обґрунтуванні напрямів та об'єктів дослідження, організації проведення експериментальної частини, обробці й інтерпретації результатів, узагальненні досягнень і побудуванні на їх основі наукових положень та висновків, винесених на захист.

Результати досліджень статистично оброблено, систематизовано та опрацьовано. Співавторами наукових праць є науковий керівник та науковці, спільно з якими виконано дослідження. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, дисертантці належить фактичний матеріал і основний творчий добробок. Постанова мети, завдань та шляхів їх реалізації, обговорення результатів здійснено разом із науковим керівником. Персональний внесок у всіх працях, опублікованих зі співавторами (к. фарм. н. А. В. Волкова, к. фарм. н. Л. В. Терещенко, к. фарм. н. Ю. Л. Зайцева, к. фарм. н. І. О. Сурікова, к. фарм. н. І. В. Кубарева, к. фарм. н., О. Ю. Коробова, к. фарм. н. О. В. Афанасенко, к. фарм. н. О. В. Сєврюков), зазначено в анотації дисертації.

Апробація матеріалів дослідження

Основні теоретичні положення, практичні результати дисертації авторка висвітлювала на багатьох міжнародних науково-практичних конференціях: XI науково-практичній Інтернет-конференції «Фармакоекономіка в Україні: стан і перспективи розвитку» (Харків, 2019), V міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи» (Харків, 2019), IV міжнародній науково-практичній конференції «Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів» (Харків, 2020), XXVII міжнародній науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Topical issues of new medicines development» (Харків, 2020), VI міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи» (Харків, 2020), міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації = Topical issues of clinical pharmacology and clinical pharmacy» (Харків, 2020), Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання клінічної фармакології та фармації» (Харків, 2020), XIII науково-практичній Інтернет-конференції «Фармакоекономіка в Україні: стан і перспективи розвитку» (Харків, 2021), IX науково-практичній конференції з міжнародною участю «Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів» (Тернопіль, 2022), II Міжнародній науково-практичній дистанційній конференції «Сучасні аспекти створення лікарських засобів» (Харків, 2022).

Структура та обсяг дисертації

Дисертаційна робота, викладена на 265 сторінках машинописного тексту, складається з анотації, вступу, 5 розділів, висновків, списку використаних джерел та 9 додатків. Обсяг основного тексту дисертації складає 135 сторінок друкованого тексту. Роботу ілюстровано 34 таблицями та 31 рисунком. Список використаних джерел містить 170 найменування, з яких 78 кирилицею та 92 латиницею.

РОЗДІЛ 1

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-МЕДИЧНИХ ПРОБЛЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЕПІЛЕПСІЮ У СВІТІ Й УКРАЇНІ

1.1 Загальна характеристика епілепсії: етіологія, класифікація, фактори ризику її розвитку та прогресування

Міжнародна протиепілептична ліга (International League Against Epilepsy – ILAE) 2014 року визначила епілепсію як хворобу головного мозку, що діагностують за наявності будь-якої з таких умов:

- принаймні два неспровокованих (або рефлексорних) напади з інтервалом >24 год;
- один неспровокований (або рефлексорний) напад та ймовірність подальших нападів, подібна до загального ризику рецидиву (щонайменше 60 %) після двох неспровокованих нападів упродовж наступних 10 років;
- епілептичний синдром [15].

Безумовно, застосування цього визначення, діагностування епілепсії та початок лікування пацієнтів можливі лише у випадках, коли є впевненість у тому, що напади є епілептичні. Епілептичний напад – це тимчасова поява ознак та/або симптомів через аномальну надмірну або синхронну активність нейронів головного мозку. Згідно з концепцією цього визначення епілепсія існує після принаймні одного неспровокованого нападу, коли є високий ризик його повторення, хоча реальний ризик підлягає обговоренню. Після одного неспровокованого нападу ризик повторного становить 40-52 % [16]. Після двох неспровокованих нефебрильних нападів ризик мати ще один упродовж 4 років становить 73-95 % з довірчим інтервалом 59-87 %, що постає як вірогідність близько 60-90 % [17].

Згідно з класифікацією (2017 р.) ILAE виокремлюють такі основні типи епілептичних нападів: вогнищеві (фокальні), генералізовані та напади «з

невідомим місцем початку» (onset unknown) [18]. Своєю чергою кожен з цих типів охоплює моторні та немоторні напади (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація типів епілептичних нападів ILAE, 2017 (базова версія)[18]

Вогнищевий початок		Генералізований початок	Невідомий початок
З усвідомленням	З порушенням усвідомлення	Моторні: • тоніко-клонічні • інші моторні Немоторні (абсанс)	Моторні: • тоніко-клонічні • інші моторні Немоторні (абсанс)
Моторний початок		Немоторний початок	Некласифіковані
Від вогнищевих до білатеральних тоніко-клонічних			

Класифікація епілепсії містить три рівні й починається з таких типів нападів (рис. 1.1). Передбачають, що напади в пацієнта відповідають визначенню, наданому в новій класифікації нападів (ILAE, 2017 р.) [15, 19].

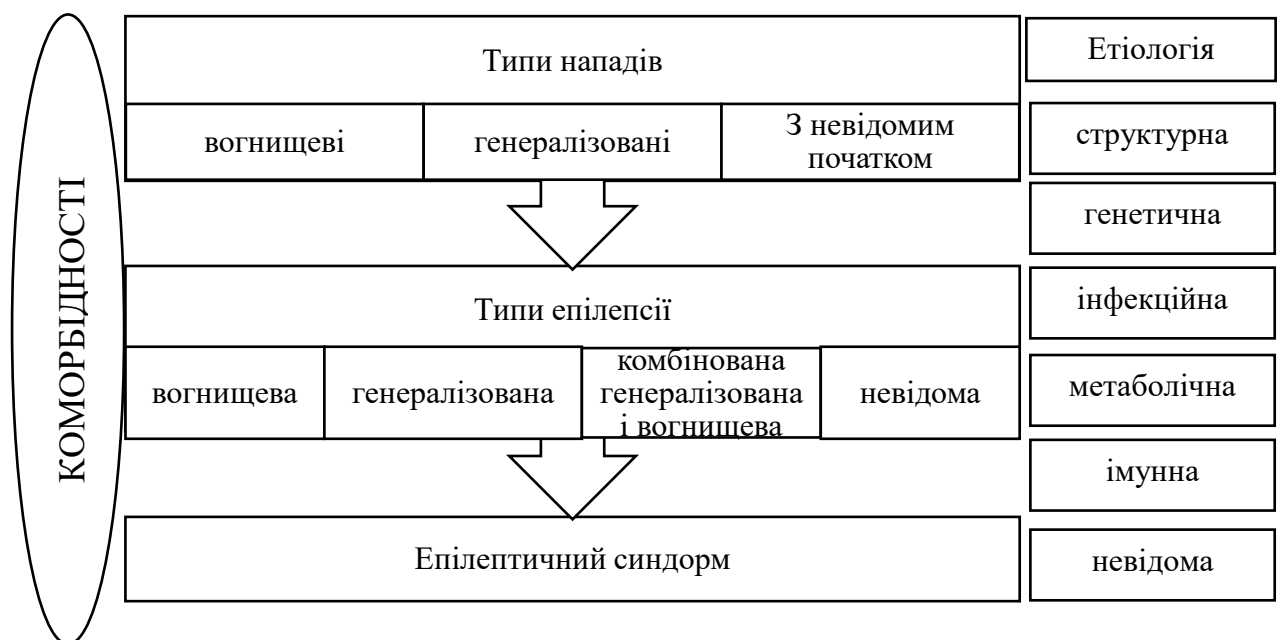

Рис. 1.1 Схема класифікації епілепсії, за даними ILAE 2017 року

Ця класифікація передбачає розгляд етіології на кожному етапі, що підкреслює важливість урахування етіологічного фактора під час діагностики, бо він значним чином впливає на вибір стратегії лікування. Етіологічні чинники в класифікації епілепсії згруповано відповідно до їхнього потенційного значення для фармакотерапії [15, 18]:

1. *Генетична* (попередня назва – ідіопатична) епілепсія. Основна причина її виникнення – безпосередній результат відомого або ймовірного генетичного дефекту. Такі форми епілепсії складають близько 10 % від усіх випадків захворювання. Напади є ядром хвороби, яка не проявляється в 100 % у нащадків, а тільки в певному відсотку випадків. «Генетична» епілепсія не завжди означає «спадкова», тому що мутації в генах можуть виникнути у внутрішньо-утробному періоді або навіть після народження. Уже виявлено локалізації патологічних генів на хромосомах для більшості таких форм епілепсії. Із цим структурних змін у головному мозку пацієнтів не спостерігають.

2. *Структурна* (попередня назва – симптоматична) епілепсія має відому причину, її розглядають як наслідок або прояв захворювань центральної нервової системи (ЦНС), вона є найчастішою формою епілепсії в дорослих. Більшість захворювань головного мозку, що існують нині, може з різною вірогідністю дати початок розвитку епілепсії зі структурними змінами в головному мозку, які виявляють після проведення магнітно-резонансної томографії. Це травми, пухлини, вроджені вади розвитку мозку, судинні захворювання тощо. Навіть такі хвороби, як розсіяний склероз, хвороба Альцгеймера можуть у невеликому відсотку випадків супроводжуватись епілептичними нападами. Важливе значення має перебіг пологів, коли народився хворий. Це можуть бути ускладнення за вагітності матері, травма мозку під час пологів, удушшення, наприклад, внаслідок обвиття ший дитини пуповиною, довгий безводний період або стрімкі пологи, які можуть спричинити виникнення патологічних вогнищ у головному мозку.

3. *Метаболічна епілепсія* (у попередній класифікації 1989 р. такі форми захворювання належали до групи симптоматичної епілепсії). За такої епілепсії

існує чіткий, генетично зумовлений метаболічний стан (наприклад, дефіцит транспортера глюкози, мітохондріальні розлади). Ці форми епілепсії проявляються переважно в дитячому віці і потребують спеціальних досліджень, особливо за наявності нападів, які погано піддаються лікуванню.

4. *Інфекційна епілепсія* (раніше теж належала до симптоматичної епілепсії) виникає як наслідок запальних (інфекційних) хвороб головного мозку (менінгітів, енцефалітів, викликаних різними збудниками: вірусами герпесу, кору, паротиту, краснухи, малярії, туберкульозу, СНІДу, нейроцистоцеркозу, токсоплазмозу, нейробореліозу тощо).

5. *Імунна епілепсія* (нова етіологічна група), за якої виникає яскраво виражена імунна відповідь головного мозку на пошкоджувальний чинник з ознаками запалення центральної нервової системи (наприклад, лімбічний енцефаліт, деякі тяжкі дитячі епілептичні енцефалопатії).

6. *Епілепсія невідомої етіології* (із невідомою причиною, попередня назва – криптогенна епілепсія), за якої точну причину не вдається з'ясувати навіть у разі використання сучасних методів дослідження. На жаль, у частини хворих безпосередній чинник визначити не вдається. Часто хворий не може надати інформацію про захворювання, які він мав дитиною, як реагував на щеплення, чи мав травми голови, судоми за підвищення температури тіла тощо. І тоді причина хвороби залишається прихованою. Така форма епілепсії буває в 30-40 % випадків.

7. *Коморбідність*. Нині маємо великий масив інформації про супутні розлади за наявності епілепсії, такі, як проблеми навчання, поведінки, а також психологічні розлади. Зазначені порушення суттєво відрізняються за ступенем тяжкості від незначних складнощів у навчанні та психологічних змін до тяжких психіатричних захворювань, а саме розладів аутистичного спектра й депресії, що призводять до психосоціальних проблем. У разі тяжких форм епілепсії може виникати складний діапазон супутніх захворювань: моторні порушення (церебральний параліч), порушення функції ходи і координації рухів, розлади сну, захворювання системи травлення тощо. На кожному етапі діагностики

епілепсії та розвитку захворювання, крім етіології, треба брати до уваги наявність супутньої патології, що дасть змогу запропонувати адекватну корекцію.

Як свідчать дані наукової літератури, епілепсія є поліетіологічним захворюванням, бо її розвиток пов'язаний із цілою низкою ендогенних та екзогенних факторів, кожний з яких створює лише передумови епілепсії та підвищує ризик її виникнення, але не є патогенетичним. Розрізняють три види схильності – спадкову, вроджену, набуту [20, 21]. З метою призначення ефективного лікування хворим на епілепсію потрібно знати фактори ризику [22, 23], які призводять до розвитку цього стану (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

**Основні етіологічні фактори епілепсії
(Hauser et al., 1993, Annegers et al., 1995)**

Етіологічні фактори епілепсії	Частота, %
Генетичні	65,5
Судинні захворювання головного мозку	10,9
Пре- та перинатальні ураження нервової системи	8,0
Черепно-мозкова травма	5,5
Пухлини головного мозку	4,1
Дегенеративні захворювання ЦНС	3,5
Інфекції	2,5

Варто зауважити, що епілепсія може виникнути в будь-якому віці незалежно від статі чи етнічної групи. Все залежить від причини, яка зумовила захворювання. Статистичні дані свідчать, що частіше хворіють діти (особливо першого року життя) і особи похилого віку (понад 65 років) [24, 25]. У дітей та старших осіб клітини мозку можуть стати надмірно збудливі: у першому випадку внаслідок незрілості мозку, генетичних порушень у нейронах, а в другому – через прогресивні вікові та хворобливі зміни в ньому [26]. Існують так звані віко-залежні форми епілепсії. Особливо вони характерні для осіб дитячого та підліткового віку, і певна частина з них має сприятливий прогноз щодо одужання.

Варто зазначити, що результати сучасних досліджень етіології епілепсії та певного виокремлення груп ризику серед населення не мають чіткого визначення щодо впливу розглядуваних факторів на розвиток цієї патології [27]. Тому актуальним постає аналіз показників поширеності та захворюваності на епілепсію серед населення України з подальшим вивченням особливостей надання фармацевтичної допомоги категоріям хворих.

1.2 Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях

Здоров'я населення є одним з основних медико-соціальних показників, який впливає на благополуччя країни, її соціально-економічний, екологічний, демографічний та санітарно-гігієнічний стан, а також сприяє збільшенню трудового потенціалу [28].

Вивчення медико-демографічних характеристик, тенденцій та закономірностей стану здоров'я населення, зокрема на регіональному рівні, набуває важливого значення з огляду на зростання показників захворюваності населення України останнім часом [29, 30, 31]. Результати епідеміологічного аналізу можна використовувати в подальших дослідженнях для прогнозування сум реімбурсації ЛП, застосовуваних для лікування хворих на епілепсію.

Варто зазначити, що з 20018 р. МОЗ України відмінило за формою 12 реєстрацію та диспансеризацію хворих на епілепсію неврологами і психіатрами [32]. Цей факт ускладнює, на наш погляд, отримання оперативної та достовірної інформації для визначення потреб у ЛЗ та МВ для зазначеної групи хворих як у системі державних гарантій щодо безоплатного (пільгового) відпуску ЛЗ (Постанова КМУ від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»), так і у системі реімбурсації вартості ліків для визначених найменувань антиконвульсантів (Постанова КМУ від 28.07.2021 р. № 854 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів за програмою

державних гарантій медичного обслуговування населення») [33, 34]. Фактично окремі області неофіційно роблять звіти щодо показників захворюваності на епілепсію тільки для внутрішнього використання, без подальшого подання до МОЗ України. На наш погляд, для покращення та оптимізації якості життя хворих на епілепсію необхідно змінювати систему обліку шляхом удосконалення статистичних механізмів та процедур, зокрема треба структурувати процес надання інформації та урахування всіх факторів впливу за адміністративно-територіальними об'єднаннями (областями). Це своєю чергою допоможе виявити захворюваність за групами ризику, своєчасно та якісно надавати медичну та фармацевтичну допомогу хворим.

Враховуючи вищезазначене, для проведення дослідження було використано офіційні дані Державного закладу «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» щодо показників захворюваності саме за 2013-2017 рр. [35].

У результаті проведеного аналізу виявлено, що мінімальна кількість хворих на епілепсію серед населення України була 2014 року (54606 осіб), яка поступово зросла до 62775 осіб 2017 року. Варто зауважити, що 2014 року спостерігали зменшення показників захворюваності на епілепсію населення. Вищезазначений факт зумовлено значним зниженням загальної кількості досліджуваного населення країни через анексію Криму та запровадження військового стану на сході країни. Так, за офіційними даними Міністерства фінансів України, протягом 2013-2017 рр. кількість населення зменшилась з 45,37 млн осіб до 42,41 млн осіб. Також треба зазначити, що, за даними Міністерства соціальної політики України, у 2017 р. понад 7 млн громадян тимчасово працює за кордоном [36].

Аналіз показників захворюваності населення на епілепсію в розрізі працездатного й непрацездатного віку засвідчив, що 2013 року частка осіб працездатного віку, хворих на епілепсію, склала 49,58 %, а 2017 року – 53,30 % (рис. 1.2).

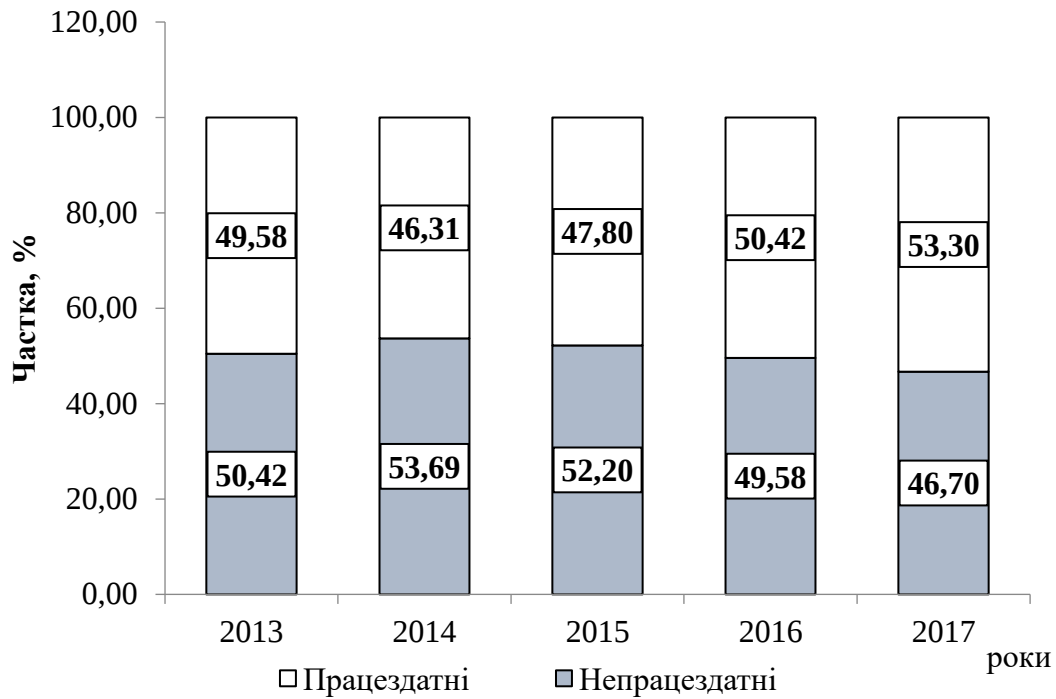

Рис. 1.2. Розподіл показників захворюваності на епілепсію населення працездатного та непрацездатного віку в Україні за 2013-2017 рр.*

Примітка*: працездатний вік в Україні – 16-59 років, непрацездатний вік – 0-100 років

У структурі захворюваності на епілепсію протягом 2013-2015 рр. дещо превалує непрацездатне населення. Це може бути зумовлено збільшенням факторів ризику, що сприяють виникненню епілепсії серед дорослого населення, а саме: алкоголізм, хвороба Альцгеймера, розсіяний склероз, туберкульоз, аутоімунний енцефаліт, пухлини різної етіології, інсульт, черепно-мозкові травми, інфекції центральної нервової системи, спадкові захворювання тощо [22].

На наступному етапі дослідження нами проаналізовано динаміку змін кількості випадків захворювання на епілепсію серед осіб працездатного віку в Україні за 2013–2017 рр. Результати аналізу наведено в табл. 1.3. Доведено, що максимальне значення абсолютного приросту спостерігали 2017 року (1877 осіб), а мінімальне значення – 2014 року (-1280 осіб).

**Аналіз динаміки змін кількості випадків захворювання на епілепсію
серед осіб працездатного віку за 2013-2017 рр.**

Роки	Кількість хворих	Кількість хворих на 100 тис. населення	Абс. приріст хворих	Темп приросту, %	Темп зростання, %
2013	28828	63,28	-	-	-
2014	27548	60,64	-1280	-4,44	-6,03
2015	28238	65,78	690	2,50	3,25
2016	27319	63,89	-919	-3,25	-4,33
2017	29196	68,56	1877	6,87	8,85

Аналіз показників темпу приросту захворюваності на епілепсію серед населення працездатного віку за 2013-2017 рр., який проводився за порівнянням до попереднього року, свідчить про хвилюподібний характер. Так, 2014 року темп приросту склав -4,44 %, 2015 року цей показник дорівнював 2,50 %, 2016 року – -3,25 %, а 2017 року мав значення 6,87 %. Розрахований темп зростання свідчить про тенденцію подальшого збільшення значень показників захворюваності.

Важливим етапом дослідження є порівняння показників захворюваності окремо за адміністративно-територіальними об'єднаннями (областями) України, з урахуванням демографічно-географічних даних цих областей. Результати аналізу показників захворюваності населення на епілепсію серед осіб працездатного віку за 2013-2017 рр. наведено в табл. 1.4. З'ясовано, що протягом досліджуваного періоду спостерігали збільшення кількості хворих на епілепсію працездатного віку в таких адміністративно-територіальних об'єднаннях, як Одеська, Сумська, Львівська та Тернопільська області. Найнижчі показники захворюваності зафіксовано в Чернівецькій, Харківській, Донецькій областях.

Варто зазначити, що 2017 року максимальна кількість хворих була у Львівській (2681 хворий), Дніпропетровській (2053 хворих) та Одеській (1968 хворих) областях. Доведено, що саме західні області України лідирують за кількісними показниками захворюваності. Так, загальна кількість хворих у

цих областях становить 9728 осіб, або 35,5 % від загальної кількості зареєстрованих хворих.

Таблиця 1.4

Аналіз показників захворюваності на епілепсію серед осіб працездатного віку за адміністративно-територіальними об'єднаннями (2013-2017 рр.)

Найменування адміністративно- територіальних об'єднань	Коефіцієнт зростання/зниження ланцюговий (k)				
	k1	k2	k3	k4	kср
Одеська	1,07	1,08	1,1	0,98	1,06
Сумська	1,01	1,1	0,9	1,19	1,05
Львівська	1,06	1,06	1,07	1,01	1,05
Тернопільська	1	1,05	0,84	1,31	1,05
Вінницька	1,05	1,07	1,15	0,89	1,04
Дніпропетровська	1,06	1,06	0,91	1,14	1,04
Запорізька	1,02	1,02	1	1,14	1,04
Луганська	0,3	1,1	1,45	1,28	1,03
Житомирська	1,08	1,04	0,92	1,09	1,03
Чернігівська	1,05	1,01	1	1,08	1,03
Полтавська	1,09	0,99	1,06	1	1,03
Хмельницька	1	1	0,84	1,29	1,03
Київська	1,01	1,02	1,12	0,93	1,02
Кіровоградська	0,98	1,07	0,88	1,16	1,02
Черкаська	1,07	1,01	0,96	1,03	1,02
Волинська	1,02	1,03	1,04	1,01	1,02
Херсонська	0,96	0,95	0,99	1,18	1,02
м. Київ	1,03	0,99	1,03	0,99	1,01
Закарпатська	1,03	1	1,06	0,98	1,01
Рівненська	1,1	0,88	0,95	1,12	1,01
Миколаївська	0,94	1,07	0,97	1,07	1,01
Івано-Франківська	1,02	0,99	1	0,99	1,00
Чернівецька	0,98	1,01	0,86	1,06	0,98
Харківська	0,99	0,99	0,88	1,01	0,97
Донецька	0,49	1,02	0,94	0,94	0,85
Загалом в Україні	0,96	1,03	0,97	1,07	1,00

На наступному етапі дослідження нами було згруповано адміністративно-територіальні об'єднання за середнім показником захворюваності в Україні за 2013-2017 рр. Розрахований крок інтервалу за показником захворюваності склав 693. Першу групу сформували області, для яких характерне коливання в

інтервалі 2470-1777, другу – від 1776 до 1085, третю – 1084-392. З урахуванням результатів проведеного групування адміністративно-територіальних об'єднань за епідеміологічним показником було сформовано групи за рівнем захворюваності: високий (2470-1777), середній (1776-1085) та низький (1084-392) (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

**Результати групування областей України за середнім показником
захворюваності населення на епілепсію працездатного віку
за 2013-2017 рр.**

Групи за рівнем захворюваності	Кількість областей	%	Адміністративно-територіальні об'єднання (захворюваність)
Високий рівень	8	32,00	Львівська (2470), Харківська (1904), Дніпропетровська (1896), Закарпатська (1894), м. Київ (1851), Волинська (1826), Одеська (1805), Донецька (1727)
Середній рівень	3	12,00	Вінницька (1252), Київська (1128), Запорізька (1089)
Низький рівень	14	56,00	Івано-Франківська (1084), Черкаська (1034), Житомирська (910), Полтавська (887), Миколаївська (822), Чернігівська (698), Кіровоградська (624), Рівненська (596), Сумська (557), Херсонська (531), Тернопільська (505), Хмельницька (489), Чернівецька (441), Луганська (392)

Отримані результати досліджень свідчать, що найбільша кількість адміністративно-територіальних об'єднань України (14 областей, або 56 % від загальної кількості) представлені в групі низького рівня захворюваності на епілепсію. Для 8 областей (32 %) характерний високий рівень, а тільки три області (12 %) можна віднести до групи середнього рівня.

З метою визначення стану захворюваності на епілепсію за адміністративно-територіальними об'єднаннями нами було розраховано та проаналізовано показник рівня загальної захворюваності, що є опосередкованим індикатором оцінки надання якості медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію [37, 38]. Результати аналізу показника рівня загальної захворюваності населення працездатного віку за областями України за 2017 р. наведено на рис. 1.3.

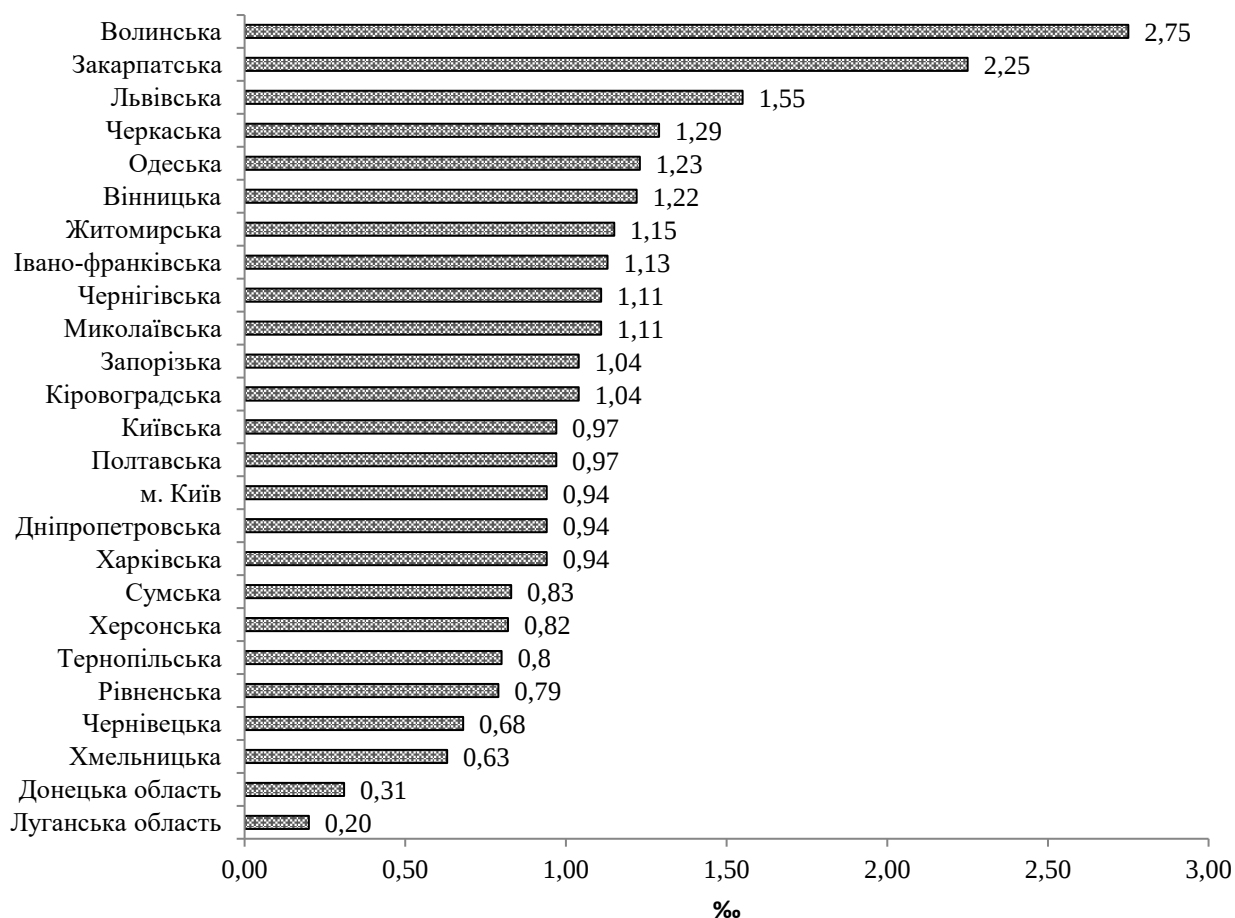

Рис. 1.3. Аналіз показників рівня загальної захворюваності населення працездатного віку за областями України за 2017 р.

Виявлено, що максимальні значення показників рівня загальної захворюваності населення на епілепсію серед осіб працездатного віку у Волинській (2,75 %), Закарпатській (2,25 %) та Львівській (1,55 %) областях. Мінімальні показники коефіцієнтів визначено за Хмельницькою (0,63 %), Чернівецькою (0,68 %) та Рівненською (0,79 %) областями.

З огляду на отримані значення досліджуваних показників важливим напрямом подальших досліджень стане оцінювання соціально-економічних та медико-фармацевтичних наслідків захворювання населення на епілепсію.

1.3 Соціально-економічні та медико-фармацевтичні аспекти організації медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в світі

За даними ВООЗ, понад 50 млн осіб у світі хворіють на епілепсію [7], половина з них відчувається стигматизованими та зазнає соціального відчуження. У Європейському регіоні ВООЗ епілепсію виявлено у 6 млн осіб [7]. У багатьох частинах світу пацієнти з епілепсією та їхні родини страждають від стигматизації та дискримінації через незнання, помилкові уявлення та негативне ставлення до хвороби. Хворі на епілепсію часто стикаються з серйозними труднощами в навчанні, працевлаштуванні, одруженні та репродукції [39]. На нашу думку, зазначені проблеми пов'язані з грамотністю (обізнаністю) населення в питаннях епілепсії.

За даними ВООЗ, значна частка пацієнтів з епілепсією страждає на супутні захворювання, що потребує синергічного підходу до лікування [4, 40]. Отже, тип коморбідності постає важливим фактором у виборі тактики лікування епілепсії. Крім того, наголошено, що бідні верстви населення та хворі країн із низьким і середнім рівнем доходу несуть непропорційний тягар захворювань, що становить загрозу для громадського здоров'я та економічного й соціального розвитку [6, 39].

На сьогодні доведено, що ризик передчасної смерті у хворих на епілепсію втричі вищий за загальний. Важливі причини смерті та травм охоплюють раптову несподівану смерть у разі епілепсії, стан епілепсії, опіки, утоплення та самогубство. Надмірна смертність вища в осіб із низьким і середнім доходом країн і пов'язана з відсутністю доступу до ЗОЗ, великими прогалинами у лікуванні та нездатністю усунути причини епілепсії, яким можна запобігти [40].

Варто зазначити, що у хворих на епілепсію більший коефіцієнт смертності, ніж у популяції загалом. Приблизно у 30 % пацієнтів причина смерті пов'язана з нападом, у деяких випадках смертельні результати можуть бути віднесені на рахунок обставин, що лежать в основі захворювання і є причиною

епілепсії, крім того, смерть може настати під час епілептичного статусу чи мати раптовий і незрозумілий характер. Найвищою є смертність у хворих молодше 20 років, а також у пацієнтів у перші два роки після діагностування хвороби [41, 42]. Раптову смерть у разі епілепсії можна визначити як раптове припинення життєдіяльності за відсутності очевидних причин смерті. Це називають «синдромом неочікуваної, раптової смерті у хворих на епілепсію – sudden unexpected death in epilepsy (SUDEP)». На його частку припадає 2-17 % від усіх причин смерті від епілепсії [43].

Уперше проблема SUDEP привернула увагу фахівців на міжнародному рівні 1996 року, коли з ініціативи групи родичів і друзів померлих пацієнтів було організовано конференцію, яку підтримали 60 міжнародних експертів [44]. У США з 2014 р. запроваджено день (23 жовтня) усвідомлення такого явища, як PSUDEP Awareness Day, що з 2017 р. став глобальним днем активних дій (SUDEP Action Day) щодо запобігання раптовій смерті хворих на епілепсію. Метою кампанії, до якої нині залучено вчених, клініцистів, медичних експертів, некомерційні організації, є підвищення обізнаності про SUDEP серед лікарів, фармацевтів, пацієнтів та їхніх родин, заохочення людей з епілепсією більше дізнаватися про індивідуальний ризик цієї поширеної форми смерті в разі епілепсії шляхом запуску інноваційних дослідницьких проєктів і просвітницьких програм. Так, щорічна кількість померлих від SUDEP у світі становить майже 80 000 осіб [45], це від 16 % до 36 % усіх смертей хворих на епілепсію [46]. У Великій Британії SUDEP виникає щороку майже в 500 випадках із 1200 смертей, пов'язаних з епілепсією, тобто майже у 42 % летальних наслідків. У молодих пацієнтів (20-40 років) поширеність раптової смерті у 27 разів вища, ніж у загальній популяції того ж віку [47].

До розвитку SUDEP відносять багато причин. З-поміж факторів ризику розвитку SUDEP виокремлюють *демографічні, соціальні, асоційовані з епілепсією, медико-фармацевтичні чинники* [47].

Демографічні – більшість випадків SUDEP зареєстровано у молодих хворих з активною епілепсією у віці від 30 до 50 років; більшість випадків

zareєстровано у чоловіків (співвідношення чоловіки / жінки – 7 : 4); афроамериканці мають більший ризик, ніж європейці [45].

Соціальні фактори ризику SUDEP – затримка психомоторного розвитку зі зниженням коефіцієнта інтелектуального розвитку; зловживання алкоголем.

Фактори ризику SUDEP, асоційовані з епілепсією, – симптоматична епілепсія (щорічний ризик складає 1 на 100 хворих з симптоматичною епілепсією та 1 на 1000 з ідеопатичною); генералізовані і вторинно-генералізовані епілептичні напади (особливо часті, серійні чи тривалі); молодий вік початку епілепсії (друге-третє десятиріччя життя); тривалість епілептичних нападів понад 10 років; хірургічне лікування епілепсії в анамнезі; рефрактерна епілепсія; локалізація епілептичного фокусу (правопівкульова, скронево-дольова, медіо-базальна епілепсії мають більший ризик розвитку SUDEP проти лівопівкульової) [45, 48].

Ризик SUDEP у 14 разів вищий у хворих з генералізованими нападами (з частотою не менш 1 разу на 3 місяці). У дослідженні, проведеному у США [44], було доведено, що існує кореляція між наявністю генералізованих нападів та підвищенням ризику раптової смерті. У тому ж дослідженні продемонстровано, що розумові порушення та необхідність вживання великої кількості протиепілептичних препаратів (ПЕП) є фактором ризику розвитку SUDEP.

До медико-фармацевтичних факторів ризику SUDEP належать так

- низький (субтерапевтичний) рівень препаратів у крові;
- політерапія;
- раптова зміна схеми вживання чи раптова заміна ПЕП;
- застосування ПЕП групи карбамазепіну, фенітоїну [49].

За результатами вивчення літературних джерел виявлено, що 75 % з 40 млн хворих у світі не отримують адекватного лікування [40]. За даними науковців, низька концентрація в крові ПЕП – один із головних факторів ризику раптової смерті [49]. Учені дійшли висновку, чим краще лікування епілепсії, то нижчий ризик смерті.

Відомо, що важливе значення для пацієнта має особливість лікування хвороби, яка полягає в необхідності регулярного щоденного вживання ПЕП протягом багатьох років, зокрема не менше ніж впродовж 3-5 років після припинення нападів. Кількість пацієнтів, змушених вживати ПЕП усе життя, досягає 15 %. Тривале лікування антиконвульсантами може призводити до побічних дій (ідіосинкразій, дозозалежних хронічних ефектів), через що необхідно періодично, раз на два місяці, проводити біохімічні дослідження крові та деякі інші параклінічні обстеження [49].

Крім того, вагомим для призначення ПЕП постає питання комплаєнсу. Цікавий феномен сучасної медицини полягає в розриві між дуже високим рівнем медичних наукових знань, з одного боку, і низькими показниками ефективності лікування – з іншого. Серед причин неефективності лікування – некомплаєнтність, в основі якої брак уваги й часу пацієнта до свого здоров'я. За даними більшості дослідників, за довготривалої терапії комплаєнс зазвичай не перевищує 50 %, тобто не більше половини пацієнтів лікується так, як призначив лікар. Наприклад, для гіпертонічної хвороби цей показник становить 40 %, для цукрового діабету, епілепсії – 50 %, для гіперліпідемії – 62%. На жаль, відсутність або низький комплаєнс навіть на початку лікування призводить до недостатньої ефективності терапії, наслідком чого є багаторазові перегляди схеми лікування лікарем [50].

Серед осіб, які хворіють на епілепсію, та членів їхніх родин або осіб, які здійснюють за ними догляд, часто відбувається зниження продуктивності в домашній роботі і на робочому місці. Високі витрати на медико-фармацевтичну допомогу мають економічні й психологічні наслідки для таких родин [7].

Варто зазначити, що результати сучасних досліджень економічних наслідків епілепсії дозволяють стверджувати, що вони можуть бути різноманітні залежно від тривалості та тяжкості захворювання, реакції на лікування та умов надання медичної і фармацевтичної допомоги [41].

Згідно з ретроспективним аналізом витрат, пов'язаних з епілепсією, у США за 2014 рік щорічні витрати на всіх пацієнтів із цим захворюванням

становили близько 12,5 млрд дол. США, з них майже 15 % – прямі витрати. Відповідно, прямі витрати на епілепсію на одного пацієнта на рік становили 15414 дол. США, зокрема це витрати на амбулаторне лікування, стаціонарне лікування, невідкладну допомогу та застосування ПЕП (рис. 1.4). Крім того, витрати з усіх причин для осіб з неконтрольованою епілепсією становили 9399 дол. США [51, 52].

Рис. 1.4 Структура прямих витрат на одного хворого на епілепсію на рік у США

У Великобританії річна вартість лікування 1 пацієнта з епілептичними нападами складає 6251 дол. США, а в разі, якщо досягнуто стабільного контролю над нападами, вартість лікування знижується втричі і становить 2445 дол. США [51, 52].

За даними огляду наукової літератури з'ясовано, що 2020 року в Німеччині середні прямі витрати, пов'язані з епілепсією, складали 1861 євро на 3 місяці, 7445 євро на рік, 620 євро на місяць або 20,4 євро на день. У загальній структурі прямих витрат госпіталізація має найбільшу частку – 42,4 % (789 євро), витрати на ПЕП складають 40,8 % (785 євро), амбулаторне лікування – 6,2 % (115 євро), діагностика – 4,3 %, (77 євро), реабілітація – 2,7 % (50 євро), фізіопроцедури – 1,3 % (25 євро) і спеціальні медичні послуги

(інвалідні візки, шоломи або домашнє устаткування екстреного виклику) – 1,0 % (19 євро) [53]. Крім цього, середні непрямі витрати на 3 місяці склали 3690 євро, на рік – 14 760 євро, на місяць – 1230 євро, на день – 40 євро. У структурі непрямих витрат найбільшу частку – 53,6 % (2121 євро) – склали достроковий вихід на пенсію, пов'язаний з епілепсією, витрати на зниження продуктивності – 32,7 % (1135 євро) і вихідні дні через напади – 13,7 % (577 євро) [53].

У Данії загальні прямі витрати на одного хворого на епілепсію складають 3465 євро на рік. Серед них: стаціонарні послуги – 2397 євро, амбулаторні послуги – 270 євро, витрати на ПЕП – 798 євро. Непрямі витрати на одного хворого на епілепсію – 11 110 євро [42].

В Італії для лікування хворого з резистентною епілепсією прямі витрати становили від 2190 до 3619 євро на рік, а в разі контрольованих нападів, які виникали рідко, – від 830 до 894 євро. На хворого у стані ремісії в цій країні витрачали 561 євро. Вартість дитячої епілепсії в Італії оцінено в 1767 євро на рік [52].

З огляду на результати аналізу можемо стверджувати про те, що економічне навантаження епілепсії на економіку різних країн світу є значним.

У зв'язку із зазначеним у країнах Європейського регіону активізують процеси зі створення всеохопних програм психічного здоров'я, орієнтованих на медико-соціальну допомогу на первинному та обцинному рівнях, зокрема додавши певні стратегії дій з епілепсії.

У 2015 року Всесвітня асамблея охорони здоров'я затвердила резолюцію WHA68.20, створену з метою залучення урядів до розроблення, посилення та запровадження заходів і законодавства з розширення доступу до медичної і фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію та захисту їхніх прав. Одночасно було розроблено глобальний інформаційний пакет з епілепсії, у якому спростовано міфи про те, що хворі на епілепсію не повинні працювати, брати шлюб та начебто це захворювання є заразне. Країнам з низьким рівнем доступу було запропоновано надати технічну підтримку [54].

2022 року ВООЗ розробила Глобальний план дій щодо епілепсії та інших неврологічних розладів на 2022-2031 рр., який має на меті [39, 54]:

- підвищити пріоритетність політики та зміцнити управління (рівень підходу – законодавчий);
- забезпечити ефективну, своєчасну діагностику, лікування та догляд;
- реалізувати стратегії просування та профілактики;
- сприяти дослідженням та інноваціям і зміцнювати інформаційні системи;
- посилити підхід громадської ОЗ до епілепсії.

Визначено, що до 2031 року необхідно охопити країни послугами з лікування епілепсії на 50 % від поточного охоплення в 2021 році (Глобальна ціль 5.1), а 80 % країн повинні розробити або оновити своє законодавство з метою сприяння і захисту прав людей з епілепсією до 2031 року (Глобальна ціль 5.2). Для цього необхідно:

- поліпшити підготовку медичних працівників та інших працівників сфери ОЗ з діагностики та лікування епілепсії з відповідними допоміжними засобами для роботи, а також залучати людей з епілепсією, їхні перспективи, погляди та вподобання до розроблення навчальних програм;
- чітко визначити ролі та обов'язки загальної та спеціалізованої медичної і соціальної допомоги працівників, які займаються лікуванням епілепсії, щоб забезпечити оптимальний та ефективний розподіл завдань, пов'язаних з епілепсією;
- розширити роль лікарів первинної медико-санітарної допомоги, постачальників і суміжних медичних працівників у діагностиці та лікуванні епілепсії, особливо в умовах обмежених ресурсів;
- стимулювати всіх працівників ОЗ до навчання, зокрема з неврології, шляхом створення доступного підвищення кваліфікації та спеціалізації без відриву від роботи, а також стимулювати роботу в недостатньо забезпечені території;
- регулювати і фінансувати нагляд в діагностиці та лікуванні епілепсії для постачальників медичних послуг у місцях з обмеженими ресурсами;

- додати модуль Програми дій із подолання прогалин у сфері психічного здоров'я (mhGAP-IG) про епілепсію в навчальні плани підготовки медичних працівників, зокрема медсестер, лікарів, фармацевтів та інших працівників сфери ОЗ.

З огляду на соціально-економічне значення епілепсії важливим напрямом подальших досліджень стане вивчення основних підходів до надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію для розроблення ефективних заходів з раціонального використання ресурсів системи ОЗ.

1.4 Огляд сучасних підходів до фармакотерапії хворих на епілепсію

Задля подолання глобального тягара епілепсії важливо провадити профілактику цього захворювання [55]. *Первинна профілактика* не тільки перешкоджає розвитку епілепсії, а й покращує роботу в охороні материнського здоров'я і наданні акушерської допомоги, боротьбі з інфекційними захворюваннями, запобіганні травматизму, а також серцево-судинним і цереброваскулярним захворюванням.

Вторинна профілактика базується на епілепсії, яка розвинулась внаслідок пошкодження головного мозку або паразитарної інфекції. Попри те, що немає достовірних фактів щодо ефективності профілактики епілепсії, фахівці впевнені в необхідності консультування пацієнтів сімейним лікарем та фармацевтом [56]. Основні заходи профілактики епілепсії наведено в табл. 1.6.

Варто зауважити, що, за оцінками фахівців ВООЗ, у разі ефективної профілактики можна потенційно запобігти близько 25 % випадків розвитку епілепсії [7, 57].

Основним компонентом у комплексному лікуванні епілепсії є фармакотерапія – застосування ПЕП. Мета фармакотерапії епілепсії – повне усунення епілептичних нападів за відсутності побічних ефектів ПЕП. Варто зауважити, що досягти цієї мети вдається у 60% пацієнтів з епілепсією, які застосовують

ПЕП. На жаль, у багатьох пацієнтів спостерігають непереносність побічних ефектів ЛП або резистентність до проваджуваного лікування [24, 57, 58, 59].

Таблиця 1.6

Заходи профілактики епілепсії

Заходи			
Первинна профілактика			
	• рекомендації щодо способу життя, адекватне лікування та профілактика захворювань і станів, які можуть призвести до розвитку епілепсії; • уникання факторів, що провокують порушення функцій ЦНС: порушення режиму дня, відпочинку та режиму сну; • своєчасне й адекватне лікування інших захворювань та травм ЦНС, соматичних захворювань	Вторинна профілактика	• запобігання травмуванню голови; • належна перинатальна допомога сприяє зниженню нових випадків епілепсії, зумовлених пологовими травмами; • застосування ЛП та інших методів зниження температури тіла у дітей з лихоманкою, що може знизити вірогідність фебрильних нападів

Початок фармакотерапії епілепсії відносять до 1850 р., коли для лікування хворих почали застосовувати броміди, ґрунтуючись на теорії про те, що причиною цього захворювання є надмірний статевий потяг [60-63].

1910 року було виявлено, що протиепілептичну активність має фенobarбітал, який відтоді на довгі роки став ЛП вибору лікування епілепсії. Пізніше було розроблено інші, подібні до фенobarбіталу, препарати, зокрема примідон [63].

1940 року було доведено протиепілептичну ефективність фенітону, який відтак став основним ПЕП першої лінії терапії парціальних та вдруге генералізованих епілептичних нападів [61].

1968 року у клінічну практику було впроваджено карбамазепін, спочатку для лікування невралгії трійчастого нерва, а пізніше, з 1974 р., – парціальної епілепсії [62].

З 1958 р. як препарат першого вибору для лікування абсансів, що не супроводжуються генералізованими тоніко-клонічними нападами, застосовують цесуксимід [61].

Вальпроєву кислоту (прийнята в США назва – вальпроат натрію) схвалено до застосування у Європі з 1960 р., у США з 1978 р. Нині її широко застосовують у всьому світі як препарат вибору в разі первинно-генералізованої епілепсії, а з 1990-х років – для лікування парціальної епілепсії (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Класифікація ПЕП за історією винаходу і впровадження

Традиційні ПЕП (I-го покоління)	ПЕП створені після 1990 року (II-го покоління)	ПЕП нового (III-го покоління)
• фенобарбітал; • примідон; • фенітон; • карбамазепін; • цесуксимід; • вальпроєва кислота	• фелбамат; • габапентин; • ламотригін; • топірамат; • тіагабін; • окскарбазепін; • леветирацетам, • зонізамід; • клобазам; • вігабатрин	• бриварацетам; • валпроцемід; • ганаксолон; • караберсат; • карисбамат; • лакосамід; • лозигамон; • прегабалін; • ремацемід; • ретигабін; • руфінамід; • сафінамід; • селетрацетам; • соретолід; • стирипентол; • талампанел; • флуорофелбамат; • фосфенітоїн; • еслікарбазепін; • DP-вальпроєва кислота

Перераховані вище ПЕП, що їх сьогодні називають традиційними або ПЕП першого покоління, були «золотим стандартом» у фармакотерапії епілепсії аж до 1990-х років, коли розробили нові, другого покоління, ПЕП.

Стимулом до розроблення нових ПЕП став той факт, що у понад 30 % пацієнтів унаслідок застосування вищезазначених 6 традиційних ПЕП (і деяких інших ЛП, наприклад, клоназепаму, ацетазоламід) фіксували резистентність до провадженого лікування або ж, навіть за досягнення адекватного контролю нападів, серйозні чи нестерпні побічні ефекти [61].

Починаючи з 1990-х років, на світовій фармацевтичний ринок було введено 10 нових ПЕП за МНН (друге покоління). До них належать: *фелбамат; габапентин, ламотригін, топірамат; тіагабін; окскарбазепін; леветирацетам, зонізамід; клобазам; вігабатрин*.

Вважають, що перевагами нових ПЕП перед традиційними є висока ефективність у поєднанні з меншою токсичністю, кращою переносністю та зручністю застосування (зокрема відсутність необхідності регулярного моніторингу концентрації препарату в крові) [62].

На жаль, впровадження у клінічну практику ПЕП другого покоління не розв'язало остаточно проблему оптимального ведення пацієнтів з епілепсією – як і раніше, у близько 30 % випадків не вдається досягти адекватного контролю нападів. Отже, вищезазначений факт став потужним стимулом до подальшого пошуку нових ПЕП.

На сьогодні фармацевтичними компаніями вже розроблено 20 ПЕП наступного, третього, покоління: *бриварацетам; валпроцемід; ганаксолон; караберсат; карисбамат; лакосамід; лозигамон; прегабалін; ремацемід; ретигабін; руфінамід; сафінамід; селетрацетам; соретолід; стирипентол; талампанел; флуорофелбамат; фосфенітоїн; еслікарбазепін; DP-вальпроєва кислота*.

Лікування дорослих пацієнтів з епілепсією починають з монотерапії препаратом вибору першої лінії. Монотерапія – це золотий стандарт для початку лікування фокальних і генералізованих нападів у дорослих пацієнтів [57, 58]. Хоча близько 20-30 % цих осіб, як відомо, не досягають гарного результату. Ефективність лікування оцінюють через 3 місяці після досягнення терапевтичної дози препарату. Оцінювання фармакотерапії раніше цього терміну не дозволяє достовірно визначити ефект лікування певними ПЕП, тому їх часто

замінюють, що призводить до розвитку вторинної фармакорезистентності. Вибір антиконвульсанту як стартової терапії залежить від кожного етапу діагностування епілепсії, а саме :

- визначення типу епілептичного нападу;
- визначення типу епілепсії, епілептичного синдрому;
- діагностування епілептичного синдрому;
- визначення етіології епілепсії.

Вибираючи ПЕП першої лінії, зважають на найчастіші побічні ефекти, які можуть погіршити якість життя хворих значно більше, ніж наявність епілептичних нападів. У разі розвитку неприйнятних побічних ефектів можна замінити препарат для стартової монотерапії, але варто пам'ятати, що деякі побічні ефекти минають протягом певного часу за уповільнення титрації ЛП або просто довготривалого вживання. У разі ефективності та гарної переносності першого призначеного ПЕП його рекомендують застосовувати тривало в терапевтичних дозах протягом 3 років [59, 60].

Отже, стартову монотерапію призначають на підставі фармакокінетики та фармакодинаміки препаратів із поступовим збільшенням дозування до досягнення належної рекомендованої терапевтичної дози [61, 62]. Отже, оптимальний ПЕП у межах монотерапії має бути із добре вивченим механізмом дії, простою фармакокінетикою та фармакодинамікою та ефективно контролювати будь-який тип епілептичних нападів (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

**Рекомендації щодо застосування монотерапії
у дорослих пацієнтів з епілепсією**

Рекомендації та обґрунтування	Рівень доказовості	Клас рекомендації
1	2	3
<i>Епілептичні напади</i>		
Повний контроль епілептичних нападів відбувається за призначення ПЕП відповідно до синдрому або типу нападів	I та III	A
Розпочинати лікування треба з монотерапії ПЕП	I та III	A

Продовження табл. 1.8

1	2	3
Дозовання ПЕП підвищувати поступово до досягнення рекомендованої терапевтичної дози	IV	R-PPE*
Важливий послідовний підхід у лікуванні; пацієнт має бути поінформований про ризики припинення терапії	IV	R-PPE
<i>Фокальні напади</i>		
ПЕП вибору для початку монотерапії фокальних нападів є леветирацетам, карбамазепін, фенітоїн, ламотриджин	I та III	A
Використання вальпроатів підтверджено даними з рівнем доказовості II та III	II та III	B
Монотерапію фенобарбіталом чи примідоном підтверджено даними з рівнем доказовості II та III, без статистично значущих відмінностей щодо можливих побічних ефектів під час лікування карбамазепіном та фенітоїном	II та III	C
Застосування вігабатрину підтверджено даними з рівнем доказовості II, в одному дослідженні, чого не досить для рекомендації препарату в монотерапії з огляду на ризик і користь	I та IV	C
Бракує даних для рекомендації бриварацетаму, габапентину, окскарбазепіну, прегабаліну і топірамату в монотерапії	IV	U
<i>Генералізовані напади</i>		
Леветирацетам, ламотриджин і вальпроати рекомендовано як стартову монотерапію для контролю генералізованих моторних і немоторних нападів	II та III	A
У разі генералізованих немоторних нападів етосуксимід і вальпроати є ПЕП першої лінії рекомендації, як і ламотриджин	II та III	A
Топірамат може мати переваги як монотерапія генералізованих моторних нападів (тоніко-клонічних, тонічних, клонічних)	II та III	B
Карбамазепін, габапентин, фенітоїн, окскарбазепін і вігабатрин посилюють генералізовані моторні (міоклонічні) та немоторні (абсансні) напади	IV	R-PPE
Варто брати до уваги тератогенний потенціал ПЕП, особливо топірамату та вальпроатів, якщо йдеться про пацієнтів-жінок дітородного віку		R-PPE

Примітка: *PPE – пріоритетна програма епілепсії

Резюме

За результатами літературних джерел визначено, що епілепсія є поліетіологічним захворюванням, тому що розвиток пов'язаний із цілою низкою ендогенних та екзогенних факторів, кожний з яких створює лише передумови епілепсії та підвищує ризик її виникнення, але не є патогенетичним. Проаналізовано сучасну класифікацію епілепсії, яка має трьохрівневу структуру. Перший рівень передбачає встановлення типу нападу, другий – тип епілепсії, третій визначає епілептичний синдром.

Результати аналізу показників захворюваності за 2013-2017 рр. в Україні визначили, що мінімальна кількість хворих на епілепсію була 2014 року (54606 осіб), яка поступово зростає до 62775 осіб 2017 року. Цей факт зумовлено значним зниженням кількості досліджуваного населення країни внаслідок анексії Криму та запровадження військового режиму на сході країни. Аналіз динаміки змін кількості випадків захворювання на епілепсію серед осіб працездатного віку в Україні за 2013-2017 рр. свідчить, що максимальне значення абсолютного приросту спостерігали 2017 року (1877 осіб), а мінімальне – 2014 року (-1280 осіб). Виявлено суттєві розбіжності зазначених показників у різних адміністративно-територіальних об'єднаннях країни. Наявність значної кількості областей України в групі високого рівня захворюваності на епілепсію доводить необхідність перегляду фінансового забезпечення під час надання медичної та фармацевтичної допомоги для реалізації конституційних прав громадян на отримання ефективних ЛЗ.

Визначено, що фармакотерапія з використанням ПЕП є важливою ланкою успішного ведення пацієнтів з епілепсією. Завдяки використанню для лікування фокальних або генералізованих нападів монотерапії ПЕП 70-80 % пацієнтів досягають ремісії. Науковці зазначають, що золотим стандартом стартової фармакотерапії фокальних та генералізованих нападів у дорослих пацієнтів є монотерапія. У разі неможливості досягти повного контролю нападів за застосування одного ПЕП додають другий з іншим механізмом дії.

Результати експериментальних досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олсїнікова Н. В., Терещенко Л. В., Зайцева Ю. Л. Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2019. Т. 5, № 4. С. 14-22. (Особистий внесок – аналіз показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях, написання та підготовка статті до друку).

2. Korzh Ju. V., Oleynikova N. V. Research incidence and prevalence of patients with epilepsy in the world and in Ukraine. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 25-26 квіт. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 149-150.

3. Kulaieva O. Ye., Oleinikova N. V., Korzh I. V. Study of indicators of morbidity of population on epilepsy in Ukraine. *Topical issues of new medicines development* : матеріали XXVII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів, м. Харків, 8-10 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 320-321.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ДИСЕРТАЦІЇ ТА ОСНОВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Обґрунтування напрямів та об'єктів дослідження

Упродовж останніх років важливу роль у розвитку систем ОЗ в контексті реалізації політики Здоров'я-2020 у Європейському регіоні ВООЗ стали відігравати питання формування та впровадження моделей ефективної витратної політики, які спрямована на забезпечення базових потреб населення у підтримці та зміцненні здоров'я громадян [64]. В Україні останнім часом особливої актуальності набуло питання зміни системи фінансування національної системи ОЗ. За останні роки уряд країни ухвалив декілька важливих НПА, у яких сформовано стратегічні напрями розбудови системи фінансування ОЗ на засадах публічності, прозорості та відкритості. Зокрема, впровадження державного гарантованого пакета медичної та фармацевтичної допомоги населенню; утворення єдиного національного замовника медичних послуг як окремого центрального органу виконавчої влади; створення нових можливостей для здійснення місцевою владою повноважень у сфері ОЗ; автономізації роботи постачальників послуг, які надаються населенню в системі ОЗ; запровадження ефективних методів оплати різних видів медичної допомоги (первинної, спеціалізованої, вузькоспеціалізованої); розбудови сучасної системи управління медичною та фармацевтичною інформацією тощо [2, 65].

Водночас за умов трансформації вітчизняної системи ОЗ особливої соціально-економічної актуальності набувають питання контролю за раціональним використанням коштів, необхідних для виконання державних гарантій з реалізації надання медичної та фармацевтичної допомоги пацієнтам з хронічними патологіями, насамперед психоневрологічного профілю. На цьому шляху об'єктивно виникають перешкоди, які обумовлені відсутністю системного бачення ефективних напрямків реалізації масштабних проєктів, які зараз втілюються у системі ОЗ.

Насамперед, виникають проблеми, що обумовлені обмеженим характером державного фінансування системи ОЗ, відсутністю стандартизації та прозорості у сфері призначення та споживання ліків, належного фінансування системи забезпечення населення ЛЗ, раціонального використання бюджетних коштів під час проведення тощо [66].

Раціональність використання коштів розглядають як соціально-економічну проблему, що потребує негайного розв'язання за допомогою впровадження науково обґрунтованих механізмів регулювання витрат, які пов'язані з організацією надання фармацевтичної допомоги хворим, насамперед на епілепсію. Ефективне впровадження зазначених механізмів потребує використання результатів організаційно-економічних, нормативно-правових, маркетингових, медико-соціальних та фармакоекономічних досліджень. Особливої актуальності розглядуване питання набуває у випадку лікування хронічних хворих із застосуванням ЛЗ з фармакотерапевтичних груп, які з об'єктивних причин не мають альтернативи. Це твердження цілком справедливе щодо хворих на епілепсію, які потребують фармакотерапії з використанням ПЕП протягом тривалого часу, а у більшості випадків – пожиттєво. Вищенаведене і зумовило необхідність розробки організаційно-економічних підходів щодо підвищення ефективності надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Окреслена проблематика визначила вибір напрямку, завдання, загальну методику та основні етапи виконання наукової роботи.

Об'єктами дослідження було обрано: організацію надання медико-соціальної і фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування системи ОЗ.

Предметом дослідження визначено процес надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування ОЗ.

Інформаційну базу досліджень сформували статистичні дані захворюваності на епілепсію, які представлені на офіційних сайтах ВООЗ та МОЗ України; законодавчі та НПА, які регулюють організацію фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію; спеціальні літературні джерела, в яких

представлені дані з етіології, патогенезу, симптоматиці протікання та сучасних методах діагностики та фармакотерапії епілепсії; офіційні дані Державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» стосовно реєстрації ЛЗ; цінові характеристики ПЕП, які представлені на фарма-цевтичних ринках України; обсяги державних закупівель ПЕП, які про-водились в Україні; статистичні дані, що характеризують стан розвитку національних фармацевтичних ринків (України, Казахстану); дані деперсоніфікованої бази лікарських призначень хворим на епілепсію; дані Державної служби статистики України; дані відповідних до часу проведення досліджень реєстрів зміни оптово-відпускних цін на ЛЗ; доказові дані (наукові публікації з відповідним рівнем доказовості щодо ефективності та безпечності застосування ПЕП, що представлена у базі даних PubMed).

Під час проведення прикладних досліджень було використано сучасний понятійний апарат, який застосовують у наукових дослідженнях з організаційно-економічного напрямку у фармації з метою вивчення проблем фармацевтичного забезпечення населення. У свою чергу комплекс методів, які були використанні у роботі сукупно визначають відповідний науковий рівень дисертаційної роботи.

Визначаючи методичні підходи дисертаційної роботи, ми використали дані наукової літератури, чинні НПА, які регламентують процес надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні та світі. Отже, методологічну основу дисертації становлять соціально-економічні, організаційні, нормативно-правові підходи з оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Нами було обрано такі напрями проведення прикладних досліджень:

- аналіз сучасних соціально-медичних проблем організації ефективного лікування хворих на епілепсію у світі й Україні;
- аналіз сучасних підходів до адміністративно-правового регулювання та повноважень НЗСУ на шляху реалізації державної політики з забезпечення ефективними та доступними ЛЗ хворих на епілепсію в Україні;

- проведення порівняльного аналізу сучасних підходів до фармакотерапії та фармацевтичної складової клінічних протоколів лікування епілепсії в Україні та за кордоном;
- проведення ретроспективного контент-аналізу розділу «Лікарські засоби для лікування епілепсії» ДФЛЗУ IX-XIII випусків;
- маркетинговий аналіз фармацевтичного ринку ПЕП в динаміці років для визначення основних тенденцій його розвитку у напрямку підвищення рівня соціально-економічної доступності цих препаратів для населення;
- аналіз державних закупівель ЛЗ, які застосовуються для лікуванні епілепсії у динаміці років з метою оцінки проблеми раціонального використання обмежених ресурсів ОЗ;
- комплексний клініко-економічний аналіз фактичного стану надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію за даними деперсоніфікованої бази лікарських призначень ЛЗ медичних карток пацієнтів;
- проведення ретроспективного контент-аналізу наукових публікацій за показниками клінічної ефективності ПЕП, які застосовують у схемах лікування хворих на епілепсію;
- здійснити фармакоекономічну оцінку схемам лікування епілепсії з використанням методу «мінімізація витрат»;

За результатами систематизації результатів комплексних досліджень за вищезазначеними напрямками нами були розроблені науково-методичних підходів до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію за умов реформування вітчизняної системи ОЗ.

2.2 Загальна методика наукового дослідження та методи розв'язання завдань

Задля досягнення окресленої мети дослідження на ефективного вирішення поставлених завдань роботи на попередньому етапі нами була розроблена загальна методика її проведення, що містили чотири основні етапи. Характеристика та зміст зазначених етапах роботи представлено у табл. 2.1.

Загальна методика проведення дисертаційної роботи

Етапи дослідження		Напрями та зміст дослідження
1		2
I етап	Визначення проблем в організації надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у світі й Україні на підставі аналізу наукової літератури	• визначення основних етіологічних факторів, притаманних епілепсії; • дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні, в т.ч. з урахування її адміністративно-територіального розподілу; • визначення соціально-економічних та медико-фармацевтичних аспектів організації медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсії в світі; • огляд сучасних підходів до фармакотерапії хворих на епілепсію
II етап	Аналіз стану та проблем нормативно-правового регулювання надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні	• аналіз сучасного стану та проблем нормативно-правового регулювання процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні; • аналіз напрямів реалізації адміністративно-правових засад та повноважень НЗСУ на шляху ефективної реалізації державної політики з забезпечення ЛЗ хворих на епілепсію ефективними та доступними ЛЗ; • реалізації повноважень із забезпечення лікарськими засобами хворих на епілепсію порівняльний аналіз чинних підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та за кордоном; • ретроспективний контент-аналіз розділу «Лікарські засоби для лікування епілепсії» ДФЛЗУ (IX-XIII випуски)
III етап	Маркетингові дослідження фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію	• аналіз зареєстрованих ПЕП в Україні за комплексом параметрів (фірма-виробник, країна виробництва, ТН, МНН, форма випуску); • визначення показників соціально-економічної доступності ПЕП у динаміці років (зміни індексів цін, коефіцієнтів адекватності платоспроможності, показників доступності); • аналіз змін показників соціально-економічної доступності ПЕП з урахуванням особливостей державного регулювання цін на різні найменування ЛЗ за МНН в Україні; • дослідження обсягів та структури продажів ПЕП на роздрібному сегменті українського та казахського фармацевтичного ринку

1		2
IV етап	Клініко-економічне та фармакоекономічне обґрунтування підходів до удосконалення надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію	- аналіз медичних карток пацієнтів з епілепсією (частота призначень, обсяг та структура споживання ЛЗ, ABC, VEN, зведений ABC/VEN аналізи показників споживання ЛЗ хворими на епілепсію); - аналіз державних закупівель ЛЗ (децентралізованих закупівель) для лікування хворих на епілепсію в динаміці років; - контент-аналіз наукових публікацій, що представлені у інформаційній базі PubMed з кілько-економічної ефективності застосування ПЕП для лікування хворих на епілепсію; - фармакоекономічний аналіз раціональності застосування схем фармакотерапії епілепсії; - розробка науково-методичних підходів до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію за умов реформування вітчизняної системи ОЗ

Задля досягнення поставленої мети досліджень у робот нами використувалися такі методи:

- системно-аналітичний, структурно-логічний, порівняльний – для вивчення науково-аналітичних, методичних документів, НПА, що відповідають проблематиці дослідження;
- математико-статистичний метод використовувався для аналізу змін показників та визначення особливостей структурних зрушень у динаміці років;
- маркетингові – для вивчення тенденцій розвитку оптового та роздрібного фармацевтичного ринку ПЕП;
- частотний, ABC/VEN – для вивчення структури призначень, показників споживання ПЕП та витрат, які пов’язані з фармацевтичним забезпечення лікувального процесу хворих на епілепсію;
- контент-аналіз – для узагальнення даних наукової літератури, зокрема доказової медицини щодо клініко-економічної ефективності застосування ПЕП для лікування хворих на епілепсію;
- фармакоекономічний аналіз методом «мінімізація вартості» – для визначення раціональних шляхів ресурсного забезпечення фармацевтичного

забезпечення хворих на епілепсію у разі використання альтернативних схем фармакотерапії;

- статистичний аналіз даних – для оброблення отриманих результатів досліджень на різних етапах виконання дисертаційної роботи.

Вся статистична інформація оброблялась за допомогою стандартних пакетів статистичного аналізу Statistica (version 12.0, StatSoft, Tulsa, USA) спеціального програмного забезпечення (Microsoft Office Excel).

На першому етапі визначено соціально-економічні та медико-фармацевтичні проблеми в організації надання ефективної медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні та за кордоном. Здійснено наукове узагальнення сучасних підходів до організації фармакотерапії хворих на епілепсію в Україні та за кордоном. Проаналізовано динаміку показників захворюваності населення на епілепсію в Україні загалом та за її адміністративно-територіальними об'єднаннями одиницями (областями). Для дослідження було використано офіційні дані за 2013-2017 рр. Державного закладу «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» щодо показників захворюваності на епілепсію [35]. Для аналізу динаміки захворюваності населення на епілепсію в Україні розраховували статистичні показники, наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Характеристика статистичних показників,
використаних для статистичної обробки даних [67]**

Показник	Розрахування
1	2
Абсолютний приріст (Δ)	$\pm \Delta_i^I = Y_i - Y_{i-1}$, де Y_i – рівень ряду динаміки; Y_{i-1} – різниця одиниць наступного ряду динаміки
Темп приросту, %	$T_{\text{пр}} = \frac{Y_i - Y_{i-1}}{Y_{i-1}} \times 100 \%$, де Y_i – рівень ряду динаміки; Y_{i-1} – різниця одиниць наступного ряду динаміки
Темп зростання, %	$T_{\text{нар}} = (\Delta^{\text{ланц}} - Y_{\text{баз}})$, де: $\Delta^{\text{ланц}}$ – абсолютний приріст; $Y_{\text{баз}}$ – базисний рівень ряду динаміки

1	2
Довжина кроку (h)	$h = \frac{\max - \min}{n},$ де max – максимальне значення показника; min – мінімальне значення показника; n = 3 (кількість груп)
Рівень загальної захворюваності	$З_3 = \frac{K_3 \times 1000}{Ч_n},$ де K_3 – кількість зареєстрованих хворих за поточний період; $Ч_n$ – чисельність населення в поточному періоді

На *другому етапі* було проаналізовано стан та проблеми нормативно-правове регулювання надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні. Проведений аналіз напрямів реалізації адміністративно-правових засад та повноважень НЗСУ на шляху ефективної реалізації державної політики з забезпечення ЛЗ хворих на епілепсію ефективними та доступними ЛЗ. Здійснено порівняльний аналіз сучасних підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та за кордоном. Для цього було використано офіційні дані НПА щодо фармакотерапії епілепсії, зокрема ДФЛЗУ [68-72], УКП первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги епілепсії у дорослих [73], а також БНФ та рекомендації з надання медичної допомоги хворим на епілепсію «Erster epileptischer Anfall und Epilepsien im Erwachsenenalter», 2017 р. (Німеччина), Клінічного протоколу діагностики та лікування епілепсії у дітей та дорослих, № 4, 2016 р. (Казахстан) [74-75].

На *третьому етапі* проведено маркетингові дослідження фармацевтичного ринку ЛЗ для лікування хворих на епілепсію. Досліджувалися дані Державного реєстру ЛЗ України [76], Державної служби статистики України [77] та інформаційно-пошукової системи «Моріон» [78]. У межах цього етапу дослідження здійснено ретроспективний аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку ЛЗ для лікування хворих на епілепсію за комплексом параметрів. Також проаналізовано цінові характеристики ЛЗ для лікування епілепсії протягом 2016-2020 рр. Для дослідження динаміки змін роздрібних цін на ЛЗ нами було розраховано ланцюговий індекс (I_g) середньостатистичних роздрібних цін у

розрізі ПЕП, які входять до Національного переліку ОЛЗ [79, 80, 81]. Характеристику показників, використаних для маркетингового аналізу ринку ПЕП, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Основні показники, використані у маркетингових дослідженнях вітчизняного ринку ПЕП [82-85]

Розрахування показника	Особливості розрахунків у дослідженні
1	2
Середня арифметична зважена закупівельна/роздрібна ціна ЛЗ	
$P_i = \frac{\sum p_i \times f_i}{\sum f_i},$ де p_i – ціна i-ої торгівельної назви ЛЗ; f_i – частота препаратів за цією ціною за певний період часу	Обчислювали показник за торгівельними назвами ПЕП з урахуванням усіх форм випуску. Зазначений показник є найважливішою базовою одиницею у маркетингових дослідженнях асортименту ЛЗ
Групові індекси ЛЗ	
$I_g = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n I_i \quad I_p = \frac{\bar{P}_i}{\bar{P}_{io}},$ де I_p – ланцюговий індекс цін; $\bar{P}_i$ – середня арифметична зважена роздрібна ціна i-го препарату в поточному періоді; $\bar{P}_{io}$ – середня арифметична зважена роздрібна ціна i-го препарату в попередньому періоді; n – кількість ЛЗ у досліджуваній групі	Досліджували показники групових індексів роздрібних цін за торгівельними назвами ЛЗ, присутніх на ринку протягом 2016-2020 рр. В обчисленнях використовували дані середньої арифметичної зваженої роздрібної ціни ЛЗ з урахуванням усіх форм випуску, представлених компаніями-виробниками на роздрібному фармацевтичному ринку України
Коефіцієнт адекватності платоспроможності ($C_{a.s.}$) ЛЗ	
$C_{a.s.} = \frac{\bar{P}}{W_{a.w.}} \times 100\%,$ де $C_{a.s.}$ – коефіцієнт адекватності платоспроможності; $\bar{P}$ – середня роздрібна ціна ЛЗ за певний період часу; $W_{a.w.}$ – середня заробітна плата за відповідний період часу	Використовували дані середньої арифметичної зваженої роздрібної ціни ЛЗ
Показник доступності (D) ЛЗ	
$D = \frac{I_r}{I_g},$ де D – показник доступності ЛЗ; I_r – індекс зміни середньої заробітної плати щодо минулого звітного періоду; I_g – індекс зміни роздрібної ціни на ЛЗ щодо минулого звітного періоду	Використовували офіційні дані Державної служби статистики України щодо динаміки розміру номінальної середньої заробітної плати за 2016-2020 рр.

Продовження табл. 2.3

1	2
Показник обсягів роздрібних продажів у порівняльних цінах щодо базового періоду	
$S_{\text{пор}} = \frac{S_n}{I_{gn}},$ де S_n – показник роздрібних продажів ЛЗ для лікування епілепсії у натуральному та грошовому вимірах за рік; I_{gn} – груповий індекс цін на ЛЗ за поточний рік	Застосовували для переведення обсягів роздрібних продажів ЛЗ у грошовому вимірі за 2016-2020 рр. у порівняльні ціни щодо базового періоду (2016 р.)
Показник темпу приросту ($T_{\text{пр}}$) обсягів споживання	
$T_{\text{пр}} = \frac{(S_n - S_{n-1}) \times 100\%}{S_{n-1}},$ де $T_{\text{пр}}$ – показник темпу приросту (%); S_n – показник роздрібних продажів ЛЗ для лікування хворих на епілепсію у натуральному та грошовому вимірах за рік	Показники темпів приросту обсягів роздрібних продажів ПЕП розраховували в грошовому та натуральному вимірах

Для визначення особливостей і тенденцій споживання населенням ПЕП, представлених на фармацевтичних ринках України та Казахстану в період 2016–2020 рр., необхідно було провести:

- аналіз динаміки показників темпів приросту/убутку обсягів роздрібних продажів ПЕП за фармакотерапевтичними групами у натуральному та грошовому вимірах за період 2016–2020 рр.;
- аналіз динаміки показників продажів ПЕП у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва з урахуванням темпів приросту їх у натуральному та грошовому вимірах за період 2016–2020 рр.;
- дослідження показників роздрібних продажів ЛЗ для лікування епілепсії, зазначених у Базовому переліку ВООЗ ОЛЗ, та ПЕП, не внесених у цей перелік, з урахуванням темпів приросту їх реалізації у натуральному та грошовому еквівалентах.

Четвертим етапом наших досліджень став аналіз державних закупівель ЛЗ для лікування хворих на епілепсію. Для цього використали відкриті дані публічних закупівель ПЕП за 2014-2018 рр., наведені на сайті МОЗ України у розділі «Закупівлі ліків», а також статистичні дані показників

захворюваності населення на епілепсію відповідно до Центру громадського здоров'я МОЗ України. Було визначено загальні суми державних закупівель ЛЗ за всіма торговими назвами та МНН; здійснено аналіз державних витрат на ЛЗ на одного хворого під час стаціонарного лікування (у гривневому та доларовому еквівалентах); здійснено розподіл державних закупівель ПЕП за обсягом витрат у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва; проаналізовано державні закупівлі ПЕП за лініями фармакотерапії епілепсії відповідно до змісту фармацевтичної складової клінічного протоколу надання медичної допомоги; проведено ABC-, VEN-аналізи та інтегрований ABC/VEN-аналіз державних закупівель ПЕП, застосовуваних для лікування епілепсії.

При проведенні VEN-аналізу був застосований формальний підхід щодо розподілу препаратів на групи [86, 87, 88]. Так, відповідно до модифікованої методики проведення комплексного клініко-економічного аналізу, запропонованої вітчизняними науковцями, індекс «V» надавали ЛЗ, що входять до Національного переліку основних ЛЗ (Постанова КМУ № 1081 від 13.12.2017 р.), ДФЛЗУ (чинної на момент споживання ЛЗ редакції), УКП первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги епілепсії у дорослих (Наказ МОЗ України № 276 від 17.04.2014 р.). Індекс «E» надавали ПЕП, зазначеним тільки в Національному переліку основних ЛЗ, або в клінічному протоколі медичної допомоги, або в ДФЛЗУ; іншим ПЕП надавали індекс «N».

Показники фактичного споживання ЛЗ хворими на епілепсію досліджували на підставі клініко-економічного аналізу. За випадковою вибіркою нами було відібрано 118 медичних карток пацієнтів з діагнозом епілепсія (код G40 за Міжнародною класифікацією хвороб десятого перегляду), які проходили курс лікування на базі спеціалізованих ЗОЗ Харківської та Чернівецької областей протягом 2019-2021 рр. Для дослідження використовували вже згадані раніше та описані методи КЕА: частотний; ABC-, VEN-аналіз; ABC/VEN-зведений аналіз.

У роботі частотний аналіз виконували за 2 рівнем АТС-класифікації та за МНН.

Для узагальнення одержаних статистичних даних щодо застосування ЛЗ у фармакотерапії епілепсії було розраховано середній показник призначень препаратів ($\bar{X}$) на курс лікування одного хворого за формулою [89]:

$$\bar{X} = \frac{\sum x_n}{n},$$

де: x_n – середнє значення частоти призначень препарату, що досліджували за всією сукупністю хворих;

n – загальна кількість досліджуваних історій хвороб.

З метою оцінити рівень раціонального використання ЛЗ у конкретному ЗОЗ відповідно до галузевих стандартів ОЗ нами було проведено формальний VEN-аналіз за модифікованою методикою. Раціональність фінансових витрат на фармакотерапію хворих на епілепсію оцінювали за допомогою ABC- та інтегрованого ABC/VEN-аналізу [88, 89, 90]. Розраховуючи споживання ЛЗ, використали середні закупівельні ціни, які обчислювали за даними держаних закупівель ЛЗ.

За низької платоспроможності значної частини населення України, з одного боку, та необхідності застосовувати ПЕП протягом тривалого часу, з іншого, питання оцінки клініко-економічної ефективності застосування схем фармакотерапії епілепсії має певну актуальність. Для розв'язання цього питання використовували методи фармакоеконічного аналізу.

Фармакоеконічне обґрунтування раціональності використання ПЕП для лікування епілепсії здійснювали за допомогою методу «мінімізація витрат». У табл. 2.4 наведено стислу характеристику методу, обґрунтування необхідності його використання в дослідженні та формули розрахунків показників аналізу.

**Характеристика методу «мінімізація витрат», що застосовувався
у фармакоекономічних дослідженнях**

Стисла характеристика методу, обґрунтування необхідності його застосування у дослідженні та формула розрахунку показника	Особливості використання методу в дослідженні
Метод «мінімізації витрат» (cost minimization analysis - CMA)	
Метод «мінімізації витрат» передбачає порівняння вартості застосування тих чи інших засобів лікування за умови їх однакової клінічної (терапевтичної) ефективності [90]. Цей метод застосовували, щоб визначити найменш витратну схему лікування епілепсії з використанням генеричних ПЕП впродовж року та з урахуванням прямих медичних витрат. Метод CMA набуває особливої актуальності за наявності значного асортиментного різноманіття препаратів, представлених на вітчизняному ринку ЛЗ за групою ПЕП. Економічну ефективність застосування альтернативних ЛЗ методом CMA розраховували за формулою: $CMA = (DC_1 + IC_1) - (DC_2 + IC_2),$ де: <i>CMA</i> – показник економічної ефективності застосування альтернативних ЛЗ; DC_1 та DC_2 — прямі витрати у разі застосування першої (DC_1) та другої (DC_2) схеми фармакотерапії	У дослідженні дотримувалися принципу визначення найнижчої цінової границі в розрахунках вартості надання фармакотерапії, тому використовували цінові дані за найдешевшими препаратами-генериками.

Варто зазначити, що за результатами експериментальних досліджень нами було сформовано та апробовано методичні рекомендації «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію».

Резюме

Обґрунтовано соціально-економічну та медико-фармацевтичну актуальність проведення досліджень, сформульована його мета та визначені об'єкти, предмет та інформаційна база, яка використовувалась під час виконання дисертаційної роботи. Розроблена загальна методика проведення наукового дослідження, що складається з чотирьох основних етапів, на кожному з яких передбачено виконання різних завдань та визначення відповідних результативних показників. Представлено комплекс методів, які були застосовані під час виконання роботи метою успішного розв'язання запланованих завдань досліджень.

РОЗДІЛ 3

ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ПІДХОДІВ ТА ПРОБЛЕМ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ЕПІЛЕПСІЮ

3.1 Аналіз сучасного стану нормативно-правового регулювання надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні

До пріоритетних напрямів реалізації соціально-орієнтованої моделі державного управління ОЗ України належить підвищення рівня доступності надання медичної та фармацевтичної допомоги населенню, поліпшення стану забезпечення населення ЛЗ і медичні вироби (МВ). Для виконання цього завдання необхідно вирішувати цілий комплекс завдань, насамперед, упровадження в практику формулярної системи й медичного страхування, механізмів диференційної реімбурсації ЛЗ, а також формування економічно обґрунтованих цін на ЛЗ та МВ тощо [87, 89, 91]. На жаль недостатнє фінансування галузі ОЗ за умов соціально-економічної кризи, а також відсутності ефективно діючих механізмів компенсації вартості споживання ЛЗ, які використовуються не лише у патогенетичному лікуванні, не дозволяють отримати якісну та водночас доступну медичну і фармацевтичну, яка передбачена міжнародними стандартами та законодавством України. У наслідок чого, переважна кількість ЛЗ є недоступними для пацієнтів, а решта пацієнтів вимушена придбати їх за власні кошти. За цих умов існує нагальна необхідність перегляду законодавчої та нормативно-правової бази, яка регулює питання організації надання медичної та фармацевтичної допомоги на епілепсію з метою розробки напрямків її удосконалення з урахуванням відповідних міжнародних вимог. Отже, наступним етапом дослідження стало здійснення аналізу НПА, що регулюють процес надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію [33, 34, 65, 66, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98]. Узагальнювальні результати аналізу НПА наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Основні правові норми України щодо організаційних основ надання фармацевтичної допомоги
хворим на епілепсію**

Назва НПА	Основні положення НПА
1	2
І рівень відповідно до ієрархії НПА	
Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-12 «Основи законодавства України про охорону здоров'я»	Громадяни забезпечуються ЛЗ та імунобіологічними препаратами через ЗОЗ, які мають право на це відповідно до Закону. Порядок забезпечення громадян безоплатно або на пільгових умовах ЛЗ та імунологічними ЛЗ визначено законодавством України
Закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»	Визначає державні фінансові гарантії надання необхідних пацієнтам послуг з медичного обслуговування (медичних послуг) та ЛЗ належної якості, реімбурсації ЛЗ та МВ за рахунок коштів державного бюджету України за програмою медичних гарантій. Затверджено програму державних гарантій медичного обслуговування населення
Закон України від 04.04.1996 р. № 123/96 «Про лікарські засоби»	Регулює правовідносини, пов'язані зі створенням, реєстрацією, виробництвом, контролем якості та реалізацією ЛЗ
Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»	Виконавчим органам сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні повноваження) – управління ЗОЗ, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення, а також делеговані повноваження – забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення ЛЗ та МВ
ІІ рівень відповідно до ієрархії НПА	
Постанова Кабінету Міністрів України (КМУ) № 1022 від 05.12.2018 «Про затвердження Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення лікарськими засобами на період до 2025 року»	Визначено, що Державна стратегія спрямована на зменшення фінансового навантаження на населення, формування ефективного механізму фінансування та запровадження нової моделі, що буде стимулювати раціональне використання лікарських засобів ЗОЗ та населенням, а також сприятиме підвищенню фінансової доступності лікарських засобів. Визначено, що оплаті за рахунок коштів державного бюджету підлягають ЛЗ, внесені до Національного переліку ОЛЗта програми медичних гарантій
Постанова КМУ від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску ЛЗ за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями»	Визначено, що в разі амбулаторного лікування хворі на епілепсію ЛЗ повинні отримувати безкоштовно. Безоплатно й на пільгових умовах відпускають ЛЗ, зареєстровані в Україні у визначеному порядку та внесені до галузевих стандартів у сфері ОЗ, крім ЛЗ, які підлягають реімбурсації

Продовження табл. 3.1

1	2
Постанова КМУ від 25.03.2009 р № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»	Затверджено Національний перелік ОЛЗ (у редакції Постанови КМУ від 23.12.2021 р. № 1431). ЛЗ, внесені до Національного переліку ОЛЗ, підлягають закупівлі закладами й установами ОЗ, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів
Постанова КМУ від 27.02.2019 року № 135 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів»	Визначено, що реімбурсацію ЛЗ здійснюють виключно за електронними рецептами, виписаними через електронну систему ОЗ
Постанова КМУ від 28.07.2021 № 854 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення»	Запроваджено Порядок реімбурсації ЛЗ та МВ. У реєстр ЛЗ, вартість яких підлягає відшкодуванню, внесено 3 ПЕП за МНН, зокрема вальпроєва кислота, карбамазепін, ламотриджин
Постанова КМУ від 27.02.2019 № 136 «Деякі питання щодо договорів про реімбурсацію»	Запроваджено Порядок укладання, зміни та припинення договору про реімбурсацію, типову форму договору про реімбурсацію
III рівень відповідно до ієрархії НПА	
Наказ МОЗ України від 22.04.2021 р. № 792 23.04.2021 «Про затвердження тринадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності»	Рекомендовано фармакотерапію епілепсії - Розділ 6.2. ЛЗ для лікування епілепсії
Наказ МОЗ України від 17.04.2014 № 276 «Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги епілепсії у дорослих»	Затверджено єдину комплексну та ефективну систему надання медичної та фармацевтичної допомоги пацієнтам з епілепсією (діагноз за МКХ-10 – G 40 Епілепсія)
Наказ МОЗ України від 25.02.2022 р № 366 «Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 18 лютого 2022 р.»	Визначено Реєстр ЛЗ, які підлягають реімбурсації, станом на 18.02.2022 року, та розмір відшкодування на ці ЛЗ
Наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. №360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і медичні вироби, Порядку відпуску лікарських засобів і медичних виробів з аптек та їхніх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків»	Визначено Порядок відпуску ЛЗ і МВ з аптек та їхніх структурних підрозділів

Так, у статті 54 Закону України «Про охорону здоров'я» визначено порядок забезпечення населення ЛЗ та імунобіологічними препаратами. Механізм реалізації прав пацієнта на отримання ліків урегульовано КМУ від 17.08.1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями» [33]. Цією постановою визначено, що особам, які хворі на епілепсію та проходять амбулаторне лікування, ЛЗ (для лікування основного захворювання) відпускають безоплатно. Також у постанові зазначено, що витрати, пов'язані з відпуском ЛЗ безоплатно й на пільгових умовах, провадять за рахунок асигнувань, передбачених державними та місцевими бюджетами на охорону здоров'я. Так, пунктом 3 частини 6 статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування віднесено забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення ЛЗ та медичними виробами [94].

З 1 квітня 2017 року згідно з Постановами КМУ від 09.11.2016 № 863 «Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів» та від 17.03.2017 № 152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів» почала діяти Урядова програма «Доступні ліки» (паралельно із виконанням постанови № 1303 з 1 квітня 2017 року згідно з Постановами КМУ від 09.11.2016 №863 «Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів» та від 17.03.2017 № 152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів»). Метою вищезазначеної програми є забезпечення кожного громадянина України необхідними ЛЗ, які покращать його життя, зможуть запобігти виникненню ускладнень та передчасній смерті [95, 96].

Урядова програма «Доступні ліки» почала працювати для пацієнтів, що мають серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу або бронхіальну астму. Сьогодні у зв'язку зі змінами в законодавстві Урядову програму «Доступні ліки» оновлено та регульовано Постановами КМУ від 27.02.2019 р.

№ 135 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів» та від 28.07.2021 р. № 854 «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення». Зазначені зміни насамперед пов'язані із внесенням до урядової програми реімбурсації з 1 жовтня 2021 року ЛЗ для надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, нецукровий діабет й пацієнтам з розладами психіки та поведінки. Пріоритетним держава визнала лікування саме цих хвороб, тому що вони найбільше впливають на показники смертності населення, суттєво знижують якість життя пацієнта, а також тому, що їх ефективно лікують на амбулаторному рівні [95, 96, 97].

Варто зауважити, що Постановою КМУ від 31.10.2018 р. № 908 внесено зміни до пункту 1 Постанови КМУ № 1303. Відповідно до цих змін регламентовано таке: безоплатно й на пільгових умовах відпускають ЛЗ, зареєстровані в Україні у визначеному порядку та внесені до галузевих стандартів у сфері ОЗ, крім ЛЗ, внесених до Реєстру ЛЗ, вартість яких підлягає відшкодуванню (Наказ МОЗ України від 25.02.2022 р. № 366 «Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, станом на 18 лютого 2022 року») [98].

На наш погляд, існує деяка неузгодженість щодо надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію з огляду на положення урядової програми реімбурсації та пільгового забезпечення цієї категорії хворих, що регламентовано Постановою КМУ № 1303. Так, пацієнти з епілепсією, які для проведення фармакотерапії отримували ПЕП, зокрема вальпроеву кислоту, карбамазепін та ламотриджин, безкоштовно відповідно до положень пільгового забезпечення окремих категорій хворих зараз мають доплачувати за них у зв'язку із внесенням цих ЛЗ до Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації. Через високу вартість ПЕП та низьку платоспроможність населення хворі на епілепсію не завжди мають можливості отримати необхідні ЛЗ [99, 100].

Отже, узагальнюючи результати проведеного аналізу, можемо стверджувати, що першочерговим заходом у напрямі підвищення рівня соціальних

гарантій та покращення фармацевтичного забезпечення хворих на епілепсію є вчасне оновлення та узгодження нормативно-правових документів щодо надання якісної та доступної фармацевтичної допомоги таким хворим.

Окрім цього, одним із соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги для населення є держані закупівлі, шляхом яких хворих на епілепсію в стаціонарних умовах забезпечують ЛЗ безоплатно. Проведений аналіз нормативно-правових актів засвідчив, що держава на законодавчому рівні регулює процедуру публічних закупівель ЛЗ для лікування хворих на епілепсію. Результати аналізу НПА наведено в табл. 3.2.

Так, у Законі України від 16.01.2020 р. № 2168-VIII «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» зазначено [65], що програма медичних гарантій визначає перелік та обсяг медичних послуг (разом із МВ) та ЛЗ, повну оплату яких держава гарантує за рахунок коштів державного бюджету України згідно з тарифом для профілактики, діагностики, лікування та реабілітації у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами. Забезпечення населення ЛЗ, які внесено до програм медичних гарантій, досягають переважно шляхом здійснення публічних закупівель.

Державні закупівлі ПЕП відбуваються на підставі щорічних наказів МОЗ України щодо затвердження номенклатури ЛЗ та МВ, закупівля яких відбувається за напрямом використання бюджетних коштів за бюджетними програмами. Фінансування бюджетних програм щорічно оновлюють відповідно до визначення в регіонах річного запасу ПЕП ЗОЗ.

Процедуру публічної закупівлі ПЕП регламентовано Постановою КМУ від 22.07.2015 р. № 622 «Деякі питання здійснення державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі».

Таблиця 3.2

Основні правові норми у сфері державних закупівель ЛЗ для лікування хворих на епілепсію

НПА	Основні положення регулювальних норм
<i>I рівень відповідно до ієрархії НПА</i>	
Закон України від 16.01.2020 р. № 2168-VIII «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»	Затверджено програму державних гарантій медичного обслуговування населення (програма медичних гарантій)
Закон України від 25.12.2015 р. № 922 «Про публічні закупівлі»	Затверджено правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади
Закон України від 06.04.2017 р. № 2002-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я»	Визначено, що фінансове забезпечення ОЗ може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом
<i>II рівень</i>	
Постанова КМУ від 22.07.2015 р. № 622 «Деякі питання здійснення державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі» зі змінами та доповненнями	Затверджено критерії вибору спеціалізованих організацій; визначено особливості організації процесу закупівель ЛЗ; передбачено, що перелік ЛЗ та МВ, за яким їх закуповують у спеціалізованих організаціях, формують винятково за МНН
Постанова КМУ від 25.03.2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» зі змінами та доповненнями	Затверджено перелік ЛЗ, зареєстрованих в Україні і внесених до Національного переліку ОЛЗ, які підлягають закупівлі закладами й установами ОЗ, що їх повністю або частково фінансують з державного та місцевих бюджетів. За наявності бюджетних асигнувань, що залишаються після придбання ЛЗ, внесених до Національного переліку ОЛЗ, замовники можуть також здійснювати закупівлі ЛЗ, які зазначено в галузевих стандартах
Розпорядження від 23.08.2017 р. № 582 «Про схвалення Концепції реформування закупівель лікарських засобів та медичних виробів, допоміжних засобів, інших товарів медичного призначення»	Затверджено створення закупівельної організації МОЗ України
<i>III рівень</i>	
Наказ МОЗ України від 11.07.2017 № 782 «Про затвердження Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів»	Наведено методику визначення потреби закладів і установ ОЗ, що повністю або частково фінансують з державного та місцевих бюджетів, для закупівлі ЛЗ, зареєстрованих в Україні та внесених до Національного переліку ОЛЗ

У вищезазначеній Постанові наведено, зокрема, такі критерії вибору спеціалізованих організацій: наявність технічної та професійної спроможності закупівлі й постачання товарів у необхідній кількості, належної якості, з відповідним терміном придатності, з урахуванням вимог до пакування та розфасовування товарів; ціна послуг, умови й строки замовлення і постачання, умови оплати, умови укладання й форма угод щодо закупівель. Разом із тим у Постанові, на жаль, відсутня норма, яка регулює графіки постачання ЛЗ з використанням санкцій у разі прострочення. Рішення щодо вибору спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі, затверджує МОЗ України відповідно до цих критеріїв [99].

Імплементацією європейських підходів до здійснення публічних закупівель є Розпорядження КМУ від 23.08.2017 р. № 582 «Про схвалення Концепції реформування закупівель лікарських засобів та медичних виробів, допоміжних засобів, інших товарів медичного призначення», де зазначено необхідність створення централізованої закупівельної організації МОЗ. Формування потрібної номенклатури та обсягів закупівлі ПЕП здійснюють відповідно до Наказу МОЗ від 11.07.2017 № 782 «Про затвердження Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами ОЗ, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів» [100].

Отже, одним із найважливіших механізмів надання ефективної і якісної медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію є реімбурсація вартості ЛЗ та державні закупівлі ЛЗ. На підставі узагальнення результатів аналізу НПА нами виокремлено основні організаційні підходи до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію (рис. 3.1).

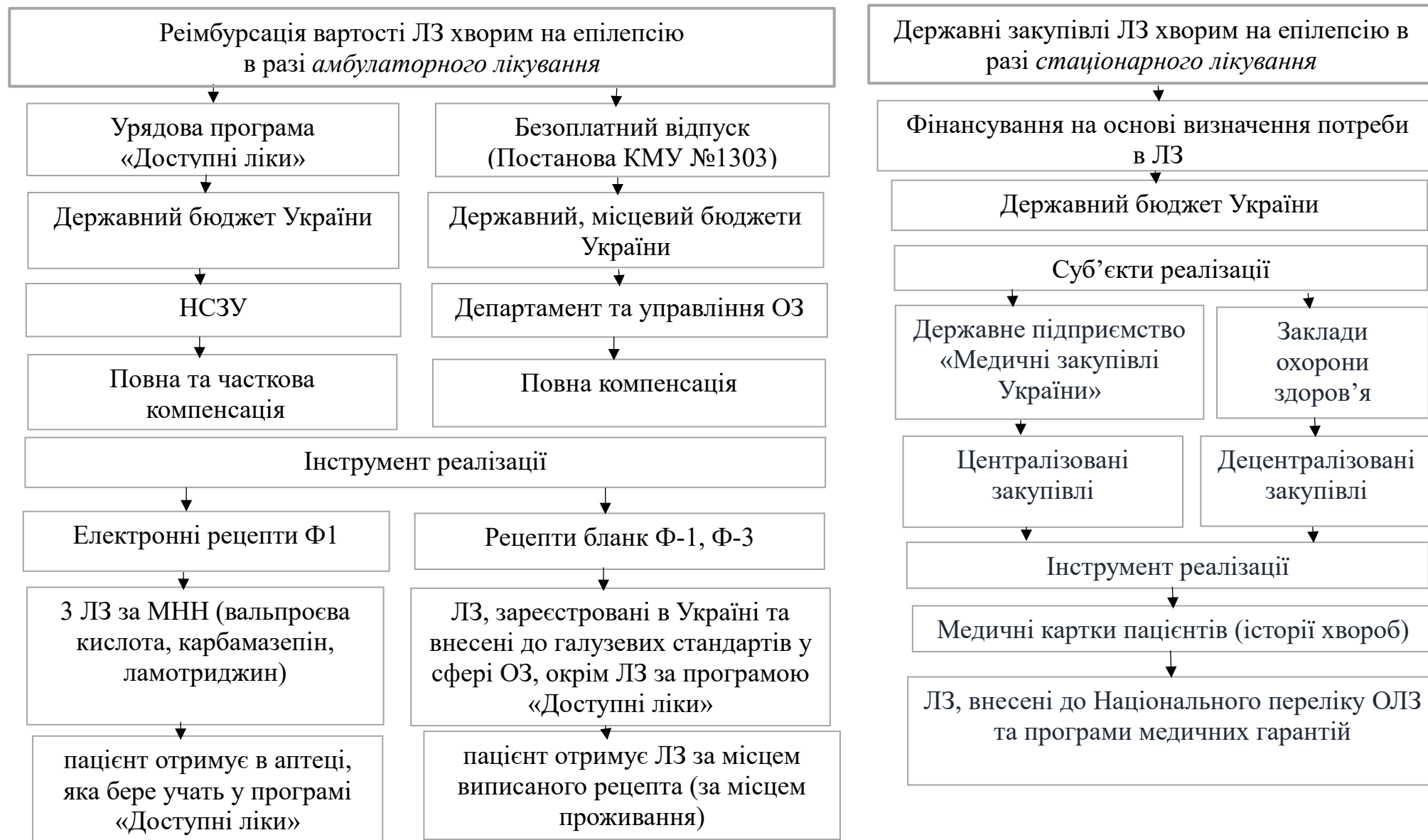

Рис. 3.1 Чинні організаційні підходи до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні

3.2 Аналіз адміністративно-правового регулювання та повноважень Національної служби здоров'я України щодо реалізації державної політики з забезпечення ефективними та доступними ліками хворих на епілепсію в Україні

Система ОЗ України перебуває у трансформації, зокрема створено та запроваджено нову модель фінансування, яка передбачає: чіткі та прозорі гарантії держави щодо обсягу безоплатної медичної та фармацевтичної допомоги; кращий фінансовий захист громадян у випадку хвороби, ефективний та справедливий розподіл публічних коштів і скорочення неформальних платежів; створення стимулів до поліпшення якості надання медичної та фармацевтичної допомоги населенню. Прийнято Концепцію реформи фінансування системи ОЗ, яка містить основні етапи та покроковий план впровадження реформи. Основним завданням реформи визначено перехід від постатейного фінансування медичних послуг до фінансування за результатами діяльності, що сприятиме як підвищенню ефективності діяльності самої системи, так і вдосконаленню підходів до моделі її фінансування.

Для здійснення державної політики у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій створено Національну службу здоров'я України (НСЗУ) [101]. Отже, важливим завданням нашого дослідження є визначення основних ознак правового статусу НСЗУ. Доцільність цього можна пояснити тим, що цей орган належить до ланки центрального органу виконавчої влади (ЦОВВ), який є суб'єктом публічного адміністрування у сфері хорони здоров'я та має важливі повноваження, спрямовані на забезпечення населення доступними та якісними ЛЗ [102].

По-перше, варто зауважити на певних особливостях організаційного становлення НСЗУ. Етапи організаційно-правового закріплення діяльності НСЗУ наведено в табл. 3.3.

**Етапи організаційно-правового закріплення
діяльності НСЗУ [101-105]**

Етап	Характеристика етапу
I етап – 2017 р.	1. Створено правову основу для нової системи фінансування ОЗ (19.10.2017 р. ухвалено Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» № 2168-VIII). 2. Утворено НСЗУ та затверджено Положення про неї (постанова КМУ № 1101 від 27.12.2017 р.). 3. Затверджено Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування (постанова КМУ № 1075 від 27.12.2017 р.).
II етап – 2019 р.	1. Погоджено утворення міжрегіональних територіальних структурних підрозділів апарату НСЗУ: Північного (м. Харків), Східного (м. Дніпро), Південного (м. Одеса), Західного (м. Львів), Центрального (м. Київ) міжрегіональних департаментів (розпорядження КМУ від 16.01.2019 р. № 18-р) 2. На НСЗУ з 01.04.2019 р. покладено повноваження з адміністрування програми реімбурсації ЛЗ «Доступні ліки» (постанова КМУ «Деякі питання реімбурсації лікарських засобів» від 27.02.2019 р. №135). 3. На НСЗУ покладено повноваження забезпечувати функціонування електронної системи ОЗ, визначати напрями її розвитку, проводити верифікацію даних у системі, затверджувати технічні вимоги до електронних медичних інформаційних систем (постанова КМУ «Деякі питання договорів медичного обслуговування населення» від 27.11.2019 р. № 1073).
III етап – з 2020 р.	1. Активна участь НСЗУ в розбудові сучасної електронної системи ОЗ (на виконання розпоряджень КМУ «Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я» від 28.12.2020 р. № 1671-р. та «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я» від 29.09.2021 р. № 1175-р.). Усі процеси, пов'язані з укладанням договору про реімбурсацію та відпуск ЛЗ за електронними рецептами, відбуваються саме в цій системі. 2. Розширення програми реімбурсації ЛЗ.

По-друге, варто звернути увагу на певні зміни в правовому статусі НСЗУ, які відбулися на сучасному етапі за рахунок покладення на цей орган нових повноважень. Йдеться про два напрями повноважень НСЗУ, які з'явилися 2019 року і стосуються реімбурсації ЛЗ та забезпечення функціонування електронної системи ОЗ. У квітні 2017 р. уряд розпочав програму реімбурсації ЛЗ «Доступні ліки». Визначення терміна «реімбурсація» надано в п. 5 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування

населення» [65]. Відповідно до цієї норми під реімбурсацією розуміють повне або часткове відшкодування суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність з роздрібної торгівлі ЛЗ, вартості ЛЗ або МВ, відпущених пацієнту на підставі рецепта, за рахунок коштів Державного бюджету України [65]. НСЗУ почало адмініструвати програму реімбурсації ЛЗ «Доступні ліки» з 01.04.2019 р. Усі аптеки, які відповідають мінімальному набору вимог, мають право укласти договір про реімбурсацію з НСЗУ.

На підставі проведеного аналізу нами узагальнено та згруповано в табл. 3.4 головні ознаки правового статусу НСЗУ.

Таблиця 3.4

Основні ознаки правового статусу НСЗУ як суб'єкта публічного адміністрування у сфері ОЗ

№ з/п	Ознака правового статусу органу	Впровадження (реалізація) ознаки НСЗУ
1.	Дата утворення органу в сучасному вигляді	27.12.2017 р.
2.	Дата ухвали Положення як основного спеціального НПА, який визначає повноваження органу	постанова КМУ від 27.12.2017 р. № 1101
3.	Гілка державної влади, до якої належить орган	виконавча влада
4.	Ланка гілки державної влади, до якої належить орган	Центральний орган виконавчої влади (ЦОВВ)
5.	Орган, який спрямовує і координує діяльність цього ЦОВВ	Кабінет Міністрів України
6.	Міністерство, через яке КМУ спрямовує та координує діяльність цього ЦОВВ	Міністерство охорони здоров'я України

За результатами дослідження нами виокремлено та наведено в табл. 3.5 головні ознаки правового статусу НСЗУ, які характеризують зміст її компетенцій.

Основні ознаки правового статусу НСЗУ щодо змісту компетенції

№ з/п	Ознака правового статусу органу	Реалізація (зміст) ознаки НСЗУ
1.	Сфера, у якій орган реалізує державну політику	Державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення
2.	Межі поширення повноважень	Усі суб'єкти господарювання незалежно від їх відомчої підпорядкованості та форми власності
3.	Важливі функції	Єдиний національний замовник медичних послуг, розпорядник і технічний оператор перерахування бюджетних коштів
4.	Наявність повноважень щодо державного нагляду (контролю)	Повинен дотримуватися умов договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій і договорів про реімбурсацію
5.	Повноваження щодо притягнення до адміністративної відповідальності, накладення адміністративних стягнень	Не має
6.	Зміни в правовому статусі органу на сучасному етапі за рахунок покладання на нього нових повноважень	1) забезпечення функціонування електронної системи ОЗ (2019 р.); 2) адміністрування програми реімбурсації ЛЗ «Доступні ліки» (2019 р.)

3.3 Результати порівняльного аналізу сучасних підходів до фармакотерапії та фармацевтичної складової клінічних протоколів лікування епілепсії в Україні та за кордоном

Всесвітня асамблея охорони здоров'я 2015 року ухвалила резолюцію WHA68.20 «Глобальний тягар епілепсії і необхідність координованих заходів на рівні країн з метою впливу на його наслідки в сфері ОЗ, у соціальній сфері та галузі інформування громадськості». Ця резолюція закликає уряди розробити, посилити і запровадити національні заходи політики і законодавство з метою розширення доступу до медичної та фармацевтичної допомоги для хворих на епілепсію, а також для захисту їхніх прав [40].

У доповіді ВООЗ «Епілепсія. Найважливіше завдання громадського здоров'я» 2019 р. було визначено комплексні заходи ОЗ щодо боротьби з

епілепсією. До них належить надання медичних та соціальних послуг хворим на епілепсію, що сприятиме зниженню рівня захворюваності та передчасної смертності. Як свідчить аналіз літератури, для підвищення якості й доступності надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію рекомендовано застосовувати ступеневий, пацієнт-орієнтований підхід (рис. 3.2) [106, 107]. З цією метою необхідне створення та впровадження системи регламентації призначення та застосування ЛЗ відповідно до УКП, стандартів лікування та формулярів, а також проведення аудиту дотримання галузевих стандартів ОЗ [108].

Водночас для забезпечення прав громадян на одержання якісної, ефективної і доступної медичної та фармацевтичної допомоги з боку держави необхідно впровадити комплексний підхід, який повинен базуватися на імплементації міжнародно-правових стандартів та їх адаптації до реалій функціонування національної системи ОЗ.

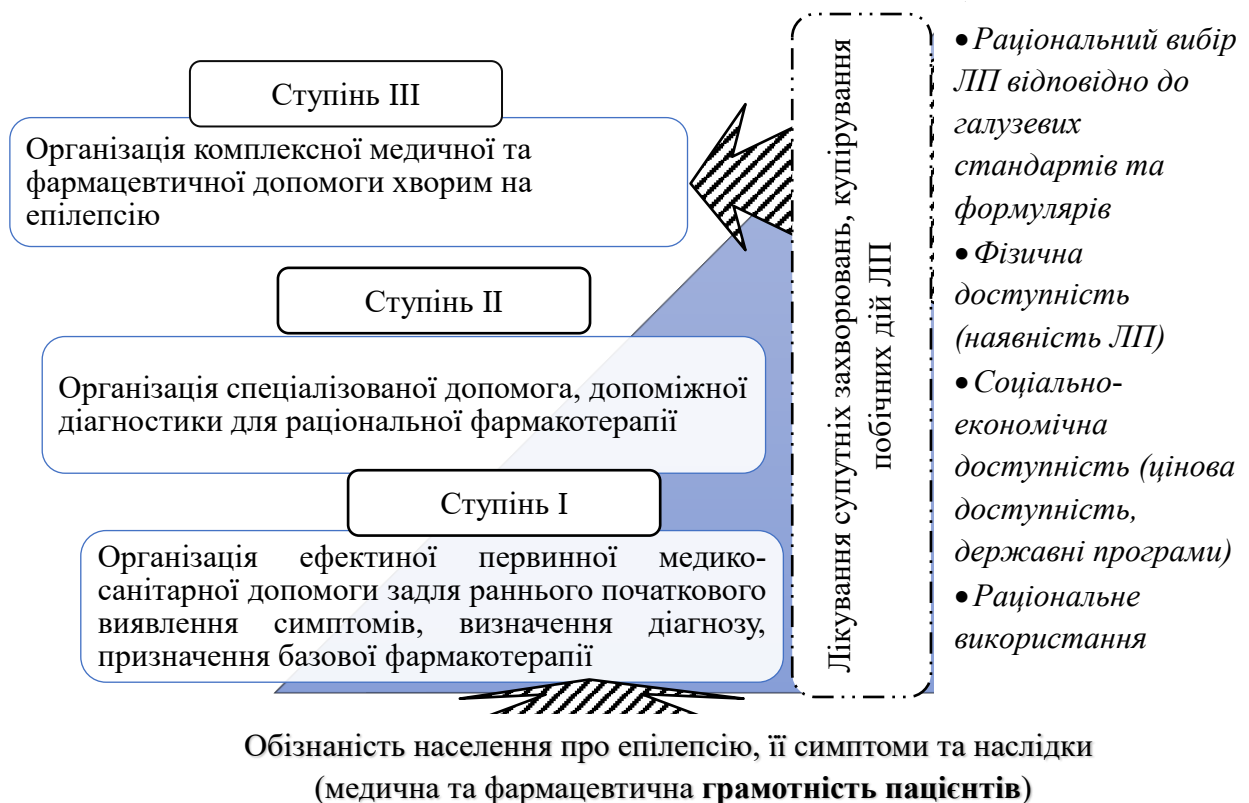

Рис. 3.2 Ступеневий пацієнт-орієнтований підхід у наданні медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію [40]

Для її ефективного функціонування в сучасних умовах необхідним є забезпечення якісної практичної взаємодії трьох базових складових: *формулярної системи (ФС), переліку ОЛЗ та наявність УКП надання медичної допомоги* [40].

Країною, що має взірцевий формуляра ЛЗ, вважають Великобританію завдяки багаторічному досвіду ефективного використання БНФ – British National Formulary (BNF) [74]. Концептуальним принципом побудови БНФ є його узгодженість з Британською фармакопеєю, постійним оновленням інформацією від Регуляторного агентства з ЛЗ та виробів медичного призначення – Medicines and Healthcare products Regulatory Agency (MHRA), вимогами Міністерства внутрішніх справ Великобританії, а також державним уповноваженим органом з питань ціноутворення на внутрішньому фармацевтичному ринку. Саме тому формуляр містить актуальну інформацію про ціни на ЛЗ [109].

Варто зазначити, що у європейських країнах дані БНФ використовують як стандарт з удосконалення підходів до надання медичної та фармацевтичної допомоги за різних нозологій. Під час створення вітчизняного формуляра також як взірець було використано БНФ [110].

Перший випуск Державного формуляра лікарських засобів України (ДФЛЗУ) було видано 2009 року, відтоді документ щорічно переглядають, оновлюють та удосконалюють. В Україні станом на 2023 р. вийшов вже XV випуск ДФЛЗУ, який спрямований на забезпечення пріоритетного використання ефективних, безпечних, економічно доступних ЛЗ. Зазначена редакція Державного формуляру затверджена Наказом МОЗ України від 16.06.2023 р. № 1102 «Про затвердження п'ятнадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів». З огляду на вищезазначене здійснення порівняльного аналізу асортименту ЛЗ для фармакотерапії епілепсії в Україні з БНФ, які регулюють надання хворим ефективної та доступної медичної й фармацевтичної допомоги в національному масштабі, й стало одним із напрямків проведення наших досліджень. Дослідження номенклатури асортименту ЛЗ для лікування епілепсії проводили на основі даних БНФ (оновлення – квітень 2020 р.), IX-XIII випусків

ДФЛЗУ та УКП первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Епілепсії у дорослих» (Наказ МОЗ України від 17.04.2014 р. № 276) [68-73].

За результатами порівняльного аналізу змісту БНФ, ДФЛЗУ IX-XIII випусків, а також УКП спеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію виявлено певні відмінності (табл. 3.6). Так, аналіз БНФ дозволив з'ясувати, що рекомендований у Великобританії формуляр містить 19 МНН ЛЗ, використовуваних для усунення різних типів епілептичних нападів. У ДФЛЗУ останніх п'яти випусків наявні лише 9 ПЕП з 19 ЛЗ, наведених у БНФ. Варто зазначити, що у вітчизняному ДФЛЗУ відсутні ПЕП нового покоління, а саме: окскарбазепін, леветирацетам, пірацетам, етосуксимід, руфінамід, вігабатрин, тіагабін, еслікарбазепіну ацетат, зонісамід, лакосамід. Важливо зауважити, що, за версією оновлених рекомендацій NICE та Американської академії неврології, пріоритет на початку лікування епілепсії надають ПЕП старого покоління з огляду на їхню клінічну ефективність, побічну дію та економічну вигоду [111, 112]. Проте під час фармакотерапії епілепсії добирають ЛЗ, зважаючи на індивідуальні характеристики пацієнта [63].

У вітчизняному УКП лікування епілепсії, де фармакотерапію також ранжовано за типами нападів та лініями лікування, відсутні певні ЛЗ за МНН, а саме: етосуксимід, руфінамід, вігабатрин, тіагабін, еслікарбазепіну ацетат, лакосамід, зонісамід.

На нашу думку, необхідно більш глибоко системно вивчити доцільність їх застосування в Україні у схемах фармакотерапії епілепсії. Варто зауважити, що етосуксимід відповідно до даних БНФ призначають хворим у разі абсансних типів нападу як у першій, так і в другій лінії фармакотерапії. У БНФ внесено вальпроат натрію, який є сіллю вальпроєвої кислоти, зазначеної у складі вітчизняного УКП. З 2013 року FDA названі вище ЛЗ вважають протипоказаними жінкам дітородного віку та вагітним через наявність тератогених властивостей і можливість викликати вади розвитку плода [110, 111].

Таблиця 3.6

**Результати ретроспективного аналізу асортименту ЛЗ для основної фармакотерапії епілепсії у ДФЛЗУ,
Британському національному формулярі та УКП**

ПЕП за МНН і АТС-кодом	Наявність ЛЗ у галузевих стандартах						
	Британський національний формуляр	Державний формуляр України (кількість торгівельних назв(ТН) ЛЗ з урахуван- ням форм випуску)					УКП
		2017 р. Випуск ІХ	2018 р. Випуск Х	2019 р. Випуск ХІ	2020 р. Випуск ХІІ	2021 р. Випуск ХІІІ	
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>N03AA - Барбітурати та їхні похідні</i>							
N03AA02 – phenobarbital	✓	5	6	6	5	5	✓
<i>N03AB - Похідні гідантоїну</i>							
N03AB02 – phenytoin	✓	1	1	1	1	1	✓
<i>N03AD - Похідні сукциніміду</i>							
N03AD01 – ethosuximide	✓	-	-	-	-	-	-
<i>N03AE - Похідні бензодіазепіну</i>							
N03AE01 – clonazepam	✓	3	3	3	3	3	✓
<i>N03AF Похідні карбоксаміду -</i>							
N03AF01 – carbamazepine	✓	19	19	17	15	16	✓
N03AF02 – oxcarbazepine	✓	-	-	-	-	-	✓
N03AF03 – rufinamide	✓	-	-	-	-	-	-
N03AF04 – eslicarbazepine acetate	✓	-	-	-	-	-	-

Продовження табл. 3.6

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>N03AG - Похідні жирних кислот</i>							
N03AG01 – valproate sodium	✓	22	19	17	11	15	
N03AG04 – vigabatrin	✓	-	-	-	-	-	-
N03AG06 – tiagabine	✓	-	-	-	-	-	-
<i>N03AX - Інші протиепілептичні засоби</i>							
N03AX09 – lamotrigine	✓	38	33	33	33	33	✓
N03A X11 – topiramate	✓	23	18	18	14	12	✓
N03A X12 – gabapentine	✓	17	18	20	18	20	✓
N03A X14 – levitiracetam	✓	-	-	-	-	-	✓
N03AX15 – zonisamide	✓	-	-	-	-	-	-
N03A X16 – pregabalin	✓	21	51	65	69	78	✓
N03A X18 – lacosamide	✓	-	-	-	-	-	-
<i>N06BX - Різні психостимулювальні та ноотропні засоби</i>							
N06B X03 – piracetam	✓	-	-	-	-	-	✓

Далі було проведено порівняльний аналіз сучасних підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та за кордоном на прикладі країни ЄС (Німеччина) та країни пострадянського простору (Казахстан). Як інформаційну базу нами застосовано рекомендації з надання медичної допомоги хворим на епілепсію «Erster epileptischer Anfall und Epilepsien im Erwachsenenalter», 2017 р. (Німеччина), Клінічний протокол діагностики та лікування епілепсії у дітей та дорослих, № 4, 2016 р. (Казахстан) та УКП первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги епілепсії у дорослих, затверджений Наказом МОЗ України № 276 від 17.04.2014 р.

З'ясовано, що рекомендації Німеччини містять 21 ЛП з протиепілептичною активністю за МНН, застосування яких спрямовано на блокування нападів за окремими типами, та в складі різних комбінацій [62]. У клінічному протоколі Казахстану присутні тільки 10 з 21 ПЕП, зазначених у рекомендаціях Німеччини. Таку ж тенденцію спостерігаємо і в Уніфікованому клінічному протоколі спеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію – лише 12 з 21 ПЕП [113]. Ця різниця в кількості пов'язана з відсутністю таких препаратів, як: бриварацетам, лакосамід, еслікарбазепіну ацетат, перампанел, зонісамід, етосуксимід, сультіам, вігабатрин і клобазам [114]. Варто зазначити, що ці ПЕП є препаратами нового покоління. Отже, можна стверджувати, що в складі рекомендацій Німеччини з медичної допомоги в разі епілепсії присутні переважно ПЕП нового покоління, а у вітчизняному клінічному протоколі – ПЕП базової фармакотерапії (табл. 3.7).

На нашу думку, необхідно більш глибоко вивчити доцільність застосування зазначених сучасних препаратів в Україні під час надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію на підставі оцінки медичних технологій.

Таблиця 3.7

**Результати порівняльного аналізу наявності препаратів
з протиепілептичною активністю за МНН у міжнародних
та вітчизняних стандартах лікування**

АТС-група та МНН ПЕП	Наявність ПЕП		
	Рекомендації з надання МД хворим на епілепсію (Німеччина)	Клінічний протокол лікування епілепсії (Казахстан)	УКП надання медичної допомоги (Україна)
N03AX09-Ламотриджин	+	+	+
N03AX14-Леветирacetам	+	+	+
N03AX16-Прегабалін	+	+	+
N03AX11-Топірамат	+	+	+
N03AF01-Карбамазепін	+	+	+
N03AE01-Клоназепам	+	+	+
N03AG01-Вальпроєва кислота	+	+	+
N03AF02-Оскарбазепін	+	+	+
N06BX03-Пірацетам	+	+	+
N03AA02-Фенобарбітал	+	+	+
N03AB02-Фенітоїн	+	-	+
N03AX12-Габапентин	+	-	+
N03AX18-Лакосамід	+	-	-
N03AF04-Еслікарбазепіну ацетат	+	-	-
N03AX22-Перампанел	+	-	-
N03AX15-Зонісамід	+	-	-
N03AD01-Етосуксимід	+	-	-
N03AX23-Бриварацетам	+	-	-
N03AX03-Сультім	+	-	-
N03AG04-Вігабатрин	+	-	-
N05BA09-Клобазам	+	-	-
Разом	21	10	12

3.4 Результати ретроспективного контент-аналізу Державного формуляру лікарських засобів в Україні IX-XIII випусків за розділом «Лікарські засоби для лікування епілепсії»

З урахуванням пріоритетних напрямів організації ефективного лікування хворих, а саме раціонального призначення ЛЗ та використання препаратів з огляду на їхню ефективність, безпеку та соціально-економічну доцільність, важливого значення набуває деталізований аналіз оновленого ДФЛЗУ, зокрема щодо ЛЗ, які використовуються у патогенетичному лікуванні епілепсії, а також порівняння його змісту з попередніми випусками зазначеного документу. Як свідчать результати аналізу даних ДФЛЗУ, основу фармакотерапії хворих на епілепсію формують шість груп ЛЗ відповідно до 4-го рівня АТС-класифікаційної системи (Anatomical Therapeutic Chemical classification system), а саме, групи [115]:

- N03AA – Барбітурати та їхні похідні;
- N03AB – Похідні гідантоїну;
- N03AE – Похідні бензодіазепіну;
- N03AF – РПохідні карбоксаміду;
- N03AG – Похідні жирних кислот;
- N03AX – Інші протиепілептичні засоби.

Лідерами за кількістю представлених ЛЗ у кожному випуску ДФЛЗУ є група N03AX – Інші протиепілептичні засоби, частка якої у IX випуску ДФЛЗУ складала 66,44 % від загальної кількості ТН ЛЗ, у X випуску – 71,43%, в XI випуску – 75,56%, у XII випуску – 79,29% та в XIII випуску – 78,14%.

Проведений аналіз IX-XIII випусків ДФЛЗУ демонструє, що загальна кількість ЛЗ для лікування епілепсії в кожному із зазначених випусків складає 9 МНН, зокрема *вальпроат натрію, ламотриджин, карбамазепін, фенобарбітал, фенітоїн, клоназепам, габапентин, топірамаат та прегабалін*, а їхній якісний склад не змінювався після кожного наступного оновлення формуляра ЛЗ. Натомість у лікуванні хворих на епілепсію в країнах Західної Європи лікарі

частіше призначають саме сучасні ЛЗ (наприклад, леветирацетам, лакосамід тощо), які мають широкий терапевтичний ефект [52].

Загалом спостерігаємо збільшення кількості ТН з кожним випуском ДФЛЗУ, що може бути обумовлено активними змінами, які відбувалися з реєстрацією ЛЗ. Винятком є лише XI випуск ДФЛЗУ, де кількість ТН ПЕП зменшилась на 6% проти попереднього випуску. Аналіз змін даних у динаміці років здійснювали за ланцюговим показником темпів приросту і визначили, що кількість ТН ПЕП в останньому випуску проти IX збільшилась на 23% (рис. 3.3).

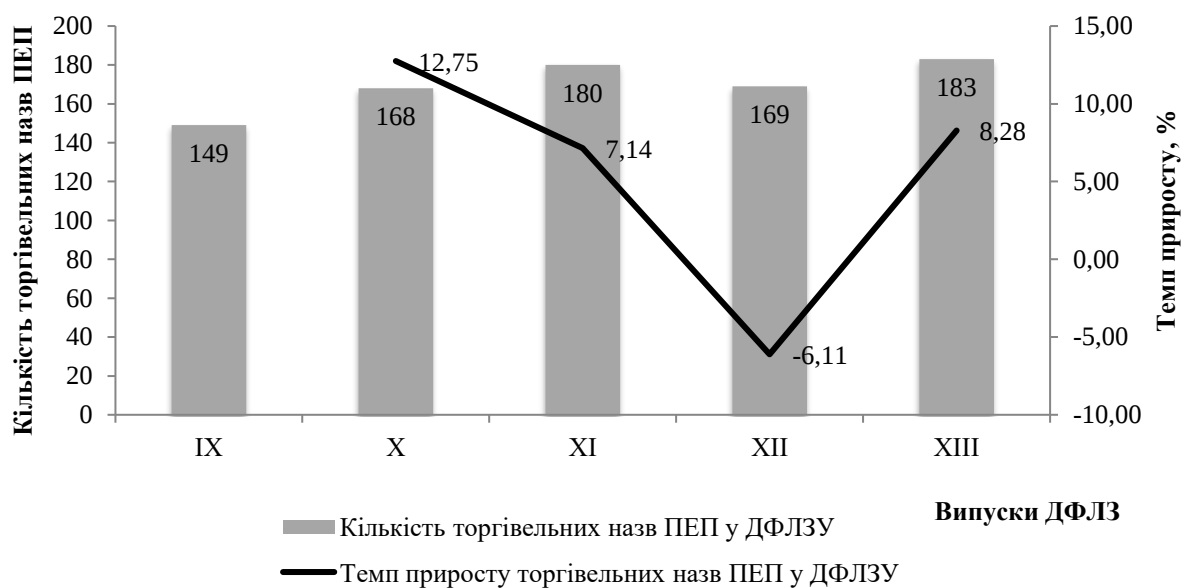

Рис. 3.3 Динаміка кількості торговельних назв ПЕП у IX-XIII випусках Державного формуляра лікарських засобів України

За результатами порівняльного аналізу кількісних змін ТН за кожною МНН ПЕП у IX-XIII випусках ДФЛЗУ встановлено наступне. За кожним МНН відмічається наявність різних за характером динаміка змін кількісних даних у часі. Так, у відповідності, до отриманих даних, сукупність МНН ПЕП було розподілено на 3 групи: 1 – МНН, кількість ТН яких збільшується, 2 – МНН, кількість ТН яких зменшується, 3 – МНН, кількість ТН яких відносно не змінюється. Результати аналізу свідчать, що в більшості МНН ПЕП кількість ТН або зменшується (4 МНН), або не змінюється (3 МНН), лише за двома МНН – *габапентин* та *прегабалін*, кількість ТН мала позитивну тенденцію до

збільшення кількості ТН ЛЗ (табл. 3.8). До групи ЛЗ, за якими кількість препаратів не змінювалась, нами віднесено 3 МНН.

Таблиця 3.8

**Розподіл ПЕП за МНН відповідно до змін кількості ТН
у ДФЛЗУ IX-XIII випусків**

Найменування МНН за якими збільшилась кількість ТН	Найменування МНН за якими зменшилась кількість ТН	Найменування МНН за якими кількість ТН не змінилась
габапентин	карбамазепін	фенобарбітал
прегабалін	вальпроат натрію	фенітоїн
	ламотриджин	клоназепам
	топірамат	

За результатами дослідження змісту IX-XIII випусків ДФЛЗУ з'ясовано, що найбільший приріст (%) кількості ТН препаратів *прегабаліну* та *габапентину* спостерігали в X випуску. Так, зазначений показник сумарно склав 81,58 %, тоді як у XII випуску кількість ТН цих препаратів збільшилась лише на 2,35 %, у порівнянні з даними попереднього випуску формуляру ЛЗ. Варто зазначити, що середній приріст (%) ТН за препаратами *габапентину* та *прегабаліну* з IX до XIII випуску ДФЛЗУ становив сумарно 29,9 % (рис. 3.4).

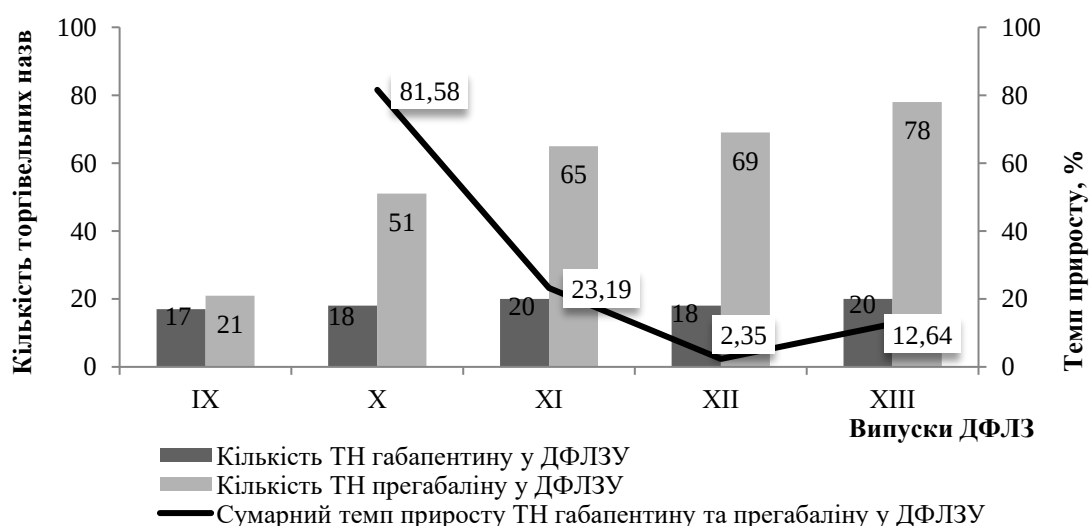

Рис. 3.4 Динаміка змін кількості торгівельних назв препаратів габапентину та прегабаліну у IX-XIII випусках ДФЛЗУ

Варто зауважити, що зазначені ПЕП не належать до препаратів 1-ої та 2-ої лінії фармакотерапії епілепсії відповідно до УКУ, а є можливими до застосування лише в разі деяких типів нападів.

До ПЕП 1-ої та 2-ої лінії фармакотерапії більшості типів епілептичних нападів належать такі МНН: *вальпроат натрію*, *ламотриджин*, *топірамат* та *карбамазепін*. Однак, як свідчать результати проведеного аналізу, кількість їх ТН у ДФЛЗУ з кожним випуском зменшується, що, на наш погляд, є негативною тенденцією. Зокрема, за зазначеними МНН спостерігаємо загальне зменшення кількості ТН, представлених у IX-XIII випусках ДФЛЗУ, на 6,8%. Найбільший негативний показник темпу приросту (%) кількості ТН зазначених ПЕП спостерігаємо у XII випуску, він сумарно склав – 14,12% проти даних, які представлені у попередньому випуску (рис. 3.5). Однак варто зауважити, що в XIII випуску ДФЛЗУ є позитивні зміни щодо збільшення кількості ТН для препаратів карбамазепіну та вальпроат натрію (на 6,7% та на 36,4% відповідно).

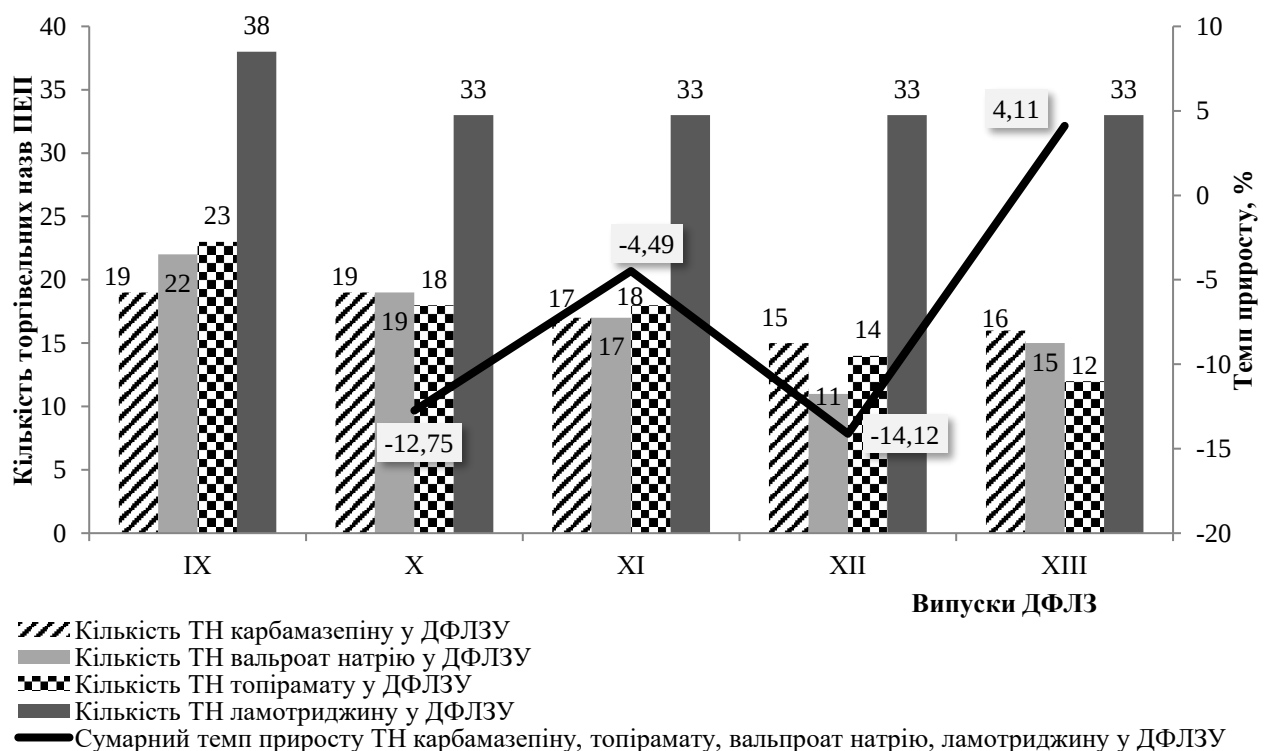

Рис. 3.5 Результати аналізу динаміки змін кількості ТН окремих ПЕП у IX-XIII випусках ДФЛЗУ

Для більш ґрунтового аналізу асортименту ЛЗ для лікування епілепсії у Державному формулярі IX-XII випусків було досліджено вищезазначені препарати за країнами-виробниками. Отримані дані свідчать, що 71% ЛЗ проаналізованої групи представляють на вітчизняному фармацевтичному ринку іноземні фармацевтичні компанії, а лише 29% – вітчизняні. До того ж, закордонне виробництво представлене 16 країнами, а вітчизняне – 12 фармацевтичними компаніями. Найбільший сегмент у виробництві серед іноземних країн-виробників посідає Індія, яка представляє 43 ТН ЛЗ, що становить 23,5% від загальної кількості ТН ЛЗ, Польща і Словенія – по 15 ТН, що складає 8,2% для кожної. Такі країни, як Німеччина, Канада, Австрія, Туреччина та Франція виготовляють від 5-9% ПЕП, а ще 12,6% ЛЗ випускають інші 8 країн. Результати аналізу ПЕП у розрізі фірм-виробників за кількістю представлених ПЕП у ДФЛЗУ наведено на рис. 3.6.

Перше місце за кількістю представлених ПЕП вітчизняного виробництва у ДФЛЗУ належить вітчизняній компанії ТОВ «Фарма Старт» – 11 ЛЗ (або 6,0% від загальної кількості представлених ПЕП). Також до вітчизняних виробників-лідерів ПЕП, внесених до ДФЛЗУ, увійшли компанії ПрАТ «Фармак» (9 торгових найменувань ПЕП) та ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» (8 торгових найменувань ПЕП). Позиції лідера серед компаній-імпортерів ПЕП за кількістю представлених у державному формулярі ДФЛЗУ ТН розділяють між собою Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд, Індія і Фармасайнс Інк., Канада, що мають по 9 ТН ПЕП, а також компанії Д-р Редді'с Лабораторіс Лімітед, Індія та КРКА, д.д., Ново место, Словенія – по 8 ТН ЛЗ.

Узагальнюючи дані порівняльного аналізу асортименту ЛЗ, внесених до БНФ, п'яти останніх випусків ДФЛЗУ, УКП первинної, екстреної, спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги хворим на епілепсію, можемо констатувати про необхідність удосконалення і перегляду підходів до надання медичної та фармацевтичної допомоги з урахуванням нових європейських стандартів і даних доказової клінічної ефективності.

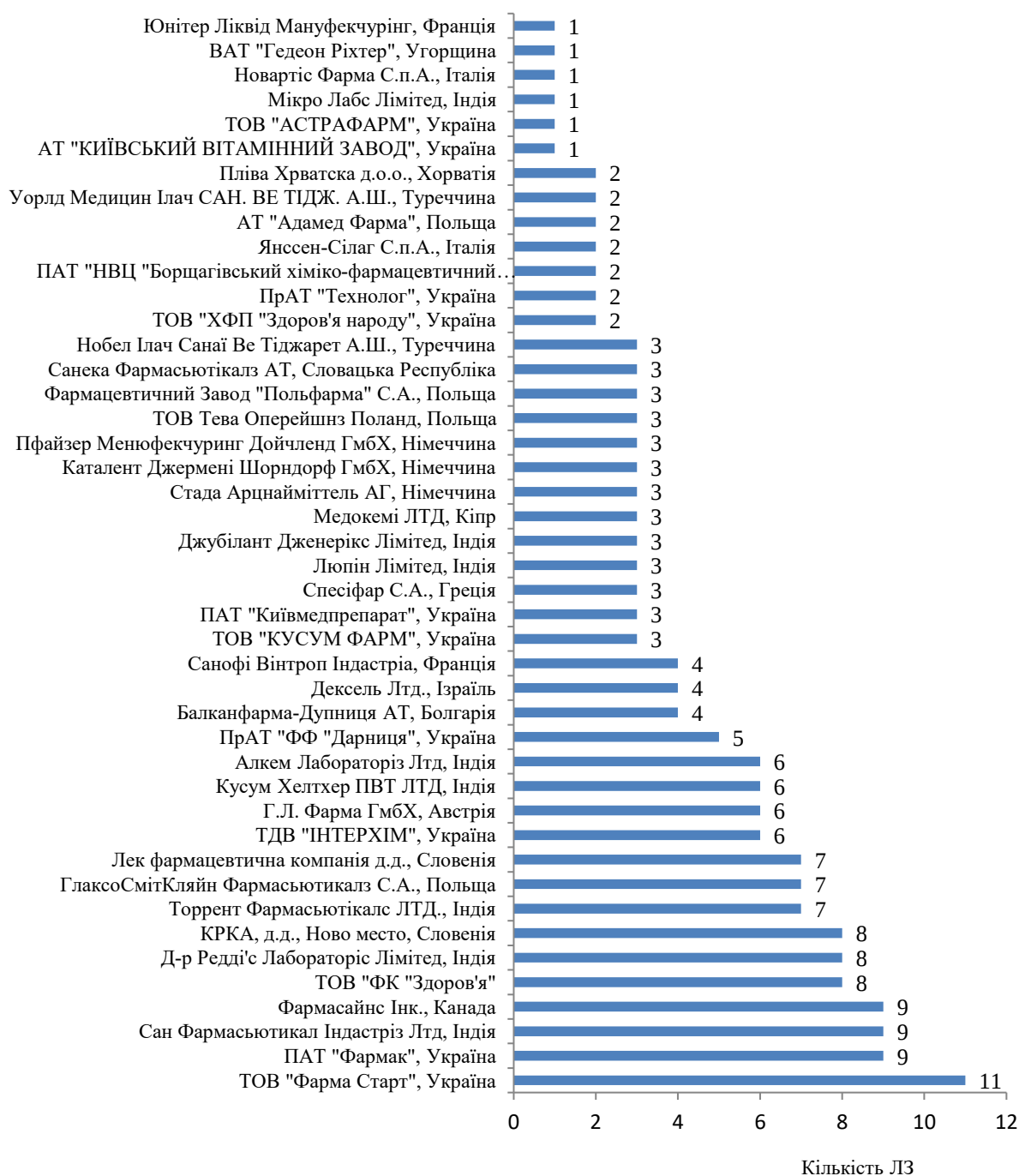

Рис. 3.6 Аналіз фірм-виробників ТН ЛЗ, представлених у ДФЛЗУ

Висновки до третього розділу

1. Вивчення сучасного стану нормативно-правового регулювання надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в Україні дозволило визначити напрями удосконалення вітчизняного законодавства та окреслити

організаційні підходи підвищення соціально-економічної доступності ЛЗ для лікування хворих на епілепсію.

2. Виявлено певні відмінності між рекомендаціями БНФ та ДФЛЗУ, а також УКП лікування хворих на епілепсію. Так, у ДФЛЗУ присутні лише 9 препаратів протиепілептичної дії з 19 ЛЗ, зазначених у складі БНФ. До вітчизняного протоколу лікування внесено 12 препаратів за МНН.

3. Проаналізовано УКП медичної допомоги епілепсії у дорослих та з'ясовано, що до його складу входять 12 ПЕП, які є переважно ЛП 1-го та 2-го покоління. У результаті аналізу даних світових клінічних настанов та керівництв з надання медичної допомоги хворим на епілепсію, визначено, що у інших країнах рекомендовано застосовувати ПЕП нового покоління, більшість з яких не зареєстровані в Україні.

4. За результатами проведеного аналізу IX-XIII випусків ДФЛЗУ виявлено, що кількість ТН ЛЗ, застосовуваних для фармакотерапії епілепсії, щороку зростає, а в останньому випуску проти IX випуску вона збільшилась на 23%. Однак цей асортимент здебільшого формували ЛЗ іноземних компаній, частка ПЕП у ДФЛЗУ відносно препаратів українського виробництва становила 71% проти 29%. Перше місце за кількістю представлених ПЕП іноземного виробництва у формулярі належить Індії (частка ПЕП складає 23,5%).

5. Доведено, що такі ПЕП за МНН, як вальпроат натрію, ламотриджин, топірамат та карбамазепін, що представлені у IX-XIII випусках ДФЛЗУ, характеризуються зменшенням кількості їх препаратів з кожним оновленням формуляра. Зазначений факт є негативною тенденцією з огляду на те, що ці ЛЗ є препаратами вибору 1-ої та 2-ої лінії фармакотерапії епілепсії.

Результати досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Volkova A. V., Korzh I. V., Olieinikova N. V., Zaytseva Yu. L., Tere-shchenko L. V. Comparative analysis of approachestopharmacotherapy for the treatment of epilepsy in Ukraine and the United Kingdom. *Фармацевтичний часопис*. 2019. № 4 (52). С. 81-85. (Особистий внесок – проведення порівняльного

аналізу підходів до фармакотерапії лікування епілепсії в Україні та Великобританії, написання та підготовка статті до друку).

2. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Харків, 2022. 39 с. (Особистий внесок – проведення досліджень, оформлення методичних рекомендацій).

3. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Дослідження нормативно-правової бази щодо оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XI наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 24 трав. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 53-55.

4. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Порівняльний аналіз підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та у Великій Британії. *Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12-13 берез. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. Т. 2. С. 323-324.

5. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Коробова Є. С. Аналіз нормативно-правового регулювання пільгового забезпечення лікарськими засобами хворих на епілепсію. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 76-78.

6. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Коробова Є. С. Аналіз переліку лікарських засобів для лікування епілепсії згідно з Державним формуляром. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 82-84.

РОЗДІЛ 4

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЕПІЛЕПСІЮ

4.1 Ретроспективний аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію

Ретроспективний аналіз офіційних даних Державного експертного центру МОЗ України дозволив з'ясувати, що станом на січень 2020 р. асортимент зареєстрованих ЛЗ на вітчизняному ринку було сформовано 223 ПЕП (з урахуванням різних лікарських форм (ЛФ)), що у своєму складі містили 14 МНН, а на січень 2021 р. – 226 ПЕП (15 МНН) [76]. Аналіз державної реєстрації станом на січень 2022 р. засвідчив, що в Україні були представлені 234 ПЕП (15 МНН), що на 3,5% більше, ніж у 2021 року. Результати дослідження загальної кількості зареєстрованих ПЕП для лікування епілепсії в Україні за 2020-2022 рр. наведено на рис. 4.1.

За результатами аналізу визначено, що найбільшу кількість зареєстрованих ЛЗ протягом всього досліджуваного періоду спостерігали за МНН *прегабаліну*, частка препаратів якого у 2020 року складала 35,4% від загальної кількості ПЕП, 2021 року – 35,0%, а 2022 року – 37,2%. Крім того, протягом 2020-2022 рр. значна частка вітчизняного ринку ПЕП представлена препаратами *леветирацетаму* (15,3% 2020 року, 15,0% 2021 року та 14,5% 2022 року) і *ламотриджину* (14,4% 2020 року, 14,6% 2021 року, 14,1% 2022 року).

Необхідно зазначити, що у 10 МНН, зокрема *бензобарбіталу*, *фенобарбіталу*, *фенітоїну*, *клоназепаму*, *карбамазепіну*, *окскарбазепіну*, *еслікарбазепіну*, *габапентину*, *леветирацетаму* та *зонісаміду*, кількість ТН ЛЗ не змінювалась протягом останніх трьох років. Зменшення кількості зареєстрованих ЛЗ було характерним лише для препаратів *кислоти вальпроєвої*, які 2021 та 2022 рр. втратили 2 асортиментні позиції проти 2020 року.

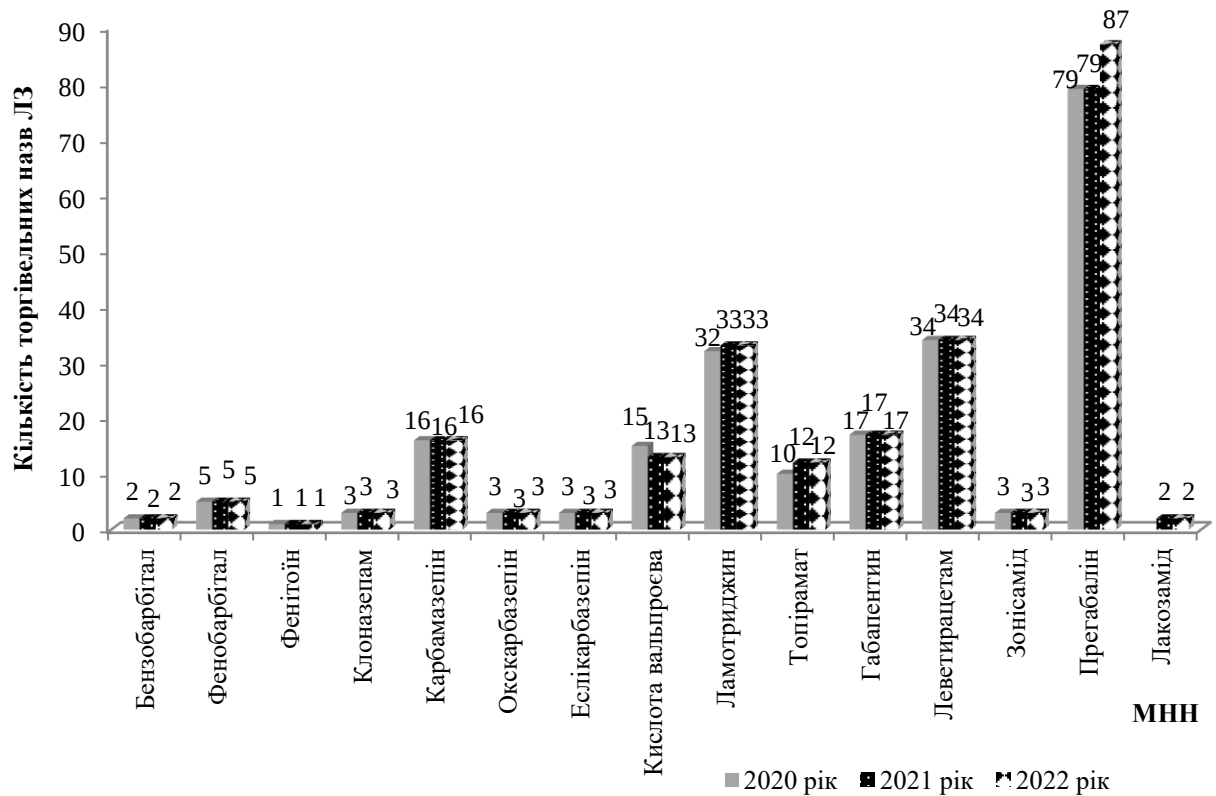

Рис. 4.1 Розподіл зареєстрованих ПЕП за МНН для лікування епілепсії станом на січень 2020 р., 2021 р. та 2022 р.

За результатами дослідження з'ясовано, що у 2020-2022 рр. ЛЗ для лікування епілепсії наявні в шести групах відповідно до четвертого рівня АТС-класифікації (табл. 4.1).

Незмінним лідером за кількістю представлених ЛЗ на вітчизняному фармацевтичному ринку є група *N03AX «Інші протиепілептичні засоби»*, на яку 2020 року припадало 78,5%, 2021 року – 79,7% та 2022 року – 80,4 % від загального асортименту ПЕП. Асортимент ЛЗ чотирьох з шести груп ПЕП, зокрема *N03AA «Барбітурати та їхні похідні»*, *N03AB «Похідні гідантоїну»*, *N03AE «Похідні бензодіазепіну»*, *N03AF «Похідні карбоксаміду»*, за досліджуваний період не оновлювали, однак через постійне збільшення загальної кількості ПЕП частка зазначених груп щорічно зменшується. Частка ринку ЛЗ, застосовуваних для лікування епілепсії, у групі *N03AG «Похідні жирних кислот»* зменшилась 2021 та 2022 рр. проти 2020 р. та склала 5,75% та 5,56% відповідно.

Розподіл зареєстрованих ПЕП за АТС-класифікацією

АТС-код	Назва групи	Кількість зареєстрованих ЛЗ					
		Абсолютна кількість			Частка у загальній кількості, %		
		2020 рік	2021 рік	2022 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
N03AA	Барбітурати та їхні похідні	7	7	7	3,14	3,1	2,99
N03AB	Похідні гідантоїну	1	1	1	0,45	0,44	0,43
N03AE	Похідні бензодіазепіну	3	3	3	1,35	1,33	1,28
N03AF	Похідні карбоксаміду	22	22	22	9,86	9,73	9,40
N03AG	Похідні жирних кислот	15	13	13	6,73	5,75	5,56
N03AX	Інші протиепілептичні засоби	175	180	188	78,47	79,65	80,34
Разом		223	226	234	100	100	100

Виявлено, що серед 6 фармакотерапевтичних груп ПЕП, застосовуваних у лікуванні епілепсії, ЛЗ вітчизняного виробництва забезпечують увесь асортимент (100%) трьох з них, зокрема *N03AA «Барбітурати та їхні похідні»*, *N03AB «Похідні гідантоїну»*, *N03AE «Похідні бензодіазепіну»* (рис. 4.2).

Номенклатуру ПЕП групи *N03AF «Похідні карбоксаміду»* українські виробники забезпечують лише на 31,8% від загального асортименту групи. Варто зазначити, що в номенклатурі цієї фармакотерапевтичної групи 2 ЛЗ за МНН, а саме препарати *окскарбазепіну* та *еслікарбазепіну*, зареєстровано лише іноземними виробниками.

Аналіз асортименту групи *N03AG «Похідні жирних кислот»* демонструє збільшення частки ПЕП вітчизняного виробництва 2021–2022 рр., що склала 23,1% проти 13,3% 2020 року. Однак зазначений факт зумовлено зникненням з ринку препарату Конвулекс у вигляді таблеток пролонгованої дії виробництва Pharma GmbH (Австрія), а не фактичним збільшенням ПЕП вітчизняного виробництва. Частка ПЕП вітчизняного виробництва в асортименті групи *N03AX «Інші протиепілептичні засоби»* 2021 року зросла на 1,7% проти 2020 року, але 2022 року знову зменшилась до значення 2020 р. й склала 20,2%.

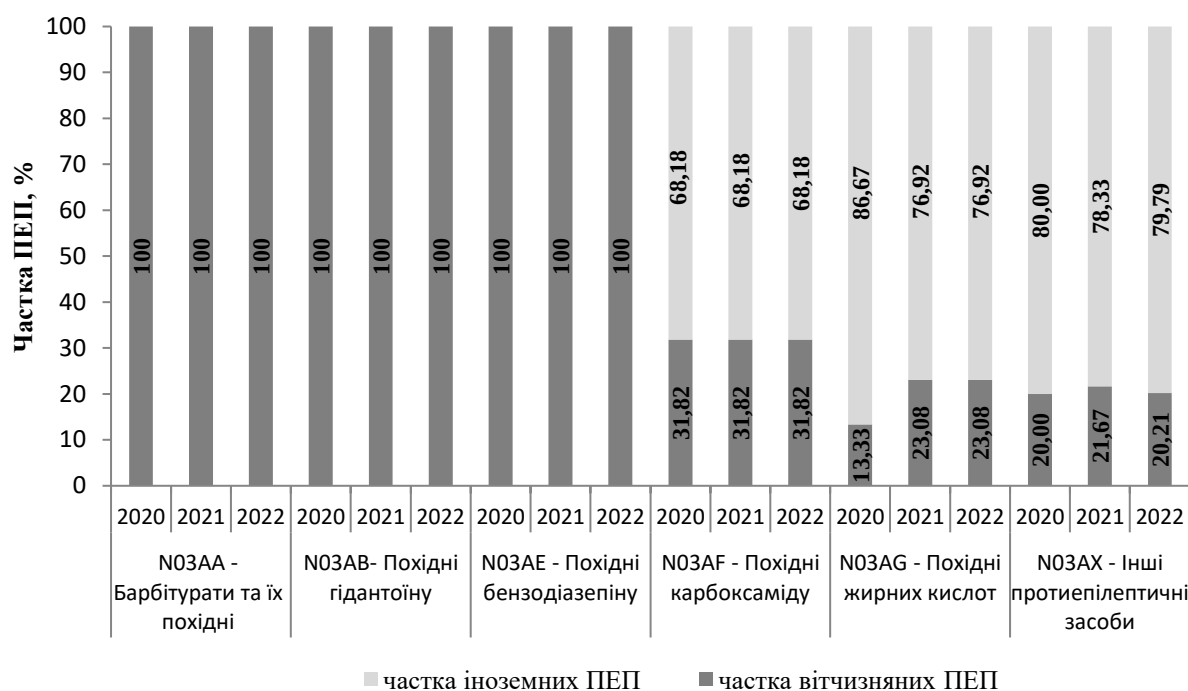

Рис. 4.2 Розподіл фармакотерапевтичних груп у розрізі вітчизняних та іноземних ПЕП

На наступному етапі дослідження проаналізовано заявників ПЕП, які пройшли державну процедуру реєстрації ЛЗ. Важливо зазначити, що основний асортимент ЛЗ для лікування епілепсії сформовано переважно ЛЗ іноземного виробництва. Так, частка зареєстрованих іноземних ПЕП відносно українського виробництва становила 2020 року 75,3% проти 24,7%, 2021 та 2022 рр. – 73,4% і 73,9% проти 26,6% та 26,1% відповідно.

Як свідчать результати дослідження, 2020 року асортимент ПЕП іноземного виробництва забезпечували 39 фірм-виробників із 17 країн світу. У 2021-2022 рр. кількість іноземних компаній-виробників ЛЗ, що постачають ПЕП на вітчизняний ринок, з 18 країн, збільшилась до 42.

Серед країн-імпортерів ПЕП за кількістю представлених ТН позицію лідера займає Індія, частка ЛЗ якої складала 31,4 %, 30,1% та 31,2% від усіх зареєстрованих ПЕП 2020, 2021 та 2022 рр. відповідно (рис. 4.3). Найменшу кількість асортиментних позицій представляють такі країни, як Австрія, Франція, Болгарія, Кіпр, Бельгія, Італія, Словацька Республіка, Хорватія,

Португалія, Угорщина, Республіка Північна Македонія і Швейцарія, частка яких склала менше 3% ПЕП.

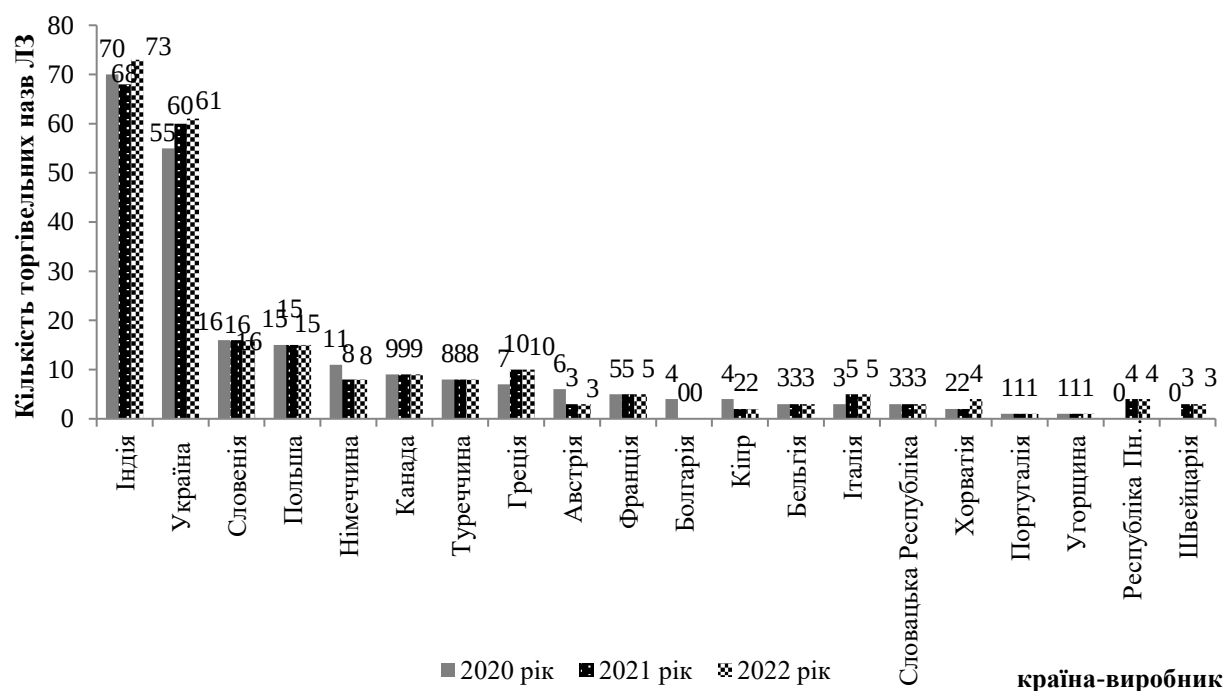

Рис. 4.3 Динаміка кількості зареєстрованих ПЕП за країною-виробником

Відповідно до результатів дослідження сучасну номенклатуру ПЕП вітчизняного виробництва забезпечують 12 компаній-виробників. Серед них провідні позиції за обсягом постачання займає ТОВ «Фарма Старт», ЛЗ якого станом на січень 2022 р. складають 21,3% від загального асортименту ПЕП вітчизняного виробництва (13 ТН).

Значний обсяг ЛЗ для лікування епілепсії надходить від ПрАТ «Фармак», препарати якого в січні 2022 р. займали 14,8% у загальному асортименті вітчизняних ПЕП; ТДВ «ІнтерХім» – 13,1%; ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»» – 9,8%, а також ТОВ «ФК «Здоров'я», ТОВ «ХФП «Здоров'я народу»», ПрАТ «Технолог», частка ПЕП яких становила по 8,2% (рис. 4.4). Серед вітчизняних фірм-виробників найменшу кількість асортиментних позицій ПЕП на фармацевтичному ринку зареєстрували ТОВ «Астрафарм» і АТ «Київський вітамінний завод» (по 1 ТН).

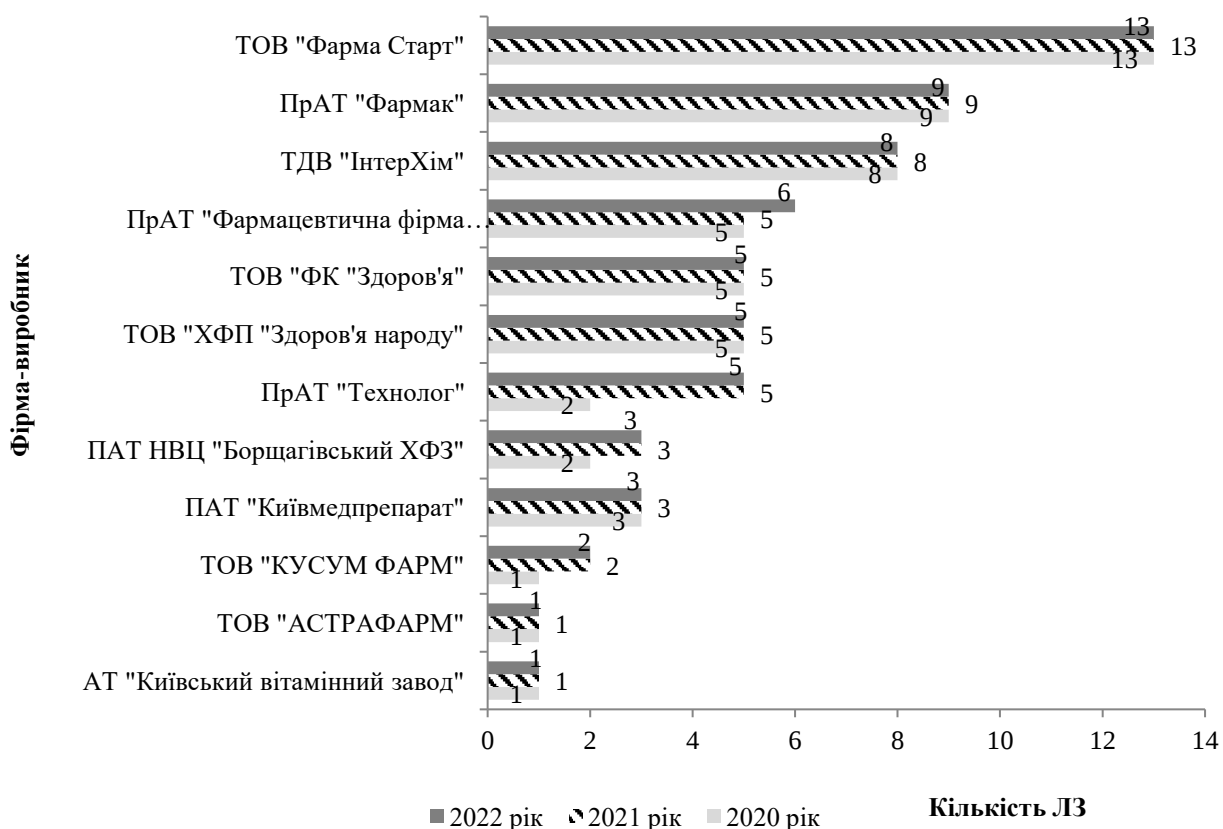

Рис. 4.4 Розподіл вітчизняних фірм-виробників ПЕП

Терапевтична ефективність у разі застосування ЛЗ для фармакотерапії епілепсії залежить від оптимальності ЛФ. На наступному етапі дослідження аналізували асортимент ПЕП за формою випуску. Розподіл зареєстрованих в Україні ПЕП за ЛФ наведено на рис. 4.5.

Загалом ЛЗ для лікування епілепсії представлені в 7 ЛФ, зокрема у формі капсул, таблеток, розчину орального, сиропу, суспензії для перорального застосування, розчину для ін'єкцій та концентрату для приготування інфузійних розчинів.

Лідерами в номенклатурі досліджуваної групи ПЕП є тверді форми випуску, а саме таблетки (51,65%, 51,3%, та 49,6% відповідно 2020 р., 2021 р., та 2022 р.) та капсули (43,9%, 44,3%, 46,2%). На наш погляд, превалювання твердих форм є негативною тенденцією, враховуючи супутні патології, які часто супроводжуються складнощами щодо ковтання, а також з огляду на важкість стану хворого. Малоінвазивні форми – це напрям розвитку (пероральні

розчини, пластирі тощо) виробництва ПЕП. Визначено, що співвідношення таблеток до таблеток пролонгованої дії та таблеток, що диспергуються, 2022 року складає 81:13:6.

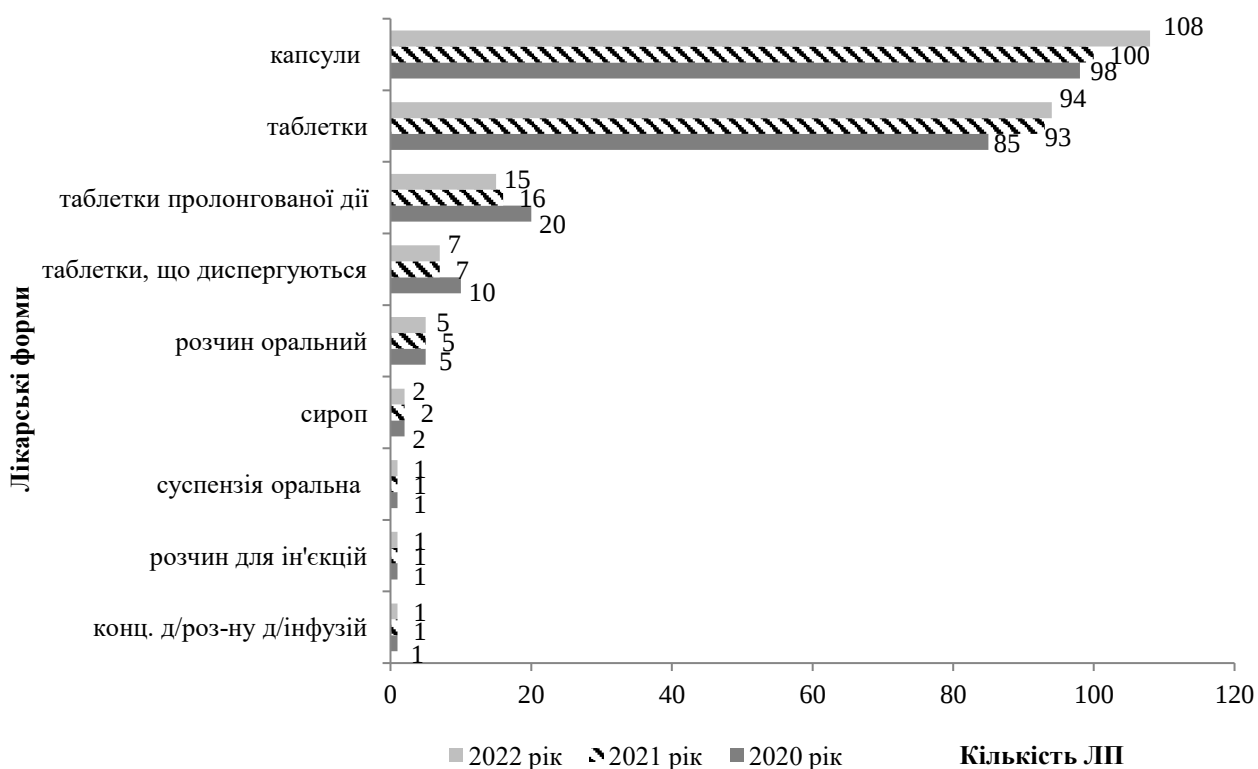

Рис. 4.5 Розподіл зареєстрованих ПЕП за ЛФ

Результати дослідження дозволили виявити, що асортимент імпортованих ПЕП за формами випуску має значні відмінності від ЛЗ вітчизняного виробництва. Так, українські ПЕП на вітчизняному фармацевтичному ринку не представлені у вигляді ін'єкційних ЛФ, а саме розчину для ін'єкцій та концентрату для приготування інфузійних розчинів. Цей факт свідчить про перспективність і необхідність переорієнтації вітчизняних виробників на створення ними аналогічних до імпортованих ЛФ ПЕП з високою ефективністю та швидкою біодоступністю [13]. Разом із тим, ЛЗ протиепілептичної дії у формі суспензій на фармацевтичному ринку України забезпечують лише вітчизняні виробники, що, на нашу думку, позбавляє хворих можливості альтернативного вибору.

Наступним етапом дослідження стало визначення тенденцій на оптовому фармацевтичному ринку України в період 2020-2022 рр. Варто зазначити, що, порівнюючи дані реєстрації ПЕП, з'ясували, що 2022 року на оптовому ринку представлено тільки 70% зареєстрованих в Україні ЛЗ. Результати аналізу оптового фармацевтичного ринку ПЕП у 2020-2022 рр. наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Аналіз динаміки кількості торговельних назв ЛЗ для лікування епілепсії, представлених на оптовому ринку України

Група за АТС-класифікацією	Кількість ЛЗ з урахуванням форми випуску за роками (частка, %)					
	2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	Інозем. ЛЗ	Вітчиз. ЛЗ	Інозем. ЛЗ	Вітчиз. ЛЗ	Інозем. ЛЗ	Вітчиз. ЛЗ
N03AA02 Фенобарбітал	-	5 (3,76)	-	5 (3,36)	-	5 (3,05)
N03AA05** Бензобарбітал	-	2 (1,50)	-	2 (1,34)	-	2 (1,22)
N03A B02 Фенітоїн	-	1 (0,75)	-	1 (0,67)	-	1 (0,61)
N03A E01 Клоназепам	-	2 (1,50)	-	2 (1,34)	-	2 (1,22)
N03A F01 Карбамазепін	11 (8,27)	4 (3,01)	11 (7,38)	4 (2,69)	11 (6,70)	5 (3,05)
N03A F02 Оскарбазепін	-	1 (0,75)	-	1 (0,67)	-	1 (0,61)
N03A F04 Еслікарбазепін	-	-	-	-	-	-
N03A G01 Кислота вальпроєва	13 (9,78)	-	10 (6,71)	-	10 (6,09)	-
N03A X09 Ламотриджин	14 (10,53)	3 (2,26)	17 (11,41)	3 (2,01)	21 (12,81)	3 (1,83)
N03A X11 Топірамат	7 (5,26)	2 (1,50)	7 (4,70)	2 (1,34)	7 (4,26)	2 (1,22)
N03A X12 Габапентин	8 (6,02)	5 (3,76)	8 (5,37)	5 (3,36)	8 (4,88)	5 (3,05)
N03A X14 Леветирацетам	12 (9,02)	-	16 (10,74)	-	16 (9,76)	2 (1,22)
N03A X15 Зонісамід	-	-	3 (2,01)	-	3 (1,83)	-
N03A X16 Прегабалін	30 (22,56)	13 (9,77)	35 (23,49)	15 (10,07)	42 (25,61)	16 (9,76)
N03A X18 Лакозамід	-	-	2 (1,34)	-	2 (1,22)	0
<i>Разом</i>	133		149		164	

За результатами дослідження визначено, що в досліджуваний період кількість ЛЗ для лікування епілепсії з урахуванням форми випуску на ринку України поступово зростає, зокрема 2021 року показник приросту склав 12% проти 2020 р., а 2022 р. – 10 % проти 2021 року.

Виявлено, що найбільшу частку на ринку серед представлених ТН ЛЗ займає група прегабаліну. Варто зауважити, що препарати вальпроєвої кислоти (N03AG01), які є препаратами першої лінії у протоколах надання медичної допомоги хворим на усі типи епілепсії [73], Національному переліку ОЛЗ, мають тенденцію до зменшення їхньої кількості на фармацевтичному ринку, що негативно впливає на якість та доступність надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Разом із тим, на оптовому вітчизняному ринку протягом 2020-2022 рр. були відсутні ЛЗ еслікарбазепіну, тоді як у переліку зареєстрованих в Україні ЛЗ вони наявні. Це, на нашу думку, не забезпечує дотримання принципів раціональної фармакотерапії хворих на епілепсію.

За результатами дослідження з'ясовано, що серед представлених на оптовому фармацевтичному ринку України ЛЗ переважають препарати іноземного виробництва. 2020 року їх частка складала 71,44%, 2021 та 2022 рр. – 73,16% (табл. 3.3). Цей факт, на нашу думку, може мати негативні наслідки для суспільства з огляду на нестабільну економічну ситуацію в країні. Тому з метою підвищення показників фізичної та соціально-економічної доступності ЛЗ для пацієнтів з епілепсією доцільним є впровадження в Україні концепції імпортозаміщення.

Результати аналізу оптового ринку 2020-2022 рр. демонструють постійне зменшення частки ЛЗ вітчизняного виробництва за умов зростання їхньої загальної кількості (рис. 4.6).

За цей період загальна кількість вітчизняних ПЕП зросла на 15,8%, проте частка їх у загальній кількості ПЕП зменшилась на 2% (з 28,57% 2020 року до 26,84% 2022 року).

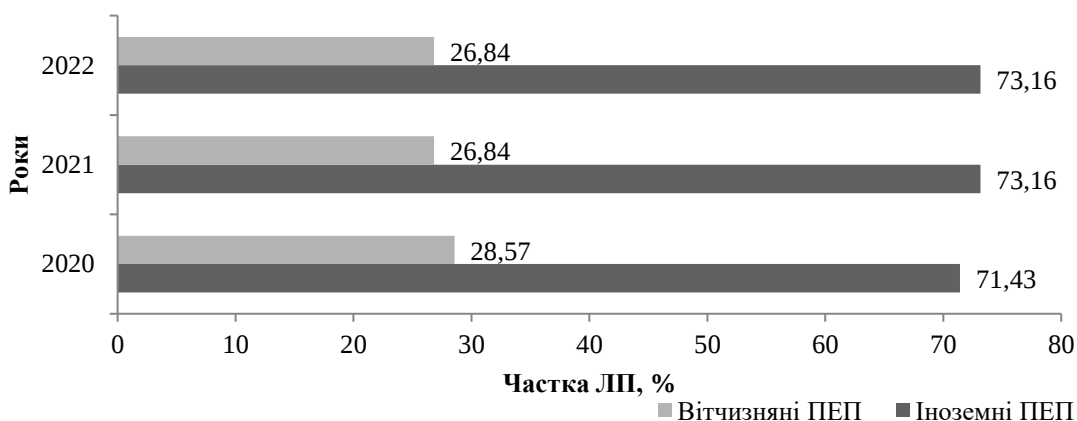

Рис. 4.6 Частка іноземних та вітчизняних ПЕП на оптовому фармацевтичному ринку України

Отже, можна стверджувати, що протягом досліджуваного періоду для вітчизняного сегмента ринку ПЕП для лікування епілепсії характерним є: планомірне зростання загальної кількості ПЕП, присутніх на оптовому фармацевтичному ринку України; поступове збільшення кількості вітчизняних ЛЗ протиепілептичної дії; тотальне домінування ЛЗ імпортного виробництва; зменшення кількості ЛЗ за МНН, зокрема препаратів вальпроєвої кислоти.

4.2 Аналіз змін показників, що характеризують соціально-економічну доступність протиепілептичних препаратів в Україні

На сьогодні, особливого соціально-економічного значення набувають результати цінових характеристик, які дають можливість обґрунтувати доступність ЛЗ та удосконалити організацію надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію [116, 117]. Наступним етапом наших досліджень став аналіз цінових характеристик ЛЗ для лікування епілепсії протягом 2016-2020 рр. Для визначення динаміки роздрібних цін на ЛЗ нами був розрахований ланцюговий індекс (I_g) середньостатистичних роздрібних цін у розрізі ПЕП, які входять до Національного переліку ОЛЗ та відсутні в ньому (Додаток А, табл. 4.3). Національний перелік ОЛЗ – це пріоритетний перелік для України у засадах

державного регулювання соціально-економічної доступності надання фармацевтичної допомоги населенню.

Як бачимо, в цілому в динаміці років спостерігалась тенденція до зростання середніх роздрібних цін на ПЕП. При цьому середнє значення, розраховане за даними п'яти років, становило 1,07. На наш погляд, збільшення цін на ПЕП пов'язане насамперед зі значним коливанням курсу валют, особливо долара США. Цікавим є той факт, що за період 2016-2020 рр. для майже 30 % асортименту ПЕП спостерігалось незначне зниження середніх роздрібних цін, що є позитивним явищем із соціально-економічного погляду.

Таблиця 4.3

Динаміка групового індексу роздрібних цін на ЛЗ за 2016–2020 рр.

Група за АТХ класифікацією	5			
	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019
ПЕП, які входять до Національного переліку ОЛЗ				
N03A F01 Карбамазепін	1,07	1,08	1,15	1,12
N03A G01 Кислота вальпроєва	1,06	1,05	1,03	1,03
N03A A02 Фенобарбітал	1,08	1,00	1,08	1,26
N03A B02 Фенітоїн	1,01	1,10	1,17	1,01
N03A X09 Ламотриджин	1,08	0,95	1,02	1,09
ПЕП, що відсутні в ньому				
N03A A05 Бензобарбітал	1,11	1,18	1,26	1,05
N03A E01 Клоназепам	1,01	1,10	1,17	1,01
N03A F02 Окскарбазепін	1,15	1,13	1,15	1,14
N03A X11 Топірамат	1,04	1,08	1,09	1,10
N03A X12 Габапентин	0,90	1,02	1,07	1,14
N03A X14 Леветирацетам	1,00	1,09	0,99	0,94
N03A X15 Зонісамід	-	-	-	-
N03A X16 Прегабалін	0,84	1,07	1,02	0,94
N03A X18 Лакозамід	1,14	1,05	0,91	1,17
Середнє значення I_g	1,04	1,07	1,09	1,08

Далі нами було розраховано та визначено коефіцієнти адекватності платоспроможності для ЛЗ за період 2016-2020 рр. (Додаток А, табл. 4.4).

Таблиця 4.4

**Аналіз коефіцієнта адекватної платоспроможності
та доступності ЛЗ для лікування хворих на епілепсію**

Група за АТХ класифікацією	C _{a,s} відносно середньої заробітної плати за роками					D відносно середньої заробітної плати за роками			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019
ПЕП, які входять до Національного переліку ОЛЗ									
N03A F01 Карбамазепін	2,68	2,00	1,87	1,73	1,68	1,39	1,07	1,04	1,04
N03A G01 Кислота вальпроєва	6,92	4,94	4,42	3,88	3,66	1,40	1,10	1,16	1,08
N03A A02 Фенобарбітал	0,74	0,54	0,46	0,42	0,47	1,37	1,16	1,12	0,90
N03A B02 Фенітоїн	0,79	0,54	0,52	1,02	0,55	1,46	1,04	1,00	1,09
N03A X09 Ламотриджин	5,54	3,35	2,53	2,29	2,15	1,45	1,25	1,17	1,02
ПЕП, що відсутні в ньому									
N03A A05 Бензобарбітал	0,81	0,61	0,62	0,64	0,62	1,34	0,98	0,94	1,05
N03A E01 Клоназепам	1,28	0,96	0,90	0,86	0,87	1,33	1,07	1,05	0,97
N03A F02 Оскарбазепін	2,05	1,60	1,57	1,52	1,57	1,28	1,02	1,03	0,97
N03A X11 Топірамат	6,21	4,28	4,06	3,65	3,47	1,43	1,07	1,09	1,01
N03A X12 Габапентин	5,82	3,58	3,07	2,69	2,77	1,58	1,15	1,18	1,01
N03A X14 Леветирацетам	12,48	8,32	7,80	6,76	5,58	1,49	1,06	1,22	1,20
N03A X15 Зонісамід	-	-	-	-	1,74	-	-	-	-
N03A X16 Прегабалін	9,93	4,96	4,02	3,18	2,60	1,83	1,10	1,22	1,29
N03A X18 Лакозамід	6,41	4,99	4,58	3,45	3,65	1,30	1,10	1,30	0,94
<i>Середнє значення</i>	4,74	3,13	2,80	2,47	2,24	1,43	1,09	1,12	1,04

Результати аналізу дають змогу стверджувати, що спостерігається загальна тенденція до зменшення $Ca.s.$, що свідчить про підвищення доступності ПЕП. Однак, справедливо зазначити, що значення $Ca.s.$ за всією сукупністю є незначними, що забезпечується порівняно невисокою роздрібною ціною на ПЕП.

Структурний аналіз $Ca.s.$ за МНН показав, що протягом 2016-2020 рр. найнижчі значення $Ca.s.$ спостерігалось для фенобарбіталу, фенітоїну, бензобарбіталу. На нашу думку, це пов'язано зі значною часткою ЛЗ вітчизняного виробництва. Найменш доступний були ЛЗ з групи леветирацетаму. Цей факт обумовлений тим, що на роздрібному фармацевтичному ринку зазначена МНН представлена тільки ЛЗ іноземного виробництва, а також це свідчить про необхідність імпортозаміщення ЛЗ за досліджуваною групою.

Встановлено, що ПЕП, які входять до Національного переліку ОЛЗ були більш доступні для населення. У цілому результати проведених досліджень дають змогу стверджувати, що протягом 2016-2020 рр. спостерігається позитивна тенденція до зменшення значень $Ca.s.$ та підвищення доступності ЛЗ для лікування хворих на епілепсію.

Наступним етапом досліджень стало проведення аналізу показників економічної доступності ПЕП за 2016–2020 рр. (Додаток А). Відповідно до наукової літератури встановлено, що для гарантованої державою фармацевтичної допомоги показник доступності повинен дорівнювати одиниці або бути більшим за одиницю. Під час дослідження було використано дані Державної служби статистики України щодо середньої заробітної плати за відповідний період [9]. Встановлено, що протягом 2016-2019 рр. середнє значення D для ЛЗ було більшим за одиницю, за виключенням групи ЛЗ бензобарбітал. Цей факт, слід оцінити як позитивну характеристику розвитку сегмента фармацевтичного ринку, що досліджувався. Зазначену тенденцію можна пояснити тим, що індекс росту цін ліків не перевищував індекс росту середньої заробітної плати. Разом з тим, у 2020 р. у порівнянні з 2019 р. чотири ЛЗ за МНН не досягли одиниці, зокрема фенобарбітал (включений у Національний перелік

ОЛЗ), клоназепам, окскарбазепін, лакозамід (відсутні у Національному переліку ОЛЗ).

Отримані результати дослідження ринку ПЕП для лікування епілепсії дають змогу зтверджувати про соціально-економічну неоднозначність існуючих тенденцій у різні періоди функціонування фармацевтичного ринку, що обумовлює проведення подальших наукових дослідженнях за різними напрямками.

4.3 Результати структурного аналізу показників споживання лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію

Пріоритетним питанням державної політики у сфері ОЗ країн, що розвиваються, залишається підвищення рівня доступності споживання ЛЗ, які використовують у лікуванні соціально значущих патологій [118]. Значною медичною і соціальною проблемою сьогодення постає епілепсія як одне з найбільш розповсюджених неврологічних захворювань [4, 39, 44]. Зростання показників поширеності епілепсії серед населення, обмежене державне фінансування сфери ОЗ багатьох країн та стрімкий розвиток світового фармацевтичного ринку свідчать про необхідність раціонального вибору ЛЗ. Визначення препаратів-лідерів за показниками продажів у кожному із сегментів ринку ЛЗ, зіставлення даних зі структурою поширеності захворювань, стандартами лікування і даними доказової медицини щодо ефективності препаратів надають можливість оцінити раціональність призначення конкретного ЛЗ за певної нозології.

З огляду на зазначене нами здійснено аналіз стану надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у випадку закупівель ЛЗ населенням за власні кошти.

Відповідно як предмет дослідження у разі фінансування закупівель ЛЗ за власні кошти населення обрано роздрібний фармацевтичний ринок України та Казахстану), останній визначений на підставі подібних за показниками індикаторів, що характеризують рівень соціально-економічного розвитку держав, зокрема, характеристики економічних моделей ОЗ та джерел їх

фінансування, рівня бюджетних видатків на ОЗ у співвідношенні до валового внутрішнього продукту, рівня платоспроможності населення [4].

Проведений аналіз роздрібних продажів ЛЗ на фармацевтичному ринку України в натуральних показниках свідчить, що впродовж 2016-2019 рр. спостерігали загальну тенденцію збільшення обсягів роздрібних продажів ПЕП. Разом із тим виявлено, що вищезазначений показник характеризується щорічним зменшенням діапазону зростання, а саме: $T_{np2017/2016} = 21,07\%$, $T_{np2018/2017} = 18,56\%$, $T_{np2019/2018} = 4,74\%$ (Додаток Б, табл. 4.1). Таку ситуацію зумовлено поступовим зменшенням обсягів продажів у натуральних показниках для окремих ЛЗ, так у 2017 року зазнали зменшення лише для 2 МНН ЛЗ – *бензобарбіталу* ($T_{np2017/2016} = -0,83\%$; $T_{np2018/2017} = -4,18\%$; $T_{np2019/2018} = -10,43\%$) та *фенітоїну* ($T_{np2017/2016} = -6,97\%$; $T_{np2018/2017} = -8,26\%$; $T_{np2019/2018} = -2,70\%$) порівняно з 2016 р., 2018 року до названих МНН ПЕП приєднався і *габапентин* ($T_{np2018/2017} = -0,96\%$; $T_{np2019/2018} = -13,41\%$) порівняно з 2017 р., а 2019 року – *фенобарбітал* ($T_{np2019/2018} = -1,58\%$) і *карбамазепін* ($T_{np2019/2018} = -7,90\%$) порівняно з 2018 р..

Лідерами за темпами приросту за обсягами проданих упаковок ПЕП були у 2017 році препарати *прегабаліну* ($T_{np2017/2016} = 133,24\%$), 2018 та 2019 рр. – *лакозаміду* ($T_{np2018/2017} = 837,47\%$; $T_{np2019/2018} = 224,76\%$), а 2020 року – *леветирацетаму* ($T_{np2020/2019} = 22,67\%$).

За результатами дослідження з'ясовано, що 2020 року мала місце загальна негативна тенденція до зменшення обсягів (1159 уп.) роздрібних продажів ПЕП у натуральному вимірі ($T_{np2020} = -3,87\%$), що виникла навіть в умовах появи на фармацевтичному ринку нової підгрупи ПЕП за 5 рівням АТС-класифікаційної системи – *зонісаміду*. Цей факт викликає занепокоєння та потребує подальшого дослідження, бо значення показників захворюваності на епілепсію серед населення України зростає (загальна кількість хворих на епілепсію збільшилась з 51153 у 2016 р. до 52482 осіб у 2018 р.) [2, 6, 7], а кількість реалізованих упаковок ЛЗ стрімко зменшується.

Результати дослідження продажів ринку ПЕП Казахстану (Додаток В, табл. 4.5) у натуральних показниках дозволили виявити протилежну тенденцію, ніж в Україні.

Таблиця 4.5

**Результати порівняльного аналізу роздрібних продажів ЛЗ для лікування епілепсії
у натуральному вимірі в Україні та Казахстані**

МНН	АТХ код	Україна				Казахстан			
		Т _{пр} , %				Т _{пр} , %			
		2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019
Барбітурати та їхні похідні*	N03A A	-	-	-	-	-100,00	_*	_*	_*
Фенобарбітал	N03A A02	41,33	10,27	-1,58	3,63	-32,70	18,77	-8,06	-17,02
Бензобарбітал	N03AA05**	-0,83	-4,18	-10,43	-5,24	-	-	-	-
Фенітоїн	N03A B02	-6,97	-8,26	-2,70	-2,81	-	-	-	-
Клоназепам	N03A E01	13,66	11,25	2,45	21,97	-37,86	5,16	131,69	-24,01
Карбамазепін	N03A F01	6,12	3,88	-7,90	-15,48	-0,43	-7,54	-10,22	-0,29
Оскарбазепін	N03A F02	59,92	19,61	18,51	7,73	82,06	42,51	1,14	22,53
Кислота вальпроева	N03A G01	20,75	10,35	6,64	7,11	3,13	-38,23	-15,77	2,91
Амінобутирова кислота	N03A G03	-	-	-	-	15,71	8,41	-39,07	21,91
Вігабатрин	N03A G04	-	-	-	-	-	-	-	-
Ламотригін	N03A X09	13,05	8,97	11,90	9,27	-24,35	-20,28	-0,74	6,66
Топірамат	N03A X11	11,32	9,26	18,09	3,49	-3,91	-91,42	-73,72	95,29
Габапентин	N03A X12	12,32	-0,96	-13,41	-23,32	0,55	11,04	3,31	0,62
Леветирацетам	N03A X14	39,61	25,33	27,34	22,67	-3,85	46,74	12,15	25,13
Зонісамід*	N03A X15	_*	_*	_*	_*	-	-	-	-
Прегабалін	N03A X16	133,24	84,90	24,01	1,52	51,41	24,15	43,24	34,81
Лакозамід	N03A X18	34,93	837,47	224,76	16,42	-	-	-	-
Загальний Тпр за ПЕП		21,07	18,56	4,74	-3,87	-1,69	-10,71	-6,77	5,24

Примітка:

*- препарати цієї ФТГ з'явилися на фармацевтичному ринку тільки 2020 року;

**- препарати цієї ФТГ були присутні на фармацевтичному ринку тільки до 2016 р. (включно)

Зокрема, упродовж 2016-2019 рр. відбулося поступове зменшення обсягів продажів ЛЗ, про що свідчать отримані дані: $T_{\text{пр}2017/2016} = -1,69$; $T_{\text{пр}2018/2017} = -10,71$; $T_{\text{пр}2019/2018} = -6,77$. Так, значне зниження показників темпів приросту ПЕП 2017 року проти 2016 року зумовлено насамперед зникненням з роздрібного фармацевтичного ринку Казахстану деяких ЛЗ групи барбітуратів та їхніх похідних ($T_{\text{пр}2017/2016} = -100\%$), а також зменшенням кількості проданих упаковок препаратів підгруп фенобарбіталу ($T_{\text{пр}2017/2016} = -32,70\%$) і клоназепаму ($T_{\text{пр}2017/2016} = -37,86\%$).

У 2018 року зменшення обсягів продажів в упаковках відбулося здебільшого через зниження реалізації ЛЗ кислоти вальпроєвої ($T_{\text{пр}2018/2017} = -38,23\%$) та топірамату ($T_{\text{пр}2018/2017} = -91,42\%$), 2019 року – ЛЗ амінобутирової кислоти ($T_{\text{пр}2019/2018} = -39,07\%$) і топірамату ($T_{\text{пр}2019/2018} = -73,72\%$). 2020 року на фармацевтичному ринку Казахстану спостерігали загальну тенденцію збільшення обсягів роздрібних продажів ПЕП у натуральному вимірі ($T_{\text{пр}2020/2019} = 5,24\%$). Найбільше значення показника темпу приросту зафіксовано серед таких ЛЗ за МНН, як: топірамат ($T_{\text{пр}2020/2019} = 95,29\%$) та прегабалін ($T_{\text{пр}2020/2019} = 34,81\%$).

Характерною особливістю фармацевтичного ринку України протягом 2017-2020 рр. є стабільна позитивна динаміка продажів ПЕП у грошових показниках (Додаток Г, табл. 4.2). Найбільший приріст (32,96%) обсягів продажів зазначеного сегмента фармацевтичного ринку в грошовому еквіваленті було зафіксовано 2018 року порівняно з 2017 р. Лідерами серед ПЕП за обсягами продажів у грошових одиницях кожного року протягом 2017-2019 рр. стали препарати *лакозаміду*, споживання яких збільшилось на 88,45% (2017 р.), 866,32% (2018 р.) та 215,78% (2019 р.). 2020 року найбільший приріст обсягів продажів мали препарати *клоназепаму* ($T_{\text{пр}} = 30,38\%$).

Дані проведеного аналізу продажів ПЕП ринку Казахстану (Додаток Д, табл. 4.6) за аналогічним показником засвідчили його збільшення 2017 року проти 2016 року на 5,50%. Проте в період 2018–2020 рр. відбувалися значні негативні зрушення динаміки продажів ЛЗ. Так, зменшення обсягу продажів ЛЗ у грошових показниках на 18,44% було 2018 року порівняно з 2017 роком, на 3,55% – 2019 року порівняно з 2018 р., на 4,04% – 2020 року порівняно з 2019 р.

Таблиця 4.6

**Порівняльний аналіз роздрібних продажів ЛЗ для лікування епілепсії у грошовому вимірі
в Україні та Казахстані**

МНН	АТХ код	Україна				Казахстан			
		Т _{пр} , %				Т _{пр} , %			
		2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/2019	2017/ 2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Барбітурати та їхні похідні*	N03A A					-100,00	_**	_**	_**
Фенобарбітал	N03A A02	42,09	7,51	15,27	14,58	-16,08	16,36	-12,35	-15,47
Бензобарбітал	N03AA05**	7,94	10,32	8,27	-0,61				
Фенітоїн	N03A B02	-9,41	-0,96	20,21	-7,81				
Клоназепам	N03A E01	20,52	18,60	21,51	30,38	-31,86	32,38	95,55	-25,74
Карбамазепін	N03A F01	16,53	16,48	18,81	12,42	8,01	0,48	-20,33	10,98
Оскарбазепін	N03A F02	77,28	32,36	43,28	17,73	94,51	73,86	-6,74	9,30
Кислота вальпроева	N03A G01	22,43	17,46	19,88	7,51	12,60	-36,22	-24,24	-8,93
Амінобутирова кислота	N03A G03					39,64	10,92	-37,47	18,22
Вігабатрин	N03A G04								
Ламотригін	N03A X09	15,50	3,85	25,65	15,01	-8,32	-24,24	-5,73	-17,17
Топірамат	N03A X11	12,92	14,75	28,98	7,29	9,50	-93,75	-81,25	7,28
Габапентин	N03A X12	8,81	6,77	0,38	-19,27	-7,52	11,76	-4,06	-15,49
Леветирацетам	N03A X14	40,48	35,19	33,97	21,70	-17,02	22,90	10,62	9,66
Зонісамід*	N03A X15	_*	_*	_*	_*				
Прегабалін	N03A X16	57,08	73,69	27,59	-7,92	16,88	10,63	33,97	-13,09
Лакозамід	N03A X18	88,45	866,32	215,78	24,12				
Загальний Тпр за ПЕП		28,43	32,96	23,24	2,60	5,50	-18,44	-3,55	-4,04

Примітка:

*- препарати цієї ФТГ з'явилися на фармацевтичному ринку тільки 2020 року;

** - препарати цієї ФТГ були присутні на фармацевтичному ринку тільки до 2016 р. (включно)

Варто зазначити, що найвищі показники 2018 та 2019 рр. зафіксовано у ПЕП підгрупи топірамату, а 2020 року – підгрупи клоназепаму. Заслужують на увагу отримані результати аналізу продажів ПЕП на фармацевтичних ринках України у 2020 року, а Казахстану – у 2017 року, відповідно до яких простежуємо тенденцію до зниження показника в натуральному вимірі і водночас зростання його значення у грошовому еквіваленті. Отже, можна стверджувати, що негативні процеси, які в різні періоди мали місце на фінансових ринках України та Казахстану, призвели до зростання цін на ЛЗ і мали негативний вплив на забезпечення соціально-економічної доступності фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

Далі нами проаналізовано темпи приросту роздрібних продажів у розрізі ЛЗ вітчизняного та іноземного виробництва, на роздрібних фармацевтичних ринках України і Казахстану виявлено негативні зміни динаміки продажів вітчизняних ПЕП у натуральному вимірі. Варто зазначити, що 2020 року кількість реалізованих упаковок вітчизняних ПЕП на ринку України (рис. 4.7) зменшилась на 12,86 %, а на ринку Казахстану (рис. 4.9) – на 28,83% порівняно з 2019 роком. Найбільший показник ПЕП вітчизняного виробництва в Україні продемонстрували ЛЗ підгрупи карбамазепіну (-24,60%) та габапентину (-22,85 %), у Казахстані – підгрупи ламотригіну (-75,23%) і леветирацетаму (-67,28 %). Особливу увагу привертає факт відсутності на досліджуваних фармацевтичних ринках деяких ПЕП вітчизняного виробництва, насамперед препаратів підгрупи кислоти вальпроєвої, що їх відповідно до Міжнародних протоколів визначено препаратами першої лінії для лікування епілепсії за всіма типами нападів [10-13].

В умовах значного зменшення кількості проданих упаковок вітчизняних ПЕП 2019 року як на ринку України, так і на ринку Казахстану мала місце протилежна тенденція до збільшення обсягів реалізації цих препаратів у грошовому еквіваленті – на 24,89% та 1,47% відповідно порівняно з 2018 роком (рис. 4.8, рис. 4.10). А проте вже 2020 року зафіксовано зниження показника темпу приросту для препаратів українського виробництва майже на 5% та для препаратів виробництва Казахстану на 28,83% порівняно з 2019 роком.

За результатами дослідження ринку України зазначаємо незмінну протягом 2016-2020 рр. тенденцію зростання обсягів роздрібної реалізації ПЕП іноземного виробництва як у кількісному, так і у вартісному показниках. Також виявлено, що в грошовому еквіваленті цей показник характеризується значно більшим діапазоном зростання, ніж у кількісному, що свідчить про значне збільшення вартості досліджуваних ЛЗ, а отже, знижує їх доступність для населення.

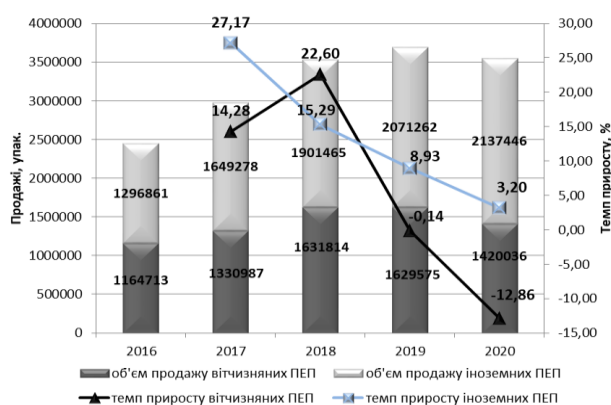

Рис. 4.7 Динаміка показників обсягів роздрібних продажів ПЕП у натуральному вимірі на фармацевтичному ринку України

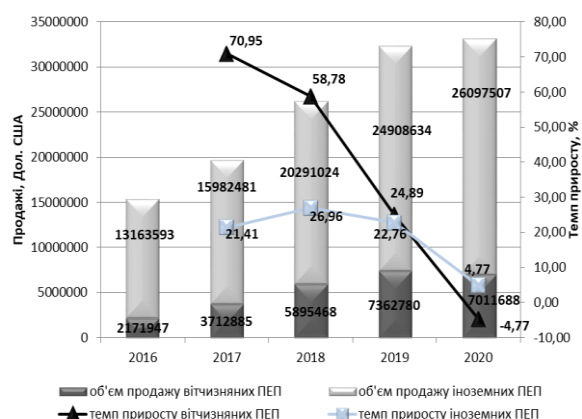

Рис. 4.8 Динаміка показників обсягів роздрібних продажів ПЕП у грошовому вимірі на фармацевтичному ринку України

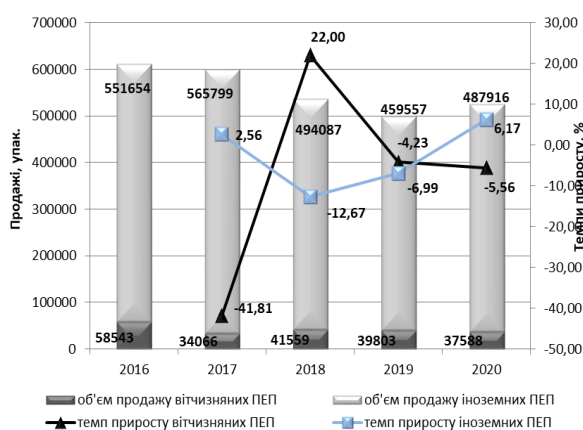

Рис. 4.9 Динаміка показників обсягів роздрібних продажів ПЕП у натуральному вимірі на фармацевтичному ринку Казахстану

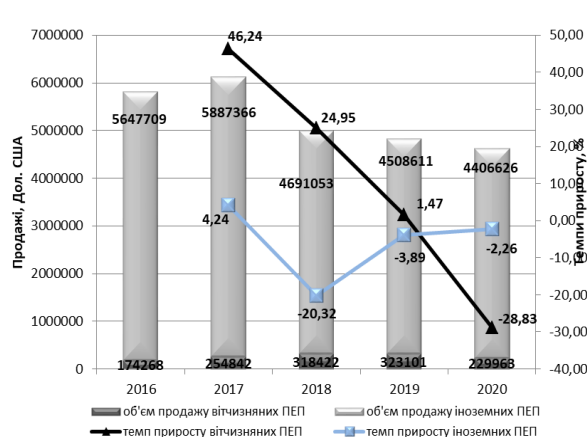

Рис. 4.10 Динаміка показників обсягів роздрібних продажів ПЕП у грошовому вимірі на фармацевтичному ринку Казахстану

Характерною ознакою фармацевтичного ринку Казахстану є негативна динаміка продажів ПЕП іноземного виробництва в грошових показниках протягом 2018-2020 рр. Результати дослідження засвідчують у 2018 та 2019 рр. зменшення обсягів споживання іноземних ЛЗ для лікування епілепсії й у натуральному вимірі, а 2020 року навпаки – збільшення досліджуваного показника на 6,12%.

Вищезазначені результати дослідження фармацевтичних ринків України та Казахстану свідчать про зниження кількості продажів ПЕП вітчизняного виробництва відносно іноземного. Разом із тим з'ясовано, що за 2016-2020 рр. найбільший обсяг реалізації у грошових одиницях забезпечується ЛЗ іноземного виробництва, які на ринку України складають 80% від обсягів загальної реалізації ПЕП, а на ринку Казахстану – 95%. Виявлені факти свідчать про необхідність впровадження дієвих механізмів імпортозаміщення ПЕП, що, на нашу думку, дасть можливість забезпечити населення ефективними, якісними та доступними ПЕП вітчизняного виробництва.

Як відомо, найважливішим керівним документом, що допомагає країнам обирати життєво необхідні ЛЗ, які повинні бути фізично доступні й мати прийнятну ціну на всіх рівнях системи ОЗ, є розроблений ВООЗ Базовий перелік ОЛЗ [15]. Сьогодні понад 150 країн світу керуються цим переліком для ухвалення науково обґрунтованих рішень про те, які ЛЗ забезпечують максимальну ефективність витрат з погляду впливу на здоров'я населення.

Спираючись на вищезазначене, наступним етапом дослідження обрали аналіз роздрібного продажу ЛЗ для лікування епілепсії у натуральних показниках, які входять до переліку ОЛЗ ВООЗ, та тих ПЕП, які відсутні в ньому.

За результатами аналізу виявлено, що на ринку України протягом 2016-2019 рр. спостерігали загальну тенденцію збільшення обсягів роздрібних продажів ПЕП, які не входять до переліку ОЛЗ ВООЗ, як у натуральному, так і в грошовому вимірах (рис. 4.11; рис. 4.12). Зміни щодо зниження продажів зазначеного сегмента ринку прослідковували лише 2020 року, проте вони не є значні.

Отримані результати аналізу за кількістю проданих упаковок ЛЗ, зазначених у переліку ВООЗ, упродовж 2019-2020 рр. демонструють негативну тенденцію до зменшення значення показника. Разом із тим для ПЕП, внесених до переліку ОЛЗ, виявлено щорічні позитивні показники темпів приросту обсягів продажів у грошовому еквіваленті. Однак найбільший обсяг реалізації у грошових одиницях забезпечують ПЕП, не внесені до переліку ОЛЗ, – 54,6% від загального обсягу продажів ЛЗ.

Результати дослідження фармацевтичного ринку Казахстану демонструють, що кількість реалізованих упаковок ПЕП, які не входять до переліку ОЛЗ ВООЗ, збільшується з кожним роком (рис. 4.13). Разом із тим, динаміка показників обсягів зазначених препаратів у грошових одиницях має хвилюподібний характер зі збільшенням показників приросту на 3,5% 2017 року порівняно з 2016 роком та на 15,4% 2019 року порівняно з 2018 роком (рис. 4.14). Протягом 2017-2020 рр. спостерігали зменшення обсягів роздрібних продажів ПЕП, рекомендованих переліком ОЛЗ, як у натуральному, так і в грошовому еквівалентах.

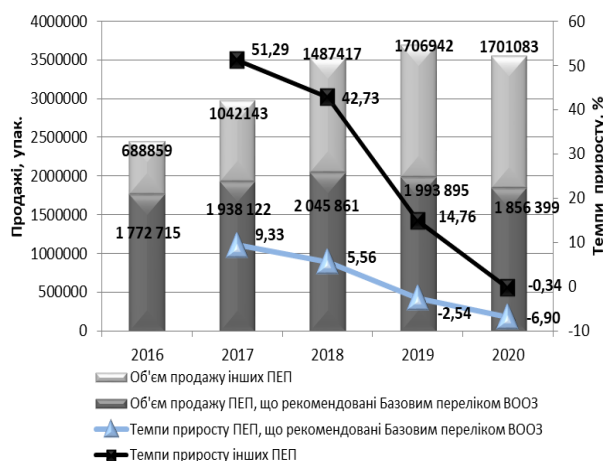

Рис. 4.11 Динаміка показників обсягів продажу ПЕП у натуральних показниках на ринку України, які входять до переліку ОЛЗ, та ПЕП, що відсутні в ньому

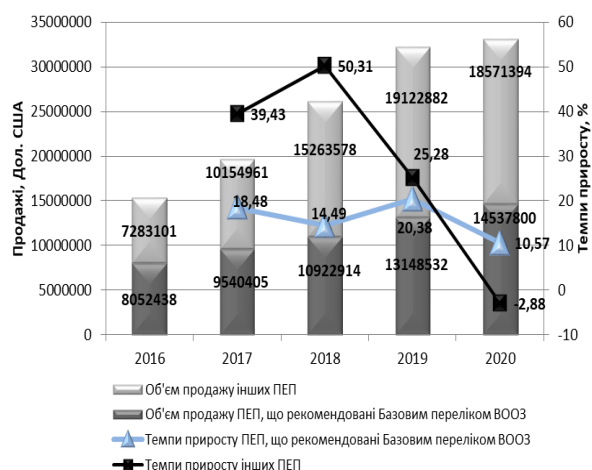

Рис. 4.12 Динаміка показників обсягів продажу ПЕП у грошових показниках на ринку України, які входять до переліку ОЛЗ, та ПЕП, що відсутні в ньому

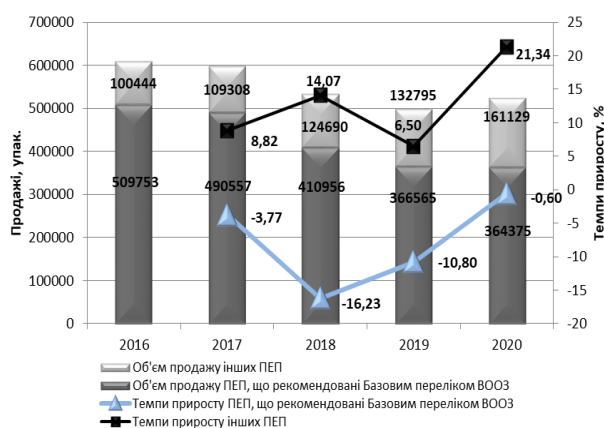

Рис. 4.13 Динаміка показників обсягів продажу ПЕП у натуральних показниках на ринку Казахстану, які входять до переліку ОЛЗ, та ПЕП, що відсутні в ньому

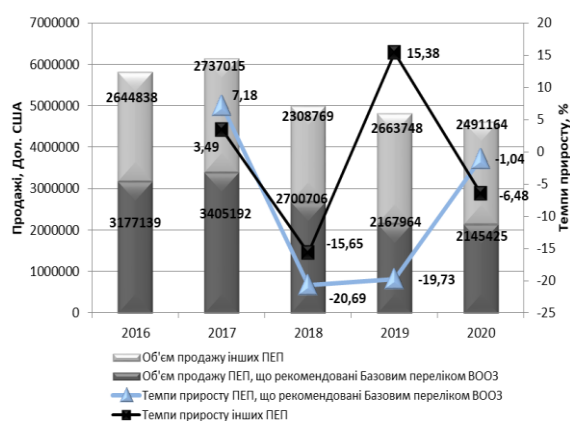

Рис. 4.14 Динаміка показників обсягів продажу ПЕП у грошових показниках на ринку Казахстану, які входять до переліку ОЛЗ, та ПЕП, що відсутні в ньому

Висновки до четвертого розділу

1. За результатами аналізу реєстрації ПЕП виявлено планомірне збільшення кількості асортиментних позицій. Так, середньорічний приріст кількості торгівельних назв ЛЗ склав 3,5%. Лідерами за кількістю зареєстрованих ЛЗ протягом всього досліджуваного періоду були препарати прегабаліну, частка яких 2020 року складала 35,4% від загальної кількості ПЕП, 2021 року – 35,0% та 2022 року – 37,2%. З'ясовано, що зменшення кількості зареєстрованих ЛЗ було характерним лише для препаратів *кислоти вальпроєвої*, які 2021 та 2022 рр. втратили 2 асортиментні позиції, якщо порівнювати з 2020 р.

2. Доведено, що 2022 року тільки 70 % від зареєстрованих ЛЗ представлено на оптовому ринку. Протягом 2020-2022 рр. на оптовому фармацевтичному ринку безумовно домінували ЛЗ іноземного виробництва. Так, 2020 року їх частка складала 71,44%, 2021 та 2022 рр. – 73,16%. Частка ЛЗ вітчизняного виробництва зменшилась на 2 % на тлі збільшення абсолютної їхньої кількості за досліджуваний період.

3. Розрахунок показника адекватної платоспроможності протягом 2016-2020 рр. свідчить про підвищення доступності ПЕП для населення. Структурний аналіз Ca.s. за МНН показав, що найнижчі значення Ca.s.

спостерігалось для фенобарбіталу, фенітоїну, бензобарбіталу, а й найвищі – з групи леветирацетаму. Встановлено, що протягом 2016-2020 рр. майже усі групи ПЕП для лікування епілепсії були доступними для населення.

4. Виявлено, що роздрібний фармацевтичний ринок ПЕП України, Казахстану переважно залежить від закордонних виробників, зокрема на 60%, 92% відповідно за даними 2020 р., і не забезпечує потреб населення в ЛЗ згідно з рекомендаціями ВООЗ. Також звертає на себе увагу незначна частка вітчизняної продукції у вартісному вимірі на ринку ПЕП, що складає близько 22 % для України, 5% для Казахстану. Таку тенденцію, на нашу думку, зумовлено тим, що вітчизняна промисловість зосереджена на виробництві асортименту ЛЗ нижчого цінового сегмента.

5. За результатами аналізу виявлено, що на ринку України протягом 2016-2019 рр. спостерігали загальну тенденцію збільшення обсягів роздрібних продажів ПЕП, які не входять до переліку ОЛЗ ВООЗ, як у натуральному, так і в грошовому вимірах. Зміни щодо зниження продажів зазначеного сегмента ринку прослідковували лише 2020 року, проте вони не є значні.

Результати досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Korzh I., Olieinikova N., Beketova M., Kubarieva I., Korobova Y., Sevriukov O., Afanasenko O. Comparative analysis of drug consumption for the treatment of epilepsy in Ukraine, Kazakhstan and Belarus. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2022. № 2 (36). P. 26–36. DOI: 10.15587/2519-4852.2022.255840 (Scopus). (Особистий внесок – проведення порівняльного аналізу особливостей і тенденцій споживання населенням протиепілептичних препаратів на фармацевтичних ринках України, Казахстану).

2. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Харків, 2022. 39 с. (Особистий внесок – проведення досліджень, оформлення методичних рекомендацій).

3. Korzh I. V., Olieinikova N. V., Samchenko L. V. Comparative analysis of physical availability indicators of medicines for treatment of patients with epilepsy. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XIII наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 21 трав. 2021 р. Харків : НФаУ, 2021. С. 42-43.
4. Коробова Є. С., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз споживання лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 136-137.
5. Корж Ю., Олейнікова Н., Коробова Є., Терещенко Л. Маркетинговий аналіз ринку лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів* : матеріали IX наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 22–23 верес. 2022 р. Тернопіль : ТНМУ, 2022. С. 222-223.

РОЗДІЛ 5

КЛІНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА ФАРМАКОЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА ЕПІЛЕПСІЮ

5.1 Аналіз державних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію

Організація ефективної системи надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, для лікування яких застосовують ПЕП, потребує залучення значних фінансових ресурсів. В Україні для безоплатного забезпечення хворих на епілепсію ПЕП у стаціонарних умовах здійснюються державні закупівлі ЛЗ [10, 119]. З метою визначення фактичного стану надання фармацевтичної допомоги населенню використовують клініко-економічні дослідження, результати яких дозволяють оптимізувати витрати на фармакотерапію та, як наслідок, забезпечити реалізацію конституційних прав громадян України на ОЗ та медичну і фармацевтичну допомогу в умовах запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування в Україні [86, 87, 90, 120, 121].

За результатами аналізу даних державних закупівель ПЕП було з'ясовано, що починаючи з 2014 р. до 2018 р. витрати на придбання ЛЗ зросли більше ніж втричі, а саме на 38128386,69 грн (табл. 5.1). Наприклад, загальна сума закупівель у 2015 році збільшилась на 6373157,8 грн проти аналогічних даних, які спостерігалися у 2014 р., а коефіцієнт зростання (k) дорівнював 1,37. Показник обсягів витрат на закупівлю ЛЗ у 2016 року, у порівнянні з даними попереднього періоду, також продемонстрував стрімке зростання, а саме на 17296929,87 грн ($k=1,74$). Динаміка показників за 2017 та 2016 рр. свідчить про подальше збільшення обсягів закупівлі ЛЗ на 10201053,10 грн, а відповідні k мали значення 1,25. Тенденція до збільшення обсягів закупівель ПЕП зберіглася також й протягом 2017-2018 рр.. Так, цей показник збільшився у 2018 році на 4257245,93 грн ($k = 1,08$).

Таблиця 5.1

Динаміка обсягів державних закупівель ПЕП та показника бюджетних витрат на ЛЗ на одного хворого за 2014-2018 рр.

Показники за роками				
2014	2015	2016	2017	2018
<i>Загальна сума держаних закупівель ЛЗ на рік, грн</i>				
17 137 122, 39	23 510 280, 18	40 807 210, 05	51 008 263, 15	55 265 509, 08
<i>Коефіцієнти зростання/зниження показників загальної суми публічних закупівель ЛЗ на рік, грн</i>				
-	1,37	1,74	1,25	1,08
<i>Загальна сума державних закупівель ЛЗ на рік, дол. США*</i>				
1568067,037	1150423,623	1619868,546	1906669,48	2031592,506
<i>Коефіцієнти зростання/зниження показників загальної суми державних закупівель ЛЗ на рік, дол. США</i>				
-	0,73	1,41	1,18	1,07
<i>Обсяг витрат на ЛЗ на одного хворого на рік, грн</i>				
345,46	459,61	787,24	971,92	1053,03
<i>Коефіцієнти зростання/зниження показників обсягу витрат на ЛЗ на одного хворого на рік, грн</i>				
-	1,33	1,71	1,23	1,08
<i>Обсяг витрат на ЛЗ на одного хворого на рік, дол. США</i>				
31,61	22,49	31,25	36,33	38,71
<i>Коефіцієнти зростання/зниження показників обсягу витрат на ЛЗ на одного хворого на рік, грн (дол. США)</i>				
-	0,71	1,39	1,16	1,07

Примітка. *– перерахунок грн у дол. США здійснювали відповідно до середнього річного курсу Національного банку України

Варто зазначити, що сума державних закупівель у доларовому еквіваленті 2018 року зросла тільки на 30 % проти 2014 р. Визначено, що протягом 2014-2018 рр. середній темп (%) збільшення обсягів публічних закупівель ЛЗ у гривневому еквіваленті мав значення 136 %, тоді як той же показник у доларовому еквіваленті – 110 %.

Далі нами було розраховано обсяги бюджетних витрат на ЛЗ на одного хворого на рік в умовах стаціонарного лікування. Визначено, що 2018 року обсяги витрат на одного хворого на закупівлю ЛЗ зросли на 305 % проти 2014 року. Так, 2018 року сума витрат на одного хворого на рік складала 1053,03 грн, або 38,71 дол. США. Разом із тим обсяг витрат у перерахунку на дол. США 2018 року збільшився тільки на 22 % проти 2014 року.

Отже, можна стверджувати, що кризові процеси, які відбулися 2014-2015 роках на фінансовому ринку України після відміни державного регулювання курсу національної валюти по відношенню до долара, мали безпосередній вплив на динаміку змін показників обсяги витрат на закупівлю ЛЗ.

Наступним етапом дослідження став аналіз динаміки обсягів державних закупівель ЛЗ у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва (рис. 5.1). З огляду на отримані дані можемо стверджувати, що протягом 2014-2018 рр. превалювали ЛЗ іноземного виробництва. Так, 2018 року частка обсягів державних витрат на закупівлю ЛЗ іноземного виробництва склала 87 %. Доведено, що протягом досліджуваного періоду обсяги публічних закупівель іноземних ЛЗ перевищували значення обсягів витрат за ліками вітчизняного виробництва фактично у 6 разів. Необхідно зазначити, що на оптовому фармацевтичному ринку ЛЗ вітчизняного виробництва склали 28,57 % [121].

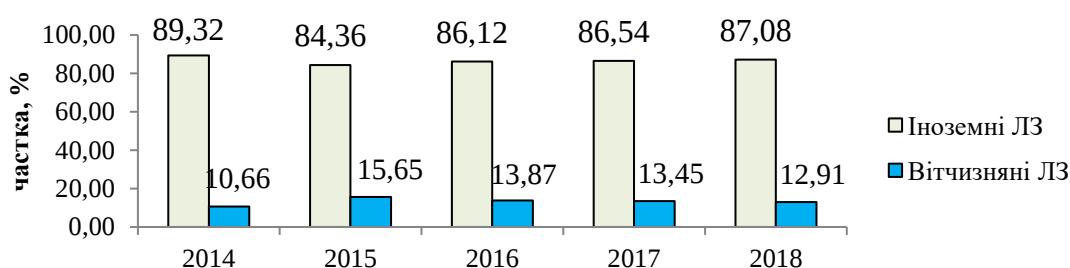

Рис. 5.1 Аналіз структури обсягів державних закупівель ЛЗ у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва

На нашу думку, це негативна з соціально-економічної точки зору ситуація, яка може мати непередбачувані наслідки для суспільства. У той же час, вона є наслідком наявності диспропорції в асортименті сучасних ПЕП, що представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку у напрямку істотного домінування препаратів іноземного виробництва [122]. Відповідно, за наявності на ринку українських аналогів ПЕП суттєво розширюються можливості щодо їх закупівлі за механізмами централізованих та децентралізованих закупівель, що своєю чергою дасть змогу економити бюджетні кошти ОЗ, стимулювати розвиток національного виробництва і, як наслідок, розвивати економіку України.

5.2 Результати дослідження державних закупівель протиепілептичних препаратів за фармакотерапевтичними параметрами їх застосування для лікування хворих на епілепсію

З метою визначення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію нами було проаналізовано дані державних закупівель ЛЗ за лініями фармакотерапії з урахуванням типів нападів [10]. Відповідно до УКП лікування хворих на епілепсію рекомендовано застосовувати ЛЗ першої і другої лінії вибору та інші ЛЗ, залежно від типів нападу. З'ясовано, що лікування пацієнтів з епілепсією починають з монотерапії ЛЗ першої лінії вибору [123]. Ефективність лікування оцінюють через 3 місяці після досягнення терапевтичної дози препарату. У випадку неефективності лікування додають ЛЗ першої або другої лінії фармакотерапії [73].

У відповідності до напрямку проведення фармакотерапії всі державні витрати на ЛЗ було розділено на три групи. Так, до першої групи було віднесено тільки ЛЗ вальпроєвої кислоти. Вищезазначений ЛЗ рекомендовано застосовувати в першій лінії фармакотерапії за всіх типів нападів епілепсії. До другої групи було внесено ЛЗ, які входять або до першої, або до другої лінії фармакотерапії залежно від типу нападу епілепсії. Так, до другої групи віднесено такі ЛЗ за МНН, як карбамазепін, леветирацетам, окскарбазепін, топірамат, фенобарбітал, клоназепам, ламотриджин, леветирацетам та фенітоїн. Третю групу сформували інші ЛЗ, які необхідно застосовувати в разі неефективності наданої фармакотерапії першої та другої лінії фармакотерапії (габапентин, прегабалін та пірацетам) [74, 120].

Аналіз обсягів закупівель ЛЗ відповідно до ліній фармакотерапії засвідчив превалювання витрат на ЛЗ першої та другої лінії терапії (рис. 5.2). Варто зазначити, що протягом 2014-2018 рр. відбувається планомірне збільшення витрат на закупівлю препаратів вальпроєвої кислоти. Так, питома вага (%) закупівель ПЕП з 1 лінії коливалися у діапазоні значень від 24,95 % до 35,15 % від загального обсягу закупівель ЛЗ державою.

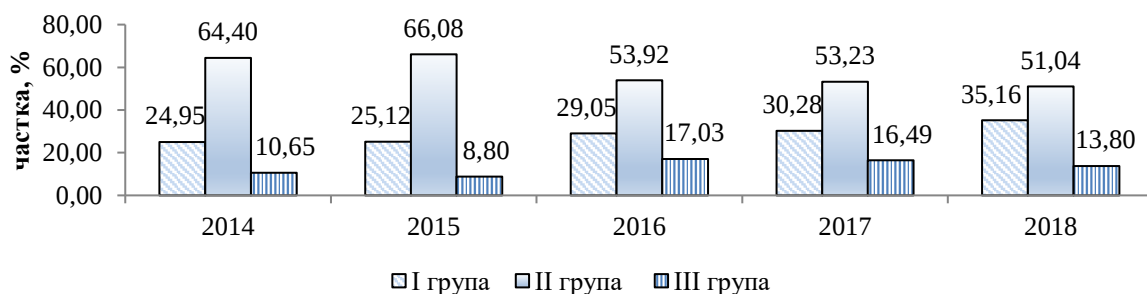

Рис. 5.2 Результати структурного аналізу ЛЗ у динаміці років за групами фармакотерапії хворих на епілепсію

На наш погляд, збільшення витрат на закупівлю ЛЗ вальпроєвої кислоти безумовно можна оцінити як позитивну характеристику процесу, який ми досліджували. Так, ЛЗ вальпроєвої кислоти є початковими у лікуванні епілепсії та за правильного призначення хворому можуть значно зменшити кількість нападів, збільшити період ремісії або призвести до повного одужання [24, 60, 63].

Для визначення основних стратегічних пріоритетів у побудові раціональної структури бюджетних витрат, необхідних для надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, нами проведено АВС-аналіз державних закупівель ЛЗ (табл. 5.2).

За результатами АВС-аналізу визначено, що 2014 року до групи А (найбільш витратна) входило 4 ЛЗ за МНН, частка яких склала 79,3% від загальних обсягів витрат. 2015 року цю групу представлено 4 МНН з часткою 76,5%. У 2016-2017 рр. було закуплено за бюджетні кошти по 5 МНН з часткою 79,5% та 81,5% відповідно. 2018 року – 4 МНН, що складало 81,7 % від загальної суми закупівель.

Аналіз за групою В (середньо витратні ЛЗ) засвідчив, що за 2014–2016 рр. та 2018 р. вона була сформована 3 найменуваннями ЛЗ за МНН. Як свідчать дані АВС-аналізу саме у цій групі налічувалось найменша кількість ПЕП за МНН, у порівнянні з групами А та С.

Водночас протягом 2014-2015 рр. група С (низьковитратні ЛЗ) була представлена 5 МНН. 2016 року було закуплено за бюджетні кошти 4 МНН, а 2017-2018 рр. – 5 МНН. Варто зазначити, що групи А і С містять однакову кількість ЛЗ – 4-5 МНН.

Таблиця 5.2

Результати ABC-аналізу обсягів закупівель ЛЗ для лікування хворих на епілепсію

Код АТХ, МНН	2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.		2018 р.	
	Сума, грн	Група	Сума, грн	Група	Сума, грн	Група	Сума, грн	Група	Сума, грн	Група
N03AG01, Вальпроат натрію	4 579 051, 71	A	6 613 048, 39	A	12 969 507, 96	A	16 906 772, 94	A	21 125 122, 01	A
N03AX12, Габапентин	843 895, 24	B	1 194 090, 65	B	1 640 199, 07	B	1 236 505, 49	C	1 703 387, 72	B
N03AF01, Карбамазепін	5 581 418, 64	A	5 290 749, 81	A	6 436 734, 90	A	8 591 341, 46	A	12 076 198, 05	A
N03AE01, Клоназепам	50 714, 71	C	84 159, 24	C	98 071, 08	C	124 768, 48	C	41 850, 13	C
N03AX09, Ламотриджин	1 856 996, 07	A	3 258 580, 41	A	4 288 868, 64	A	5 763 099, 88	A	7 006 565, 23	A
N03AX14, Леветирацетам	1 213 590, 60	B	2 813 218, 39	A	3 838 194, 79	B	4 818 267, 39	A	4 816 429, 21	B
N03AF02, Окскарбазепін	32 506, 63	C	27 951, 15	C	58 268, 37	C	99 088, 56	C	35 427, 66	C
N06BX03, Пірацетам	401 437, 64	C	659 356, 08	B	1 787 789, 72	B	2 483 300, 5	B	1 662 146, 00	B
N03AX16, Прегабалін	708 699, 26	B	462 470, 29	C	4 176 934, 63	A	5 484 120, 35	A	4 926 776, 62	A
N03AX11, Топірамат	1 571 615, 09	A	2 790 862, 34	B	4 581 532, 37	A	4 430 621, 85	B	901 602, 18	C
N03AB02, Фенітоїн	114 260, 24	C	117 989, 75	C	242 963, 54	C	696 831, 68	C	212 878, 42	C
N03AA02, Фенобарбітал	182 936, 56	C	197 803, 68	C	688 144, 98	C	373 544, 57	C	757 125, 85	C
Разом	17 137 122, 39		23 510 280, 18		40 807 210, 05		51 008 263, 15		55 265 509, 08	

Упродовж 2014-2018 рр. відбулися структурні зрушення у структурі державних закупівель ПЕП. Так, препарати топірамату 2014 року сформував групу А, а 2018 року – групу С. У 2015 року препарати вальпроєвої кислоти та прегабаліни входили до групи низьковитратних ліків (група С), а 2018 року – до найбільш витратних ліків (група А). Водночас протягом 2015-2018 рр. до групи В входив пірацетам, який застосовують у випадку неефективності використання ЛЗ першої та другої лінії фармакотерапії епілепсії [124].

Аналіз у розрізі підходів до надання фармацевтичної допомоги засвідчив, що протягом 2014-2017 рр. групу А формували ЛЗ, які застосовують у першій лінії фармакотерапії. Цей факт доводить доцільність державних витрат за групою А. Проте в Україні, якщо порівнювати з іншими країнами Європи, відбувається тенденція значно частішого призначення карбамазепіну. Натомість у лікуванні хворих на епілепсію в країнах Західної Європи лікарі частіше призначають саме сучасні ЛЗ (наприклад, леветирацетам, лакосамід тощо), які мають широкий терапевтичний ефект [27, 58].

Наступним етапом досліджень стало проведення VEN-аналізу публічних закупівель ЛЗ ПЕП, що здійснювалися за 2014-2018 рр. За результатами аналізу визначено, що частка ЛЗ з індексом V (життєво необхідні) становила 41,7% (5 ЛЗ за МНН), а з індексом E (важливі) – 58,3% (7 ЛЗ) від усіх асортиментних позицій, закуплених за бюджетні кошти в Україні. На нашу думку, позитивним є той факт, що до категорії N не було віднесено жодного ЛЗ за МНН, які закуповують за бюджетні кошти. Це, безумовно, свідчить про дотримання вимог відповідної законодавчої та нормативно-правової бази під час здійснення публічних закупівель.

Далі було проведено інтегрований ABC/VEN-аналіз публічних закупівель ЛЗ за 2014-2018 рр. Результати досліджень наведено в матриці (табл. 5.3).

З'ясовано, що у 2014-2018 рр. фінансові ресурси держави було спрямовано насамперед на придбання ЛЗ зі статусом A/V. Так, частка витрат з групи A/V у загальній сумі закуплених ЛЗ коливались від 70,1 % (2014 р.) до 72,8% (2018 р.). Це доводить, що основні кошти витрачають на життєво необхідні ЛЗ,

які і склали значну суму витрат. ЛЗ зі статусом А/Е перебували у меншому діапазоні значень – від 9,2 % (2014 р.) до 12,0% (2015 р.). Разом із тим протягом 2016-2017 рр. відбулися суттєві зміни. Так, частка витрат А/Е склала 21,5% (2016 р.), 20,2% (2017 р.), тоді як 2018 року – 8,9%. Варто зазначити, що у складі державних закупівель ліків для епілепсії повністю відсутні ЛЗ зі статусом В/В.

Таблиця 5.3

**Матрична проєкція інтегрованого ABC/VEN-аналізу
публічних закупівель ПЕП за 2014-2018 рр.**

Група	Роки														
	2014			2015			2016			2017			2018		
	МНН	Сума витрат, млн грн	Частка, %	МНН	Сума витрат, млн грн	Частка, %	МНН	Сума витрат, млн грн	Частка, %	МНН	Сума витрат, млн грн	Частка, %	МНН	Сума витрат, млн грн	Частка, %
A/V	3	12,02	70,1	3	15,16	64,5	3	23,70	58,1	3	31,26	61,3	3	40,21	72,8
A/E	1	1,57	9,2	1	2,81	12,0	2	8,76	21,5	2	10,30	20,2	1	4,93	8,9
B/V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B/E	3	2,77	16,1	3	4,64	19,8	3	7,27	17,8	2	6,91	13,6	3	8,18	14,8
C/V	2	0,30	1,7	2	0,32	1,3	2	0,93	2,3	2	1,07	2,1	2	0,97	1,8
C/E	3	0,48	2,8	3	0,57	2,4	2	0,16	0,4	3	1,46	2,9	3	0,98	1,8
Разом	12	17,14	100	12	23,51	100	12	40,81	100	12	51,01	100	12	55,27	100

Результати ABC-аналізу дають змогу стверджувати про наявність позитивної тенденції збільшення витрат на ЛЗ зі статусом А/В та А/Е.

5.3 Дослідження показників лікарських призначень та структури фактичного споживання препаратів хворими на епілепсію

Особливу актуальність впровадження методів клініко-економічного аналізу як сучасного інструментарію у прийнятті раціональних управлінських рішень у системі ОЗ має організація надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, які по життєвих показниках потребують повноцінного та своєчасного задоволення потреби у ЛЗ. З огляду на обмежений характер

формування ресурсного забезпечення системи ОЗ постає необхідність аналізу стану надання медичної і фармацевтичної допомоги в стаціонарних умовах хронічним хворим [87, 90, 91]. Отже, далі нами проведено клініко-економічного аналізу фактичного споживання ЛЗ хворих на епілепсію, які проходили лікування у спеціалізованих ЗОЗ України.

Матеріалом дослідження обрано деперсеніфіковану статистичну базу 118 медичних карток пацієнтів з діагнозом епілепсія (код G40 за Міжнародною класифікацією хвороб десятого перегляду), які проходили курс лікування на базі спеціалізованих ЗОЗ Харківської, Чернівецької областей протягом 2019-2021 рр.

Результати статистичного аналізу медичних карток свідчать, що у загальній сукупності хворих з діагнозом епілепсія чоловіки склали 94 особи (79,66 % від загальної кількості хворих), а жінки – 24 (20,34 %). За віковою приналежністю пацієнти були розподілені за такими інтервалами: 20-30 років (14 хворих – 11,86 % від усієї сукупності пацієнтів); 31-40 років (36 – 30,51 %); 41-50 років (28 – 23,73 %); 51-60 років (32 – 27,12 %); 61-70 років (8 – 6,78 %). Середній вік хворих – $43 \pm 8,6$ року. Виявлено, що основна кількість пацієнтів з епілепсією (93,22 %) припадає на осіб працездатного віку.

Аналіз соціальної структури пацієнтів переконливо свідчить, що епілепсія призводить до інвалідності. Так, найбільшу групу хворих склали інваліди III групи – 60 хворих, або 50,85 % від загальної кількості пацієнтів (рис. 5.3).

Загалом визначено, що частка соціально вразливих верств населення (інваліди II-III груп, тимчасово безробітні, пенсіонери, інваліди дитинства) складала 96,61 % від загальної кількості пацієнтів.

З огляду на результати аналізу медичних карток можна стверджувати, що хворі на епілепсію потребують соціального захисту з боки держави. Одночасно показано, що епілепсія спричиняє суттєве навантаження на бюджет через непрямі витрати, які передбачають збільшення соціальних виплат з тимчасової непрацездатності, пенсій з інвалідності, виплат через безробіття [9, 51].

Рис. 5.3 Результати розподілу групи пацієнтів з епілепсією, що досліджувалась за соціальним статусом

Структурний аналіз медичних карток за супутніми захворюваннями засвідчив, що 90,92 % пацієнтів, окрім основного діагнозу, мали супутні захворювання (коморбідні соматичні, неврологічні, психіатричні стани). Загалом, усі види коморбідних станів були більш притаманними пацієнтам із симптоматичною епілепсією, а також хворим з фармакорезистентним перебігом епілепсії. Найпоширенішими супутніми захворюваннями в пацієнтів з епілепсією були гіпертонічна хвороба та кардіосклероз (рис. 5.4).

Частотний аналіз лікарських призначень ЛЗ є методом, який використовують у дослідженнях споживання ЛЗ, у плануванні потреби в ЛЗ та з метою оптимізації витрат на ЛЗ в умовах обмеженого бюджетного фінансування ОЗ. Частотний аналіз – це оцінювання частоти застосування того чи іншого ЛЗ у лікуванні пацієнтів із певним захворюванням у ЗОЗ [90, 125, 126]. Частотний аналіз ЛЗ дозволяє відносно оцінити доцільність лікарських призначень з позиції організації доступної та раціональної фармацевтичної допомоги хворим [89].

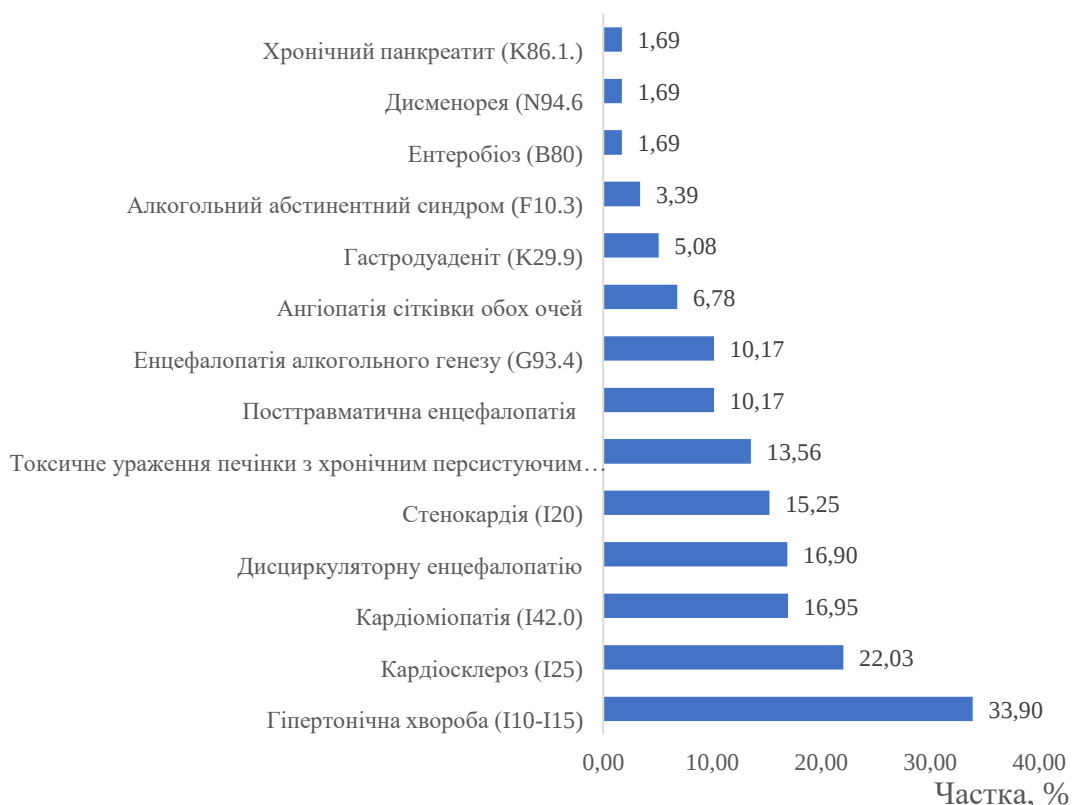

Рис. 5.4 Аналіз структури супутніх захворювань пацієнтів з епілепсією

Для оцінювання частоти застосування того чи іншого ЛЗ у лікуванні пацієнтів з епілепсією у ЗОЗ нами було проведено частотний аналіз лікарських призначень. Усього хворим на епілепсію було призначено 76 МНН (87 торговельних назв ЛЗ). Серед призначених ТН частка ЛЗ вітчизняного виробництва становила 87,36 %, а ЛЗ іноземного виробництва – 12,64 %. На одне ТН іноземного ЛЗ припадало 7 найменувань ЛЗ вітчизняного виробництва. На наш погляд, цей факт варто оцінити як позитивну тенденцію характеристики структури лікарських призначень. Загальна кількість призначень дорівнювала значенню 918, що у перерахунку на одного хворого становили 7 призначень ЛЗ. Середня вартість курсу лікування одного хворого склала 1076,70 грн. Середній термін перебування хворого в стаціонарі становив 32 дні.

Далі нами було складено рейтинг частоти призначень ЛЗ відповідно до 2 рівня АТС-класифікації. Результати аналізу наведено в табл. 5.4. З'ясовано,

що найбільшу частоту призначень мали саме ЛЗ групи N03 – Протиепілептичні засоби (156 призначень, або 16,99 %), A11 – Вітаміни (126 призначень, або 13,49 %) та ЛЗ групи B05 – Кровозамінники та перфузійні розчини (118 призначень, або 12,63 %).

Таблиця 5.4

Аналіз частоти призначення ЛЗ відповідно до 2 рівня АТС-класифікації

АТС	Частота призначення		АТС	Частота призначення	
	Од.	%		Од.	%
A02 Засоби для лікування кислото-залежних захворювань	4	0,43	C09 Засоби, що діють на ренін-ангіотензинову систему	16	1,74
A03 Засоби, що застосовують у разі функціональних шлунково-кишкових розладів	4	0,43	J01 Антибактеріальні засоби для системного застосування	6	0,65
A04 Протиблювотні засоби та препарати, що усувають нудоту	2	0,21	J05 Протівірусні засоби для системного застосування	4	0,44
A05 Засоби, що застосовують для лікування захворювань печінки та жовчовивідних шляхів	76	8,14	N01 Анестетики	2	0,22
A07 Антидіарейні препарати; засоби, що застосовують для лікування інфекційно-запальних захворювань кишечника	2	0,21	N02 Анальгетики	12	1,31
A09 Засоби замісної терапії, що застосовують у разі розладів травлення, зокрема ферменти	2	0,21	N03 Протиепілептичні засоби	156	16,99
A11 Вітаміни	126	13,49	N05 Психолептичні засоби	52	5,66
A12 Мінеральні добавки	20	2,14	N06 Психоаналептики	54	5,88
A16 Інші засоби, що впливають на травну систему та метаболічні процеси	32	3,43	N07 Інші засоби, що діють на нервову систему	12	1,31
B01 Антитромботичні засоби	6	0,64	R01 Засоби, що застосовують у разі захворювань порожнини носа	2	0,22
B03 Антианемічні засоби	50	5,35	R02 Препарати, що застосовують у разі захворювань горла	6	0,65
B05 Кровозамінники та перфузійні розчини	118	12,63	R05 Засоби, що застосовують у разі кашлю та застудних захворювань	4	0,44
C01 Кардіологічні препарати	82	8,78	R07 Інші засоби, що діють на респіраторну систему	14	1,53
C03 Сечогінні препарати	18	1,93	S01 Засоби, що застосовують в офтальмології	2	0,22
C04 Периферичні вазодилататори	2	0,21	V03 Всі інші лікарські засоби	4	0,44
C05 Ангіопротектори	24	2,57	Разом	918	100
C07 Блокатори бета-адренорецепторів	2	0,21			
C08 Антагоністи кальцію	2	0,21			

З метою аналізу фармацевтичної складової в організації лікувального процесу хворих на епілепсію нами було здійснено структурний аналіз групи N03 – протиепілептичні засоби. Виявлено, що лікарі призначали 6 ЛЗ за МНН, які рекомендовано застосовувати для лікування епілепсії відповідно до положень вітчизняних та міжнародних клінічних протоколів надання медичної допомоги [73, 108].

За результатами частотного аналізу визначено, що лідером за кількістю призначень були ЛЗ групи N03AF01 (карбамазепін) – 102 призначення (11,11 % від загальної кількості призначень) та N03A G01 (кислота вальпроєва) – 32 призначення (3,49 %). На наш погляд, стан призначень і відповідно застосування ПЕП нового покоління варто визначити як незадовільний. Так, в Україні відбувається тенденція превалювання у призначеннях карбамазепіну [10].

5.4 ABC, VEN та інтегрований ABC/VEN-аналізи споживання лікарських засобів хворими на епілепсію

За результатами ABC-аналізу витрат на надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, фрагмент яких наведено в табл. 5.5, з'ясовано наступне. До складу групи А увійшло 12 найменувань ЛЗ за МНН, зокрема 3 ПЕП (25 % від усіх ЛЗ за групою). Частка витрат на зазначені препарати склала 38,26% від загального обсягу витрат на ЛЗ у лікуванні хворих на епілепсію. Крім цього, у складі групи А були присутні також розчини для внутрішньовенного введення (2 ЛЗ за МНН), анестетики, психолептичні засоби, кардіологічні препарати, ангіопротектори, препарати, що застосовують у разі лікування захворювань печінки, антидіарейні мікробні препарати. Зазначені групи препаратів були представлені лише по одному найменуванню ЛЗ за МНН.

Безумовним лідером за сумою витрат (25061,60 грн) став карбамазепін, частка витрат якого дорівнювала 19,73% від загального обсягу витрат. На другому місці була представлена вальпроєва кислота (10,58%), а на третьому – препарати тіазотної кислоти (9,95%). Цікавим є те, що ці препарати були

представлені різними ТН. Із цим препарати тіазотної кислоти не входять до схеми фармакотерапії хворих на епілепсію [125].

Таблиця 5.5

**Результати АВС-аналізу витрат на надання фармацевтичної допомоги
хворим на епілепсію (фрагмент досліджень)**

МНН ЛЗ	АТС-код	Споживання		Групи А, В, С
		грн	%	
Карбамазепін	N03A F01	25061,6	19,726%	А
Вальпроєва кислота	N03A G01	21162,3	16,657%	А
Тіазотна кислота	C01E B23	12640,44	9,949%	А
Силімарин	A05B A03	8396,6	6,609%	А
Разом з групи А (13 найменувань ЛЗ)		102372,10		
Ціанокобаламін	B03B A01	1855,44	1,460%	В
Піридоксин	A11H A02	1751,8	1,379%	В
Натрію хлорид	B05X A03	1563,7	1,231%	В
*Магне-В6	A11E C	1510,02	1,189%	В
Гамма-аміномасляна кислота	N06B X	1475,02	1,161%	В
Гопантенова кислота	N06B X23**	1011,14	0,796%	В
Разом з групи В (22 найменування ЛЗ)		19238,92		
Кларитроміцин	J01F A09	450,24	0,354%	С
Енісаміума йодид	J05A X17	433,04	0,341%	С
Клозапін	N05A H02	408,04	0,321%	С
Кокарбоксілаза	A11D A04**	331	0,261%	С
Ламотриджин	N03A X09	319,46	0,251%	С
Дифенгідрамін	R06A A02	290,48	0,229%	С
*Вітаміни групи В	A11D B	281,98	0,222%	С
Разом з групи С (41 найменування ЛЗ)		5439,92		

Групу В (15,14 % витрат) сформували 22 найменування ЛЗ за МНН, з яких всього 1 ЛЗ за МНН (4,55% від загальної їх кількості за групою) були у складі схем представляли схеми фармакотерапії, а саме магнію сульфат, який використовують для надання невідкладної допомоги пацієнтам з епілепсією. Викликає зацікавлення той факт, що в групі В домінантні позиції займають препарати вітамінів та мінералів: ціанокобаламін (сума витрат 1855,44 грн; частка 1,46 %), піридоксин (1751,8 грн; 1,38 %), тіамін (665,34 грн; 0,52 %), препарати цинку (521,70 грн; 0,41 %), аскорбінова кислота (477,80 грн; 0,38 %), глутамінова кислота (453,86 грн; 0,36 %).

Традиційно найбільш численнішою за кількістю представлених асортиментних позицій була група С. Так, за кількістю асортиментних позицій на групу С припадало 53,95 % від загального асортименту ЛЗ, використаних лікарями під час стаціонарного лікування хворих на епілепсію. За даними структурного аналізу групи С з'ясовано, що до неї увійшли всього 2 найменування ПЕП за МНН: ламотриджин (0,25% від загального споживання) та фенobarбітал (0,16%); 4 найменування ЛЗ за МНН психолептичних препаратів: клозапін (0,32%), діазепам (0,16%), галоперидол (0,03%), доксиламін (0,006%); а також 2 найменування психоаналептиків: міансерин (0,16%), амітриптилін (0,002%).

Загалом варто зазначити, що до складу групи С увійшли також ті найменування ЛЗ, що мали найнижчі цінові характеристики або показники інтенсивності призначень та які використовували для лікування ускладнень проведеної фармакотерапії чи супутніх захворювань у конкретного хворого.

З метою оцінки раціональності використання ЛЗ на рівні ЗОЗ відповідно до галузевих стандартів ОЗ, ми використали формальний VEN-аналіз за модифікованою методикою, яка передбачає розподіл ЛЗ на життєво необхідні (V), важливі (E), другорядні (N) [87, 88]. Визначено, що в структурі лікарських призначень пацієнтам з епілепсією частка препаратів з індексом V склала 7,89 % (6 найменувань ЛЗ за МНН), а на групу E (важливі) припадало 39,47 % (30 найменувань МНН) від усіх асортиментних позицій, використаних лікарями. Водночас на групу N (другорядні) припадає 52,63 % від усього асортименту (40 найменувань МНН). Цей факт свідчить про доволі не високий ступінь відповідності лікарських призначень галузевим стандартам. На нашу думку, одним із перших кроків до удосконалення процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію має стати перегляд та оновлення чинного протоколу і внесення до його фармацевтичної складової ЛЗ, які мають певні клініко-економічні переваги у використанні та представлені у сучасних методах лікуванні епілепсії.

Далі було проведено інтегрований ABC/VEN-аналіз показників лікарських призначень та споживання ЛЗ, які застосовують у лікуванні хворих на епілепсію. Результати досліджень наведено у вигляді матриці (табл. 5.6).

**Результати інтегрованого ABC/VEN-аналізу лікарських призначень
та споживання ЛЗ хворими на епілепсію**

Група за ABC-аналізом	V (життєво необхідні) ЛЗ			E (важливі) ЛЗ			N (другорядні) ЛЗ		
	Кількість ЛЗ	Споживання (грн)	Питома вага (%) у витратах	Кількість ЛЗ	Споживання (грн)	Питома вага (%) у витратах	Кількість ЛЗ	Споживання (грн)	Питома вага (%) у витратах
A	2	46223,92	36,38	5	15808,5	12,44	6	40339,72	31,75
B	1	732,4	0,58	7	7941,24	6,25	14	10565,28	8,32
C	3	724,62	0,57	8	2291,04	1,80	20	2424,24	1,91
Разом	6	47680,94	37,53	30	26040,78	20,50	40	53329,24	41,97

Варто зауважити, що в групі A/V лише 2 ЛЗ за МНН, але саме вони складають основу схем фармакотерапії епілепсії – карбамазепін та вальпроєва кислота. Також до групи A увійшли 5 ЛЗ з індексом E та 6 з індексом N.

До складу групи B увійшли 1 найменування ЛЗ за МНН з індексом V, 7 МНН з індексом E та 14 МНН з індексом N. У групі C були присутні 3 найменування ЛЗ за МНН з індексом V, 8 МНН з індексом E та 20 МНН з індексом N.

Визначено, що серед груп A/V, A/E, A/N саме на групу A/V припадає найбільша сума витрат (46223,92 грн, або 36,38 % від загального споживання). На групу A/N припадає всього лише на 5884,20 грн менше, ніж на групу A/V.

Наступною за обсягами витрат була група B/N – 10565,28 грн, або 8,32%. Загалом на групу N припадає 41,97 % від усього споживання, що дає підстави говорити про нераціональне використання ресурсів задля організації ефективного під час надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. На наш погляд, це надає можливість подальшої оптимізації як наявної тактики застосування ЛЗ у лікуванні хворих на епілепсію, так і витрат на них.

Результати клініко-економічного аналізу даних державних закупівель (централізованих та децентралізованих) та медичних карток хворих на епілепсію дозволили визначити особливості організації надання фармацевтичної допомоги, а також обґрунтувати основні напрями удосконалення забезпечення їх доступними ЛЗ за умов обмеженого бюджетного фінансування системи ОЗ (рис. 5.5).

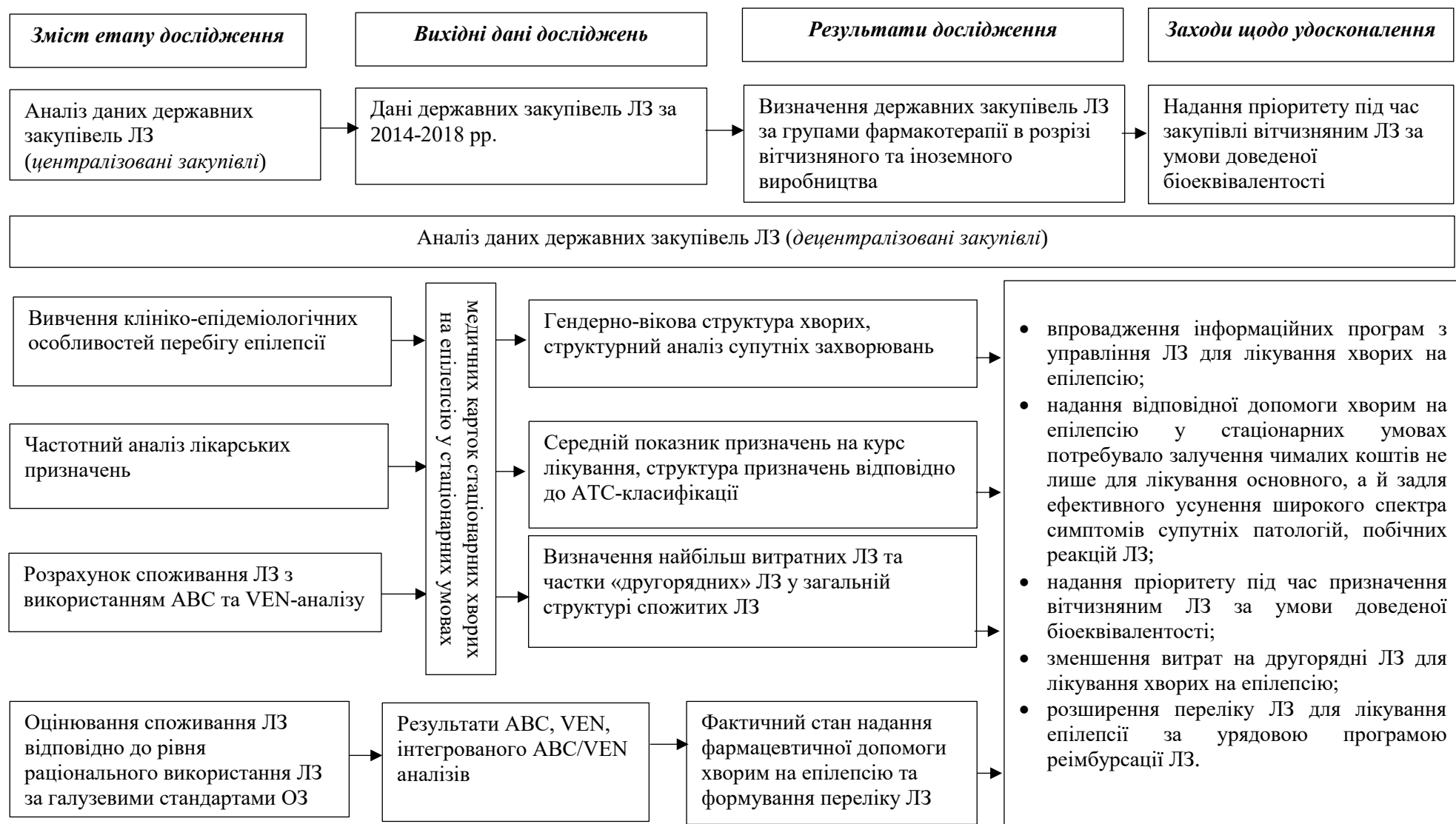

Рис. 5.5 Напрями підвищення ефективності надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію

Результати проведених наукових досліджень дозволяють окреслити й напрями вдосконалення надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, серед яких розширення переліку ЛЗ для лікування епілепсії за урядовою програмою реімбурсації ЛЗ на підставі фармакоекономічного аналізу схем лікування.

5.5 Фармакоекономічне обґрунтування раціональності застосування протиепілептичних препаратів для лікування хворих на епілепсію

У статті 4 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» № 2168-VIII від 16.01.2020 р. визначено, що держава гарантує громадянам повну оплату необхідних їм медичних послуг та ЛЗ за рахунок коштів Державного бюджету України. Зазначено, що програму медичних гарантій розробляють з урахуванням положень галузевих стандартів у сфері ОЗ. Варто зазначити, що сучасні галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я опираються на принципи доказової медицини. Доказова медицина має на меті розв'язання таких завдань [65]:

- стандартизувати діяльність науковців, лікарів та організаторів ОЗ на принципах доказової медицини;
- підвищити ефективність фармакотерапії та виліковування гострих захворювань і синдромів (особливо невідкладних станів), а стосовно хронічних захворювань – стабілізувати тривалу ремісію, знизити летальність і поліпшити якість життя хворих;
- підвищити безпеку лікування та знизити ризик появи ускладнень і погіршення перебігу захворювання шляхом раціонального призначення лікарських засобів і методів лікування;
- оптимізувати діяльність національних систем ОЗ;

- оптимізувати економічне забезпечення лікування, надаючи перевагу менш дорогим і водночас достатньо ефективним ЛЗ, методам діагностики і лікування.

На сьогодні перед ученими постала нагальна проблема оцінити з позиції доказової медицини достовірність отриманих даних з клінічної ефективності застосування ПЕП.

Далі нами було проведено контент-аналіз для узагальнення даних літератури, зокрема доказової медицини, про ефективність ПЕП, застосовуваних у схемах лікування хворих на епілепсію. Для цього здійснено пошук інформації у одній з найбільш відомих баз даних доказової медицини – міжнародній електронній базі даних медичних публікацій PubMed, створеній на основі розділу «Біотехнологія» Національної медичної бібліотеки США (NLM). З'ясували, що в цій базі є 9524 повідомлень за запитом «effectiveness of antiepileptic drugs» та «economic evaluation of antiepileptic drugs» за період 2002 – 2021 рр. (рис. 5.6) [127-170]. Матеріали, розміщені в PubMed, розподілили за такими категоріями: клінічне дослідження (Clinical Trial), метааналіз (Meta-Analysis), рандомізоване контрольоване дослідження (Randomized Controlled Trial), огляд (Review), оглядові статті (Review Articles).

Далі нами було відібрано дослідження, де висвітлено результати економічної оцінки та порівняння різних підходів до лікування пацієнтів з епілепсією. На підставі узагальнення даних з'ясовано, що більшість досліджень виконано у Великобританії (30 % від загальної кількості досліджень) та Нідерландах (15 %). У дослідженнях наведено результати економічної ефективності застосування ПЕП (73 %), кетогенної дієти (5 %), хірургічних втручань у пацієнтів з рефрактерною епілепсією (8 %), самолікування (8 %), стимуляції блукаючого нерва (5 %) та моніторингу безпечності ПЕП у пацієнтів з епілепсією (3 %). Узагальнені результати контент-аналізу наукових публікацій з економічної оцінки терапії епілепсії наведено в табл. 5.7.

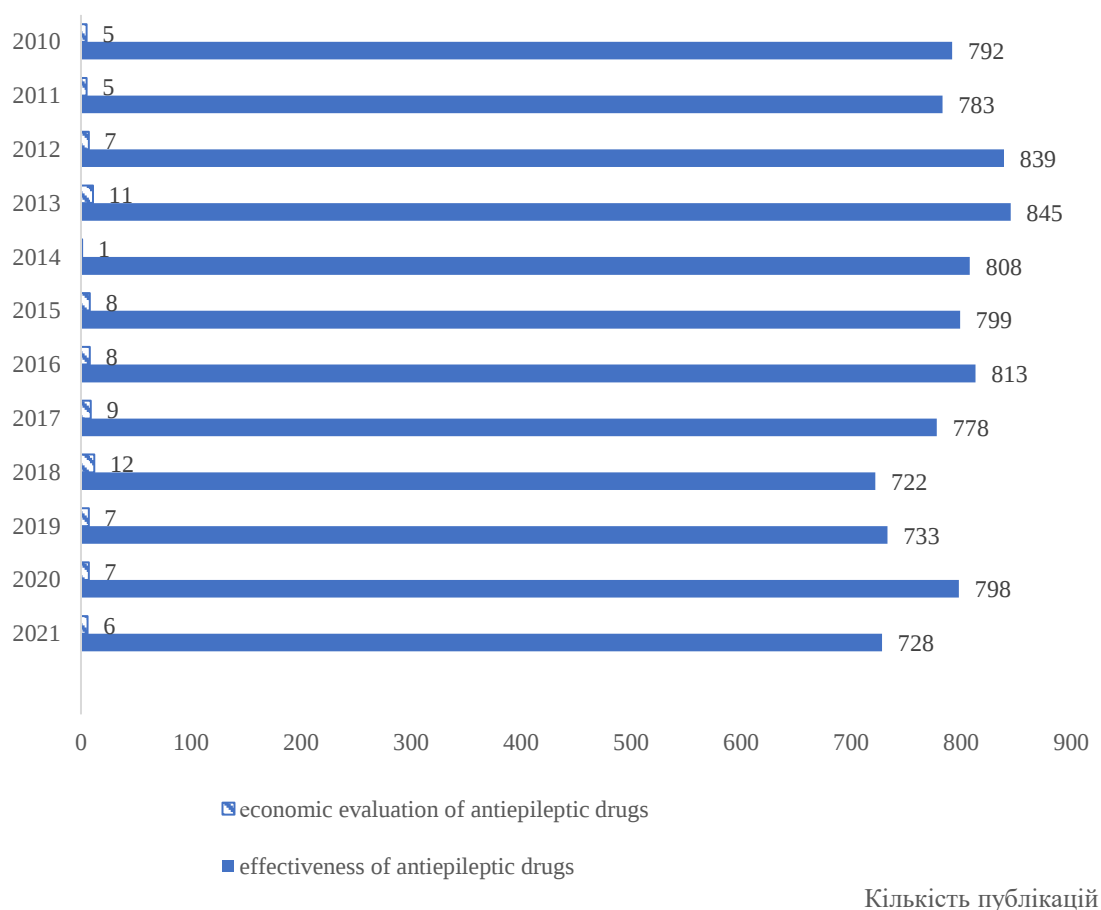

Рис. 5.6 Динаміка кількості публікацій у базі даних PubMed

Далі нами було визначено дослідження, у яких науковці наводили результати фармакоекономічного аналізу схем лікування епілепсії такими методами, як «витрати-ефективність», «аналіз чутливості», «вплив на бюджет», «витрати-корисність» (табл. 5.8).

Отже, систематизація опублікованих даних доказової медицини засвідчила, що такі ПЕП мають доведену ефективність і безпеку, а тому були об'єктами опрацювання методик фармакоекономічного аналізу.

Таблиця 5.7

Узагальнені результати контент-аналізу наукових публікацій з економічної оцінки терапії епілепсії [127-143]

Автор	Рік	Нозологія	Інтервенція	Країна	Економічна оцінка на основі випробувань або моделей	ПЕП порівняння	Критерії ефективності	Зацікавлена сторона	Інтервенція відповідає критерію «вартість-ефективність»
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Беретта [Beretta] та ін.	2014	Епілепсія	Стандартизований навчальний план	Італія	Економічна оцінка на основі випробувань	Звичайний догляд	У пацієнтів зникли побічні ефекти	Охорона здоров'я	Жодної заяви
Болін [Bolin] та ін.	2010	Рефрактерна епілепсія	Лакозамід як допоміжний засіб терапії	Швеція	Економічна оцінка на основі моделі	Плацебо як допоміжна терапія	Збільшення індексу QALY	Охорона здоров'я	Так
Боуен [Bowen] та ін.	2012	Рефрактерна епілепсія	Хірургія епілепсії	Канада	Економічна оцінка на основі моделі	Продовження надання медичних послуг	Збільшення індексу QALY	Охорона здоров'я	Так
Чізхолм [Chisholm] та ін.	2012	Епілепсія	ПЕП першої лінії	Регіон Африки на південь від Сахари та регіон Південно-Східної Азії	Економічна оцінка на основі моделі	Без лікування	Збільшення індексу QALY	Охорона здоров'я	Так, для ПЕП першої лінії
Клементс [Clements] та ін.	2013	Синдром Леннокса-Гасто	Нові ПЕП, зокрема клобазам	США	Економічна оцінка на основі моделі	Руфінамід, топірамад, ламотриджин	Збільшення індексу QALY	Платник США	Так

Продовження табл. 5.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Крейг [Craig] та ін.	2013	Епілепсія	Ретигабін	Великобританія	Економічна оцінка на основі моделі	Еслікарбазепіну ацетат, лакозамід, прегабалін, тіагабін, зонісамід, без лікування	Збільшення індексу QALY	Національна служба охорони здоров'я	Так, якщо припустити, що прегабалін і тіагабін були випробувані та виявились невдалими
Де Кіндерен [De Kinderen] та ін.	2015	Рефрактерна епілепсія	Кетогенна дієта	Нідерланди	Економічна оцінка на основі моделі	Стимулятор блукаючого нерва, звичайний догляд	Збільшення індексу QALY	Охорона здоров'я	Ні, можливо за довгострокової стимуляції блукаючого нерва
Де Кіндерен [De Kinderen] та ін.	2016	Рефрактерна епілепсія	Кетогенна дієта	Нідерланди	Економічна оцінка на основі випробувань	Звичайний догляд	Збільшення індексу QALY	Соціальна сторона	Ні, на основі вартості за QALY
Гарібнасер [Gharibnaser] та ін.	2012	Епілепсія	Нові ПЕП: габапентин, леветирacetам, ламотриджин, окскарбазепін, топірамат, вігabatринзонісамід	Іран	Економічна оцінка на основі моделі	Режим виключно з традиційним ПЕП	Частка пацієнтів з контрольованими нападами	Пацієнти	Так
Хелмерс [Helmerts] та ін.	2012	Епілепсія	Стимуляції блукаючого нерва	США	Економічна оцінка на основі випробувань	Кожній людині – свій ПЕП	Збільшення індексу QALY	Платник США	Так
Джентінк [Jentink] та ін.	2012	Епілепсія і вагітність	Карбамазепін, вальпроєва кислота	Нідерланди	Економічна оцінка на основі моделі	Ламотриджин	Вади розвитку та збільшення QALY	Охорона здоров'я	Так (карбамазепін)

Продовження табл. 5.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Крістіан [Kristian] та ін.	2013	Епілепсія	Ретигабін як додат- кове лікування	Швеція	Економічна оцінка на основі моделі	Лакозамід як дода- ткове лікування; без додаткового лі- кування	Збільшення ін- дексу QALY	Охорона здоров'я	Так
Лі [Lee] та ін.	2013	Епілепсія/ епілептич- ний статус (невідкла- дні ліки)	Букколам (мідазо- лам оромукозний розчин)	Велико- британія	Економічна оцінка на основі моделі	Неліцензований бу- кальний мідазолам і ректальний діазе- пам; неліцензова- ний букальний мі- дазолам, ректаль- ний діазепам	Збільшення ін- дексу QALY	Національна служба охорони здоров'я	Так
Нобл [Noble] та ін.	2014	Епілепсія	Програма інтервен- ції медсестри-спе- ціаліста з епілепсії (2 індивідуальні се- сії, проваджені ам- булаторно)	Велико- британія	Економічна оцінка на основі випробувань	Стандартне ліку- вання (TAU)	Збільшення ін- дексу QALY	Охорона здоров'я	Ні
Олдхем [Oldham] та ін.	2015	Рефрактер- на епілепсія	Хірургія епілепсії	США	Економічна оцінка на основі моделі	Медичний контроль (фармакологічний або дієтичний)	Частота напа- дів	Охорона здоров'я	Жодної заяви
Пламpton [Plumpton] та ін.	2015	Епілепсія	Інтервенція для підвищення прихи- лності (буклет за- ходів для самозвіту після консультації у невролога)	Велико- британія	Економічна оцінка на основі випробувань	Звичайний догляд	Збільшення ін- дексу QALY	Національна служба охорони здоров'я	Так

Продовження табл. 5.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сімоенс [Simoens] та ін.	2012	Рефрактер- на епілепсія	Стандартна протие- пілептична терапія плюс лакозамід (300 мг/день)	Бельгія	Економічна оцінка на основі моделі	Стандартна фарма- котерапія із засто- суванням ПЕП	Збільшення ін- дексу QALY (зменшення нападів на 50 %)	Бельгійсь- кий платник медичних послуг	Так
Вердіан [Verdian] та ін.	2010	Синдром Леннокса- Гасто	Руфінамід	Велико- британія	Економічна оцінка на основі моделі	Топірамат, ламотриджин	Збільшення ін- дексу QALY (зменшення атомічних на- падів на 50 %)	Національна служба охо- рони здоро- в'я Великоб- ританії	Так
Віджая [Widjaja] та ін.	2011	Епілепсія	Діти з рефрактер- ною епілепсією	Канада	Економічна оцінка на основі випробувань	ПЕП	Зменшення на- падів	Охорона здоров'я	Так
Sarah J Nevitt та ін.	2021								

Таблиця 5.8

**Узагальнені результати контент-аналізу наукових публікацій
з фармакоекономічного аналізу схем лікування епілепсії [144-170]**

Автор	Рік	Нозологія	Основний результат	ICER/ICUR
1	2	3	4	5
Беретта [Beretta] та ін.	2014	Епілепсія	Індивідуальна освітня стратегія для пацієнта є ефективною для зменшення проблем, пов'язаних з ЛПП (зокрема, із взаємодією ліків) у хворих на епілепсію з хронічними супутніми захворюваннями, і не додає значних грошових витрат	Додатковий аналіз не проводили
Болін [Bolin] та ін.	2010	Рефрактерна епілепсія	Орієнтовна вартість кожного збільшеного індексу QALY варіювалася від приблизно 28 000 євро (24-місячне спостереження) до 30 000 євро (шість місяців спостереження), що входить у діапазон готовності платити за скоригований на якість рік життя	30 408,59 євро за QALY протягом 2 років спостереження
Боуен [Bowen] та ін.	2012	Рефрактерна епілепсія	Економічну ефективність хірургічного лікування епілепсії оцінювали за трьома сценаріями. Кожен з аналізів засвідчив, що хірургічне лікування епілепсії економічно ефективніше, якщо порівнювати з продовженням медикаментозного лікування дітей з резистентною до ліків епілепсією	Початкова модель «перша стадія (діти з рефрактерною епілепсією) – направлення до районного епілептичного центру»: 52 960,92 євро за QALY. Початкова модель «підтверджена епілепсія та потенційний кандидат на хірургічне втручання»: 19 079,38 євро за QALY. Початкова модель на момент операції: домінує хірургія проти відсутності лікування
Чізхольм [Chisholm] та ін.	2012	Епілепсія	Старі протиепілептичні препарати, за 50 % або 80 % відшкодування, домінували над новими ПЕП в первинній медичній допомозі	252,68 або 309,89 євро за QALY (за 50 % або 80 % відшкодування) Переважають нові ПЕП (за 50 % або 80 % відшкодування)
Клементс [Clements] та ін.	2013	Синдром Леннокса-Гасто	У базовому аналізі клобазам був ефективнішим і дешевшим	Клобазам переважав над усіма препаратами впродовж тримісячного та 2-річного спостереження

Продовження табл. 5.8

1	2	3	4	5
Крейг [Craig] та ін.	2013	Епілепсія	Ретигабін рекомендовано як допоміжне лікування парціальних нападів із вторинною генералізацією або без неї у дорослих віком від 18 років з епілепсією лише за умови попереднього лікування карбамазепіном, клобазамом, габапентином, ламотриджином, леветирацетамом, окскарбазепіном, вальпроатом натрію та топіраматом, якщо вони не дали належної відповіді або були непереносними	Ретигабін з домінуванням прегабаліну та тіагабіну ICER, припускаючи, що спроба PGB/TGB була невдахою: 23 294,34 євро за QALY
Де Кіндерен [De Kinderen] та ін.	2015	Рефрактерна епілепсія	З економічного погляду ні стимуляція блукаючого нерва, ні кетогенна дієта не є економічно ефективним варіантом, якщо порівнювати зі звичайним доглядом упродовж 12 місяців	1 рік спостереження: KD-VNS: домінуючий, KD-CAU: 354 170,19 євро, VNS-CAU: 654 505,14 євро. 5 років спостереження: KD-VNS: 11 616,49 євро, KD-CAU: 87 828,13 євро, VNS-CAU: 69 924,57 євро
Де Кіндерен [De Kinderen] та ін.	2016	Рефрактерна епілепсія	Результати свідчать, що кетогенна дієта знижує частоту нападів. Дослідження не виявило жодних покращень якості життя; отже, виникли несприятливі співвідношення вартості за QALY	CEA: 18 422,21 євро на респондента, CUA: не наведено, але є 5 % ймовірності, що це буде економічно ефективно за максимального коефіцієнта 50 000 євро за QALY
Гарібнасері [Gharib-naseri] та ін.	2012	Епілепсія	Додавання нових ПЕП до звичайних схем є економічно ефективним і виправданим з огляду на ВВП на душу населення. Результати підтверджують, що додавання нових ПЕП до звичайних схем контролю над невиліковними нападами в дітей є економічно ефективнішим проти схем, які повністю складаються зі звичайних ПЕП	Габапентин: домінує, леветирацетам: домінує, ламотриджин: 1286,03 євро, окскарбазепін: 1551,13 євро, топірамат: 4246,17 євро, вігабатрин: 8850,81 євро, зонісамід: домінує
Хелмерс [Helmerts] та ін.	2012	Епілепсія	Додаткова стимуляція блукаючого нерва є економічно ефективним методом лікування резистентної епілепсії у дітей. Аналіз до терапії і після продемонстрував позитивний вплив стимуляції блукаючого нерва як на клінічні, так і на економічні результати	Не повідомлено

Продовження табл. 5.8

1	2	3	4	5
Джентінк [Jentink] та ін.	2012	Епілепсія та вагітність	Вальпроєва кислота не буде варіантом терапії першого вибору для жінок, які потенційно бажають завагітніти з парціальною епілепсією, бо в ній домінує карбамазепін. Ламотриджин сприяє покращенню якості життя потомства за вищих витрат – 175 534 євро за QALY	Ламотриджин проти карбамазепіну: 182 856,14 євро за QALY, ламотриджин проти вальпроєвої кислоти: 13 927,71 євро за QALY
Крістіан [Kristian] та ін.	2013	Епілепсія	Додаткове лікування з використанням ретигабіну є менш дорогим та ефективнішим, ніж додаткове лікування лакосамідом, а вартість додаткового QALY проти ретигабіну без додаткового лікування становить близько 16 000 євро за 24 місяці (2009 р.)	Ретигабін проти лакосаміду: більш ефективний, дешевший. Разом із тим, ретигабін проти без додаткового лікування: 16 952,64 євро за QALY
Нобл [Noble] та ін.	2014	Епілепсія	Втручання під керівництвом медичної сестри з епілепсії не призвело до статистично значущої користі в плані скорочення наступних візитів до відділення невідкладної допомоги, а також не було жодного покращення вторинних показників здоров'я пацієнтів	Щодо середніх витрат і QALY, то втручання медичної сестри з епілепсії призвело до нижчих витрат, але менше QALY. Це означає, що досягнення одного додаткового QALY коштує додатково 36 475,95 євро, якщо втручання медичної сестри з епілепсії НЕ використовують
Олдхем [Oldham] та ін.	2015	Рефрактерна епілепсія	Для 42 % хірургічних пацієнтів, які досягли повного зникнення нападів (Міжнародна протиепілептична ліга, клас 1), щорічні витрати на подальше спостереження були значно нижчими, ніж для пацієнтів, які отримували медикаментозне лікування	Не повідомлено
Пламpton [Plumpton] та ін.	2015	Епілепсія	Інтервенція, яка заохочує пацієнтів чітко висловлювати свої наміри вживати протиепілептичні препарати, може становити менш витратне використання ресурсів Національної служби охорони здоров'я, що з 95 % ймовірністю буде економічно ефективним	Домінувальний
Сімоєнс [Simoens] та ін.	2012	Рефрактерна епілепсія	Результати економічного оцінювання засвідчили, що стандартна протиепілептична терапія плюс лакосамід домінували лише в стандартній протиепілептичній терапії	Стандартна терапія ПЕП плюс лакосамід є ефективнішою та дешевшою, ніж стандартна терапія ПЕП окремо (протягом 6, 12, 18 та 24 місяців)

Продовження табл. 5.8

1	2	3	4	5
Вердіан [Verdian] та ін.	2010	Синдром Леннокса-Гасто	Руфінамід можна вважати економічно ефективною альтернативою топірамату як допоміжного лікування для пацієнтів із синдромом Леннокса-Гасто у Великобританії	Руфінамід проти топірамату: 30 810,09 євро за QALY, руфінамід проти ламотриджину: 232 269,83 євро за QALY
Віджая [Widjaja] та ін.	2011	Невиліковна епілепсія	Хірургічне лікування педіатричної епілепсії було і дорожчим, і ефективнішим, ніж медикаментозне лікування. Визначено, що хірургічне втручання має ICER у розмірі 36 900 доларів США за відсутності нападів через 1 рік спостереження та, якщо порівнювати з медичним лікуванням, має грошову вигоду вже через рік після операції	282,64 євро за 1 % зменшення нападів для хірургічної групи проти медичної групи
Anthony Marson та ін.	2021	Фокальна епілепсія	Оцінити довгострокову клінічну ефективність і економічну ефективність леветирацетаму та зонісаміду порівняно з ламотриджином. Результати підтверджують застосування ламотриджину, як препарату першої лінії для пацієнтів з фокальною епілепсією.	Переваги для здоров'я були вищими, 1·403 QALY (1·319–1·458) для ламотриджину, ніж для леветирацетаму 1·222 (1·110–1·283).), а для зонісаміду 1·232 (1·112–1·307).
Anthony Marson та ін.	2021	Епілепсія	Рандомізоване контрольоване дослідження для порівняння довгострокової клінічної ефективності та економічної ефективності леветирацетаму порівняно з вальпроєвою кислотою для пацієнтів із нещодавно діагностованою генералізованою або неklasифікованою епілепсією.	Леветирацетам домінував над вальпроєвою кислотою в аналізі витрат-корисності з негативним приростом чистої користі для здоров'я – 0,040 (95% центрального діапазону від –0,175 до 0,037). Економічна ефективність базувалася на відмінностях між групами лікування у вартості та скоригованих на якість років життя.

Примітка: QALY – скоригований на якість рік життя; ICER – інкрементальний коефіцієнт ефективності витрат; ICUR – інкрементальний коефіцієнт співвідношення витрат та результатів; VNS – стимуляція блукаючого нерва; KD – кетогенна дієта; CEU – звичайний догляд; CEA – аналіз економічної ефективності; SFD – невелике функціональне поліпшення.

У сучасних умовах соціально-економічної кризи система ОЗ потребує оптимізації ресурсів, адже з кожним роком зростає кількість хворих та витрати на їх фармакотерапію в умовах обмеженого фінансування. Фармакоекономічний аналіз мінімізації витрат (cost minimization analysis) використовують здебільшого на попередніх етапах проведення оцінки медичних технологій для подальшого відбору оптимальних, з фінансового погляду, ЛЗ або схем фармакотерапії серед застосовуваних [50]. Результати цього методу дозволяють заощадити кошти, визначивши вартісну перевагу більш дешевої схеми лікування або ЛП за умови однакової клінічної ефективності порівнювальних схем або ЛП. Варто зазначити, що найчастіше аналіз мінімізації витрат використовують для фармакоекономічного оцінювання генериків.

Для фармакоекономічного аналізу методом «мінімізація витрат» нами було використано схеми лікування, наведені в УКП надання медичної допомоги хворим на епілепсію, ДФЛЗУ тринадцятого видання.

Варто зауважити, що результат лікування хворих на епілепсію залежить від правильно дібраних ПЕП та їхнього дозування (оптимальної дози). Так, у половини пацієнтів, яким допомагає фармакотерапія, контролювати напади вдається за допомогою першого правильно призначеного ПЕП (монотерапії). 30 % пацієнтів позбавляються нападів, якщо збільшити дозу призначених ПЕП, та лише для 20 % хворих необхідна політерапія епілепсії – комбінація з кількох ЛП. З огляду на цей факт нами вирішено розрахунок виконувати на підставі DDD (Defined Daily Dose – визначена середня добова доза). DDD – універсальна стандартизована одиниця вимірювання споживання ЛЗ, середня добова підтримувальна доза ЛЗ, яку використовують відповідно до показань у дорослих (за маси тіла 70 кг). DDD визначено тільки для тих ЛЗ, які мають АТС-код і які представлені на фармацевтичному ринку. DDD – це спеціальна «технічна» одиниця вимірювання, яка не є рекомендованою дозою, не залежить від ціни ЛЗ і ЛФ, а є певною характеристикою ЛЗ. Спеціалісти міжнародної групи ВООЗ кожні 3 роки поновлюють величину DDD і розміщують цю інформацію на офіційному сайті. Так, для фенітоїну DDD складає 300 мг, карбамазепіну – 1000 мг, кислоти вальпроєвої за перорального й парентерального застосування

– 1500 мг, ламотриджину – 300 мг, топірамату – 300 мг, габапентину – 1800 мг, прегабаліну – 300 мг, леветирацетаму – 1500 мг, зонісаміду – 200 мг.

Застосування ПЕП довготривале, тому для розрахунків нами було взято терміни 1 місяць та 1 рік. Крім того, фармакоекономічне дослідження альтернативних ПЕП з відповідної групи методом «мінімізації вартості» здійснювали, припустивши тотожність показників біодоступності ПЕП за МНН. Для аналізу відібрали ті торгівельні назви ПЕП, виробник або заявник яких задекларував зміну оптово-відпускної ціни. Отже, зазначені показники відображають найнижчу та найвищу можливу вартісну межу застосування тієї або іншої схеми лікування хворих на епілепсію у визначений періоду часу. Результати розрахунків наведено у Додаток Е.

Визначено, що найменш витратними є схеми фармакотерапії епілепсії із застосуванням ПЕП з групи *карбамазепіну*, а найбільш витратними постають схеми лікування епілепсії з препаратами *ламотриджину*. За групами ПЕП відповідно до МНН з'ясовано, що: найменш витратним серед препаратів карбамазепіну є застосування схем фармакотерапії з Мезакар® табл. 200 мг блістер №50, ТОВ «Кусум фарм»; з групи препаратів кислоти вальпроєвої – Енкорат Хроно табл. пролонг. дії, в/о 500 мг стрип №30, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд.; ламотриджину – Ланістор 100 мг табл. блістер №60, Кусум Хелтхкер Пвт Лтд; топірамату – Топілепсин табл. в/плівк. обол. 50 мг блістер №30, ФК ТОВ «Здоров'я»; габапентину – Нейралгін капс. 300 мг блістер №100, Фармасайнс; прегабаліну – Зонік капс. тверд. 150 мг блістер №14 Кусум Хелтхкер Пвт Лтд; леветирацетаму – Левеніум табл. в/плівк. обол. 1000 мг блістер №50, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд.

На підставі комплексних досліджень нами опрацьовані сучасні підходи до удосконалення процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування сфери ОЗ, які змодельовані на засадах діаграми Ісікави (одного з семи класичних методів аналізу системи менеджменту якості) (рис. 5.7). Побудова цієї діаграми дозволяє виявити та згрупувати умови і фактори, котрі впливають на процес надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію, та аналізувати причинно–наслідковий зв'язок (засіб декомпозиції об'єктів) у цьому процесі.

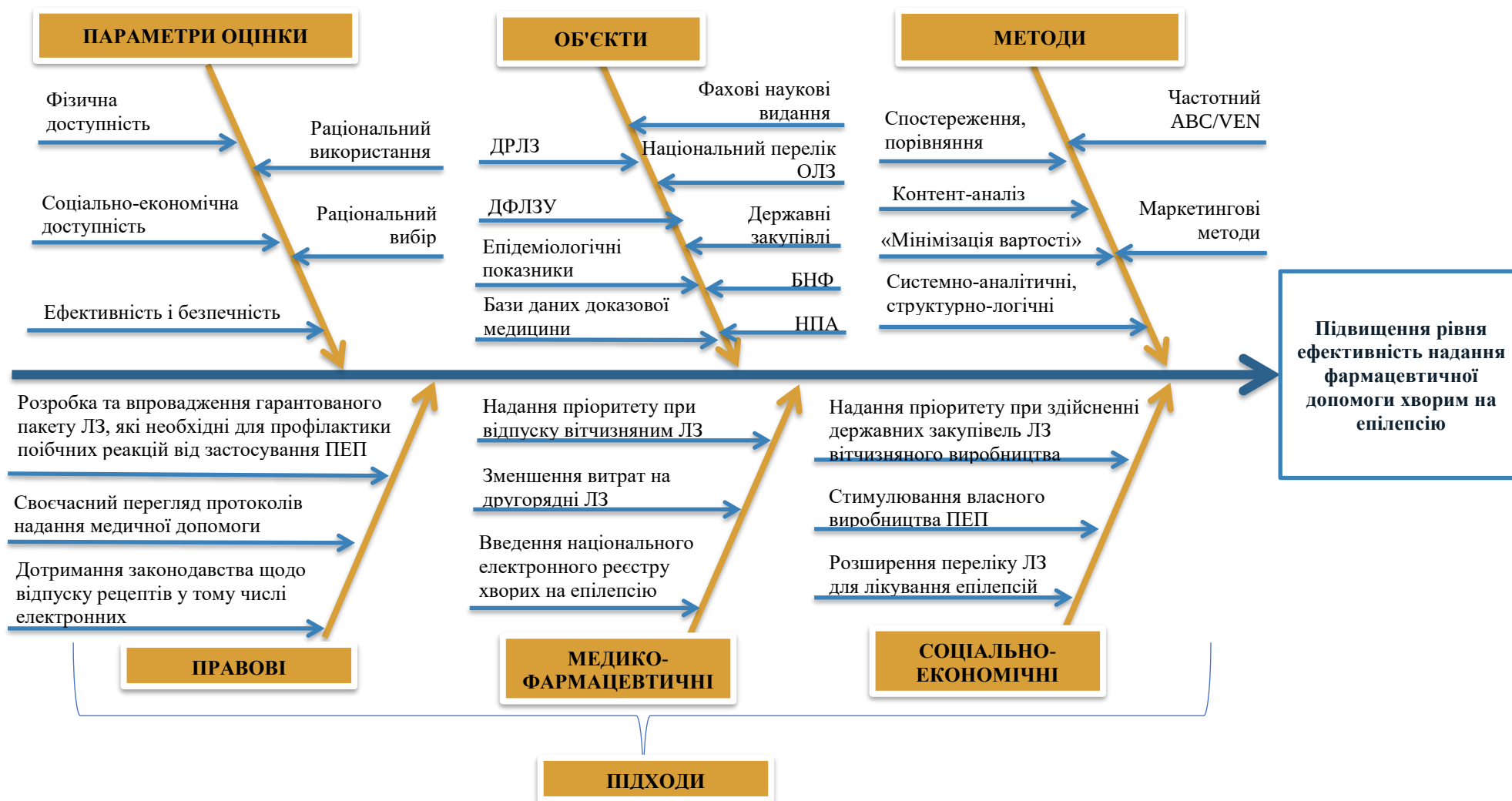

Рис. 5.7 Сучасні підходи до удосконалення процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування ОЗ

Висновки до п'ятого розділу

1. За результатами аналізу динаміки обсягів державних закупівель ЛЗ у розрізі вітчизняного та іноземного виробництва виявлено, що протягом 2014-2018 рр. спостерігалась позитивна тенденція до збільшення обсягів витрат, які держава спрямовувала на фармацевтичне забезпечення хворих на епілепсію. У той же час, за даними структурного аналізу закупівель ПЕП встановлена значне домінування ЛЗ іноземного виробництва. Так, 2018 року частка обсягів державних витрат на закупівлю ЛЗ іноземного виробництва склала 87 %.

2. Проведений аналіз обсягів закупівель ЛЗ відповідно до ліній фармакотерапії довів, що державні витрати спрямовані на закупівлю ЛЗ першої лінії фармакотерапії. Результати ABC-аналізу публічних закупівель ЛЗ за 2014-2018 рр. свідчать, що відбулися структурні зміни за обсягами державних витрат на закупівлю ЛЗ. Результати VEN-аналізу продемонстрували, що до категорії «N» не було віднесено жодного ЛЗ за МНН, які закуповують за бюджетні кошти. За результатами інтегрованого ABC/VEN-аналізу доведено, що основні фінансові ресурси держави спрямовані насамперед на придбання ЛЗ зі статусом A/V.

3. За результатами статистичного аналізу медичних карток визначено, що в загальній сукупності хворих з діагнозом епілепсія превалюють чоловіки – 79,66 %. Середній вік хворих склав $43 \pm 8,6$ року. Також доведено, що основна кількість пацієнтів з епілепсією (93,22 %) припадає на осіб працездатного віку. Аналіз соціальної структури засвідчив, що частка соціально вразливих верств населення складала 96,61 % від загальної кількості пацієнтів.

4. Результати частотного аналізу свідчать, що всього хворим на епілепсію було призначено 87 ТН ЛЗ (76 МНН). Загальна кількість призначень – 918; середня кількість призначень на одного хворого – 7, що свідчить про поліпрагмацію. Лідером за кількістю призначень були ЛЗ групи N03AF01 (карбамазепін) – 102 призначення (11,11 % від загальної кількості призначень) та N03AG01 (кислота вальпроєва) – 32 призначення (3,49 %).

5. ABC-аналіз споживання ЛЗ хворими на епілепсію засвідчив, що до складу групи А увійшло 12 найменувань ЛЗ за МНН, зокрема 3 протиепілептичних препарати (25 % від усіх ЛЗ за групою). Варто зазначити, що 30% споживання групи В займають препарати вітамінів та мінералів. За даними структурного аналізу групи С з'ясовано, що до її складу увійшли 2 найменування МНН ПЕП (ламотриджин, фенobarбітал). За результатами VEN-аналізу виявлено, що в структурі лікарських призначень пацієнтам з епілепсією питома вага препаратів з індексом V становила 7,89 % від усього асортименту, групи Е – 39,47 %, групи N – 52,63 %.

6. Доведено, що серед груп А/V, А/Е, А/N саме на групу А/V припадає найбільша сума витрат (46223,92 грн, або 36,38 % від загального споживання). Наступними за обсягами витрат є групи А/N – 31,75% та В/N – 8,32%, що свідчить про нераціональне застосування ЛЗ під час надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію.

7. Запропоновано учасні підходи до удосконалення процесу надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію в умовах реформування сфери ОЗ за допомогою діаграми Ісікави.

Результати досліджень цього розділу наведено в таких публікаціях:

1. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Зайцева Ю. Л. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2020. Т. 6, № 2. С. 27-36. (Особистий внесок – проведення аналізу централізованих закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).

2. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Сурікова І. О., Афанасенко О. В. Результати клініко-економічного аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Фармацевтичний журнал*. 2022. Т. 77, № 3. С. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.32352/0367-3057.3.22.04> (Особистий внесок – проведення клініко-економічного аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).

3. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Харків, 2022. 39 с. (Особистий внесок – проведення досліджень, оформлення методичних рекомендацій).

4. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Результати АВС-аналізу публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 23-24 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 306-308.

5. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 79.

6. Сурікова І. О., Корж Ю. В., Решетнікова Т. Ю., Олейнікова Н. В. Статистичний аналіз медичних карток пацієнтів з епілепсією. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 209.

7. Корж Ю. В., Сурікова І. О., Олейнікова Н. В. Результати VEN-аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Противілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 81-82.

ВИСНОВКИ

1. За результатами узагальнення результатів організаційно-економічних, маркетингових, клініко-економічних, фармакоекономічних досліджень вперше розроблені напрямки удосконалення фармацевтичного забезпечення хворих на епілепсію за умов реформування ОЗ та існуючого ресурсного забезпечення галузі.
2. Уперше досліджено стан та окреслені проблеми фармацевтичного забезпечення хворих на епілепсію, що здійснюється державою централізовано за механізмами публічних закупівель ЛЗ з використанням сучасних інформаційних платформ. Визначена наявність негативної тенденції превалювання у державних закупівлях ПЕП іноземного виробництва, спрямованість державних витрат на закупівлю ЛЗ першої лінії фармакотерапії епілепсії та відсутність у структурі державних закупівель ЛЗ з групи N за даними VEN-аналізу.
3. За результатами досліджень уперше визначені напрямки удосконалення адміністративно-правового регулювання фармацевтичного забезпечення хворих на епілепсію на шляху реалізації державної політики зі забезпечення ефективними та доступними ліками хворих на епілепсію в Україні.
4. За даними аналізу епідеміологічних показників захворюваності населення на епілепсію в Україні встановлена наявність суттєвої різниці цих показників по різних її областях, що обумовлює необхідність впровадження регіонального підходу в організації надання ефективної фармацевтичної допомоги зазначеній групі психоневрологічних пацієнтів. Доведено, що основна кількість хворих з епілепсією (93,22 %) припадає на осіб працездатного віку та соціально вразливі верстви населення (96,61 %).
5. Проведений аналіз фармацевтичної складової УКП лікування епілепсії, ДФЛЗУ та БНФ та виявлені розбіжності у переліках ПЕП, що рекомендовані для лікування за кордоном на в Україні у відповідності до діючих НПА.

6. За результатами ретроспективного контент-аналізу IX-XIII випусків ДФЛЗУ за переліком ПЕП, що рекомендовані у лікуванні епілепсії встановлено тенденцію до їх зростання за ТН та превалювання ЛЗ іноземного виробництва (71%). Встановлено негативну тенденцію до зменшення у складі ДФЛЗУ України таких ПЕП за МНН, як вальпроат натрію, ламотриджин, топірамат та карбамазепін, які відносяться до препаратів вибору 1-ої та 2-ої лінії фармакотерапії епілепсії.
7. За даними аналізу показників, що характеризують фізичну та соціально-економічну доступність ПЕП в Україні у динаміці років встановлена позитивна тенденція до збільшення кількості асортиментних позицій ПЕП, які були зареєстровані в Україні. Так, середньорічний приріст кількості ТН ПЕП протягом 2022 році дорівнював 3,5%, при цьому в оптовому сегменті вітчизняного ринку у наявності було лише 70% від загальної кількості зареєстрованих асортиментних позицій.
8. Доведено, що протягом 2016-2020 рр. спостерігалось підвищення соціально-доступності ПЕП для населення. Структурний аналіз Ca.s. за МНН показав, що найнижчі значення Ca.s. спостерігалися для фенobarбіталу, фенітоїну, бензобарбіталу, а й найвищі – для ТН з групи леветирацетаму. За даними аналізу змін показників D протягом 2016-2020 рр. доведено, що майже усі групи ПЕП були з соціально-економічної точки зору, доступними для населення в Україні. При цьому, більш доступними ($D \geq 1$) були ті найменування ПЕП за МНН, що представлені у Національному переліку ОЛЗ.
9. Аналіз динаміки роздрібних продажів на фармацевтичних ринках України та Казахстану у 2020 році дозволив стверджувати про наявність негативної тенденції до зниження обсягів реалізації ПЕП вітчизняного виробництва у натуральному вимірі. Виявлено, що найбільший обсяг реалізації у грошових одиницях забезпечують ПЕП, не внесені до переліку ОЛЗ, – 54,6% від загального обсягу продажів ЛЗ та недостатній рівень забезпеченість потреб населення в ПЕП у відповідності до сучасних рекомендацій

ВООЗ в Україні. Встановлено наявність незначної частки ПЕП вітчизняного виробництва, що представлені у вартісному вимірі на фармацевтичних ринках України (20 %) та Казахстану (5%).

10. За результатами аналізу фактичного споживання ЛЗ хворими на епілепсію за умов лікування в спеціалізованих закладах ОЗ встановлено, що державне фінансування було спрямоване, перш за все на закупівлю життєво-важливих ЛЗ групи ПЕП. Так, на групу A/V припадає найбільша сума витрат (46223,92 грн, або 36,38 % від загального споживання ЛЗ). Наступними за обсягами споживання були ЛЗ із груп A/N – 31,75% та B/N – 8,32%, що свідчить про необхідність перегляду підходів до організації раціональних моделей фармацевтичного забезпечення хворих на епілепсію в Україні.
11. За результатами контент-аналізу даних доказової медицини визначено, що ПЕП мають доведену ефективність і безпеку. Вперше проведена фармако-економічна оцінка (метод «мінімізації витрат») раціональності застосування різних схем фармакотерапії епілепсії. Встановлено, що найменш витратними є застосування ПЕП з групи карбамазепіну, а найбільш витратними – є схеми лікування епілепсії з препаратами ламотриджину.
12. Результати дисертаційних досліджень упроваджено у практичну діяльність державних органів управління у сфері ОЗ державного та регіонального рівнів, суб'єктів господарювання у сфері ОЗ та навчальний процес низки закладів вищої освіти медичного та фармацевтичного профілю України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ситенко О. Р., Смірнова Т. М. Формування державної політики з охорони здоров'я в Україні. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2014. № 2. С. 15-18.
2. Сенюк Ю. І., Надюк З. О. Сучасна державна політика у сфері охорони здоров'я: аналіз реформування системи. *Право та державне управління*. 2020. № 2. С. 211-220.
3. Гавриченко Д.Г., Козирєва О.В., Попова Т.О., Сергієнко Л.В. Механізм фінансування охорони здоров'я України в умовах трансформацій. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. № 1(42). С. 125-133.
4. WHO Epilepsy. June 2019. URL: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/epilepsy> (Date of Access: 01.03.2022)
5. Thijs R. D, Surges R., O'Brien T. J., Sander J. W. Epilepsy in adults. *Lancet*. 2019. Vol. 393. P. 689-701
6. Singh G, Sander J. W. The global burden of epilepsy report: Implications for low- and middle-income countries. *Epilepsy Behav*. 2020. Vol.105:106949.
7. Epilepsy 2019. World Health Organization URL: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/epilepsy> (Date of access: 29.01.2023).
8. Деякі фармакоеконімічні аспекти епілепсії у дорослих / А. Є. Дубенко та ін. *Клінічна фармація*. 2020. Т. 24, № 3. С. 30-38.
9. Фармакоеконімічні аспекти якості життя хворих на епілепсію / А. Є. Дубенко та ін. *Український неврологічний журнал*. 2020. № 4. С. 11-20.
10. Дубенко А. Є., Танцура Л. М., Шатілло А. В. Структура призначення антиепілептичних засобів у дітей, хворих на епілепсію, які мешкають у місті Харкові та області. *Український вісник психоневрології*. 2017. Т. 25, вип. 3. С. 111-114.
11. Кубарєва І. В., Бекетова М. С. Обґрунтування соціально-фармацевтичних засад організації педіатричної паліативної допомоги : метод. рек. Харків: НФаУ, 2021. 48 с

12. Гриньків Я. О., Блавацька О. Б., Лозинська М. О. Інформаційно-організаційне забезпечення фармацевтичної допомоги хворих на епілепсію. *Фармацевтичний часопис*. 2015. № 2. С. 68-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Phch_2015_2_15.
13. Гриньків Я. О., Блавацька О. Б., Заліська О. М. Аналіз вартості фармакотерапії епілепсії препаратами вальпроєвої кислоти і карбамазепіну. *Фармацевтичний журнал*. 2017. № 2. С. 21-29.
14. Мамчур В. Й., Макаренко О. В. Аналіз економічної ефективності та клінічні аспекти використання протиепілептичних лікарських засобів. *НейроNEWS*. 2021. № 8 (129). С. 14-16.
15. Instruction manual for the ILAE 2017 operational classification of seizure types / R. S.Fisher et al. *Epilepsia*. 2017. Vol. 58 (4). P. 531–542. DOI: 10.1111/epi.13671
16. Operational classification of seizure types by the International League Against Epilepsy: Position Paper of the ILAE Commission for Classification and Terminology/ R. S.Fisher et al. *Epilepsia*. 2017. Vol. 58. P. 522–530.
17. Мар'єнко Л. Б., Літовченко Т. А., Дубенко А. Є. Нові класифікації епілепсії та епілептичних нападів (ILAE 2017): шляхи впровадження в Україні. *Міжнародний неврологічний журнал*. 2017. № 7 (93). С. 89-96. DOI: 10.22141/2224-0713.7.93.2017.116552.
18. How long for epilepsy remission in the ILAE definition? / R. S.Fisher et al. *Epilepsia*. 2017. Vol. 58 (8). P. 1486–1487. DOI: 10.1111/epi.13821.
19. Maryenko L. B., Litovchenko T. A., Dubenko A. Ye. New classification of epilepsies and epileptic seizures (ILAE 2017): ways of implementation in Ukraine. *Mizhnarodnyy nevrolohichnyy zhurnal*. 2017. Vol. 7 (93). P. 89-96. DOI: 10.22141/2224-0713.7.93.2017.116552.
20. ILAE official report: a practical clinical definition of epilepsy / R. S. Fisher et al. *Epilepsia*. 2014. Vol. 55 (4). P. 475–482. DOI: 10.1111/epi.12550.
21. Beghi E. New classification proposals for epilepsy: a real advancement in the nosography of the disease? *Epilepsia*. 2011. Vol. 52. P. 1197–1198.

22. Yuan S., Tomson T., Larsson S. Modifiable risk factors for epilepsy: A two-sample Mendelian randomization study. *Brain Behav.* 2021. Vol. 11(5). P. 1058–1062.:e02
23. Perucca E. The pharmacological treatment of epilepsy: recent advances and future perspectives. *Acta Epileptologica.* 2021. № 3. P. 22. DOI. 10.1186/s42494-021-00055-z.
24. Дубенко А. Є. Формулювання діагнозу «епілепсія». Початок лікування. Перша монотерапія. *Міжнародний неврологічний журнал.* 2020. Т. 16, № 5 (93). С. 106–113.
25. Incidence and prevalence of epilepsy among older U.S. / E Faught et al. *Medicare beneficiaries. Neurology.* 2012. 78(7) P. 448–453
26. Fifty years' follow-up of childhood epilepsy: Medical outcome, morbidity, and medication / L. Brorson et al. *Epilepsia.* 2019. 60 (3). P. 381–392. DOI: 10.1111/epi.14643.
27. England M. J, Liverman C. T, Schultz A. M, Strawbridge L. M. Epilepsy across the spectrum: promoting health and understanding. A summary of the Institute of Medicine report. *Epilepsy Behav.* 2012. 25(2) P. 266-276
28. Кульгінський Є. Пріоритетні напрями державної політики збереження громадського здоров'я України. *Державне управління та місцеве самоврядування.* 2016. № 3. С. 84–91.
29. Котвіцька А. А. Лобова І. О. Медико–соціальні аспекти епідеміологічної ситуації внаслідок серцево–судинних захворювань серед населення Харківської області. *Науковий журнал МОЗ України.* 2013. № 1 (2). С. 98–103
30. Цурікова О. В., Панфілова Г. Л. Актуальність епідеміологічних досліджень у розробці напрямів удосконалення медичної та фармацевтичної допомоги хворим на лейкози в Україні за умов ОМС. *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації.* 2013. № 3. С. 53–62.
31. Кубарева І. В, Волкова А. В., Ноздріна А. А. Аналіз структури та динаміки соціально–медичних показників хронічного вірусного гепатиту С в Україні. *Фармацевтичний часопис.* 2019. № 2. С. 123–129.

32. Методологія створення реєстру хворих на епілепсію з метою оптимізації статистичних даних / А. Є. Дубенко, Л. М. Танцура, О. В. Сергієнко та ін. *Український вісник психоневрології*. 2016. Т. 24, вип. 2 (87). С. 16–19.

33. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями : постанова КМУ від 17.08.1998 р. № 1303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF> (дата звернення: 24.12.2021).

34. Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення : постанова КМУ від 28.07.2021 р. № 854. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2021-%D0%BF> (дата звернення: 24.12.2021)

35. Державний заклад «Центр медичної статистики МОЗ України». URL: <https://moz.gov.ua/article/statistic/centr-medichnoi-statistiki-moz-ukraini> (дата звернення: 01.10.2019).

36. Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях / А. В. Волкова та ін. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2019. Т. 5, № 4. С. 14-22.

37. Kulaieva O. Ye., Olieinikova N. V., Study of indicators of morbidity of population on epilepsy in Ukraine // O. Ye. Kulaieva, N.V. Olieinikova, I. V. Korzh // Topical issues of new medicines development: матеріали XXVII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (8-10 квіт. 2020 р., м. Харків). – Харків: НФаУ, 2020. – 494 с.-С.320-321

38. Korzh Ju. V., Oleynikova N. V. Research incidence and prevalence of patients with epilepsy in the world and in Ukraine. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 25-26 квіт. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 149-150.

39. Epilepsy Across the Spectrum: Promoting Health and Understanding. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK100596/> (дата звернення: 01.03.2023).

40. WHO Epilepsy. A public health imperative. 2019. URL: <https://www.who.int/publications/i/item/epilepsy-a-public-health-imperative> (Date of Access: 01.01.2022).

41. Jennum P., Gyllenborg J., Kjellberg J. The social and economic consequences of epilepsy: a controlled national study. *Epilepsia*. 2011. Vol. 52(5). P. 949-56. DOI: 10.1111/j.1528-1167.2010.02946.x.

42. Jennum P., Sabers A., Christensen J., Ibsen R. Welfare consequences for people with epilepsy and their partners: a matched nationwide study in Denmark. *Seizure*. 2017. Vol. 49. P. 17–24.;

43. Long-term surveillance of SUDEP in drug-resistant epilepsy patients treated with VNS therapy / P. Ryvlin et al. *Epilepsia*. 2018. Vol. 59, № 3. P. 562-572. DOI: 10.1111/epi.14002.

44. National Association of Medical Examiners position paper: Recommendations for the investigation and certification of deaths in people with epilepsy / O. Middleton et al. *Epilepsia*. 2018. Vol. 59, № 3. P. 530-543. DOI: 10.1111/epi.14030.

45. Pulmonary and cardiac pathology in sudden unexpected death in epilepsy (SUDEP) / F. Nascimento et al. *Epilepsy & Behavior*. 2017. Vol. 73. P. 119-125. DOI: 10.1016/j.yebeh.2017.05.013

46. Sudden unexpected death in epilepsy (SUDEP): what every neurologist should know / R. Shankar et al. *Epileptic Disorders*. 2017. Vol. 19, № 1. P. 1-9. DOI: 10.1684/epd.2017.0891.

47. Maguire M. J., Jackson C. F., Marson A. G., Nevitt S. J. Treatments for the prevention of Sudden Unexpected Death in Epilepsy (SUDEP). *Cochrane Database of Systematic Reviews Review*. 2016. Vol. 2016 (7). P. CD011792.

48. Watila M. M., Balarabe S. A. Ojo O., Keezer M. R, Sander J. W. Overall and cause-specific premature mortality in epilepsy: a systematic review. *Epilepsy Behav*. 2018. Vol. 87 P. 213-25.

49. Tolstykh G. P, Cavazos J. E. Potential mechanisms of sudden unexpected death in epilepsy. *Epilepsy Behav*. 2013. 26 (3). P. 410-414.

50. Economic evaluation of a behavior-modifying intervention to enhance antiepileptic drug adherence / C. O. Plumpton et al. *Epilepsy Behav.* 2015. Vol. 45. P. 180–186.

51. Global, Regional, and National Burden of Epilepsy, 1990–2016: A Systematic Analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *The Lancet Neurology.* 2019. Vol. 18 (4) P. 357-375.

52. Global cost of epilepsy is high but with significant variation between countries. *Pharmacoecon Outcomes News.* 2021. Vol. 890. P. 9.

53. Trends in resource utilization and cost of illness in patients with active epilepsy in Germany from 2003 to 2020 / L. M. Willems et al. *Epilepsia.* 2022. Vol. 63. P. 1591–1602. DOI:10.1111/epi.17229.

54. Sixty-eighth world health assembly. Resolutions and decisions annexes, Geneva, 18–26 may 2015 / World Health Organization. URL: https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA68-REC1/A68_R1_REC1-en.pdf (Date of access: 04.03.2022).

55. World Health Organization. (2022). UHC Compendium. Health Interventions for Universal Health Coverage (website). URL: <https://www.who.int/universal-health-coverage/compendium> (Date of Access: 01.03.2022).

56. Comprehensive educational plan for patients with epilepsy and comorbidity (EDU-COM): a pragmatic randomised trial / S. Beretta et al. *J Neurol Neurosurg Psychiatry.* 2014. Vol. 85. P. 889–894.

57. Epilepsy I. La. Guidelines for publications from league commissions and task forces, 2014. URL: <http://www.ilae.org/visitors/centre/guidelines.cfm>. Accessed July 2, 2015. (Date of access: 29.01.2023).

58. Practice guideline update summary: efficacy and tolerability of the new antiepileptic drugs II: treatment-resistant epilepsy: report of the Guideline Development, Dissemination, and Implementation Subcommittee of the American Academy of Neurology and the American Epilepsy Society / A. M. Kanner et al. *Neurology.* 2018. Vol. 91 (2). P. 82–90.

59. Treatment initiation in epilepsy: An expert consensus in Spain / V. Vil-lanueva et al. *Epilepsy Behav.* 2010. Vol. 19 (3). P. 332-42. DOI: 10.1016/j.yebeh.2010.07.016.

60. Perucca E. Antiepileptic drugs: evolution of our knowledge and changes in drug trials. *Epileptic Disord Int Epilepsy J Videotape.* 2019. Vol. 21 (4). P. 319–29.

61. Third-generation antiseizure medications for adjunctive treatment of fo-cal-onset seizures in adults: a systematic review and network meta-analysis / S. Lat-tanzi et al. *Drugs.* 2022. Vol. 82 (2). P. 199–218

62. Застосування протиепілептичних препаратів для лікування епілепсії в Україні за даними електронного реєстру / А. Є. Дубенко та ін. *НейроNEWS: психоневрологія та нейропсихіатрія.* 2018. № 1. Спец. Вип. Хвороби похилого і старечого віку. С. 10–14.

63. Прилипко Н. А., Гриньків Я. О. Протиепілептичні препарати: взаємо-дія, особливості застосування. *Фармацевтичний журнал.* 2017. № 3-4. С. 26-33

64. Про затвердження плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році : розпорядження КМУ від 4.03.2015 р. № 213-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213-2015-%D1%80#Text>.

65. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування насе-лення : закон України від 19.10.2017 р. № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text> (дата звернення: 24.12.2022).

66. Основи законодавства України про охорону здоров'я : закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 24.12.2022).

67. Статистика: навч. посібник / В. О. Костюк, І. В. Мількін; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 166 с.

68. Про затвердження дев'ятого випуску Державного формуляра лікар-ських засобів та забезпечення його доступності : наказ МОЗ України від

03.04.2017 р. № 363. URL: <https://xn--h1adc2i.xn--j1amh/mynysterstvo+ohorony/nakazy-moz/210417-3.html> (дата звернення: 16.12.2021).

69. Про затвердження десятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності : наказ МОЗ України від 10.05.2018 р. № 868. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-10052018--868-pro-zatverdzhennja-desjatogo-vipusku-derzhavnogo-formuljara-likarskih-zasobiv-ta-zabezpechennja-jogo-dostupnosti> (дата звернення: 16.11.2023).

70. Про затвердження одинадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності : наказ МОЗ України від 18.04.2019 р. № 892. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-18042019--892-pro-zatverdzhennja-odinadcjatogo-vipusku-derzhavnogo-formuljara-likarskih-zasobiv-ta-zabezpechennja-jogo-dostupnosti>. (дата звернення: 16.11.2023).

71. Про затвердження дванадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності : наказ МОЗ України від 06.05.2020 р. № 1075. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-06052020--1075-pro-zatverdzhennja-dvanadcjatogo-vipusku-derzhavnogo-formuljara-likarskih-zasobiv-ta-zabezpechennja-jogo-dostupnosti> (дата звернення: 16.11.2023).

72. Про затвердження тринадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності : наказ МОЗ України від 22.04.2021 р. № 792. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-22042021--792-pro-zatverdzhennja-trinadcjatogo-vipusku-derzhavnogo-formuljara-likarskih-zasobiv-ta-zabezpechennja-jogo-dostupnosti>. (дата звернення: 16.11.2023).

73. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги епілепсії у дорослих : наказ МОЗ України від 17.04.2014 р. № 276. URL: http://mtd.dec.gov.ua/images/dodatki/2014_276_Epilepsii/2014_276_YKPMMD_epilepsiya_dorosli.pdf (дата звернення: 01.03.2023).

74. British National Formulary. BNF Publications. URL: <https://www.nice.org.uk/guidance/cg137/chapter/appendix-e-pharmacological-treatment> (Date of access: 29.01.2019).

75. Sparkes S., Durán A., Kutzin J. A system-wide approach to analysing efficiency across health programmes / World Health Organization. Geneva, 2017. 31 p. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/254644>. (Date of access: 04.03.2023).

76. Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.com.ua/> (дата звернення: 17.02.2022).

77. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 10.02.2020).

78. Дослідження фармацевтичного ринку України аналітичної компанії «Фармстандарт» компанії «Моріон». URL: <http://www.pharmstandart.com.ua/login> (дата звернення: 24.12.2021).

79. Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення : постанова КМУ від 25.03.2009 р. № 333. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2009-%D0%BF> (дата звернення: 17.02.2022).

80. Національний перелік основних лікарських засобів. 2017. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/3799-nacperelic_dodatok_web.pdf (дата звернення: 01.02.2022).

81. Про внесення змін до Національного переліку основних лікарських засобів : постанова КМУ від 23.12.2021 р. № 1431. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1081-2017-%D0%BF#n8> (дата звернення: 01.03.2022).

82. Немченко А. С., Балинська М. Б. Маркетингові дослідження ринку лікарських засобів для комплексного лікування гострих кишкових інфекцій вірусної етіології у дітей. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2017. Т. 3, № 2. С. 70-79.

83. Немченко А. С., Косяченко К. Л., Немченко О. А. Ціноутворення на лікарські засоби : монографія. 2–ге вид., допов. та перероб. Харків : ФОП Вировець А.П., 2012. 304 с.

84. Федяк І. О., Білик І. П. Маркетинговий аналіз антибактерійних препаратів групи азитроміцину для використання у педіатрії. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2018. Т. 4, № 1. С. 72-82.

85. Назаркіна В. М., Немченко А. С. Міжнародний досвід управління прайсингом як основа цінової доступності лікарських засобів. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2017. № 2. С. 24–33.

86. Федяк І. О., Купновицька І. Г., Гриник Н. Р. Клініко-економічна оцінка фармакотерапії хворих на туберкульоз у відділеннях інтенсивної терапії протитуберкульозних диспансерів. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2018. Т. 4, № 2. С. 19-28.

87. Котвіцька, А. А. Прокопенко О. С. Клініко-економічне обґрунтування сучасних напрямків удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на хворобу Паркінсона : метод. рек. Харків : НФаУ, 2020. 30с.

88. Немченко А. С., Балинська М. В. Результати клініко-економічного аналізу споживання лікарських препаратів хворими дитячого віку на вірусну діарею. *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації*. 2016. № 3. С. 60–67.

89. Результати аналізу лікарських призначень та структури споживання препаратів хворими на лімфогранулематоз в Україні / М. Р. Матушак та ін. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2021. Т. 7, № 1. С. 24-35. DOI : 10.24959/sphhcj.21.213

90. Результати клініко-економічного аналізу стану фармацевтичного забезпечення пацієнтів з деменцією внаслідок хвороби Альцгеймера в Україні / М. С. Федотова та ін. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2022. Т. 8, № 3. С. 20-33. DOI : 10.24959/sphhcj.22.260.

91. Яковлева Л. В., Баглай Т. О. Клініко-економічний аналіз фармакотерапії хворих з токсичними ураженнями печінки в ЗОЗ м. Харкова. *Український*

біофармацевтичний журнал. 2020. № 2 (63). С. 36-43. DOI: 10.24959/ubphj.20.266.

92. Про лікарські засоби : закон України від 04.04.1996 р. № 123/96 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 24.12.2022).

93. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при епілепсіях : наказ МОЗ від 17.04.2014 р. № 276. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v0276282-14/stru>.

94. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 16.12.2021).

95. Деякі питання реімбурсації лікарських засобів : постанова КМУ від 27.02.2019 р. № 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/135-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 24.12.2021).

96. Про забезпечення доступності лікарських засобів : постанова КМУ від 17.03.2017 р. № 152. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2017> (дата звернення: 24.09.2021).

97. Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 18.02.2022 року : наказ МОЗ України від 25.02.2022 р. № 366. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0366282-22__ (дата звернення: 24.12.2021).

98. Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 20 жовтня 2022 року : наказ МОЗ від 27.10.2022 р. № 1931. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2102-20#Text> (дата звернення: 25.10.2022).

99. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олєйнікова Н. В., Коробова Є. С. Аналіз нормативно-правового регулювання пільгового забезпечення лікарськими

засобами хворих на епілепсію. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 76-78.

100. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Дослідження нормативно-правової бази щодо оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XI наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 24 трав. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 53-55.

101. Положення про Національну службу здоров'я України : затверджено постановою КМУ від 27.12.2017 р. № 1101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення 15.09.2022).

102. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги : закон України від 06.12.2018 р. № 2646-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3611-17> (дата звернення: 24.12.2021).

103. Про внесення змін до Положення про Національну службу здоров'я України та Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій : постанова КМУ від 06.10.2021 р. № 1067. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2021-%D0%BF#n3> (дата звернення 20.09.2022).

104. Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303 : постанова КМУ від 31.10.2018 р. № 908. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/908-2018-%D0%BF> (дата звернення: 24.12.2022).

105. Про утворення Національної служби здоров'я України : постанова КМУ від 27.12.2017 р. № 1101. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.10.2022).

106. Human Epilepsy Project Co-Investigators Focal nonmotor versus motor seizures: The impact on diagnostic delay in focal epilepsy / J. Pellinen et al. *Epilepsia*. 2020. Vol. 61 (12). P. 2643–2652. DOI: 10.1111/epi.16707.

107. Poduri A., Whittemore V. H. The Benchmarks: Progress and Emerging Priorities in Epilepsy Research. *Epilepsy Curr.* 2020 Vol. 20, № 1. P. 3S–4S. DOI: 10.1177/1535759719888646.

108. Державний Експертний Центр МОЗ України : офіційний сайт. URL: <https://www.dec.gov.ua/> (дата звернення: 17.02.2022).

109. Майнич Ю. В., Заліська О. М., Колач Т. С. Належне інформаційне забезпечення фармакотерапії в педіатрії на прикладі Британського національного формуляра для дітей. *Рациональная фармакотерапия.* 2008. № 4 (09). С. 6–9.

110. Löscher W., Potschka H., Sisodiya S. M., Vezzani A. Drug Resistance in Epilepsy: Clinical Impact, Potential Mechanisms, and New Innovative Treatment Options. *Pharmacological Reviews.* 2020. Vol. 72 (3). P. 606–638. DOI:10.1124/pr.120.019539.

111. A randomised controlled trial examining the longer-term outcomes of standard versus new antiepileptic drugs: the SANAD trial / A. G. Marson et al. *Health Technol Assess.* 2007. Vol. 11. P. 1–134.

112. Retigabine for the adjunctive treatment of adults with partial-onset seizures in epilepsy with and without sec-ondary generalization: a NICE single technology appraisal / D. Craig et al. *Pharmacoeconomics.* 2013. Vol. 31. P. 101–110.

113. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Порівняльний аналіз підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та у Великій Британії. *Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12-13 берез. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. Т. 2. С. 323-324.*

114. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Коробова Є. С. Аналіз переліку лікарських засобів для лікування епілепсії згідно з Державним формуляром. *Противеілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 82-84.*

115. Компендіум. АТС класифікація. URL: <https://compendium.com.ua/uk/atc/> (дата звернення: 01.12.2023).

116. Аналіз динаміки змін економічної доступності протипухлинних препаратів, що використовуються у хіміотерапії лімфогранулематозу у дорослих / Г. Л. Панфіловата ін. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2020. Т. 6, № 4. С. 3-13. DOI: 10.24959/sphhcj.20.205.

117. Корж Ю., Олейнікова Н., Коробова Є., Терещенко Л. Маркетинговий аналіз ринку лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів* : матеріали IX наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 22–23 верес. 2022 р. Тернопіль : ТНМУ, 2022. С. 222-223.

118. Nemchenko A. S. Nazarkina V. N., Kurylenko Yu. Ye. The study of the state of pharmaceutical provision for patients with cardiovascular diseases using ABC and VEN analyses. *Вісник фармації*. 2018. № 3(95). Р. 44-48.

119. Основи законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги : закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 16.12.2022).

120. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 79.

121. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Зайцева Ю. Л. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2020. Т. 6, № 2. С. 27-36.

122. Коробова Є. С., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз споживання лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 136-137.

123. Корж Ю. В., Сурікова І. О., Олейнікова Н. В. Результати VEN-аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 81-82.

124. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Результати АВС-аналізу публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 23-24 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 306-308.

125. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Сурікова І. О., Афанасенко О. В. Результати клініко-економічного аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Фармацевтичний журнал*. 2022. Т. 77, № 3. С. 33-43. DOI: 10.32352/0367-3057.3.22.04.

126. Сурікова І. О., Корж Ю. В., Решетнікова Т. Ю., Олейнікова Н. В. Статистичний аналіз медичних карток пацієнтів з епілепсією. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 209.

127. Zonisamid reduziert Anfallsfrequenz bei fokaler Epilepsie. URL: <https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/daz-az/2005/daz-23-2005/uid-14060> (Date of access: 01.03.2023).

128. Balabanov P. P., Zahariev Z. I., Mateva N. G. Evaluation of the factors affecting the quality of life and total costs in epilepsy patients on monotherapy with carbamazepine and valproate. *Folia Med (Plovdiv)*. 2008. Vol. 50. P. 18–23.

129. Study protocol for a pragmatic randomised controlled trial comparing the effectiveness and cost-effectiveness of levetiracetam and zonisamide versus standard treatments for epilepsy: a comparison of standard and new antiepileptic drugs (SANAD-II) / S. Balabanova et al. *BMJ open*. 2020. Vol. 10, № 8. P. e040635.

130. Economic evaluation of levetiracetam as an add-on therapy in patients with refractory epilepsy / L. Blais et al. *Pharmacoeconomics*. 2005. Vol. 23. P. 493–503.

131. Bolin K., Berggren F., Forsgren L. Lacosamide as treatment of epileptic seizures: cost utility results for Sweden. *Acta Neurol Scand*. 2010. Vol. 121. P. 406–412.

132. Epilepsy care in Ontario: an economic analysis of increasing access to epilepsy surgery / J. M. Bowen et al. *Ont Health Technol Assess Ser*. 2012. Vol. 12. P. 1–41.

133. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2016. Issue 7. DOI: 10.1002/14651858.CD011792.pub2
134. An economic evaluation of the ketogenic diet versus care as usual in children and adolescents with intractable epilepsy: an interim analysis / R. J. De Kinderen et al. *Epilepsia*. 2016. Vol. 57. P. 41–50.
135. Cost-effectiveness of the ketogenic diet and vagus nerve stimulation for the treatment of children with intractable epilepsy / R. J. De Kinderen et al. *Epilepsy Res*. 2015. Vol. 110. P. 119–131.
136. Faught E., Li X., Choi J., Malhotra M., Knoth R. L. Real-world analysis of hospitalizations in patients with epilepsy and treated with perampanel. *Epilepsia Open*. 2021. Vol. 6 (4). P. 645-652. DOI:10.1002/epi4.125157.
137. The cost-effectiveness of newer drugs as add-on therapy for children with focal epilepsies / E. J. Frew et al. *Seizure*. 2007. Vol. 16. P. 99–112.
138. Gabrio A., Mason A. J., Baio G. Handling Missing Data in Within-Trial Cost-Effectiveness Analysis: A Review with Future Recommendations. *Pharmacoecon Open*. 2017. Vol. 1 (2). P. 79-97. DOI: 10.1007/s41669-017-0015-6.
139. Cost-effectiveness of adding-on new antiepileptic drugs to conventional regimens in controlling intractable seizures in children / Z. Gharibnaseri et al. *Daru*. 2012. Vol. 20. P. 17.
140. Assessing the cost-effectiveness of new pharmaceuticals in epilepsy in adults: the results of a probabilistic decision model / N. Hawkins et al. *Med Decis Making*. 2005. Vol. 25. P. 493–510.
141. Clinical outcomes, quality of life, and costs associated with implantation of vagus nerve stimulation therapy in pediatric patients with drug-resistant epilepsy / S. L. Helmers et al. *Eur J Paediatr Neurol*. 2012. Vol. 16. P. 449–458.
142. Economic evaluation of anti-epileptic drug therapies with specific focus on teratogenic outcomes / J. Jentink et al. *J Med Econ*. 2012. Vol. 15. P. 862–868.
143. Benedict A., Verdian L., MacLaine G. The cost effectiveness of rufinamide in the treatment of Lennox-Gastaut syndrome in the UK. *Pharmacoeconomics*. 2010. Vol. 28. P. 185–199.

144. Cost-effectiveness of add-on lamotrigine therapy in clinical practice / P. D. Knoester et al. *Epilepsy Res.* 2005. Vol. 67. P. 143–151.
145. A cost-effectiveness decision model for antiepileptic drug treatment in newly diagnosed epilepsy patients / P. D. Knoester et al. *Value Health.* 2007. Vol. 10. P. 173–182.
146. Retigabine as add-on treatment of refractory epilepsy: a cost-utility study in a Swedish setting / B. Kristian et al. *Acta Neurol Scand.* 2013. Vol. 127. P. 419–426.
147. The cost effectiveness of licensed oromucosal midazolam (Buccolam®) for the treatment of children experiencing acute epileptic seizures: an approach when trial evidence is limited / D. Lee et al. *Paediatr Drugs.* 2013. Vol. 15. P. 151–162.
148. A comparison of the costeffectiveness of treatment of prolonged acute convulsive epileptic seizures in children across Europe / D. Lee et al. *Health Econ Rev.* 2014. Vol. 4. P. 6.
149. Comparative Economic Outcomes in Patients with Focal Seizure Initiating First-Line Eslicarbazepine Acetate Monotherapy versus Generic Antiseizure Drugs / D. Mehta et al. *Clinicoecon Outcomes Res.* 2021. Vol. 13. P. 251-261. DOI:10.2147/CEOR.S3030798.
150. Nabievna M. Y., Muzaffar Z. Literatural review of the relevance of the problem of neurosaisds. *Modern Journal of Social Sciences and Humanities.* 2022. Vol. 4. P. 558-561.
151. Clinical- and cost-effectiveness of a nurse led self-management intervention to reduce emergency visits by people with epilepsy / A. J. Noble et al. *PLoS ONE.* 2014. Vol. 9. P. e90789.
152. Costs and clinical outcomes of epilepsy surgery in children with drug-resistant epilepsy / M. S. Oldham et al. *Pediatr Neurol.* 2015. Vol. 53. P. 216–220.
153. A Markov model of treatment of newly diagnosed epilepsy in the UK: an initial assessment of cost-effectiveness of topiramate / E. Remak et al. *Eur J Health Econ.* 2003. Vol. 4. P. 271–278.

154. Simoens S., De Naeyer L., Dedeken P. Cost effectiveness of lacosamide in the adjunctive treatment of patients with refractory focal epilepsy in Belgium. *CNS Drugs*. 2012. Vol. 26. P. 337–350.

155. Chisholm D., Saxena S. Cost effectiveness of strategies to combat neuropsychiatric conditions in sub-Saharan Africa and South East Asia: mathematical modelling study. *Br Med J*. 2012. Vol. 344. P. e609.

156. Clements K. M., Skornicki M., O’Sullivan A. K. Cost-effectiveness analysis of antiepileptic drugs in the treatment of Lennox-Gastaut syndrome. *Epilepsy Behav*. 2013. Vol. 29. P. 184–189.

157. The cost effectiveness of zonisamide as adjunctive therapy in adult partial seizure epilepsy / D. E. Spackman et al. *J Med Econ*. 2007. Vol. 10. P. 455–473.

158. Suh G. H., Lee S. K. Economic evaluation of add-on levetiracetam for the treatment of refractory partial epilepsy in Korea. *Psychiatry Investig*. 2009. Vol. 6. P. 185–193.

159. Early childhood epilepsies: epidemiology, classification, aetiology, and socio-economic determinants / J. D. Symonds et al. *Brain*. 2021. Vol. 144, № 9. P. s 2879–2891. DOI.org/10.1093/brain/awab162.

160. Tharavichitkun J., Yadee T., Angkaow P., Suansanae T. Evaluating Therapeutic Equivalence of Generic and Original Levetiracetam in Patients with Epilepsy: A Retrospective Study. *Neurol Int*. 2022. Vol. 14 (1). P. 271-283. DOI:10.3390/neurolint14010022.

161. The cost effectiveness of two new antiepileptic therapies in the absence of direct comparative data: a first approximation / B. A. Van Hout et al. *Pharmacoeconomics*. 2003. Vol. 21. P. 315–326.

162. Vera-Llonch M., Brandenburg N. A., Oster G. Cost-effectiveness of add-on therapy with pregabalin in patients with refractory partial epilepsy. *Epilepsia*. 2008. Vol. 49. P. 431–437.

163. Verdian L., Yi Y. Cost-utility analysis of rufinamide versus topiramate and lamotrigine for the treatment of children with Lennox-Gastaut Syndrome in the United Kingdom. *Seizure*. 2010. Vol. 19. P. 1–11.

164. Nanau R. M., Neuman M. G. Adverse drug reactions induced by valproic acid. *Clin Biochem.* 2013. Vol. 46 (15). P. 1323–38.

165. Cost-effectiveness of pediatric epilepsy surgery compared to medical treatment in children with intractable epilepsy / E. Widjaja et al. *Epilepsy Res.* 2011. Vol. 94. P. 61–68.

166. Evidence-based guideline: Management of an unprovoked first seizure in adults: Report of the Guideline Development Subcommittee of the American Academy of Neurology and the American Epilepsy Society / A. Krumholz et al. *Neurology.* 2015. Vol. 84 (16). P. 1705–1713. DOI:10.1212/WNL.0000000000001487.

167. Efficacy and Safety of Five Broad-Spectrum Antiseizure Medications for Adjunctive Treatment of Refractory Epilepsy: A Systematic Review and Network Meta-analysis / H. Wang et al. *CNS Drugs.* 2023. Vol. 37 (10). P. 883-913. DOI: 10.1007/s40263-023-01029-0.

168. The SANAD II study of the effectiveness and cost-effectiveness of valproate versus levetiracetam for newly diagnosed generalised and unclassifiable epilepsy: an open-label, non-inferiority, multicentre, phase 4, randomised controlled trial / A. Marson et al. *Lancet* (London, England). 2021. Vol. 397 (10282). P. 1375–86.

169. Efficacy and safety of antiepileptic drugs for refractory partial-onset epilepsy: a network meta-analysis / Q. Hu et al. *J Neurol.* 2018. Vol. 265 (1). P. 1–11.

170. Assessing the quality of studies in meta-research: review/guidelines on the most important quality assessment tools / C. Luchini et al. *Pharm Stat.* 2021. Vol. 20 (1). P. 185–95.

ДОДАТКИ

Додаток А

Аналіз динаміки індексу цін, коефіцієнту платоспроможності, доступності ЛП

МНН	АТС-код	ТН, фірма-виробник, форма випуску, дозування	Коефіцієнт платоспроможності					Індекс цін				Доступність			
			2016	2017	2018	2019	2020	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018	2020/ 2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Фено-барбітал	N03A A02	ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг у блистерах №50	0,99	0,69	0,63	0,63	0,66	1,04	1,05	1,17	1,16	1,43	1,09	1,00	0,95
		ФЕНОБАРБІТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), таблетки 100 мг блистер пачка, № 50	0,97	0,68	0,50	0,49	0,53	1,04	0,85	1,16	1,19	1,43	1,35	1,02	0,93
		ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 5 мг у блистерах №50	0,40	0,32	0,30	0,29	0,29	1,19	1,07	1,15	1,12	1,25	1,07	1,03	0,99
		ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг у блистерах №50	0,67	0,51	0,45	0,43	0,43	1,14	1,00	1,13	1,11	1,30	1,15	1,04	0,99
		ФЕНОБАРБІТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна) таблетки 50 мг блистер коробка, № 50	0,69	0,47	0,42	0,28	0,44	1,02	1,01	0,79	1,75	1,46	1,13	1,50	0,63
		Середнє	0,74	0,54	0,46	0,42	0,47	1,08	1,00	1,08	1,26	1,37	1,16	1,12	0,90
Бензо-барбітал	N03A A05	БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг блистер, № 50	1,13	0,86	0,88	0,85	0,84	1,13	1,18	1,14	1,09	1,31	0,98	1,03	1,01
		БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг блистер, № 30	0,49	0,36	0,37	0,43	0,39	1,08	1,18	1,38	1,01	1,37	0,98	0,85	1,09
		Середнє	0,81	0,61	0,62	0,64	0,62	1,11	1,18	1,26	1,05	1,34	0,98	0,94	1,05
Фенітоїн	N03A B02	ДИФЕНІН, АТ "Київський вітамінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блистер в пачці, № 60	1,58	1,08	1,03	1,02	0,93	1,01	1,10	1,17	1,01	1,46	1,04	1,00	1,09
		ДИФЕНІН, АТ "Київський вітамінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блистер № 10	0,00	0,00	0,00		0,17								
		Середнє	0,79	0,54	0,52	1,02	0,55	1,01	1,10	1,17	1,01	1,46	1,04	1,00	1,09

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Клоназепам	N03A E01	КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕР-ХІМ" (Україна), таблетки 2 мг блістер, № 30	1,50	1,11	1,05	1,00	1,01	1,10	1,09	1,13	1,12	1,35	1,06	1,04	0,99
		КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕР-ХІМ" (Україна), таблетки 1 мг блістер, № 50	1,06	0,81	0,75	0,71	0,74	1,13	1,07	1,12	1,14	1,31	1,08	1,05	0,96
		Середнє	1,28	0,96	0,90	0,86	0,87	1,11	1,08	1,13	1,13	1,33	1,07	1,05	0,97
Карбамазепін	N03A F01	ФІНЛЕПСИН® 400 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	6,10	4,60	5,55	5,44	6,17	1,12	1,39	1,16	1,25	1,33	0,83	1,02	0,88
		ЗЕПТОЛ, Сан Фармасьютикал Індустріз Лтд (Індія), таблетки по 200 мг у стрипі № 100	3,55	2,59	2,14	1,75	1,44	1,08	0,95	0,97	0,91	1,37	1,21	1,22	1,21
		КАРБАЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки пролонгованої дії 300 мг, № 100	6,81	4,76	4,64	3,81	3,51	1,04	1,12	0,97	1,02	1,43	1,02	1,21	1,08
		КАРБАЛЕКС 600 МГ РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки пролонгованої дії 600 мг, № 100	11,18	7,73	7,37	6,53	5,93	1,02	1,10	1,05	1,00	1,45	1,04	1,12	1,10
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20			0,19	0,18	0,19			1,07	1,20			1,10	0,92
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 50	0,60	0,42	0,37	0,36	0,39	1,04	1,03	1,15	1,18	1,42	1,12	1,02	0,93
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг контейнер, № 50	0,60	0,42	0,37	0,38	0,39	1,03	1,02	1,21	1,13	1,44	1,12	0,98	0,97
		КАРБАМАЗЕПІН-АСТРАФАРМ, ТОВ "АСТРАФАРМ" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	0,33	0,23	0,21	0,20	0,21	1,03	1,09	1,13	1,14	1,44	1,06	1,04	0,97
		КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), таблетки 200 мг контурна чарункова упаковка, № 20	0,30	0,21	0,19	0,17	0,22	1,04	1,02	1,11	1,39	1,42	1,12	1,07	0,79

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дар- ниця" (Україна), таблетки 200 мг кон- турна чарункова упаковка, № 50	0,68	0,50	0,45	0,44	0,45	1,08	1,04	1,16	1,11	1,37	1,10	1,02	0,99
		КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ, ТОВ "Фармацевтична компа- нія "Здоров'я" (Україна), таблетки 400 мг блістер, № 50	0,93			0,86	0,83				1,07				1,03
		КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здо- ров'я" (Україна), таблетки 200 мг блі- стер, № 20	0,31	0,21	0,19	0,18	0,18	1,00	1,04	1,16	1,10	1,48	1,11	1,02	1,00
		КАРБАМАЗЕПІН-ФС, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 20	0,28	0,22	0,22	0,20	0,22	1,15	1,14	1,12	1,20	1,28	1,01	1,06	0,92
		КАРБАМАЗЕПІН-ФС, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 50	0,60	0,45	0,42	0,39	0,46	1,10	1,09	1,10	1,30	1,34	1,05	1,07	0,85
		МЕЗАКАР® SR, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), табле- тки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	1,72	1,42	1,20	1,79	1,87	1,22	0,98	1,77	1,15	1,21	1,17	0,67	0,96
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), суспензія оральна, 100 мг/5 мл, 100 мл у фл. № 1	1,32	0,90	0,77	0,78	0,83	1,01	0,98	1,21	1,17	1,46	1,17	0,98	0,94
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 200 мг блістер, № 50	0,72	0,52	0,45	0,42	0,53	1,07	1,00	1,12	1,37	1,38	1,15	1,06	0,80
		ТЕГРЕТОЛ®, Новартіс Фарма АГ (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 50	4,98	3,28	2,77	2,56	0,93	0,98	0,97	1,09	0,40	1,52	1,18	1,08	2,74
		ФІНЛЕПСИН® 200 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 200 мг блістер, № 50	4,94	3,76	4,13	4,32	4,76	1,13	1,27	1,24	1,22	1,31	0,91	0,95	0,90
		ФІНЛЕПСИН®, Тева (Ізраїль) табле- тки 200 мг, № 50	4,97	3,74	3,94	3,84	4,17	1,11	1,22	1,16	1,20	1,33	0,95	1,02	0,92
		Середнє	2,68	2,00	1,87	1,73	1,68	1,07	1,08	1,15	1,12	1,39	1,07	1,04	1,04

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Окскар- базепін	N03A F02	ОКСАПІН, Кусум Хелткер Пвт. Лтд. (Індія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер, № 30	2,05	1,60	1,57	1,52	1,57	1,15	1,13	1,15	1,14	1,28	1,02	1,03	0,97
		Середнє	2,05	1,60	1,57	1,52	1,57	1,15	1,13	1,15	1,14	1,28	1,02	1,03	0,97
Кислота вальпроєва -	N03A G01	ДЕПАКІН ХРОНО 500 мг, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії по 500 мг № 30	7,25	4,95	4,33	3,89	3,57	1,01	1,01	1,06	1,01	1,46	1,14	1,11	1,09
		ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер в пачці, № 100	4,14	3,29	3,50	3,05	3,00	1,18	1,23	1,03	1,09	1,26	0,94	1,14	1,01
		ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер в пачці, №30	1,27	0,95	0,98	0,91	0,86	1,11	1,19	1,09	1,04	1,33	0,96	1,08	1,06
		ВАЛЬПРОКОМ 500 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер в пачці, № 30	2,61	2,08	2,20	1,95	1,99	1,18	1,22	1,05	1,13	1,25	0,94	1,12	0,98
		ДЕПАКІН 400 мг, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція), ліофілізат для розчину для ін'єкцій 400 мг флакон з розчинником в ампулах по 4 мл, № 4	12,22	8,60	7,72	7,58	8,60	1,04	1,04	1,16	1,25	1,42	1,11	1,02	0,88
		ДЕПАКІН ЕНТЕРІК 300, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція) САНОФІ-АВЕНТІС С.А. (Іспанія), таблетки, вкриті оболонкою, кишковорозчинні по 300 мг № 100	9,05	6,22	5,33	4,89	4,50	1,02	0,99	1,09	1,02	1,45	1,16	1,09	1,08
		ДЕПАКІН ХРОНО 300 мг, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії, по 300 мг №100	17,51	11,97	10,44	9,36	8,58	1,01	1,01	1,06	1,01	1,46	1,14	1,11	1,09

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ДЕПАКІН, Юнітер Ліквід Мануфактурінг (Франція), сироп, 57,64 мг/мл; № 1: по 150 мл у флаконі	1,35	0,89	0,73	0,58	0,51	0,97	0,95	0,95	0,96	1,52	1,22	1,24	1,14
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 200 мг стрип, № 30	2,05	1,44	1,27	1,12	0,96	1,04	1,01	1,05	0,94	1,42	1,13	1,13	1,16
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 300 мг стрип, № 50	3,04	2,04	1,80	1,62	1,31	1,00	1,02	1,07	0,89	1,49	1,13	1,11	1,23
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 500 мг стрип, № 50	4,24	2,74	2,47	2,22	1,83	0,96	1,04	1,06	0,91	1,55	1,10	1,11	1,21
		КОНВУЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгованої дії 300 мг №50	5,39	4,00	3,51	2,94	3,09	1,10	1,01	0,99	1,16	1,35	1,14	1,19	0,95
		КОНВУЛЕКС 500 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгованої дії 500 мг №50	8,54	6,42	5,68	3,97	4,02	1,11	1,02	0,83	1,12	1,33	1,13	1,43	0,98
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), сироп 50 мг/мл у флаконі 100 мл №1	2,60	2,01	1,85	1,37	1,10	1,15	1,06	0,87	0,89	1,29	1,08	1,35	1,23
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), розчин для ін'єкцій, 100 мг/мл по 5 мл в ампулі №5	22,54	16,49	14,54	12,77	11,02	1,08	1,02	1,04	0,95	1,37	1,13	1,13	1,15
		Середнє	6,92	4,94	4,42	3,88	3,66	1,06	1,05	1,03	1,03	1,40	1,10	1,16	1,08
Ламотригін	N03A X09	ЛАМОТРИН 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №60	1,06	1,59	1,96	1,98	2,07	2,22	1,42	1,20	1,16	0,67	0,81	0,99	0,95
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 100 мг блістер, №30	3,27	2,22	1,97	1,76	1,63	1,01	1,03	1,06	1,02	1,47	1,12	1,12	1,08

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 25 мг блістер, №30	1,01	0,69	0,63	0,56	0,53	1,01	1,05	1,07	1,04	1,46	1,10	1,11	1,06
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 50 мг блістер, №30	1,90	1,29	1,15	1,05	0,99	1,01	1,03	1,08	1,04	1,47	1,12	1,10	1,06
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 100 мг блістер №30	22,09	10,50	6,69	5,96	5,32	0,70	0,74	1,06	0,99	2,10	1,56	1,12	1,12
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 25 мг блістер, №30	1,91	1,96	1,59	1,24	1,50	1,51	0,94	0,93	1,33	0,98	1,22	1,27	0,82
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 50 мг блістер, №30	4,48	3,37	2,02	1,78	2,05	1,11	0,69	1,04	1,27	1,33	1,66	1,13	0,87
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 100 мг блістер, №28	7,17	5,10	3,44	2,80	3,27	1,05	0,78	0,96	1,29	1,41	1,48	1,22	0,85
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 25 мг блістер, №28	2,74	1,91	1,66	1,33	1,59	1,03	1,00	0,95	1,32	1,43	1,15	1,24	0,83
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 5 мг блістер, №28	1,36	0,92	0,64	0,53	0,54	1,00	0,81	0,98	1,14	1,48	1,42	1,21	0,97
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 50 мг блістер, №28	4,39	3,10	2,09	1,63	1,89	1,05	0,78	0,93	1,28	1,41	1,48	1,28	0,86
		ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМАСЬЮ-ТІКАЛС ЛТД. (Індія), таблетки 100 мг, №30	0,00	0,00	0,00		2,43								
		ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМАСЬЮ-ТІКАЛС ЛТД. (Індія), таблетки 50 мг, №30	3,28	0,00	0,00		1,56	0,00							

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 25 мг у флаконі, №30	2,10	2,74	2,47	2,01	1,86	1,93	1,04	0,96	1,02	0,77	1,11	1,22	1,08
		ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 100 мг у флаконі №60	11,92	9,10	8,08	6,90	6,30	1,13	1,02	1,01	1,01	1,31	1,12	1,17	1,09
		ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 150 мг у флаконі №60	18,22	13,00	8,86	7,83	6,85	1,06	0,79	1,05	0,96	1,40	1,46	1,13	1,14
		ЛАМОТРИН 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №30	20,81	6,57	4,21	3,23	2,95	0,47	0,74	0,91	1,01	3,17	1,55	1,30	1,09
		ЛАМОТРИН 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №30	1,11	0,75	0,66	0,58	0,57	1,01	1,02	1,04	1,09	1,47	1,13	1,14	1,01
		ЛАМОТРИН 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №60	1,88	1,38	1,27	1,12	1,10	1,09	1,07	1,04	1,09	1,36	1,08	1,14	1,01
		ЛАМОТРИН 50, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №30	2,08	1,44	1,27	1,12	1,08	1,03	1,02	1,05	1,06	1,44	1,13	1,13	1,03
		ЛАМОТРИН 50, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №60	3,62	2,66	2,40	2,08	1,97	1,09	1,04	1,03	1,04	1,36	1,11	1,15	1,05
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 100 мг, блістер №30					2,10								
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 25 мг, блістер №30				0,76	0,65				0,94				1,17
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 50 мг, блістер №30					1,28								
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 100 мг блістер, №60				3,43	3,04				0,98				1,12
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 25 мг блістер, № 60				1,08	0,98				1,01				1,09

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 50 мг бліс- тер, № 60				1,95	1,85				1,05				1,05
		Середнє	5,54	3,35	2,53	2,29	2,15	1,08	0,95	1,02	1,09	1,45	1,25	1,17	1,02
Топірамат	N03A X11	ТОПРОМАКС 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 100 мг, блі- стер №30	4,65	3,23	2,98	2,65	2,76	1,03	1,07	1,05	1,15	1,44	1,08	1,12	0,96
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 25 мг у флаконі, №28	6,31	4,19	3,51	2,82	2,68	0,98	0,97	0,95	1,05	1,51	1,19	1,24	1,05
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 50 мг у флаконі, №28	9,42	6,35	5,40	4,36	4,09	1,00	0,98	0,96	1,03	1,48	1,17	1,23	1,06
		ТОПЛЕПСИН 100, ТОВ "Фармацев- тична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболон- кою, по 100 мг, блістер, №30	4,31	2,94	2,69	2,64	2,75	1,01	1,05	1,16	1,15	1,47	1,09	1,01	0,96
		ТОПЛЕПСИН 25, ТОВ "Фармацев- тична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболон- кою, по 25 мг, блістер, №30	1,34	1,01	1,03	1,08	1,37	1,11	1,18	1,24	1,40	1,33	0,98	0,95	0,78
		ТОПЛЕПСИН 50, ТОВ "Фармацев- тична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболон- кою, по 50 мг, блістер, №30	2,12	1,46	1,44	1,53	1,36	1,02	1,14	1,25	0,98	1,45	1,01	0,94	1,12
		ТОПРАМІН, Фармасайнс Інк. (Ка- нада), таблетки, вкриті оболонкою, 100 мг у флаконі, №100	18,66	12,82	13,68	12,53	11,45	1,02	1,23	1,08	1,01	1,45	0,93	1,09	1,09
		ТОПРАМІН, Фармасайнс Інк. (Ка- нада), таблетки, вкриті оболонкою, 25 мг у флаконі, №60	7,01	4,95	4,43	3,96	3,58	1,04	1,03	1,06	1,00	1,42	1,11	1,12	1,10
		ТОПРОМАКС 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівко- вою оболонкою, по 25 мг, блістер №30	2,03	1,56	1,41	1,24	1,25	1,13	1,04	1,05	1,11	1,31	1,10	1,13	0,99
		Середнє	6,21	4,28	4,06	3,65	3,47	1,04	1,08	1,09	1,10	1,43	1,07	1,09	1,01

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Габапентин	N03A X12	МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	2,14	1,48	1,33	1,30	1,24	1,03	1,04	1,16	1,06	1,44	1,11	1,02	1,04
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 300мг, №50	6,48	4,98	4,00	1,58	3,29	1,14	0,93	0,47	2,31	1,30	1,24	2,53	0,48
		ГАБАНТИН 300, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №30	2,15	1,52	1,41	1,26	1,24	1,05	1,07	1,06	1,09	1,41	1,08	1,12	1,01
		ГАБАНТИН 300, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №60	4,16	3,00	2,80	2,57	2,53	1,07	1,08	1,09	1,09	1,38	1,07	1,09	1,01
		ГАБАПЕНТИН, ПрАТ "Технолог" (Україна), капсули тверді 300 мг, блістер №20	1,65	1,23	1,14	0,99	0,94	1,10	1,07	1,03	1,05	1,34	1,08	1,14	1,04
		МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 100 мг блістер, №30	2,35	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00							
		МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 400 мг блістер, №30	2,98	2,09	1,86	1,72	1,68	1,04	1,03	1,10	1,07	1,43	1,12	1,07	1,02
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, блістер №30	2,81	1,33	1,33	1,30	1,26	0,70	1,16	1,16	1,07	2,12	1,00	1,02	1,03
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, у флаконі №100	7,39	4,96	4,47	3,89	3,64	0,99	1,04	1,03	1,03	1,49	1,10	1,15	1,06
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, блістер №30	3,51	1,90	1,83	1,60	1,41	0,80	1,11	1,03	0,97	1,84	1,03	1,14	1,13
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, у флаконі №100	10,15	4,82	2,78	4,17	3,66	0,70	0,67	1,78	0,97	2,11	1,73	0,66	1,14
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 400 мг, у флаконі №100	13,84	7,34	6,30	5,48	5,15	0,79	0,99	1,03	1,04	1,88	1,16	1,15	1,06
		НЬЮРОПЕНТИН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), капсули тверді по 300 мг, блістер №100	6,31	4,45	4,29	3,86	3,90	1,04	1,11	1,07	1,11	1,42	1,03	1,10	0,99

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №100	13,82	9,29	8,04	6,65	6,20	1,00	1,00	0,98	1,03	1,49	1,15	1,21	1,07
		ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №50	7,65	5,28	4,47	3,94	3,63	1,02	0,98	1,05	1,02	1,45	1,18	1,13	1,08
		Середнє	5,82	3,58	3,07	2,69	2,77	0,90	1,02	1,07	1,14	1,58	1,15	1,18	1,01
Левети- рацетам	N03A X14	ЛЕВІЦИТАМ 500, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, блістер №60	15,80	10,83	10,02	8,86	8,56	1,02	1,07	1,05	1,07	1,46	1,08	1,13	1,03
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	16,81	11,49	10,89	8,93	8,00	1,01	1,09	0,97	0,99	1,46	1,05	1,22	1,11
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 1000 мг, блістер, №30	16,52	11,36	10,81	8,07	7,51	1,02	1,10	0,88	1,03	1,45	1,05	1,34	1,07
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 250 мг, блістер, №60	8,38	5,75	5,69	3,77	3,82	1,02	1,14	0,79	1,12	1,46	1,01	1,50	0,98
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 500 мг, блістер, №60	17,27	11,66	11,05	8,40	7,99	1,00	1,09	0,90	1,05	1,48	1,05	1,31	1,05
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 1000 мг блістер, №50				10,60	7,67				0,80				1,38
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 750 мг блістер, № 50				7,68	4,96				0,71				1,54
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 250 мг, блістер, №50				3,74	2,03				0,60				1,83

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютікал Ін-дастріз Лтд. (Індія), таблетки вриті плівковою оболонкою 500 мг, блістер №50				9,08	5,69				0,69				1,59
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), розчин оральний 100 мг/мл флакон 300 мл з мірним шприцом та адаптером для шприца, № 1		11,13	10,22	9,55	7,47		1,06	1,11	0,86		1,08	1,07	1,27
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг блістер, № 30		3,37	3,24	2,37	2,30		1,11	0,87	1,07		1,03	1,36	1,03
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер, № 30		9,75	9,53	6,21	5,75		1,13	0,77	1,02		1,02	1,53	1,08
		ЛЕВІЦИТАМ 250, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, блістер №30	4,74	3,09	2,88	2,50	2,40	0,97	1,07	1,03	1,06	1,53	1,07	1,15	1,04
		ЛЕВІЦИТАМ 250, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, блістер №60	8,18	5,72	5,37	4,78	4,49	1,04	1,08	1,05	1,04	1,43	1,06	1,12	1,06
		ЛЕВІЦИТАМ 500, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, блістер №30	8,44	5,72	5,44	4,85	4,57	1,00	1,10	1,06	1,04	1,48	1,05	1,12	1,06
		ЛЕВІЦИТАМ, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	19,17	11,64	10,37	9,08	6,67	0,90	1,03	1,04	0,81	1,65	1,12	1,14	1,36
		ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг; №60					3,15								

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг; №60					6,38								
		НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг блістер у коробці, № 30	5,29	3,55	3,26	3,17	2,86	0,99	1,06	1,15	1,00	1,49	1,08	1,02	1,10
		НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер у коробці, № 60	16,73	11,43	10,41	10,09	9,35	1,01	1,05	1,15	1,02	1,46	1,09	1,03	1,08
		Середнє	12,48	8,32	7,80	6,76	5,58	1,00	1,09	0,99	0,94	1,49	1,06	1,22	1,20
Зонісамід	N03A X15	ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 100 мг, блістер №30					1,82								
		ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 50 мг, блістер №30					1,99								
		ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 25 мг, блістер №30					1,41								
		Середнє					1,74								
Прегабалін	N03A X16	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 28	9,08	5,44	4,24	3,46	3,86	0,89	0,90	0,97	1,23	1,67	1,28	1,22	0,89
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 56	15,99	9,07	7,88	7,11	3,86	0,84	1,00	1,07	0,60	1,76	1,15	1,11	1,84
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 150 мг блістер, №14	4,32	2,26	1,81	1,69	1,58	0,78	0,92	1,11	1,03	1,91	1,25	1,06	1,07
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 14	3,92	2,23	1,83	1,71	1,64	0,84	0,95	1,11	1,06	1,76	1,21	1,07	1,04
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 28	7,13	4,18	3,61	3,34	3,32	0,87	1,00	1,10	1,10	1,70	1,15	1,08	1,00

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		АЛБГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56	13,92	8,40	7,38	6,85	6,99	0,89	1,01	1,10	1,13	1,66	1,13	1,07	0,98
		ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), капсули по 75 mg блістер, № 14		2,19	1,91	1,69	1,30		1,01	1,05	0,85		1,14	1,13	1,30
		ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), капсули по 150 mg блістер, №14			2,19	1,93	1,86			1,04	1,07			1,13	1,03
		ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 150 мг, блістер, №20	3,78	2,54	2,35	2,04	1,93	0,99	1,07	1,03	1,05	1,49	1,08	1,15	1,05
		ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 300 мг блістер в пачці, №20					3,75								
		ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 75 мг, блістер, №20	3,03	2,00	1,84	1,62	1,61	0,97	1,07	1,04	1,10	1,52	1,08	1,13	1,00
		ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді 75 мг блістер, №14			1,80	1,60	1,41			1,05	0,98			1,13	1,13
		ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді по 150 мг блістер, №14			2,53	2,26	2,02			1,06	0,98			1,11	1,12
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 28					1,88								
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 56					3,82								
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56					2,72								

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, №28					1,24								
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 150 мг, блістер, №28			2,79	2,45	2,25			1,04	1,01			1,13	1,09
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28				1,57	1,42				1,00				1,10
		ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 150 мг блістер, № 21					2,86								
		ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 75 мг блістер, № 21					2,08								
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 150 мг, блістер в коробці, №30		2,80	2,61	2,35	2,17		1,08	1,06	1,02		1,07	1,11	1,08
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 300 мг, блістер в коробці, №14		3,82	3,67	3,48	2,68		1,11	1,12	0,85		1,04	1,05	1,29
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 50 мг, блістер в коробці, №30				1,36	1,23				1,00				1,10
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 75 мг, блістер в коробці, №30		2,26	2,01	1,77	1,69		1,03	1,05	1,05		1,12	1,13	1,04
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг блістер, № 21	8,19	4,49	3,81	3,64	3,19	0,81	0,98	1,13	0,97	1,82	1,17	1,04	1,14
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг, блістер, №14	5,75	3,20	2,93	2,47	2,23	0,82	1,06	1,00	1,00	1,80	1,09	1,18	1,10
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг, блістер, №56	27,86	11,34	9,95	8,31	7,51	0,60	1,01	0,99	1,00	2,46	1,14	1,19	1,10
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 300 мг блістер, №21		6,38	5,71	4,86	4,07		1,03	1,01	0,92		1,11	1,17	1,19

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуриг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг блістер, №56	24,06	9,68	18,87	4,35	1,82	0,60	2,25	0,27	0,46	2,48	0,51	4,32	2,38
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуриг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг блістер, №84	25,57	13,60	12,87	10,16	1,53	0,79	1,09	0,94	0,17	1,88	1,05	1,26	6,60
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуриг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг, блістер, №14	7,29	2,58	2,26	1,85	1,67	0,52	1,01	0,97	0,99	2,82	1,14	1,21	1,11
		МАКСГАЛІН 150, Сан Фармасьюті- кал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 150 мг у стрипах, №60				7,66	6,20				0,89				1,23
		МАКСГАЛІН 75, Сан Фармасьюті- кал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 75 мг у стрипах, №60				5,16	4,42				0,95				1,16
		НЕОГАБІН 150, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, бліс- тер, №30	7,56	5,27	4,97	4,16	3,63	1,03	1,09	0,99	0,96	1,43	1,06	1,19	1,14
		НЕОГАБІН 150, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, бліс- тер, №60	14,12	10,00	9,23	8,06	7,18	1,05	1,07	1,03	0,98	1,41	1,08	1,14	1,12
		НЕОГАБІН 75, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, бліс- тер, №30	6,04	3,75	3,38	2,98	2,82	0,92	1,04	1,04	1,05	1,61	1,11	1,13	1,05
		НЕОГАБІН 75, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, бліс- тер, №60	9,91	6,79	6,29	5,64	5,37	1,01	1,07	1,06	1,05	1,46	1,08	1,11	1,05
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	10,73	6,05	5,97	6,84	5,79	0,83	1,14	1,36	0,93	1,77	1,01	0,87	1,18
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули по 75 мг, блістер, №14	2,07	1,39	1,23	1,13	1,11	0,99	1,02	1,09	1,09	1,49	1,12	1,09	1,01
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули по 150 мг, блістер, №30	5,44	3,71	3,22	3,05	2,85	1,01	1,00	1,12	1,03	1,47	1,15	1,05	1,07
		ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛАЧ САНАЇ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), ка- псули по 150 мг блістер, №14			2,62	2,02	1,55			0,91	0,85			1,29	1,29

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛАЧ САНАЇ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), ка- псули по 75 мг блістер, №14				1,12	1,07				1,06				1,04
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у конту- рній чарунковій упаковці, №14			1,69	1,44	1,26			1,01	0,96			1,17	1,14
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у конту- рній чарунковій упаковці, №21			2,30	2,18	1,94			1,12	0,98			1,05	1,12
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у контур- ній чарунковій упаковці, №14			1,14	1,07	0,97			1,11	1,00			1,06	1,10
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у контур- ній чарунковій упаковці, №21			1,75	1,66	1,47			1,12	0,98			1,05	1,13
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоро- в'я народу" (Україна), розчин ораль- ний, 20 мг/мл по 100 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1				1,57	1,03				0,73				1,52
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоро- в'я народу" (Україна), розчин ораль- ний, 20 мг/мл по 200 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1				1,79	1,05				0,65				1,70
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоро- в'я народу" (Україна), капсули тверді по 150 мг блістер, № 20			2,54	2,49	1,60			1,16	0,71			1,02	1,55
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоро- в'я народу" (Україна), капсули тверді по 75 мг блістер, №20			2,46	1,67	0,85			0,80	0,56			1,47	1,96

Продовження дод. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг блістер, №14	7,34	2,94	2,50	1,46	1,31	0,59	0,98	0,69	0,98	2,50	1,17	1,70	1,12
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №14	5,31	2,36	1,90	1,60	1,76	0,66	0,93	1,00	1,21	2,25	1,24	1,18	0,91
		ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 150 мг, блістер №30			2,95	2,49	2,19			1,00	0,97			1,18	1,13
		ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 75 мг, блістер №30			2,34	1,98	1,72			1,01	0,96			1,17	1,15
		СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг блістер, №28		4,95	4,43	3,67	3,41		1,03	0,98	1,03		1,11	1,20	1,07
		СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд, Виробнича діляниця - II (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28		3,20	2,90	2,42	2,31		1,05	0,99	1,05		1,10	1,19	1,05
		ТОРГАБАЛІН 150, Торрент Фарма-сьютікалс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг блістер, №30					3,06								
		ТОРГАБАЛІН 75, Торрент Фарма-сьютікалс Лтд (Індія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 30					2,37								
		Середнє	9,93	4,96	4,02	3,18	2,60	0,84	1,07	1,02	0,94	1,83	1,10	1,22	1,29
Лакозамід	N03A X18	ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 100 мг, №14	8,27	6,62	6,23	4,52	4,80	1,19	1,09	0,86	1,17	1,25	1,06	1,37	0,94
		ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 50 мг, №14	4,54	3,36	2,94	2,38	2,50	1,09	1,01	0,96	1,16	1,35	1,14	1,23	0,95
Середнє			6,41	4,99	4,58	3,45	3,65	1,14	1,05	0,91	1,17	1,30	1,10	1,30	0,94

Додаток Б

Аналіз динаміки продажів ПЕП у натуральних показниках в Україні

АТС-код	ТН, фірма-виробник, форма випуску, доз-ня	2017/2016		Тпр, %	2018/2017		Тпр, %	2019/2018		Тпр, %	2020/2019		Тпр, %
		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
N03A A02	ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг у блістерах №50	2,04	204,41	104,41	1,31	130,53	30,53	0,80	80,45	-19,55	0,91	91,43	-8,57
	ФЕНОБАРБІТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), таблетки 100 мг блістер пачка, № 50	0,95	95,14	-4,86	0,77	77,49	-22,51	1,25	125,49	25,49	1,28	128,20	28,20
	ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 5 мг у блістерах №50	1,12	112,47	12,47	1,73	173,16	73,16	1,77	177,09	77,09	1,05	104,79	4,79
	ФЕНОБАРБІТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг у блістерах №50	5,42	542,47	442,47	1,36	136,22	36,22	1,03	102,55	2,55	0,92	91,72	-8,28
	ФЕНОБАРБІТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна) таблетки 50 мг блістер коробка, № 50	0,82	82,20	-17,80	0,23	22,56	-77,44	2,64	263,90	163,90	0,59	58,81	-41,19
	Разом за групою	1,41	141,33	41,33	1,10	110,27	10,27	0,98	98,42	-1,58	1,04	103,63	3,63
N03A A05	БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг блістер, № 50	1,00	99,55	-0,45	0,96	95,79	-4,21	0,90	89,79	-10,21	0,95	94,87	-5,13
	БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг блістер, № 30	0,89	89,48	-10,52	0,97	96,69	-3,31	0,84	83,52	-16,48	0,92	91,58	-8,42
	Разом за групою	0,99	99,17	-0,83	0,96	95,82	-4,18	0,90	89,57	-10,43	0,95	94,76	-5,24

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
N03A B02	ДИФЕНІН, АТ "Київський віта- мінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блістер в пачці, № 60	0,93	93,03	-6,97	0,92	91,74	-8,26	0,97	97,30	-2,70	0,95	95,29	-4,71
	ДИФЕНІН, АТ "Київський віта- мінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блістер № 10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Разом за групою	0,93	93,03	-6,97	0,92	91,74	-8,26	0,97	97,30	-2,70	0,97	97,19	-2,81
N03A E01	КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕР- ХІМ" (Україна), таблетки 2 мг блі- стер, № 30	1,15	114,82	14,82	1,12	112,31	12,31	1,01	101,01	1,01	1,21	120,64	20,64
	КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕР- ХІМ" (Україна), таблетки 1 мг блі- стер, № 50	1,03	102,86	2,86	1,00	100,21	0,21	1,19	119,26	19,26	1,35	135,03	35,03
	Разом за групою	1,14	113,66	13,66	1,11	111,25	11,25	1,02	102,45	2,45	1,22	121,97	21,97
N03A F01	КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), таблетки 200 мг контурна чарункова упакো- вка, № 50	0,97	97,48	-2,52	1,17	117,08	17,08	1,09	108,65	8,65	1,31	131,20	31,20
	КАРБАМАЗЕПІН-ФС, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таб- летки 200 мг, № 50	1,77	176,76	76,76	0,96	96,17	-3,83	1,00	100,27	0,27	1,01	101,15	1,15
	КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	0,87	87,17	-12,83	0,87	87,01	-12,99	0,74	73,67	-26,33	0,66	66,16	-33,84
	ФІНЛЕПСИН® 400 РЕТАРД, ТОВ Тева Оперейшнз Поланд (Польща), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	1,11	110,84	10,84	0,91	90,79	-9,21	0,99	98,66	-1,34	0,96	95,68	-4,32
	ФІНЛЕПСИН®, ТОВ Тева Опе- рейшнз Поланд (Польща) таблетки 200 мг, № 50	1,09	108,55	8,55	0,94	94,08	-5,92	0,98	98,39	-1,61	0,99	98,96	-1,04

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дар- ниця" (Україна), таблетки 200 мг контурна чарункова упоко- вка, № 20	0,95	95,47	-4,53	1,29	129,37	29,37	0,88	88,19	-11,81	0,17	16,89	-83,11
	ФІНЛЕПСИН® 200 РЕТАРД, ТОВ Тева Оперейшнз Поланд (Польща), таблетки пролонгованої дії 200 мг блістер, № 50	1,06	105,72	5,72	0,97	97,36	-2,64	0,86	86,27	-13,73	0,97	97,28	-2,72
	КАРБАМАЗЕПІН-ФС, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 20	1,33	133,27	33,27	0,82	81,95	-18,05	0,70	70,03	-29,97	0,97	97,25	-2,75
	МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 200 мг блістер, № 50	1,30	130,17	30,17	1,19	118,52	18,52	1,02	102,49	2,49	0,99	98,98	-1,02
	КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Техно- лог" (Україна), таблетки 200 мг блі- стер, № 50	0,97	96,85	-3,15	1,32	132,23	32,23	0,84	84,37	-15,63	1,22	122,41	22,41
	КАРБАМАЗЕПІН-АСТРАФАРМ, ТОВ "АСТРАФАРМ" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	1,23	123,11	23,11	1,27	127,33	27,33	0,75	75,45	-24,55	1,16	116,08	16,08
	МЕЗАКАР® SR, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таб- летки пролонгованої дії 400 мг бліс- тер, № 50	1,12	111,60	11,60	1,34	133,72	33,72	1,07	106,62	6,62	1,03	102,53	2,53
	МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), суспензія оральна, 100 мг/5 мл, 100 мл у фл. № 1	1,70	169,92	69,92	1,53	152,61	52,61	1,53	153,34	53,34	1,04	103,65	3,65
	КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Техно- лог" (Україна), таблетки 200 мг кон- тейнер, № 50	1,01	100,83	0,83	0,56	55,98	-44,02	0,74	74,29	-25,71	0,86	86,15	-13,85
	КАРБАЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблет- ки пролонгованої дії 300 мг, № 100	1,40	139,92	39,92	1,20	119,70	19,70	1,20	119,71	19,71	0,90	89,65	-10,35

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	КАРБАЛЕКС 600 МГ РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблет- ки пролонгованої дії 600 мг, № 100	1,24	124,33	24,33	1,04	103,58	3,58	1,14	113,58	13,58	1,37	137,26	37,26
	КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Техно- лог" (Україна), таблетки 200 мг блі- стер, № 20	-	-	-	-	-	-	1,13	113,09	13,09	0,98	98,15	-1,85
	КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ, ТОВ "Фармацевтична ком- панія "Здоров'я" (Україна), таблетки 400 мг блістер, № 50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	2,42	242,05	142,05
	ТЕГРЕТОЛ®, Новартіс Фарма АГ (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 50	2,93	293,42	193,42	1,00	99,75	-0,25	0,89	89,00	-11,00	0,34	33,95	-66,05
	ЗЕПТОЛ, Сан Фармасьютикал Інда- стріз Лтд (Індія), таблетки по 200 мг у стрипі № 100	0,99	98,74	-1,26	1,02	101,73	1,73	1,01	100,57	0,57	0,36	36,11	-63,89
Разом за групою		1,06	106,12	6,12	1,04	103,88	3,88	0,92	92,10	-7,90	0,85	84,52	-15,48
N03A F02	ОКСАПІН, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівко- вою оболонкою 300 мг блістер, № 30	1,60	159,92	59,92	1,20	119,61	19,61	1,19	118,51	18,51	1,08	107,73	7,73
Разом за групою		1,60	159,92	59,92	1,20	119,61	19,61	1,19	118,51	18,51	1,08	107,73	7,73
N03A G01	ВАЛЬПРОКОМ 500 ХРОНО, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 500 мг бліс- тер в пачці, № 30	1,22	122,50	22,50	1,09	108,81	8,81	1,07	106,93	6,93	1,09	108,68	8,68
	ДЕПАКІН ХРОНО 500 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), табле- тки, вкриті оболонкою, пролонгова- ної дії по 500 мг № 30	1,24	124,46	24,46	1,18	117,73	17,73	1,11	110,76	10,76	1,10	109,70	9,70
	ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг бліс- тер в пачці, № 100	1,18	117,59	17,59	1,05	105,18	5,18	1,09	109,01	9,01	1,05	105,10	5,10

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ДЕПАКІН, Юнітер Ліквід Мануфакчурінг (Франція), сироп, 57,64 мг/мл; № 1: по 150 мл у флаконі	1,21	121,38	21,38	1,11	110,56	10,56	1,02	102,07	2,07	1,06	105,72	5,72
	ДЕПАКІН ХРОНО 300 мг, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії, по 300 мг №100	1,17	116,89	16,89	1,11	111,15	11,15	1,15	114,56	14,56	1,04	104,26	4,26
	ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер в пачці, №30	1,33	133,26	33,26	1,53	152,97	52,97	1,33	133,31	33,31	1,10	109,68	9,68
	ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 500 мг стрип, № 50	1,24	124,29	24,29	1,16	116,35	16,35	1,18	118,20	18,20	1,05	104,94	4,94
	ДЕПАКІН ЕНТЕРІК 300, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція) САНОФІ-АВЕНТІС С.А. (Іспанія), таблетки, вкриті оболонкою, кишковорозчинні по 300 мг № 100	0,89	89,01	-10,99	1,09	109,43	9,43	1,14	113,72	13,72	1,05	105,47	5,47
	ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 300 мг стрип, № 50	1,36	135,92	35,92	1,27	126,87	26,87	1,05	104,91	4,91	0,57	57,27	-42,73
	КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), розчин для ін'єкцій, 100 мг/мл по 5 мл в ампулі №5	0,76	76,19	-23,81	0,96	95,99	-4,01	1,12	112,30	12,30	1,95	194,99	94,99
	ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 200 мг стрип, № 30	0,98	98,49	-1,51	1,93	193,32	93,32	1,03	102,63	2,63	1,90	190,30	90,30
	ДЕПАКІН 400 мг, Санофі Вінтроп Індастрія (Франція), ліофілізат для розчину для ін'єкцій 400 мг флакон з розчинником в ампулах по 4 мл, № 4	1,98	197,55	97,55	1,25	124,71	24,71	1,09	109,30	9,30	0,78	78,40	-21,60

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	КОНВУЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгової дії 300 мг №50	1,60	159,88	59,88	0,74	73,87	-26,13	0,01	1,00	-99,00	0,77	76,52	-23,48
	КОНВУЛЕКС 500 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгової дії 500 мг №50	0,84	83,90	-16,10	1,13	112,93	12,93	0,00	0,31	-99,69	0,47	47,00	-53,00
	КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), сироп 50 мг/мл у флаконі 100 мл №1	0,97	96,61	-3,39	0,57	57,12	-42,88	0,01	0,66	-99,34	0,05	5,01	-94,99
Разом за групою		1,21	120,75	20,75	1,10	110,35	10,35	1,07	106,64	6,64	1,07	107,11	7,11
N03A X09	ЛАМОТРИН 100, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №30	0,99	98,69	-1,31	1,01	100,51	0,51	1,07	106,64	6,64	1,00	99,69	-0,31
	ЛАМОТРИН 100, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №60	2,10	209,76	109,76	1,38	138,47	38,47	1,22	122,49	22,49	1,06	106,18	6,18
	ЛАМОТРИН 50, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №30	1,01	100,55	0,55	0,91	90,62	-9,38	1,12	112,21	12,21	1,10	109,98	9,98
	ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 100 мг блістер, №30	1,18	118,06	18,06	1,06	105,56	5,56	0,97	97,15	-2,85	1,06	105,85	5,85
	ЛАМОТРИН 25, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №30	1,07	107,19	7,19	1,26	126,37	26,37	1,13	112,90	12,90	1,18	117,60	17,60
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 100 мг блістер №30	0,96	96,41	-3,59	1,16	115,89	15,89	1,24	124,33	24,33	1,12	112,20	12,20
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), tabs 25 mg blister, #30	1,47	147,35	47,35	1,21	120,93	20,93	1,29	129,13	29,13	1,30	129,51	29,51
	ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 50 мг блістер, №30	1,11	111,41	11,41	1,05	104,70	4,70	0,97	96,51	-3,49	1,02	102,38	2,38

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), tabs 50 mg blister, #30	1,01	100,57	0,57	1,03	102,55	2,55	1,29	129,27	29,27	1,20	120,27	20,27
	ЛАМОТРИН 50, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №60	1,76	176,24	76,24	1,46	145,88	45,88	1,03	103,06	3,06	1,12	111,85	11,85
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 100 мг блістер, №28	1,33	133,00	33,00	0,94	93,70	-6,30	1,46	146,35	46,35	1,02	101,76	1,76
	ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Укра- їна), таблетки 25 мг блістер, №30	1,15	115,28	15,28	1,04	103,96	3,96	1,06	106,18	6,18	1,00	100,43	0,43
	ЛАМОТРИН 25, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №60	1,82	181,66	81,66	1,46	145,96	45,96	0,96	96,14	-3,86	1,38	138,32	38,32
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 50 мг блістер, №28	1,15	115,02	15,02	0,97	97,25	-2,75	1,22	121,98	21,98	1,16	116,42	16,42
	ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Ка- нада), таблетки 100 мг у флаконі №60	1,38	138,20	38,20	1,42	141,66	41,66	0,95	95,37	-4,63	1,39	138,67	38,67
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 5 мг блістер, №28	1,43	142,58	42,58	1,94	194,39	94,39	1,56	155,89	55,89	1,87	187,32	87,32
	ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Ка- нада), таблетки 25 мг у флаконі, №30	0,89	88,71	-11,29	0,75	74,77	-25,23	2,04	204,16	104,16	1,08	108,11	8,11
	ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 50 мг блістер, № 60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206,20	20619,84	20519,84
	ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 25 мг блістер, № 60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,18	3218,07	3118,07
	ЛАМОТРИН, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспер- гуються, по 25 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67,41	6740,59	6640,59

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПБТ ЛТД (Індія), таблетки 100 мг блістер, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216,64	21664,25	21564,25
	ЛАМОТРИН, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 100 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 150 мг у флаконі №60	2,90	289,82	189,82	2,15	215,21	115,21	0,95	95,06	-4,94	0,77	77,07	-22,93
	ЛАМОТРИН, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 50 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 25 мг блістер, №28	0,06	6,40	-93,60	1,31	130,96	30,96	1,48	148,42	48,42	1,13	113,44	13,44
	ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМА-СЬЮТІКАЛС ЛТД. (Індія), таблетки 100 мг, №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМА-СЬЮТІКАЛС ЛТД. (Індія), таблетки 50 мг, №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою		1,13	113,05	13,05	1,09	108,97	8,97	1,12	111,90	11,90	1,09	109,27	9,27
N03A X11	ТОПРОМАКС 100, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 100 мг, блістер №30	1,05	105,36	5,36	1,09	108,54	8,54	1,11	111,45	11,45	0,99	99,45	-0,55
	ТОПРОМАКС 25, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 25 мг, блістер №30	1,11	111,23	11,23	1,02	102,11	2,11	1,17	116,55	16,55	1,07	106,51	6,51
	ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 50 мг у флаконі, №28	1,29	128,81	28,81	1,36	135,58	35,58	1,34	133,77	33,77	1,01	101,09	1,09

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 25 мг у флаконі, №28	1,15	115,09	15,09	1,17	117,04	17,04	1,33	132,68	32,68	1,14	114,17	14,17
	ТОПІРАМІН, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки, вкриті оболонкою, 25 мг у флаконі, №60	1,23	122,52	22,52	1,19	118,77	18,77	0,75	75,39	-24,61	1,71	170,73	70,73
	ТОПІЛЕПСИН 100, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 100 мг, блістер, №30	1,25	124,96	24,96	0,35	35,25	-64,75	0,97	96,65	-3,35	1,13	113,46	13,46
	ТОПІРАМІН, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки, вкриті оболонкою, 100 мг у флаконі, №100	1,27	126,92	26,92	0,69	68,69	-31,31	2,04	203,76	103,76	0,65	64,65	-35,35
	ТОПІЛЕПСИН 25, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 25 мг, блістер, №30	1,07	107,14	7,14	0,92	91,79	-8,21	0,74	73,85	-26,15	0,88	87,88	-12,12
	ТОПІЛЕПСИН 50, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 50 мг, блістер, №30	1,27	126,84	26,84	1,21	121,30	21,30	1,06	105,54	5,54	0,14	13,69	-86,31
	Разом за групою	1,11	111,32	11,32	1,09	109,26	9,26	1,18	118,09	18,09	1,03	103,49	3,49
N03A X12	НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, блістер №30	1,39	138,59	38,59	1,24	124,07	24,07	1,06	105,76	5,76	0,95	94,63	-5,37
	ГАБАНТИН 300, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №30	1,02	102,17	2,17	0,86	85,54	-14,46	0,71	70,94	-29,06	0,59	58,62	-41,38
	ГАБАНТИН 300, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №60	1,17	117,22	17,22	1,14	113,75	13,75	0,93	93,38	-6,62	0,81	81,25	-18,75
	МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	1,07	107,30	7,30	0,95	95,08	-4,92	0,80	80,40	-19,60	0,73	73,44	-26,56
	НЬЮРОПЕНТИН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), капсули тверді по 300 мг, блістер №100	1,80	180,37	80,37	1,16	115,61	15,61	0,96	95,73	-4,27	0,82	81,52	-18,48

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ГАБАПЕНТИН, ПрАТ "Технолог" (Україна), капсули тверді 300 мг, блістер №20	1,32	132,03	32,03	2,49	248,85	148,85	1,17	117,09	17,09	0,84	83,92	-16,08
	НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, блістер №30	1,71	171,01	71,01	0,61	61,36	-38,64	1,46	145,96	45,96	0,94	93,76	-6,24
	МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 400 мг блістер, №30	0,94	93,83	-6,17	1,02	102,28	2,28	0,74	73,85	-26,15	0,68	67,51	-32,49
	ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №100	0,64	63,57	-36,43	1,01	101,21	1,21	0,83	82,92	-17,08	0,91	90,83	-9,17
	НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, у флаконі №100	1,63	163,50	63,50	0,24	23,53	-76,47	1,89	189,03	89,03	2,30	229,90	129,90
	ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №50	0,74	73,84	-26,16	0,97	96,58	-3,42	0,74	74,49	-25,51	0,61	60,83	-39,17
	НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, у флаконі №100	0,29	29,08	-70,92	0,92	91,97	-8,03	3,01	300,55	200,55	1,05	105,41	5,41
	НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 400 мг, у флаконі №100	1,02	102,32	2,32	3,53	353,48	253,48	0,70	69,72	-30,28	0,89	88,99	-11,01
	ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 300мг, №50	0,47	46,89	-53,11	0,01	1,20	-98,80	1,41	141,22	41,22	0,29	29,11	-70,89
	МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 100 мг блістер, №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою		1,12	112,32	12,32	0,99	99,04	-0,96	0,87	86,59	-13,41	0,77	76,68	-23,32
N03A X14	ЛЕВІЦИТАМ 500, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, блістер №60	1,42	142,25	42,25	1,30	130,01	30,01	1,27	127,24	27,24	1,16	115,77	15,77

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛЕВІЦИТАМ 250, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, блістер №30	1,18	118,24	18,24	1,13	112,76	12,76	1,21	121,43	21,43	1,22	122,23	22,23
	ЛЕВІЦИТАМ 250, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, блістер №60	1,65	165,37	65,37	1,51	150,73	50,73	1,48	147,77	47,77	1,26	126,15	26,15
	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 500 мг, блістер, №60	1,65	165,46	65,46	1,94	194,42	94,42	1,53	153,37	53,37	1,17	117,11	17,11
	ЛЕВІЦИТАМ 500, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, блістер №30	0,92	92,21	-7,79	1,08	108,49	8,49	1,24	124,43	24,43	1,31	130,83	30,83
	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 250 мг, блістер, №60	2,57	256,79	156,79	0,83	83,20	-16,80	2,04	204,17	104,17	1,51	151,17	51,17
	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 1000 мг, блістер, №30	1,99	198,60	98,60	1,08	107,90	7,90	1,73	173,14	73,14	1,67	167,09	67,09
	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	1,83	182,62	82,62	1,60	159,89	59,89	1,23	122,96	22,96	1,27	127,36	27,36
	ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг блістер, № 30	-	-	-	3,57	357,28	257,28	1,30	130,31	30,31	5,75	575,24	475,24
	ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг; №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг; №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер, № 30	-	-	-	21,73	2172,89	2072,89	1,51	150,92	50,92	1,34	133,76	33,76
	НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер у коробці, № 60	1,73	173,06	73,06	0,36	35,93	-64,07	1,01	101,16	1,16	0,41	40,80	-59,20
	НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг блістер у коробці, № 30	0,96	96,00	-4,00	1,15	114,82	14,82	0,75	74,85	-25,15	0,47	46,53	-53,47
	ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 500 мг, блістер №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,85	184,83	84,83
	ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 250 мг, блістер, №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,09	509,25	409,25
	ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), розчин оральний 100 мг/мл флакон 300 мл з мірним шприцом та адаптером для шприца, № 1	-	-	-	0,77	76,66	-23,34	42,78	4277,66	4177,66	0,13	12,65	-87,35
	ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 1000 мг блістер, №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,16	115,57	15,57

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛЕВІЦИТАМ, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	1,68	167,66	67,66	1,46	146,32	46,32	0,19	18,77	-81,23	0,02	1,53	-98,47
	ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 750 мг білістер, № 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,59	358,94	258,94
Разом за групою		1,40	139,61	39,61	1,25	125,33	25,33	1,27	127,34	27,34	1,23	122,67	22,67
N03A X15	ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПБТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 50 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПБТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 25 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПБТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 100 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N03A X16	ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 150 мг, білістер, №20	3,76	376,30	276,30	1,51	150,73	50,73	1,09	108,86	8,86	0,91	90,61	-9,39
	ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг, білістер, №14	7,88	787,94	687,94	2,25	224,67	124,67	1,34	133,62	33,62	1,29	129,35	29,35
	ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 75 мг, білістер, №20	2,56	255,77	155,77	1,40	139,69	39,69	1,12	111,76	11,76	0,95	95,07	-4,93
	ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули по 75 мг, білістер, №14	11,52	1151,51	1051,51	1,70	169,61	69,61	1,14	114,08	14,08	0,93	92,89	-7,11
	ЛПНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 75 мг, білістер в коробці, №30	-	-	-	11,43	1142,75	1042,75	2,45	244,93	144,93	1,54	154,47	54,47

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), кап- сули по 300 мг блістер, №21	-	-	-	6,16	615,50	515,50	1,83	182,85	82,85	0,91	90,71	-9,29
	ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Укра- їна), капсули по 150 мг, блістер, №30	19,90	1990,46	1890,46	3,10	310,30	210,30	0,96	96,20	-3,80	0,96	96,49	-3,51
	ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,52	451,60	351,60
	ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Руму- нія), капсули тверді, по 150 мг, бліс- тер в коробці, №30	-	-	-	10,83	1082,57	982,57	2,82	281,89	181,89	1,06	105,64	5,64
	НЕОГАБІН 75, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, бліс- тер, №60	1,80	180,48	80,48	1,27	127,35	27,35	1,12	111,79	11,79	1,02	102,45	2,45
	ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), кап- сули по 150 мг, блістер, №14	2,27	226,75	126,75	1,33	132,55	32,55	0,98	97,82	-2,18	0,93	92,94	-7,06
	ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у конту- рній чарунковій упаковці, №14	-	-	-	-	-	-	2,78	278,46	178,46	1,14	113,80	13,80
	ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у конту- рній чарунковій упаковці, №21	-	-	-	-	-	-	2,61	261,39	161,39	1,40	139,82	39,82
	НЕОГАБІН 75, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, бліс- тер, №30	1,73	173,00	73,00	1,76	175,80	75,80	1,19	118,68	18,68	1,00	99,72	-0,28
	ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), кап- сули по 150 мг, блістер, №56	5,13	512,66	412,66	1,41	141,47	41,47	1,00	99,55	-0,45	0,97	97,21	-2,79
	ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у кон- турній чарунковій упаковці, №21	-	-	-	-	-	-	2,39	239,16	139,16	1,84	183,77	83,77

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	НЕОГАБІН 150, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, блістер, №60	0,67	67,25	-32,75	1,08	108,09	8,09	0,87	87,11	-12,89	0,89	88,59	-11,41
	ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 150 мг, блістер, №28	-	-	-	-	-	-	2,10	209,70	109,70	0,95	94,79	-5,21
	ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у контурній чарунковій упаковці, №14	-	-	-	-	-	-	1,66	166,50	66,50	0,81	80,53	-19,47
	ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 75 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	4,85	484,88	384,88	1,31	130,57	30,57
	ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 150 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	9,87	987,29	887,29	1,58	157,60	57,60
	ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді 75 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	6,54	653,66	553,66	1,22	122,13	22,13
	ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	140,12	14012,04	13912,04	4,23	422,84	322,84	0,81	80,67	-19,33	0,57	56,80	-43,20
	НЕОГАБІН 150, ТОВ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, блістер, №30	1,34	133,97	33,97	1,09	109,21	9,21	0,50	49,77	-50,23	0,62	62,24	-37,76
	ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 50 мг, блістер в коробці, №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,35	234,86	134,86
	ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 300 мг, блістер в коробці, №14	-	-	-	47,65	4765,20	4665,20	2,61	261,42	161,42	0,40	39,63	-60,37

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд, Виробнича ділянка - II (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28	-	-	-	13,55	1355,37	1255,37	1,07	107,16	7,16	0,82	82,09	-17,91
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 56	1,94	194,33	94,33	1,21	120,84	20,84	0,68	68,08	-31,92	0,83	83,14	-16,86
	ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді по 150 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	8,14	814,00	714,00	1,06	106,09	6,09
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 28	1,93	193,13	93,13	1,25	124,72	24,72	0,98	97,85	-2,15	0,61	61,49	-38,51
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 150 мг блістер, №14	4,10	409,75	309,75	3,45	345,49	245,49	0,57	56,95	-43,05	0,19	18,96	-81,04
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56	2,66	266,37	166,37	1,43	142,68	42,68	0,83	83,22	-16,78	0,61	61,21	-38,79
	ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 300 мг блістер в пачці, №20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), капсули тверді по 150 мг блістер, № 20	-	-	-	-	-	-	43,72	4371,71	4271,71	3,18	317,79	217,79
	СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг блістер, №28	-	-	-	15,08	1508,37	1408,37	0,88	87,91	-12,09	0,49	48,52	-51,48
	ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛАЧ САНАІ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), капсули по 75 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,70	270,00	170,00

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), капсули тверді по 75 мг блістер, №20	-	-	-	-	-	-	69,45	6944,62	6844,62	1,16	116,49	16,49
	ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, №28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 14	1,90	190,46	90,46	1,24	123,86	23,86	0,60	60,21	-39,79	0,08	7,74	-92,26
	ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛІАЧ САНАЇ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), капсули по 150 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	2,21	221,50	121,50	0,49	48,51	-51,49
	МАКСГАЛІН 75, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 75 мг у стрипах, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,82	181,87	81,87
	ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 28	1,09	108,52	8,52	0,80	80,42	-19,58	0,58	58,17	-41,83	0,11	11,19	-88,81
	ТОРГАБАЛІН 75, Торрент Фармасьютикалс Лтд (Індія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), розчин оральний, 20 мг/мл по 200 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,59	159,32	59,32
	ТОРГАБАЛІН 150, Торрент Фарма-сьютікалс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг білістер, №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 75 мг білістер, № 21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), капсули по 75 mg білістер, № 14	-	-	-	1554,05	155405,47	155305,47	0,66	65,96	-34,04	0,02	2,06	-97,94
	ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг білістер, №14	19,01	1900,77	1800,77	0,63	63,02	-36,98	0,41	41,04	-58,96	0,08	8,30	-91,70
	МАКСГАЛІН 150, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 150 мг у стріпах, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,06	106,13	6,13
	ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг білістер, №56	0,75	74,65	-25,35	0,00	0,25	-99,75	21,48	2147,83	2047,83	0,64	63,68	-36,32
	ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг білістер, №84	0,57	56,63	-43,37	0,00	0,19	-99,81	0,93	93,41	-6,59	11,15	1114,94	1014,94
	ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), розчин оральний, 20 мг/мл по 100 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,10	109,98	9,98
	ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг білістер, № 21	0,30	29,70	-70,30	0,00	0,17	-99,83	92,46	9245,89	9145,89	0,01	0,74	-99,26

Продовження дод. Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індустріа (Франція), капсули по 150 mg блістер, №14	-	-	-	-	-	-	0,62	62,48	-37,52	0,01	1,18	-98,82
	ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 150 мг блістер, № 21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №14	4,22	421,63	321,63	0,02	1,81	-98,19	1,39	138,97	38,97	0,01	1,13	-98,87
Разом за групою		2,33	233,24	133,24	1,85	184,90	84,90	1,24	124,01	24,01	1,02	101,52	1,52
N03A X18	ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 100 мг, №14	3,47	347,07	247,07	9,09	908,81	808,81	3,67	367,29	267,29	1,01	101,27	1,27
	ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 50 мг, №14	0,70	70,39	-29,61	9,80	980,46	880,46	2,66	265,63	165,63	1,46	145,54	45,54
Разом за групою		1,35	134,93	34,93	9,37	937,47	837,47	3,25	324,76	224,76	1,16	116,42	16,42
РАЗОМ за всіма групами		1,21	121,07	21,07	1,19	118,56	18,56	1,05	104,74	4,74	0,96	96,13	-3,87

Додаток В

Аналіз динаміки продажів ПЕП у натуральних показниках в Казахстані

МНН	АТС-код	ТН, фірма-виробник, форма випуску, доз-ня	2017/2016		Тпр, %	2018/2017		Тпр, %	2019/2018		Тпр, %	2020/2019		Тпр, %
			Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Барбіту-рати та їх похідні	N03A A	БЕНЗОНАЛ, Хімфарм АО (Рес-публіка Казахстан), таблетки по 100 мг №10	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Фенобар-бітал	N03A A02	ФЕНОБАРБИТАЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки по 100 мг №10	0,67	67,30	-32,70	1,19	118,77	18,77	0,92	91,94	-8,06	0,83	82,98	-17,02
Разом за групою			0,67	67,30	-32,70	1,19	118,77	18,77	0,92	91,94	-8,06	0,83	82,98	-17,02
Бензобар-бітал	N03A A05													
Разом за групою														
Фенітоїн	N03A B02													
Разом за групою														
Клоназе-пам	N03A E01	КЛОНАЗЕПАМ, Тархомінський фармацевтичний завод Польфа АО (Польща), таблетки по 2 мг №30	0,62	62,14	-37,86	1,05	105,16	5,16	2,32	231,69	131,69	0,76	75,99	-24,01
Разом за групою			0,62	62,14	-37,86	1,05	105,16	5,16	2,32	231,69	131,69	0,76	75,99	-24,01
Карбама-зепін	N03A F01	КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Тех-нолог" (Україна), таблетки 200 мг контейнер, № 50	1,36	135,95	35,95	1,02	102,37	2,37	0,86	86,28	-13,72	1,07	106,69	6,69
		ФІНЛЕПСИН®, Тева (Ізраїль) таблетки 200 мг, № 50	1,15	114,97	14,97	1,01	100,87	0,87	0,92	91,73	-8,27	1,58	158,27	58,27
		ФІНЛЕПСИН® 400 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролон-гованої дії 400 мг блістер, № 50	0,71	71,49	-28,51	1,20	120,22	20,22	0,99	99,42	-0,58	1,38	137,52	37,52
		КАРБАЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки 200 мг №50	1,19	119,46	19,46	1,08	107,93	7,93	1,17	117,13	17,13	2,06	205,85	105,85
		ФІНЛЕПСИН® 200 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролон-гованої дії 200 мг блістер, № 50	0,84	84,33	-15,67	1,25	125,01	25,01	0,70	70,42	-29,58	1,78	178,05	78,05

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 50	0,69	69,22	-30,78	0,10	9,63	-90,37	1,10	109,65	9,65	0,68	68,26	-31,74
		МЕЗАКАР® SR, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	-	-	-	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		КАРБАМАЗЕПІН, БАТ "ВАЛЕНТА ФАРМАЦЕВТИКА" (Росія), таблетки по 200 мг №50	0,74	74,26	-25,74	0,82	81,66	-18,34	0,96	95,66	-4,34	0,00	0,00	-100,00
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 200 мг блістер, № 50	1,28	127,91	27,91	0,62	61,82	-38,18	0,14	14,40	-85,60	0,01	1,08	-98,92
		ЗЕПТОЛ СР 400, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки пролонгованої дії вкриті плівковою оболонкою по 400 мг №30	0,02	1,68	-98,32	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		НІЗЕПАМ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки, пролонгованої дії, по 200 мг №50	0,00	0,13	-99,87	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		ЗЕПТОЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки по 200 мг у стрипі № 100	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		НІЗЕПАМ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки, пролонгованої дії, по 200 мг №100	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЗЕПТОЛ СР 200, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки пролонгованої дії вкриті плівковою оболонкою по 200 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			1,00	99,57	-0,43	0,92	92,46	-7,54	0,90	89,78	-10,22	1,00	99,71	-0,29
Оскарба-зепін	N03A F02	ОКСАПІН, Кусум Хелткер Пвт. Лтд. (Індія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер, № 30	1,82	182,06	82,06	1,43	142,51	42,51	1,01	101,14	1,14	1,23	122,53	22,53
Разом за групою			1,82	182,06	82,06	1,43	142,51	42,51	1,01	101,14	1,14	1,23	122,53	22,53

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Кислота вальпросва	N03A G01	ДЕПАКІН ХРОНО 500 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Фран- ція), таблетки, вкриті оболон- кою, пролонгованої дії по 500 мг № 30	1,35	135,39	35,39	0,75	74,84	-25,16	0,81	81,35	-18,65	1,07	106,62	6,62
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), сироп 50 мг/мл у фла- коні 100 мл №1	1,11	110,90	10,90	0,90	89,91	-10,09	1,04	103,84	3,84	1,34	134,43	34,43
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковороз- чинні 300 мг №100	0,75	75,36	-24,64	1,34	133,58	33,58	0,96	96,02	-3,98	1,02	102,45	2,45
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), краплі для внутр заст., 300 мг/мл у флаконі 100 мл з до- зуючим пристроєм	0,97	97,26	-2,74	0,87	86,82	-13,18	1,17	116,76	16,76	0,92	92,36	-7,64
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковороз- чинні 500 мг №100	0,88	87,91	-12,09	0,33	33,39	-66,61	3,04	304,23	204,23	1,09	109,03	9,03
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковороз- чинні 150 мг №100	0,70	69,98	-30,02	0,48	47,81	-52,19	1,20	119,72	19,72	1,17	117,37	17,37
		ДЕПАКІН ХРОНО 300 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Фран- ція), таблетки, вкриті оболон- кою, пролонгованої дії, по 300 мг №100	0,87	87,25	-12,75	0,41	41,40	-58,60	0,38	37,95	-62,05	1,09	109,49	9,49
		ДЕПАКІН, Юнітер Ліквід Ману- фектурінг (Франція), сироп, 57,64 мг/мл; № 1: по 150 мл у флаконі	1,28	127,65	27,65	0,52	52,38	-47,62	0,55	54,50	-45,50	0,47	46,66	-53,34
		ДЕПАКІН® ХРОНОСФЕРА, Санофі Вінтроп Індастріа (Фран- ція), гранули з пролонгованим вивільненням, 250 мг №30	0,96	96,06	-3,94	0,31	31,16	-68,84	0,45	45,46	-54,54	1,33	133,31	33,31
		ДЕПАКІН® ХРОНОСФЕРА, Санофі Вінтроп Індастріа (Фран- ція), гранули з пролонгованим вивільненням, 500 мг №30	0,76	75,62	-24,38	0,07	7,21	-92,79	1,65	164,64	64,64	0,90	89,74	-10,26

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), розчин для ін'єкцій, 100 мг/мл по 5 мл в ампулі №5	0,39	38,52	-61,48	2,02	201,92	101,92	0,80	80,32	-19,68	1,51	150,59	50,59
		КОНВУЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгової дії 300 мг №50	0,36	36,16	-63,84	1,60	159,60	59,60	1,45	144,89	44,89	0,15	15,16	-84,84
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгової дії, вкриті оболонкою 500 мг стрип, № 50	0,51	51,09	-48,91	0,39	38,82	-61,18	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		КОНВУЛЕКС 500 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгової дії 500 мг №50	0,24	24,22	-75,78	0,27	26,69	-73,31	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгової дії, вкриті оболонкою 300 мг стрип, № 50	0,43	43,37	-56,63	0,04	4,37	-95,63	0,00	0,00	-100,00			
Разом за групою			1,03	103,13	3,13	0,62	61,77	-38,23	0,84	84,23	-15,77	1,03	102,91	2,91
Амінобутирова кислота	N03A G03	АМІНАЛОН, Борисівський завод медичних препаратів, ОАО (Республіка Беларусь), таблетки 250 мг №50	1,16	115,71	15,71	1,08	108,41	8,41	0,61	60,93	-39,07	1,22	121,91	21,91
Разом за групою			1,16	115,71	15,71	1,08	108,41	8,41	0,61	60,93	-39,07	1,22	121,91	21,91
Вітабатрін	N03A G04													
Разом за групою														
Ламотригін	N03A X09	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСміт-Кляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 50 мг, №30	1,05	105,41	5,41	1,04	103,87	3,87	1,09	108,79	8,79	0,79	78,89	-21,11
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСміт-Кляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 100 мг, №30	1,05	104,75	4,75	0,58	58,37	-41,63	0,89	88,86	-11,14	1,67	166,60	66,60

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЛАМІКТАЛП™, ГлаксоСміт-Кляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 25 мг, №30	0,71	71,17	-28,83	0,74	73,91	-26,09	0,83	83,14	-16,86	1,33	133,12	33,12
		ЛАМІКТАЛП™, ГлаксоСміт-Кляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 5 мг, №30	0,64	64,06	-35,94	0,43	42,73	-57,27	1,02	102,25	2,25	0,98	98,46	-1,54
		ЛАМОТРИКС, Медокемі Лімітед (Кіпр), таблетки 100 мг №30	-	-	-	2,30	230,00	130,00	1,74	173,91	73,91	0,43	42,50	-57,50
		РІДЖИНОЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки 50 мг №30	0,01	1,20	-98,80	1,45	145,45	45,45	1,50	150,00	50,00	0,38	37,50	-62,50
		РІДЖИНОЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан) таблетки 25 мг №30	0,01	0,78	-99,22	0,13	12,50	-87,50	18,50	1850,00	1750,00	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 50 мг №30	0,02	1,51	-98,49	0,22	22,22	-77,78	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 100 мг №30	0,07	7,20	-92,80	0,01	1,39	-98,61	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 100 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 25 мг №30	0,19	19,29	-80,71	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 25 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 50 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			0,76	75,65	-24,35	0,80	79,72	-20,28	0,99	99,26	-0,74	1,07	106,66	6,66
Топірамат	N03A X11	ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 25 мг у флаконі, №60	0,96	95,54	-4,46	0,13	13,10	-86,90	0,19	18,84	-81,16	2,50	249,50	149,50
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 50 мг у флаконі, №60	1,04	103,88	3,88	0,03	3,22	-96,78	0,62	62,16	-37,84	1,16	115,94	15,94

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ТОПРОЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 50 мг №50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ТОПРОЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 25 мг №50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Разом за групою	0,96	96,09	-3,91	0,09	8,58	-91,42	0,26	26,28	-73,72	1,95	195,29	95,29
Габа- пентин	N03A X12	ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріх- тер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №50	0,68	68,36	-31,64	1,01	101,20	1,20	1,10	109,51	9,51	1,18	117,66	17,66
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеч- чина), капсули 300мг, №50	1,97	196,94	96,94	1,20	119,61	19,61	1,01	100,92	0,92	0,95	94,50	-5,50
		НЬЮРОПЕНТИН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 300 мг, блістер №30	7,19	719,35	619,35	1,07	106,69	6,69	1,23	123,19	23,19	0,99	98,95	-1,05
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеч- чина), капсули 300мг, №20	1,33	133,04	33,04	1,68	168,37	68,37	0,94	93,60	-6,40	0,42	41,84	-58,16
		ГАБАГАМА® 400, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеч- чина), капсули 400мг, №20	3,53	352,65	252,65	0,41	41,18	-58,82	0,70	70,44	-29,56	2,54	254,40	154,40
		ГАБАГАМА® 400, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеч- чина), капсули 400мг, №50	0,01	1,27	-98,73	89,80	8980,00	8880,00	0,56	55,79	-44,21	0,26	25,75	-74,25
		Разом за групою	1,01	100,55	0,55	1,11	111,04	11,04	1,03	103,31	3,31	1,01	100,62	0,62
Леветира- цетам	N03A X14	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті обо- лонкою, по 500 мг, блістер, №30	1,12	112,08	12,08	1,06	105,88	5,88	1,29	129,35	29,35	1,39	138,61	38,61
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті обо- лонкою, по 250 мг, блістер, №30	0,71	70,54	-29,46	2,56	255,53	155,53	0,83	82,79	-17,21	1,14	113,68	13,68
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті обо- лонкою, по 1000 мг, блістер, №30	0,91	90,73	-9,27	1,34	134,39	34,39	2,00	200,16	100,16	1,37	136,80	36,80

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), таблетки вкриті оболонкою, 250 мг №50	0,74	74,10	-25,90	0,72	72,33	-27,67	1,11	110,74	10,74	0,71	70,91	-29,09
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), таблетки вкриті оболонкою, 1000 мг №50	2,22	222,29	122,29	1,51	150,90	50,90	0,43	42,76	-57,24	0,46	45,82	-54,18
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), таблетки вкриті оболонкою, 500 мг №50	1,19	118,84	18,84	0,97	96,59	-3,41	0,93	93,25	-6,75	0,07	6,58	-93,42
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	2,62	261,80	161,80	0,39	38,79	-61,21	0,10	10,09	-89,91	0,12	12,12	-87,88
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ-ТЕВА, Тева (Ізраїль), таблетки, вкриті оболонкою, 500 мг №50	-	-	-	1,57	157,14	57,14	0,26	26,14	-73,86	0,00	0,00	-100,00
		ЛЕВІПІЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою, 500 мг №30	0,52	51,90	-48,10	0,45	45,12	-54,88	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ-ТЕВА, Тева (Ізраїль), таблетки, вкриті оболонкою, 250 мг №30	-	-	-	0,15	15,09	-84,91	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛЕВІПІЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою, 1000 мг №30	1,33	132,53	32,53	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			0,96	96,15	-3,85	1,47	146,74	46,74	1,12	112,15	12,15	1,25	125,13	25,13
Зонісамід	N03A X15		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прегабалін	N03A X16	ПРЕГАБІН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг №30	-	-	-	-	-	-	104,70	10470,27	10370,27	2,66	265,80	165,80
		ПРЕГАБІН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 75 мг №30	-	-	-	-	-	-	253,71	25371,43	25271,43	2,45	245,19	145,19

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг, блістер, №56	0,79	79,01	-20,99	0,69	69,15	-30,85	1,10	110,24	10,24	2,15	215,12	115,12
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 150 мг №56	3,30	329,50	229,50	1,01	101,45	1,45	1,20	119,84	19,84	1,77	177,24	77,24
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг блістер, №56	2,04	203,53	103,53	1,79	179,00	79,00	1,16	115,85	15,85	0,57	57,22	-42,78
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 75 мг №56	2,11	211,44	111,44	2,87	286,74	186,74	1,20	120,27	20,27	1,64	164,22	64,22
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг блістер, №14	4,54	454,48	354,48	1,81	180,63	80,63	0,82	82,18	-17,82	0,69	69,01	-30,99
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг блістер, №56	0,80	80,04	-19,96	0,66	66,02	-33,98	1,13	113,01	13,01	1,86	185,66	85,66
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 75 мг №14	0,81	80,98	-19,02	2,15	215,10	115,10	1,17	117,26	17,26	0,99	99,11	-0,89
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №56	1,18	117,72	17,72	2,08	207,56	107,56	1,21	121,31	21,31	0,63	62,71	-37,29
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №14	1,94	193,94	93,94	1,78	178,14	78,14	1,31	130,65	30,65	0,65	64,89	-35,11
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг, блістер, №14	1,23	123,38	23,38	0,66	66,23	-33,77	0,82	81,96	-18,04	1,88	188,13	88,13
		ГАБАЛІР, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 150 мг №20	-	-	-	-	-	-	8,16	816,38	716,38	1,36	135,69	35,69
		ГАБАЛІР, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 75 мг №20	-	-	-	-	-	-	6,06	605,67	505,67	1,44	143,68	43,68

Продовження дод. В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 150 мг, блістер, №56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		МАКСГАЛІН 150, Сан Фарма- сьютікал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 150 мг у стріпах, №30	3,32	331,83	231,83	0,43	43,10	-56,90	1,10	110,38	10,38	0,89	88,96	-11,04
		МАКСГАЛІН 75, Сан Фарма- сьютікал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 75 мг у стріпах, №30	2,90	289,50	189,50	0,13	13,40	-86,60	2,84	283,94	183,94	0,74	74,47	-25,53
		НЕЙРОФІТ, "Адамед Фарма" (Польща), капсули 150 мг №56	-	-	-	-	-	-	2,76	276,09	176,09	1,28	127,56	27,56
		НЕЙРОФІТ, "Адамед Фарма" (Польща), капсули 75 мг №56	-	-	-	-	-	-	3,41	340,91	240,91	0,96	96,00	-4,00
		ПРЕГАСЕЙФ, МСН Лаборато- рієз Прайвет Лімітед (Індія), кап- сули 75 мг №30	62,67	6266,67	6166,67	1,28	128,19	28,19	2,10	209,54	109,54	0,25	25,15	-74,85
		ПРЕГАСЕЙФ, МСН Лаборато- рієз Прайвет Лімітед (Індія), кап- сули 150 мг №30	192,00	19200,00	19100,00	0,88	87,50	-12,50	4,21	420,83	320,83	0,15	15,13	-84,87
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 300 мг №56	0,02	2,48	-97,52	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 25 мг №56	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			1,51	151,41	51,41	1,24	124,15	24,15	1,43	143,24	43,24	1,35	134,81	34,81
Лакозамід	N03A X18		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ за всіма групами			0,98	98,31	-1,69	0,89	89,29	-10,71	0,93	93,23	-6,77	1,05	105,24	5,24

Додаток Г

Аналіз динаміки динаміка продажів ПЕП у грошових показниках в Україні

МНН	АТС-код	ТН, фірма-виробник, форма випуску, доз-ня	2017/2016		Тпр, %	2018/2017		Тпр, %	2019/2018		Тпр, %	2020/2019		Тпр, %
			Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Фено-барбітал	N03A A02	ФЕНОБАРБИТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг у блістерах №50	2,04	203,54	103,54	1,34	134,23	34,23	0,99	99,44	-0,56	1,02	101,54	1,54
		ФЕНОБАРБИТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), таблетки 100 мг блістер пачка, № 50	0,95	94,80	-5,20	0,65	64,56	-35,44	1,53	153,13	53,13	1,46	145,99	45,99
		ФЕНОБАРБИТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 5 мг у блістерах №50	1,28	128,15	28,15	1,82	181,82	81,82	2,13	213,41	113,41	1,12	112,05	12,05
		ФЕНОБАРБИТАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг у блістерах №50	5,92	592,16	492,16	1,33	133,43	33,43	1,22	121,95	21,95	0,98	97,69	-2,31
		ФЕНОБАРБИТАЛ-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна) таблетки 50 мг блістер коробка, № 50	0,80	80,24	-19,76	0,22	22,38	-77,62	2,19	218,55	118,55	0,98	98,41	-1,59
Разом за групою			1,42	142,09	42,09	1,08	107,51	7,51	1,15	115,27	15,27	1,15	114,58	14,58
Бензобарбітал	N03A A05	БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 100 мг блістер, № 50	1,08	108,19	8,19	1,10	110,30	10,30	1,08	108,08	8,08	1,00	99,56	-0,44
		БЕНЗОНАЛ ІС, ТДВ "ІнтерХім" (Україна), таблетки 50 мг блістер, № 30	0,93	92,89	-7,11	1,12	111,51	11,51	1,21	121,44	21,44	0,89	88,86	-11,14
Разом за групою			1,08	107,81	7,81	1,10	110,32	10,32	1,08	108,27	8,27	0,99	99,39	-0,61
Фенітоїн	N03A B02	ДИФЕНІН, АТ "Київський вітамінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блістер в пачці, № 60	0,91	90,59	-9,41	0,99	99,04	-0,96	1,20	120,21	20,21	0,92	91,85	-8,15
		ДИФЕНІН, АТ "Київський вітамінний завод" (Україна), таблетки 117 мг блістер № 10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			0,86	85,66	-14,34	0,99	99,01	-0,99	1,20	120,19	20,19	0,92	92,19	-7,81
Клоназепам	N03A E01	КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕРХІМ" (Україна), таблетки 2 мг блістер, № 30	1,21	121,20	21,20	1,20	119,59	19,59	1,20	120,32	20,32	1,29	129,12	29,12
		КЛОНАЗЕПАМ ІС, ТДВ "ІНТЕРХІМ" (Україна), таблетки 1 мг блістер, № 50	1,12	111,72	11,72	1,05	104,60	4,60	1,41	140,76	40,76	1,48	147,91	47,91
Разом за групою			1,21	120,57	20,57	1,19	118,70	18,70	1,21	121,18	21,18	1,30	130,33	30,33
Карбамазепін	N03A F01	ФІНЛЕПСИН® 400 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	1,19	118,88	18,88	1,24	123,62	23,62	1,21	120,62	20,62	1,15	114,83	14,83
		ФІНЛЕПСИН®, Тева (Ізраїль) таблетки 200 мг, № 50	1,16	116,24	16,24	1,12	111,88	11,88	1,20	119,59	19,59	1,14	113,83	13,83

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ФІНЛЕПСИН® 200 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 200 мг блістер, № 50	1,14	114,37	14,37	1,21	120,77	20,77	1,13	112,53	12,53	1,13	113,41	13,41
		КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), таблетки 200 мг контурна чарункова упаковка, № 50	1,01	101,00	1,00	1,20	119,64	19,64	1,32	132,48	32,48	1,40	140,14	40,14
		КАРБАМАЗЕПІН-ФС, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 50	1,87	187,27	87,27	1,03	102,68	2,68	1,16	116,21	16,21	1,26	125,88	25,88
		МЕЗАКАР® SR, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	1,31	130,83	30,83	1,28	128,03	28,03	1,99	198,58	98,58	1,13	113,18	13,18
		КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	0,84	83,92	-16,08	0,88	88,27	-11,73	0,90	89,80	-10,20	0,70	69,60	-30,40
		КАРБАЛЕКС 600 МГ РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки пролонгованої дії 600 мг, № 100	1,22	122,29	22,29	1,12	111,55	11,55	1,25	125,45	25,45	1,32	131,78	31,78
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 200 мг блістер, № 50	1,34	134,02	34,02	1,16	115,96	15,96	1,20	120,32	20,32	1,30	130,17	30,17
		КАРБАЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки пролонгованої дії 300 мг, № 100	1,39	139,24	39,24	1,32	131,63	31,63	1,23	122,65	22,65	0,87	87,49	-12,51
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 50	0,97	97,00	-3,00	1,33	132,98	32,98	1,03	102,53	2,53	1,38	138,49	38,49
		КАРБАМАЗЕПІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), таблетки 200 мг контурна чарункова упаковка, № 20	0,95	95,47	-4,53	1,30	129,56	29,56	1,03	102,58	2,58	0,23	22,52	-77,48
		КАРБАМАЗЕПІН-ФС, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 20	1,47	147,44	47,44	0,92	91,52	-8,48	0,82	82,31	-17,69	1,12	111,68	11,68
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), суспензія оральна, 100 мг/5 мл, 100 мл у фл. № 1	1,65	165,19	65,19	1,47	146,97	46,97	1,95	195,16	95,16	1,16	116,00	16,00
		КАРБАМАЗЕПІН-АСТРАФАРМ, ТОВ "АСТРАФАРМ" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	1,22	121,75	21,75	1,35	135,32	35,32	0,90	89,78	-10,22	1,26	126,39	26,39
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг контейнер, № 50	1,00	99,64	-0,36	0,56	56,08	-43,92	0,94	94,32	-5,68	0,93	93,50	-6,50
		ЗЕПТОЛ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд (Індія), таблетки по 200 мг у стрипі № 100	1,02	102,39	2,39	0,95	94,92	-5,08	1,02	102,39	2,39	0,31	31,48	-68,52
		КАРБАМАЗЕПІН-ЗДОРОВ'Я ФОРТЕ, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки 400 мг блістер, № 50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	2,47	247,23	147,23
		ТЕГРЕТОЛ®, Новартіс Фарма АГ (Швейцарія), таблетки 200 мг, № 50	2,75	274,79	174,79	0,95	95,06	-4,94	1,02	102,45	2,45	0,13	13,08	-86,92

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 20	-	-	-	-	-	-	1,27	127,42	27,42	1,13	112,95	12,95
Разом за групою			1,16	116,32	16,32	1,17	116,52	16,52	1,19	118,73	18,73	1,12	112,37	12,37
Окскарба- зепін	N03A F02	ОКСАПІН, Кусум Хелткер Пвт. Лтд. (Індія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер, № 30	1,77	177,28	77,28	1,32	132,36	32,36	1,43	143,28	43,28	1,18	117,73	17,73
Разом за групою			1,77	177,22	77,22	1,32	132,36	32,36	1,43	143,28	43,28	1,18	117,73	17,73
Кислота вальпроєва	N03A G01	ДЕПАКІН ХРОНО 500 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії по 500 мг № 30	1,21	120,79	20,79	1,16	116,41	16,41	1,24	123,98	23,98	1,06	106,48	6,48
		ДЕПАКІН ХРОНО 300 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії, по 300 мг №100	1,14	113,60	13,60	1,10	109,54	9,54	1,28	127,94	27,94	1,01	101,25	1,25
		ВАЛЬПРОКОМ 500 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 500 мг блістер в пачці, № 30	1,39	139,12	39,12	1,30	129,55	29,55	1,19	118,57	18,57	1,17	117,42	17,42
		ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер в пачці, № 100	1,33	132,89	32,89	1,26	126,48	26,48	1,18	118,35	18,35	1,09	109,43	9,43
		ДЕПАКІН, Юнітер Ліквід Мануфекчурінг (Франція), сироп, 57,64 мг/мл; № 1: по 150 мл у флаконі	1,16	116,47	16,47	1,09	108,91	8,91	1,11	110,60	10,60	1,01	101,31	1,31
		ДЕПАКІН ЕНТЕРІК 300, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція) САНОФІ-АВЕНТІС С.А. (Іспанія), таблетки, вкриті оболонкою, кишковорозчинні по 300 мг № 100	0,87	87,02	-12,98	1,06	105,89	5,89	1,30	129,95	29,95	1,03	102,67	2,67
		ВАЛЬПРОКОМ 300 ХРОНО, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер в пачці, №30	1,42	142,29	42,29	1,78	178,49	78,49	1,54	153,55	53,55	1,09	109,16	9,16
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), розчин для ін'єкцій, 100 мг/мл по 5 мл в ампулі №5	0,79	79,27	-20,73	0,96	95,60	-4,40	1,23	122,92	22,92	1,78	178,13	78,13
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 500 мг стрип, № 50	1,14	114,02	14,02	1,19	118,62	18,62	1,32	132,45	32,45	0,91	91,37	-8,63
		ДЕПАКІН 400 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), ліофілізат для розчину для ін'єкцій 400 мг флакон з розчинником в ампулах по 4 мл, № 4	1,98	197,79	97,79	1,26	126,40	26,40	1,34	133,65	33,65	0,94	94,16	-5,84
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 300 мг стрип, № 50	1,30	129,98	29,98	1,26	126,50	26,50	1,18	117,69	17,69	0,49	48,96	-51,04

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонгованої дії, вкриті оболонкою 200 мг стрип, № 30	0,99	98,58	-1,42	1,92	191,74	91,74	1,13	113,12	13,12	1,72	172,32	72,32
		КОНВУЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгованої дії 300 мг №50	1,69	168,73	68,73	0,73	73,15	-26,85	0,01	1,04	-98,96	0,85	85,34	-14,66
		КОНВУЛЕКС 500 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонгованої дії 500 мг №50	0,90	89,75	-10,25	1,13	112,74	12,74	0,00	0,27	-99,73	0,50	50,38	-49,62
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), сироп 50 мг/мл у флаконі 100 мл №1	1,06	106,36	6,36	0,59	59,43	-40,57	0,01	0,61	-99,39	0,04	4,29	-95,71
Разом за групою			1,21	121,40	21,40	1,16	116,12	16,12	1,18	117,73	17,73	1,08	107,51	7,51
Ламо- тригін	N03A X09	ЛАМОТРИН 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №60	2,10	210,31	110,31	1,40	139,85	39,85	1,34	134,30	34,30	1,11	110,57	10,57
		ЛАМОТРИН 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 100 мг, блістер №30	0,94	94,15	-5,85	1,00	100,20	0,20	1,17	117,00	17,00	1,03	102,79	2,79
		ЛАМІКАЛТМ, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 100 мг блістер №30	1,00	99,58	-0,42	0,87	87,05	-12,95	1,43	143,41	43,41	1,22	122,38	22,38
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 100 мг блістер, №30	1,14	114,12	14,12	1,06	105,92	5,92	1,08	108,14	8,14	1,04	103,78	3,78
		ЛАМІКАЛТМ, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 50 мг блістер, №30	1,03	103,25	3,25	0,78	78,49	-21,51	1,36	136,23	36,23	1,37	136,57	36,57
		ЛАМОТРИН 50, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №30	0,99	99,12	-0,88	0,90	90,17	-9,83	1,24	123,63	23,63	1,12	112,23	12,23
		ЛАМІКАЛТМ, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 100 мг блістер, №28	1,35	134,54	34,54	0,71	71,30	-28,70	1,49	148,52	48,52	1,26	126,01	26,01
		ЛАМІКАЛТМ, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки 25 мг блістер, №30	1,46	146,35	46,35	0,94	94,23	-5,77	1,26	126,06	26,06	1,54	153,87	53,87
		ЛАМОТРИН 50, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 50 мг, блістер №60	1,85	184,62	84,62	1,48	148,19	48,19	1,12	111,61	11,61	1,12	111,91	11,91
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 50 мг блістер, №30	1,08	107,64	7,64	1,05	105,25	5,25	1,09	109,33	9,33	1,02	102,03	2,03
		ЛАМОТРИН 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №30	1,04	103,74	3,74	1,26	125,55	25,55	1,23	123,30	23,30	1,22	122,50	22,50
		ЛАМІКАЛТМ, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 50 мг блістер, №28	1,16	115,70	15,70	0,74	74,00	-26,00	1,19	118,76	18,76	1,43	142,92	42,92
ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 100 мг у флаконі №60	1,50	150,05	50,05	1,42	141,97	41,97	1,02	101,57	1,57	1,34	133,87	33,87		

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЛАМОТРИН 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки по 25 мг, блістер №60	1,89	189,41	89,41	1,53	152,59	52,59	1,05	104,95	4,95	1,45	144,66	44,66
		ЕПІЛЕПТАЛ®, АТ "Фармак" (Україна), таблетки 25 мг блістер, №30	1,12	112,33	12,33	1,07	106,51	6,51	1,19	119,22	19,22	1,00	99,98	-0,02
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 100 мг блістер, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203,56	20356,33	20256,33
		ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 25 мг у флаконі, №30	1,64	164,10	64,10	0,76	76,10	-23,90	2,07	207,20	107,20	1,06	105,95	5,95
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 50 мг блістер, № 60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	207,51	20751,33	20651,33
		ЛАМІТРИЛ, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки 150 мг у флаконі №60	2,94	294,05	194,05	1,66	165,59	65,59	1,05	104,79	4,79	0,71	71,30	-28,70
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 5 мг блістер, №28	1,37	136,79	36,79	1,54	153,62	53,62	1,60	160,09	60,09	2,05	204,54	104,54
		ЛАНІСТОР, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 25 мг блістер, № 60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,16	3115,91	3015,91
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 100 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 25 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61,02	6101,79	6001,79
		ЛАМОТРИН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, що диспергуються, по 50 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед (Велика Британія), таблетки, що диспергуються 25 мг блістер, №28	0,06	6,36	-93,64	1,28	128,24	28,24	1,48	148,30	48,30	1,44	143,62	43,62
		ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМАСЬЮТІКАЛІС ЛТД. (Індія), таблетки 100 мг, №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛАМІТОР, ТОРРЕНТ ФАРМАСЬЮТІКАЛІС ЛТД. (Індія), таблетки 50 мг, №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Разом за групою			1,16	115,74	15,74	1,04	103,97	3,97	1,24	123,73	23,73	1,15
Топірамат	N03A X11	ТОПРОМАКС 100, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія),таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 100 мг, блістер №30	1,04	104,04	4,04	1,13	113,26	13,26	1,24	123,64	23,64	1,09	109,33	9,33
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 50 мг у флаконі, №28	1,23	123,47	23,47	1,30	130,16	30,16	1,35	134,72	34,72	1,00	100,27	0,27
		ТОПРОМАКС 25, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 25 мг, блістер №30	1,21	121,16	21,16	1,04	104,34	4,34	1,28	128,42	28,42	1,14	113,50	13,50
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 25 мг у флаконі, №28	1,09	108,69	8,69	1,11	110,64	10,64	1,33	133,02	33,02	1,15	114,86	14,86

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ТОПІРАМІН, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки, вкриті оболонкою, 25 мг у флаконі, №60	1,23	122,97	22,97	1,20	120,14	20,14	0,84	83,90	-16,10	1,63	163,46	63,46
		ТОПІРАМІН, Фармасайнс Інк. (Канада), таблетки, вкриті оболонкою, 100 мг у флаконі, №100	1,24	124,01	24,01	0,83	82,76	-17,24	2,33	232,55	132,55	0,63	62,53	-37,47
		ТОПІЛЕПСИН 100, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 100 мг, блістер, №30	1,21	121,25	21,25	0,36	36,31	-63,69	1,18	118,29	18,29	1,25	125,08	25,08
		ТОПІЛЕПСИН 25, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 25 мг, блістер, №30	1,14	114,29	14,29	1,06	105,79	5,79	0,97	96,54	-3,46	1,18	118,16	18,16
		ТОПІЛЕПСИН 50, ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 50 мг, блістер, №30	1,24	124,16	24,16	1,35	135,48	35,48	1,39	139,29	39,29	0,13	12,88	-87,12
Разом за групою			1,13	113,24	13,24	1,14	114,03	14,03	1,27	127,18	27,18	1,07	107,26	7,26
Габан- пентин	N03A X12	НЬЮРОПЕНТИН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), капсули тверді по 300 мг, блістер №100	1,81	180,89	80,89	1,26	125,68	25,68	1,08	107,58	7,58	0,87	87,04	-12,96
		ГАБАНТИН 300, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №60	1,20	120,37	20,37	1,20	119,91	19,91	1,07	106,69	6,69	0,85	84,71	-15,29
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, блістер №30	1,07	106,82	6,82	1,35	134,99	34,99	1,15	115,16	15,16	0,88	88,09	-11,91
		ГАБАНТИН 300, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 300 мг, блістер №30	1,03	103,18	3,18	0,89	89,37	-10,63	0,79	78,85	-21,15	0,61	61,06	-38,94
		МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	1,06	105,68	5,68	0,96	96,45	-3,55	0,98	98,01	-1,99	0,74	74,31	-25,69
		ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №100	0,61	60,80	-39,20	0,99	98,90	-1,10	0,85	85,44	-14,56	0,90	89,67	-10,33
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, блістер №30	1,15	114,86	14,86	0,69	69,33	-30,67	1,77	177,50	77,50	0,96	96,33	-3,67
		ГАБАПЕНТИН, ПрАТ "Технолог" (Україна), капсули тверді 300 мг, блістер №20	1,40	139,80	39,80	2,60	259,60	159,60	1,27	127,31	27,31	0,85	84,72	-15,28
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 300 мг, у флаконі №100	1,10	110,33	10,33	0,15	15,33	-84,67	3,54	353,69	253,69	2,13	213,22	113,22
		ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №50	0,72	72,45	-27,55	0,92	92,26	-7,74	0,82	81,91	-18,09	0,59	59,37	-40,63
		МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 400 мг блістер, №30	0,93	93,45	-6,55	1,03	103,00	3,00	0,85	85,38	-14,62	0,69	69,47	-30,53
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 100 мг, у флаконі №100	0,28	27,73	-72,27	0,94	93,75	-6,25	3,26	325,88	225,88	1,04	104,44	4,44

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		НЕЙРАЛГІН, Фармасайнс Інк. (Канада), капсули 400 мг, у флаконі №100	0,77	77,18	-22,82	3,42	342,48	242,48	0,76	75,57	-24,43	0,89	88,60	-11,40
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 300мг, №50	0,51	51,31	-48,69	0,01	1,08	-98,92	0,69	69,37	-30,63	0,64	64,34	-35,66
		МЕДІТАН, АТ "Фармак" (Україна), капсули 100 мг білістер, №30	-	-	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			1,08	108,35	8,35	1,05	104,92	4,92	0,98	98,29	-1,71	0,81	80,70	-19,30
Леветирацетам	N03A X14	ЛЕВІЦИТАМ 500, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, білістер №60	1,39	138,74	38,74	1,36	135,83	35,83	1,40	140,08	40,08	1,18	118,49	18,49
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 500 мг, білістер, №60	1,59	158,86	58,86	2,08	208,14	108,14	1,45	145,31	45,31	1,18	117,96	17,96
		ЛЕВІЦИТАМ 250, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, білістер №60	1,65	164,60	64,60	1,60	159,70	59,70	1,64	163,78	63,78	1,26	125,69	25,69
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 1000 мг, білістер, №30	1,94	194,27	94,27	1,16	115,95	15,95	1,61	161,00	61,00	1,65	164,60	64,60
		ЛЕВІЦИТАМ 250, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг, білістер №30	1,10	109,63	9,63	1,19	118,53	18,53	1,32	131,60	31,60	1,24	124,17	24,17
		ЛЕВІЦИТАМ 500, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг, білістер №30	0,89	88,78	-11,22	1,16	116,50	16,50	1,38	138,34	38,34	1,30	130,41	30,41
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таблетки, вкриті оболонкою, по 250 мг, білістер, №60	2,51	250,74	150,74	0,93	92,87	-7,13	1,69	168,89	68,89	1,62	161,89	61,89
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	1,78	177,61	77,61	1,71	171,01	71,01	1,26	125,65	25,65	1,21	120,82	20,82
		НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг білістер у коробці, № 60	1,68	168,10	68,10	0,37	36,97	-63,03	1,22	122,25	22,25	0,40	40,03	-59,97
		ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 500 мг; №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 500 мг білістер, № 30	-	-	-	23,99	2398,78	2298,78	1,23	122,52	22,52	1,31	131,21	31,21
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг білістер, № 30	-	-	-	3,89	388,80	288,80	1,19	118,85	18,85	5,90	590,01	490,01
		ЛОГУФЕН®, ТОВ "КУСУМ ФАРМ" (Україна), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, по 250 мг; №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		НОРМЕГ, Санофі-Авентис (Франція), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 250 мг білістер у коробці, № 30	0,92	91,56	-8,44	1,19	119,13	19,13	0,91	90,83	-9,17	0,44	44,49	-55,51
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 500 мг, білістер №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,23	122,52	22,52

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ ГРІНДЕКС, Гріндекс (Латвія), розчин оральний 100 мг/мл флакон 300 мл з мірним шприцом та адаптером для шприца, № 1	-	-	-	0,79	79,49	-20,51	49,81	4981,34	4881,34	0,10	10,48	-89,52
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 1000 мг білістер, №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,88	88,47	-11,53
		ЛЕВІЦИТАМ, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), розчин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	1,45	144,70	44,70	1,47	147,31	47,31	0,20	20,48	-79,52	0,01	1,19	-98,81
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вриті плівковою оболонкою 250 мг, білістер, №50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,93	292,82	192,82
		ЛЕВЕНІУМ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 750 мг білістер, № 50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,45	245,44	145,44
Разом за групою			1,41	140,55	40,55	1,35	135,27	35,27	1,33	133,49	33,49	1,22	121,69	21,69
Зонісамід	N03A X15	ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 100 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 50 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЗОРЕСАН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 25 мг, білістер №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за групою			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прегабалін	N03A X16	ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 150 мг, білістер, №20	3,59	359,17	259,17	1,58	157,55	57,55	1,18	117,60	17,60	0,91	90,83	-9,17
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг, білістер, №14	3,97	396,62	296,62	2,22	221,79	121,79	1,37	136,95	36,95	1,23	123,20	23,20
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг, білістер, №56	2,97	296,85	196,85	1,40	140,11	40,11	1,04	103,58	3,58	0,93	92,99	-7,01
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 300 мг білістер, №21	-	-	-	6,22	622,00	522,00	1,94	193,98	93,98	0,80	80,36	-19,64
		НЕОГАБІН 75, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, білістер, №60	1,76	175,82	75,82	1,33	133,09	33,09	1,25	125,07	25,07	1,03	103,12	3,12
		НЕОГАБІН 150, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, білістер, №60	0,68	67,78	-32,22	1,13	112,62	12,62	0,95	94,82	-5,18	0,83	83,50	-16,50
		ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 75 мг, білістер, №20	2,39	239,35	139,35	1,46	145,76	45,76	1,23	122,65	22,65	1,00	100,05	0,05
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули по150 мг, білістер, №30	19,29	1928,73	1828,73	3,04	304,33	204,33	1,13	113,38	13,38	0,95	95,48	-4,52
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 75 мг, білістер в коробці, №30	-	-	-	11,46	1146,31	1046,31	2,69	269,34	169,34	1,56	156,10	56,10

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули 300 мг блістер, №30	112,27	11227,35	11127,35	4,71	471,33	371,33	1,15	115,19	15,19	0,51	50,92	-49,08
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 150 мг, блістер в коробці, №30	-	-	-	11,40	1139,61	1039,61	3,16	315,68	215,68	1,04	103,58	3,58
		НЕОГАБІН 75, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 75 мг, блістер, №30	1,53	153,00	53,00	1,78	178,46	78,46	1,30	130,44	30,44	1,00	100,19	0,19
		ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмБХ (Німеччина), капсули по 150 мг, блістер, №14	1,79	179,22	79,22	1,37	137,15	37,15	1,03	102,88	2,88	0,89	88,79	-11,21
		ОГРАНІЯ®, АТ "Фармак" (Україна), капсули по 75 мг, блістер, №14	10,98	1098,20	998,20	1,70	169,94	69,94	1,30	130,32	30,32	0,97	97,06	-2,94
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,35	434,59	334,59
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у контурній чарунковій упаковці, №21	-	-	-	-	-	-	2,82	282,45	182,45	1,73	172,87	72,87
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 150 мг, блістер, №28	-	-	-	-	-	-	2,30	229,56	129,56	0,92	91,86	-8,14
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у контурній чарунковій упаковці, №21	-	-	-	-	-	-	3,09	309,11	209,11	1,31	130,89	30,89
		НЕОГАБІН 150, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг, блістер, №30	1,33	132,80	32,80	1,16	116,30	16,30	0,52	51,91	-48,09	0,58	57,51	-42,49
		ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 150 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	10,38	1037,76	937,76	1,47	147,00	47,00
		ПРЕГАДОЛ, ПАТ "Науково-виробничий центр "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод" (Україна), капсули по 75 мг, блістер №30	-	-	-	-	-	-	5,13	513,10	413,10	1,20	119,69	19,69
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 75 мг у контурній чарунковій упаковці, №14	-	-	-	-	-	-	3,25	324,84	224,84	1,09	109,08	9,08
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 300 мг, блістер в коробці, №14	-	-	-	51,64	5164,29	5064,29	3,09	308,81	208,81	0,32	32,32	-67,68
		ПРЕГАБАЛІН-ДАРНИЦЯ, ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна), капсули по 150 мг у контурній чарунковій упаковці, №14	-	-	-	-	-	-	1,77	176,87	76,87	0,74	74,38	-25,62
		ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді 75 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	7,21	721,18	621,18	1,14	114,48	14,48
		СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд, Виробнича ділянка - ІІ (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №28	-	-	-	13,85	1385,26	1285,26	1,12	111,51	11,51	0,83	82,83	-17,17
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватска д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 56	1,57	156,67	56,67	1,19	118,65	18,65	0,76	76,49	-23,51	0,48	47,77	-52,23

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватська д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56	2,29	228,59	128,59	1,41	141,46	41,46	0,96	96,26	-3,74	0,66	66,15	-33,85
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватська д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 28	1,61	161,06	61,06	1,22	121,59	21,59	1,13	112,94	12,94	0,65	64,74	-35,26
		ЛІНБАГ, С.К. Сандоз С.Р.Л. (Румунія), капсули тверді, по 50 мг, блістер в коробці, №30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,26	225,77	125,77
		ГАЛАРА, УОРЛД МЕДИЦИН ІЛАЧ САН. ВЕ ТІДЖ. А.Ш. (Туреччина), капсули тверді по 150 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	9,09	909,12	809,12	1,00	100,09	0,09
		ГАБАНА®, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 300 мг блістер в пачці, №20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватська д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 150 мг блістер, №14	3,05	305,39	205,39	3,12	311,67	211,67	0,66	66,40	-33,60	0,19	18,76	-81,24
		СУДОРЕГА, Д-р Редді'с Лабораторіс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг блістер, №28	-	-	-	15,23	1523,29	1423,29	0,91	90,84	-9,16	0,48	47,73	-52,27
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), капсули тверді по 150 мг блістер, № 20	-	-	-	-	-	-	53,44	5344,03	5244,03	2,16	216,02	116,02
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		МАКСГАЛІН 75, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 75 мг у стріпах, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,65	165,25	65,25
		ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛАЧ САНАІ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), капсули по 75 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,75	275,04	175,04
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 150 мг блістер, № 28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, №28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватська д.о.о. (Хорватія), капсули тверді по 75 мг блістер, № 14	1,54	154,21	54,21	1,15	114,82	14,82	0,70	70,02	-29,98	0,08	7,86	-92,14
		ПАГАМАКС, НОБЕЛ ІЛАЧ САНАІ ВЕ ТІДЖАРЕТ А.Ш. (Туреччина), капсули по 150 мг блістер, №14	-	-	-	-	-	-	2,13	212,85	112,85	0,40	39,56	-60,44
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), капсули тверді по 75 мг блістер, №20	-	-	-	-	-	-	58,74	5874,44	5774,44	0,63	62,57	-37,43
		ЕКЗИСТА, АТ "Адамед Фарма" (Польща), капсули тверді по 75 мг блістер, № 56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		АЛЬГЕРІКА, ПЛІВА Хрватська д.о.о. (Хорватія), капсули тверді 150 мг блістер, № 28	0,93	92,52	-7,48	0,71	70,71	-29,29	0,59	59,17	-40,83	0,13	13,21	-86,79
		МАКСГАЛІН 150, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 150 мг у стріпах, №60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,91	90,97	-9,03

Продовження дод. Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		ТОРГАБАЛІН 75, Торрент Фармасьютікалс Лтд (Індія), капсули тверді по 75 мг білістер, № 30												
		ТОРГАБАЛІН 150, Торрент Фармасьютікалс Лтд (Індія), капсули тверді по 150 мг білістер, №30												
		ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 75 мг білістер, № 21												
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), розчин оральний, 20 мг/мл по 200 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1										0,99	98,68	-1,32
		ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг білістер, №56	0,43	42,71	-57,29	0,01	0,55	-99,45	6,17	616,77	516,77	0,28	28,28	-71,72
		ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), капсули по 75 mg білістер, № 14							0,73	72,64	-27,36	0,02	1,68	-98,32
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг білістер, №14	10,81	1081,17	981,17	0,61	60,53	-39,47	0,30	29,98	-70,02	0,08	7,84	-92,16
		ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг білістер, №84	0,43	42,84	-57,16	0,00	0,20	-99,80	0,92	91,94	-8,06	1,78	178,18	78,18
		ЛІРИКА, Пфайзер Менюфекчуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг білістер, № 21	0,23	23,16	-76,84	0,00	0,16	-99,84	110,01			0,01	0,68	-99,32
		ГАБАЛІН, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція),капсули по 150 mg білістер, №14							0,69	68,61	-31,39	0,01	1,20	-98,80
		ПРЕГАБАЛІН-ЗН, ТОВ "Харківське фармацевтичне підприємство "Здоров'я народу" (Україна), розчин оральний, 20 мг/мл по 100 мл у флаконі, з дозуючим пристроєм у коробці № 1										0,77	76,56	-23,44
		ЛІГАТО, Медокемі ЛТД (Кіпр), капсули тверді по 150 мг білістер, № 21												
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг білістер, №14	2,66	266,38	166,38	0,02	1,64	-98,36	1,46	145,74	45,74	0,01	1,32	-98,68
Разом за групою			1,45	145,14	45,14	1,69	169,03	69,03	1,28	127,61	27,61	0,92	92,06	-7,94
Лакозамід	N03A X18	ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 100 мг, №14	3,95	395,21	295,21	9,66	965,65	865,65	3,32	331,96	231,96	1,14	113,88	13,88
		ВІМПАТ, ЮСБ ФАРМА С.А. (Бельгія), таблетки вкриті плівковою оболонкою по 50 мг, №14	0,74	74,02	-25,98	9,68	968,32	868,32	2,68	268,12	168,12	1,61	161,49	61,49
Разом за групою			2,10	209,97	109,97	8,67	867,28	767,28	3,16	315,78	215,78	1,24	124,12	24,12

Додаток Д

Аналіз динаміки динаміка продажів ПЕП у грошових показниках в Казахстані

МНН	АТС-код	ТН, фірма-виробник, форма випуску, доз-ня	2017/2016		Тпр, %	2018/2017		Тпр, %	2019/2018		Тпр, %	2020/2019		Тпр, %	2020/2016		Тпр, %
			Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %		Кр	Тр, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Барбіту-рати та їх похідні	N03A A	БЕНЗОНАЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки по 100 мг №10	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
Разом за групою			0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
Фено-барбітал	N03A A02	ФЕНОБАРБІТАЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки по 100 мг №10	0,84	83,92	-16,08	1,16	116,36	16,36	0,88	87,65	-12,35	0,85	84,53	-15,47	0,72	72,35	-27,65
Разом за групою			0,84	83,92	-16,08	1,16	116,36	16,36	0,88	87,65	-12,35	0,85	84,53	-15,47	0,72	72,35	-27,65
Клона-зепам	N03A E01	КЛОНАЗЕПАМ, Тархомінський фармацевтичний завод Польфа АО (Польща), таблетки по 2 мг №30	0,68	68,14	-31,86	1,32	132,38	32,38	1,96	195,55	95,55	0,74	74,26	-25,74	1,31	130,97	30,97
Разом за групою			0,68	68,14	-31,86	1,32	132,38	32,38	1,96	195,55	95,55	0,74	74,26	-25,74	1,31	130,97	30,97
Карба-мазепін	N03A F01	ФІНЛЕПСИН®, Тева (Ізраїль) таблетки 200 мг, № 50	1,35	135,42	35,42	1,06	106,36	6,36	0,76	76,03	-23,97	1,24	124,15	24,15	1,36	135,94	35,94
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг контейнер, № 50	1,27	126,55	26,55	0,96	96,16	-3,84	0,95	95,14	-4,86	1,18	117,89	17,89	1,36	136,48	36,48
		ФІНЛЕПСИН® 400 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	0,89	88,60	-11,40	1,28	128,43	28,43	0,84	84,12	-15,88	1,05	105,10	5,10	1,01	100,60	0,60
		ФІНЛЕПСИН® 200 РЕТАРД, Тева (Ізраїль), таблетки пролонгованої дії 200 мг блістер, № 50	0,98	97,98	-2,02	1,32	131,68	31,68	0,60	60,04	-39,96	1,47	147,49	47,49	1,14	114,24	14,24
		КАРБАЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки 200 мг №50	1,31	130,68	30,68	0,97	97,09	-2,91	1,13	112,90	12,90	2,00	200,25	100,25	2,87	286,86	186,86
		МЕЗАКАР® SR, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки пролонгованої дії 400 мг блістер, № 50	-	-	-	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		КАРБАМАЗЕПІН, ПрАТ "Технолог" (Україна), таблетки 200 мг блістер, № 50	0,80	80,23	-19,77	0,08	7,65	-92,35	0,95	94,76	-5,24	0,80	79,57	-20,43	0,05	4,63	-95,37
		МЕЗАКАР®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), таблетки 200 мг блістер, № 50	1,47	146,88	46,88	0,62	62,36	-37,64	0,13	12,51	-87,49	0,01	0,74	-99,26	0,00	0,08	-99,92
		КАРБАМАЗЕПІН, ВАТ "ВАЛЕНТА ФАРМАЦЕВТИКА" (Росія), таблетки по 200 мг №50	0,82	81,57	-18,43	0,87	86,51	-13,49	0,68	67,51	-32,49	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	-100,00

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		ЗЕПТОЛ СР 400, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки пролонгованої дії вкриті плівковою оболонкою по 400 мг №30	0,02	2,07	-97,93	-	-	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
		НІЗЕПАМ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки, пролонгованої дії, по 200 мг №50	-	0,16	-99,84			-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
		ЗЕПТОЛ, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки по 200 мг у стрипі № 100	-	-	-100,00				-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
		НІЗЕПАМ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки, пролонгованої дії, по 200 мг №100	-	-	-100,00				-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
		ЗЕПТОЛ СР 200, Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд (Індія), таблетки пролонгованої дії вкриті плівковою оболонкою по 200 мг №30	-	-	-100,00				-	-	-	-	-	-	-	-	-100,00
Разом за групою			1,08	108,01	8,01	1,00	100,48	0,48	0,80	79,67	-20,33	1,11	110,98	10,98	0,96	95,96	-4,04
Окскарба- зепін	N03A F02	ОКСАПІН, Кусум Хелткер Пвт. Лтд. (Індія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою 300 мг блістер, № 30	1,95	194,51	94,51	1,74	173,86	73,86	0,93	93,26	-6,74	1,09	109,30	9,30	3,45	344,71	244,71
Разом за групою			1,95	194,51	94,51	1,74	173,86	73,86	0,93	93,26	-6,74	1,09	109,30	9,30	3,45	344,71	244,71
Кислота вальпроєва	N03A G01	ДЕПАКІН ХРОНО 500 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії по 500 мг № 30	1,45	144,59	44,59	0,91	90,69	-9,31	0,74	74,40	-25,60	0,90	89,94	-10,06	0,88	87,75	-12,25
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковорозчинні 300 мг №100	0,84	83,83	-16,17	1,25	125,37	25,37	0,91	91,04	-8,96	0,96	95,50	-4,50	0,91	91,38	-8,62
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), сироп 50 мг/мл у флаконі 100 мл №1	1,20	119,68	19,68	0,85	84,86	-15,14	1,02	101,67	1,67	1,27	126,57	26,57	1,31	130,69	30,69
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковорозчинні 500 мг №100	0,98	97,75	-2,25	0,33	32,63	-67,37	2,75	274,81	174,81	1,02	102,09	2,09	0,89	89,49	-10,51
		ДЕПАКІН ХРОНО 300 мг, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), таблетки, вкриті оболонкою, пролонгованої дії, по 300 мг №100	1,05	105,29	5,29	0,47	46,75	-53,25	0,35	34,95	-65,05	1,08	108,00	8,00	0,19	18,58	-81,42
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), краплі для внутр заст., 300 мг/мл у флаконі 100 мл з дозуючим пристроєм	0,97	97,32	-2,68	0,87	86,63	-13,37	1,09	109,47	9,47	0,92	91,65	-8,35	0,85	84,58	-15,42
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), капсули кишковорозчинні 150 мг №100	0,88	87,62	-12,38	0,51	51,37	-48,63	1,10	110,39	10,39	1,11	111,02	11,02	0,55	55,16	-44,84
		ДЕПАКІН® ХРОНОСФЕРА, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), гранули з пролонгованим вивільненням, 250 мг №30	1,25	125,00	25,00	0,47	46,93	-53,07	0,34	33,59	-66,41	0,97	97,08	-2,92	0,19	19,13	-80,87

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		ДЕПАКІН, Юнітер Ліквід Мануфєкчурінг (Франція), сироп, 57,64 мг/мл; № 1: по 150 мл у флаконі	1,55	154,72	54,72	0,57	57,33	-42,67	0,43	43,48	-56,52	0,34	33,73	-66,27	0,13	13,01	-86,99
		КОНВУЛЕКС, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), розчин для ін'єкцій, 100 мг/мл по 5 мл в ампулі №5	0,60	59,84	-40,16	1,90	189,98	89,98	0,82	82,37	-17,63	0,87	87,32	-12,68	0,82	81,76	-18,24
		ДЕПАКІН® ХРОНОСФЕРА, Санофі Вінтроп Індастріа (Франція), гранули з пролонгованим вивільненням, 500 мг №30	1,06	105,77	5,77	0,08	7,94	-92,06	1,89	188,73	88,73	0,57	57,38	-42,62	0,09	9,09	-90,91
		КОНВУЛЕКС 300 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонговою дії 300 мг №50	0,55	55,42	-44,58	1,67	167,27	67,27	1,45	144,72	44,72	0,15	14,93	-85,07	0,20	20,03	-79,97
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонговою дії, вкриті оболонкою 500 мг стрип, № 50	0,44	43,51	-56,49	0,32	32,40	-67,60	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЕНКОРАТ ХРОНО, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), таблетки пролонговою дії, вкриті оболонкою 300 мг стрип, № 50	0,26	26,15	-73,85	0,07	6,60	-93,40	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		КОНВУЛЕКС 500 мг РЕТАРД, Г.Л. Фарма ГмбХ (Австрія), таблетки, вкриті плівковою оболонкою, пролонговою дії 500 мг №50	0,31	30,72	-69,28	0,17	16,75	-83,25	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
Разом за групою			1,13	112,60	12,60	0,64	63,78	-36,22	0,76	75,76	-24,24	0,91	91,07	-8,93	0,50	49,55	-50,45
Амінобутирова кислота	N03A G03	АМІНАЛОН, Борисівський завод медичних препаратів, ОАО (Республіка Белорусь), таблетки 250 мг №50	1,40	139,64	39,64	1,11	110,92	10,92	0,63	62,53	-37,47	1,18	118,22	18,22	1,15	114,50	14,50
Разом за групою			1,40	139,64	39,64	1,11	110,92	10,92	0,63	62,53	-37,47	1,18	118,22	18,22	1,15	114,50	14,50
Ламотригін	N03A X09	ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 50 мг, №30	1,02	101,56	1,56	1,04	104,29	4,29	1,03	103,10	3,10	0,61	61,21	-38,79	0,67	66,84	-33,16
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 100 мг, №30	1,14	113,51	13,51	0,51	50,73	-49,27	0,83	82,62	-17,38	1,28	128,23	28,23	0,61	61,01	-38,99
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 25 мг, №30	0,73	72,71	-27,29	0,75	75,29	-24,71	0,81	80,77	-19,23	0,98	97,83	-2,17	0,43	43,26	-56,74
		ЛАМІКТАЛ™, ГлаксоСмітКляйн Фармасьютикалз С.А. (Польща), таблетки жувальні 5 мг, №30	0,79	79,20	-20,80	0,40	40,44	-59,56	1,06	105,86	5,86	0,72	72,02	-27,98	0,24	24,42	-75,58
		ЛАМОТРИКС, Медокемі Лімітед (Кіпр), таблетки 100 мг №30				1,99	198,79	98,79	1,35	134,87	34,87	0,54	54,17	-45,83			

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		РІДЖИНОЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан), таблетки 50 мг №30	0,01	0,83	-99,17	2,08	208,48	108,48	1,35	134,53	34,53	0,37	37,21	-62,79	0,01	0,86	-99,14
		РІДЖИНОЛ, Хімфарм АО (Республіка Казахстан) таблетки 25 мг №30	0,01	0,75	-99,25	0,11	11,11	-88,89	18,60	1860,18	1760,18	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 100 мг №30	0,11	10,95	-89,05	0,01	1,12	-98,88	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 100 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 50 мг №30	0,00	0,35	-99,65	0,52	51,85	-48,15	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОЛЕП, Гедеон Ріхтер ОАО (Угорщина), таблетки 25 мг №30	0,22	22,46	-77,54	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 25 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛАМОТРИДЖИН, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОО (Республіка Казахстан), таблетки 50 мг №30	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
Разом за групою			0,92	91,68	-8,32	0,76	75,76	-24,24	0,94	94,27	-5,73	0,83	82,83	-17,17	0,54	54,24	-45,76
Топірамат	N03A X11	ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 25 мг у флаконі, №60	1,05	104,65	4,65	0,12	12,17	-87,83	0,13	12,93	-87,07	1,38	137,89	37,89	0,02	2,27	-97,73
		ТОПАМАКС®, Янссен-Сілаг С.п.А. (Італія), капсули 50 мг у флаконі, №60	1,14	113,67	13,67	0,03	2,79	-97,21	0,34	33,54	-66,46	0,77	77,30	-22,70	0,01	0,82	-99,18
		ТОПРОЛ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 25 мг №50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ТОПРОЛ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболонкою 50 мг №50	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
Разом за групою			1,10	109,50	9,50	0,06	6,25	-93,75	0,19	18,75	-81,25	1,07	107,28	7,28	0,01	1,38	-98,62
Габа-пентин	N03A X12	ТЕБАНТИН®, ВАТ "Гедеон Ріхтер" (Угорщина), капсули 300 мг, блістер №50	0,73	73,26	-26,74	1,00	100,07	0,07	1,01	101,01	1,01	0,87	87,37	-12,63	0,65	64,70	-35,30
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 300мг, №50	2,14	213,82	113,82	1,22	122,18	22,18	0,97	97,38	-2,62	0,92	91,97	-8,03	2,34	233,99	133,99
		НЬЮРОПЕНТИН®, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПБТ ЛТД (Індія) капсули тверді по 300 мг, блістер №30	7,27	726,65	626,65	1,16	115,62	15,62	1,11	111,33	11,33	0,91	91,47	-8,53	8,56	855,60	755,60

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		ГАБАГАМА® 400, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 400мг, №20	2,97	297,22	197,22	0,41	41,28	-58,72	0,68	67,50	-32,50	2,30	229,57	129,57	1,90	190,13	90,13
		ГАБАГАМА® 300, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 300мг, №20	1,53	153,40	53,40	1,75	175,33	75,33	0,89	89,03	-10,97	0,40	40,08	-59,92	0,96	95,97	-4,03
		ГАБАГАМА® 400, Вьорваг Фарма ГмбХ і Ко. КГ (Німеччина), капсули 400мг, №50	0,01	1,12	-98,88	92,39	9239,09	9139,09	0,53	53,34	-46,66	0,22	21,78	-78,22	0,12	12,02	-87,98
Разом за групою			0,92	92,48	-7,52	1,12	111,76	11,76	0,96	95,94	-4,06	0,85	84,51	-15,49	0,84	83,80	-16,20
Леветира-цетам	N03A X14	КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таб-летки, вкриті оболонкою, по 500 мг, блістер, №30	1,06	105,86	5,86	1,06	106,14	6,14	1,20	119,59	19,59	1,22	121,56	21,56	1,63	163,35	63,35
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таб-летки, вкриті оболонкою, по 1000 мг, блістер, №30	0,46	46,43	-53,57	1,27	126,73	26,73	1,85	184,84	84,84	1,21	121,40	21,40	1,32	132,04	32,04
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), таб-летки, вкриті оболонкою, по 250 мг, блістер, №30	0,56	56,17	-43,83	2,48	248,44	148,44	0,75	75,14	-24,86	1,01	101,05	1,05	1,06	105,94	5,94
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Рес-публіка Казахстан), таблетки вкриті оболон-кою, 1000 мг №50	2,31	231,33	131,33	1,66	165,81	65,81	0,34	34,07	-65,93	0,71	71,35	-28,65	0,93	93,25	-6,75
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Рес-публіка Казахстан), таблетки вкриті оболон-кою, 250 мг №50	0,99	98,53	-1,47	0,71	70,63	-29,37	1,17	117,49	17,49	0,87	86,59	-13,41	0,71	70,80	-29,20
		КЕППРА®, ЮСБ Фарма С.А. (Бельгія), роз-чин оральний, 100 мг/мл по 300 мл у флаконі з мірним пластиковим шприцом, №1	2,64	263,85	163,85	0,37	36,97	-63,03	0,09	9,30	-90,70	0,12	12,06	-87,94	0,01	1,09	-98,91
		ЕПКС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Рес-публіка Казахстан), таблетки вкриті оболон-кою, 500 мг №50	1,34	134,30	34,30	0,99	98,68	-1,32	1,01	101,04	1,04	0,00	0,03	-99,97	0,00	0,05	-99,95
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ-ТЕВА, Тева (Ізраїль), таблетки, вкриті оболонкою, 500 мг №50	-	-	-	0,94	93,88	-6,12	0,23	23,08	-76,92	0,00	0,00	-100,00	-	-	-
		ЛЕВІПЛІ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболон-кою, 500 мг №30	0,31	30,81	-69,19	0,69	68,86	-31,14	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		ЛЕВЕТИРАЦЕТАМ-ТЕВА, Тева (Ізраїль), таблетки, вкриті оболонкою, 250 мг №30	-	-	-	0,15	14,89	-85,11	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
		ЛЕВІПЛІ, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд (Індія), таблетки вкриті плівковою оболон-кою, 1000 мг №30	0,96	96,29	-3,71	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		Разом за групою			0,83	82,98	-17,02	1,23	122,90	22,90	1,11	110,62	10,62	1,10	109,66	9,66	1,24

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Прегабалін	N03A X16	ЛПРИКА, Пфайзер Менюфектуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 150 мг, блістер, №56	0,79	79,26	-20,74	0,76	75,63	-24,37	0,84	84,36	-15,64	1,21	121,16	21,16	0,61	61,27	-38,73
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг блістер, №56	2,08	207,79	107,79	1,86	185,93	85,93	1,74	173,69	73,69	0,44	44,02	-55,98	2,95	295,39	195,39
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 150 мг №56	3,55	354,88	254,88	1,00	99,93	-0,07	1,16	115,85	15,85	0,91	91,02	-8,98	3,74	373,95	273,95
		ПРЕГАБІН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули по 150 мг №30	-	-	-	-	-	-	91,87	9,89	9064	2,33	232,84	132,84	-	-	-
		ПРЕГАБІН, АТ "Асіно Фарма" (Швейцарія), капсули 75 мг №30	-	-	-	-	-	-	241,52	24,88	24,88	2,48	247,62	147,62	-	-	-
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфектуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг блістер, №56	0,76	75,91	-24,09	0,75	74,67	-25,33	0,83	82,81	-17,19	1,13	113,10	13,10	0,53	53,09	-46,91
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №56	1,23	122,54	22,54	2,10	209,92	109,92	1,36	135,97	35,97	0,58	57,86	-42,14	2,02	202,39	102,39
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 75 мг №56	2,15	215,20	115,20	2,65	264,91	164,91	1,21	120,94	20,94	0,67	67,16	-32,84	4,63	463,04	363,04
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 150 мг блістер, №14	4,73	472,82	372,82	1,84	184,07	84,07	1,04	104,04	4,04	0,66	66,02	-33,98	5,98	597,72	497,72
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 150 мг, блістер, №56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ПРЕГАБАЛІН-РІХТЕР, Гедеон Ріхтер (Угорщина), капсули 75 мг блістер, №14	2,09	209,04	109,04	1,79	178,50	78,50	1,65	165,25	65,25	0,63	62,89	-37,11	3,88	387,79	287,79
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ЛПРИКА, Пфайзер Менюфектуринг Дойчленд ГмбХ (Німеччина), капсули по 75 мг, блістер, №14	1,25	125,15	25,15	0,73	72,61	-27,39	0,60	60,35	-39,65	1,08	108,07	8,07	0,59	59,27	-40,73
		МАКСГАЛІН 150, Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд. (Індія), капсули по 150 мг у стріпах, №30	3,33	333,02	233,02	0,43	43,23	-56,77	1,12	112,25	12,25	0,92	91,65	-8,35	1,48	148,09	48,09
		ГАБАЛІР, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 150 мг №20							7,50	750,41	650,41	1,21	120,62	20,62			
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Республіка Казахстан), капсули 75 мг №14	0,89	88,67	-11,33	2,03	202,55	102,55	1,14	113,91	13,91	0,51	51,15	-48,85	1,05	104,65	4,65
		ГАБАЛІР, ПАТ "Київмедпрепарат" (Україна), капсули по 75 мг №20							5,31	531,37	431,37	1,31	131,30	31,30			
		ЗОНІК, КУСУМ ХЕЛТХКЕР ПВТ ЛТД (Індія), капсули тверді по 75 мг, блістер, №14															

Продовження дод. Д

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		МАКСГАЛІН 75, Сан Фармасьютикал Інда- стріз Лтд. (Індія), капсули по 75 мг у стрипах, №30	2,87	287,13	187,13	0,14	14,15	-85,85	2,75	274,66	174,66	0,70	69,98	-30,02	0,78	78,11	-21,89
		НЕЙРОФІТ, "Адамед Фарма" (Польща), кап- сули 150 мг №56	-	-	-	-	-	-	2,64	264,37	164,37	1,30	130,02	30,02	-	-	-
		НЕЙРОФІТ, "Адамед Фарма" (Польща), кап- сули 75 мг №56	-	-	-	-	-	-	3,47	346,55	246,55	0,90	89,72	-10,28	-	-	-
		ПРЕГАСЕЙФ, МСН Лабораторієз Прайвет Лімітед (Індія), капсули 150 мг №30	173,30	17330,41	17230,41	0,81	80,94	-19,06	4,20	419,54	319,54	0,15	14,83	-85,17	87,27	8727,40	8627,40
		ПРЕГАСЕЙФ, МСН Лабораторієз Прайвет Лімітед (Індія), капсули 75 мг №30	46,10	4609,66	4509,66	1,01	100,62	0,62	2,11	211,43	111,43	0,27	27,19	-72,81	26,66	2666,28	2566,28
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Рес- публіка Казахстан), капсули 300 мг №56	0,04	3,87	-96,13	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
		АЛІС, Абді Ібрахім Глобал Фарм ТОВ (Рес- публіка Казахстан), капсули 25 мг №56	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-100,00
Разом за групою			1,17	116,88	16,88	1,11	110,63	10,63	1,34	133,97	33,97	0,87	86,91	-13,09	1,51	150,55	50,55
РАЗОМ за всіма групами			1,06	105,50	5,50	0,82	81,56	-18,44	0,96	96,45	-3,55	0,96	95,96	-4,04			

Додаток Е

Результати фармакоекономічних досліджень застосування ПЕП

для лікування епілепсії методом «мінімізації витрат»

Торгівельна назва	Фірма-виробник	Форма випуску	Витрати на лікування			
			Вартість лікування 1 міс., грн		Вартість лікування 1 рік, грн	
			грн	дол. США	грн	дол. США
1	2	3	4	5	6	7
<i>N03AB02 Фенітоїн (Phenytoin)</i>						
Дифенін®	АТ «Київський вітамінний завод»	табл. 117 мг блістер, в пачці №60	149,40	4,09	54531,00	1491,14
<i>N03AF01 Карбамазепін (Carbamazepine)</i>						
Зептол	Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд	табл. 200 мг стрип №100	225,15	6,16	2739,33	74,91
Карбалекс 300 мг	Г.Л.Фарма ГмбХ.	табл. пролонг. дії 300 мг №100	460,00	12,58	5596,67	153,04
Карбалекс 600 мг	Г.Л.Фарма ГмбХ.	табл. пролонг. дії 600 мг №100	362,50	9,91	4410,42	120,60
Карбамазепін	ПрАТ «Технолог»	табл. 200 мг блістер №50	284,67	7,78	3463,49	94,71
Карбамазепін 200 мг	ПрАТ «Технолог»	табл. 200 мг блістер №20	321,68	8,80	3913,71	107,02
Карбамазепін- Астрафарм	ТОВ Астрафарм	табл. 200 мг блістер №20	630,00	17,23	7665,00	209,60
Карбамазепін- Астрафарм	ТОВ Астрафарм	табл. 200 мг блістер №50	258,00	7,05	3139,00	85,84
Карбамазепін- Дарниця	ФФ ПрАТ Дарниця	табл. 200 мг контурн. чарунк. уп. №50	242,94	6,64	2955,77	80,82
Карбамазепін- Дарниця	ФФ ПрАТ Дарниця	табл. 200 мг контурн. чарунк. уп. №20	292,35	7,99	3556,93	97,26
Карбамазепін- Здоров'я	ФК ТОВ Здоров'я	табл. 200 мг блістер №20	230,03	6,29	2798,64	76,53
Карбамазепін- Здоров'я Форте	ФК ТОВ Здоров'я	табл. 400 мг блістер №50	192,00	5,25	2336,00	63,88

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Карбамазепін	ТОВ Асіно Україна	табл. 200 мг №50	285,00	7,79	3467,50	94,82
Карбамазепін	ТОВ Асіно Україна	табл. 200 мг №20	307,50	8,41	3741,25	102,30
Мезакар®	ТОВ «Кусум фарм»	табл. 200 мг блістер №50	147,00	4,02	1788,50	48,91
Мезакар®	ТОВ «Кусум фарм»	сусп. орал. 100 мг/5 мл фл. 100 мл, з мірн. стаканчиком №1	615,00	16,82	7482,50	204,61
Мезакар® SR	ТОВ «Кусум фарм»	табл. пролонг. дії 400 мг блістер №50	240,00	6,56	2920,00	79,85
Тегретол®	Новартіс Фарма	табл. 200 мг №50	323,64	8,85	3937,62	107,67
<i>Кислота вальпроєва (Valproic acid) N03AG01</i>						
Вальпроком 300 Хроно	ТОВ «Фарма Старт»	табл. пролонг. в/плівк. обол. 300 мг блістер, в пачці №100	742,50	20,30	9033,75	247,03
Вальпроком 300 Хроно	ТОВ «Фарма Старт»	табл. пролонг. в/плівк. обол. 300 мг блістер, в пачці №30	760,00	20,78	9246,67	252,85
Вальпроком 500 Хроно	ТОВ «Фарма Старт»	табл. пролонг. в/плівк. обол. 500 мг блістер, в пачці №30	1146,00	31,34	13943,00	381,27
Вальпроком 500 Хроно	ТОВ «Фарма Старт»	табл. пролонг. в/плівк. обол. 500 мг блістер, в пачці №60	1033,50	28,26	12574,25	343,84
Вінітел®	ТОВ «КУСУМ ФАРМ»	сироп 200 мг/5 мл фл. 200 мл, з шприцом-дозатором 5 мл №1	646,88	17,69	7870,31	215,21
Депакін Хроно®	Санофі-Авентіс	табл. пролонг. дії, в/о 300 мг контейнер №100	2480,10	67,82	30174,55	825,12
Депакін Хроно®	Санофі-Авентіс	табл. пролонг. дії, в/о 500 мг контейнер №30	1323,75	36,20	16105,63	440,41
Депакін®	Санофі-Авентіс	сироп фл. 150 мл №1	716,70	19,60	8719,85	238,44
Депакін® Ентерік	Санофі-Авентіс	табл. в/о кишково-розч. 300 мг блістер №100	689,34	18,85	8386,97	229,34
Енкорат Хроно	Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд.	табл. пролонг. дії, в/о 200 мг стрип №30	989,78	27,07	12042,26	329,29

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Енкорат Хроно	Сан Фармасьютікал Індастріз ЛТД.	табл. пролонг. дії, в/о 300 мг стрип №30	648,95	17,75	7895,56	215,90
Енкорат Хроно	Сан Фармасьютікал Індастріз ЛТД.	табл. пролонг. дії, в/о 500 мг стрип №30	521,28	14,25	6342,24	173,43
<i>Ламотриджин (Lamotrigine) N03AX09</i>						
Епілептал®	ОАО «Фармак»	табл. 25 мг блістер №30	720,00	19,69	8760,00	239,54
Епілептал®	ОАО «Фармак»	табл. 50 мг блістер №30	690,00	18,87	8395,00	229,56
Епілептал®	ОАО «Фармак»	табл. 100 мг блістер №30	600,00	16,41	7300,00	199,62
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	табл. 50 мг блістер, із сист. зах. від дітей №30	1742,10	47,64	21195,55	579,59
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	табл. 25 мг блістер, із сист. зах. від дітей №30	2172,00	59,39	26426,00	722,61
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	табл. 100 мг блістер, із сист. зах. від дітей №30	1458,00	39,87	17739,00	485,07
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	таблетки, що диспергуються 50 мг блістер №28	1677,86	45,88	20413,93	558,22
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	табл., що диспергуються 100 мг блістер №28	1302,36	35,61	15845,43	433,29
Ламіктал	ГлаксоСмітКляйн Експорт	табл., що диспергуються 5 мг фл. №30	3600,00	98,44	43800,00	1197,70
Ламітор	Торрент Фармасьютікалс ЛТД	табл. 50 мг №30	614,34	16,80	7474,47	204,39
Ламітор	Торрент Фармасьютікалс ЛТД	табл. 100 мг №30	624,00	17,06	7592,00	207,60
Ламітрил	Фармасайнс	табл. 25 мг фл. №30	2760,12	75,47	33581,46	918,28
Ламітрил	Фармасайнс	табл. 100 мг фл. №60	1381,74	37,78	16811,17	459,70
Ламітрил	Фармасайнс	табл. 150 мг фл. №60	1001,97	27,40	12190,64	333,35
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 100 мг блістер №30	580,74	15,88	7065,67	193,21
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 100 мг блістер №60	580,76	15,88	7065,85	193,21
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 25 мг блістер №30	576,00	15,75	7008,00	191,63

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 25 мг блістер №60	588,00	16,08	7154,00	195,62
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 50 мг блістер №30	580,68	15,88	7064,94	193,19
Ламотрин	ТОВ «Фарма Старт»	табл. 25 мг блістер №60	1161,48	31,76	14131,34	386,42
Ламотрин®	ТОВ «Фарма Старт»	табл, що диспергуються 25 мг блістер, в пачці №30	753,84	20,61	9171,72	250,80
Ламотрин®	ТОВ «Фарма Старт»	табл, що диспергуються 50 мг блістер, в пачці №30	723,66	19,79	8804,53	240,76
Ламотрин®	ТОВ «Фарма Старт»	табл, що диспергуються 100 мг блістер, в пачці №30	818,34	22,38	9956,47	272,26
Ланістор	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	табл. 25 мг блістер №60	540,00	14,77	6570,00	179,66
Ланістор	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	табл. 50 мг блістер №60	480,00	13,13	5840,00	159,69
Ланістор	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	табл. 100 мг блістер №60	432,00	11,81	5256,00	143,72
<i>Топірамат (Topiramate) N03AX11</i>						
Топамакс®	Віа С.Янссен	капс. 25 мг фл. №28	3580,84	97,92	43566,92	1191,33
Топамакс®	Віа С.Янссен	капс. 50 мг фл. №28	2757,47	75,40	33549,24	917,40
Топілепсин	ФК ТОВ Здоров'я	табл. в/плівк. обол. 100 мг блістер №30	1171,95	32,05	14258,73	389,90
Топілепсин	ФК ТОВ Здоров'я	табл. в/плівк. обол. 25 мг блістер №30	1416,96	38,75	17239,68	471,42
Топілепсин	ФК ТОВ Здоров'я	табл. в/плівк. обол. 50 мг блістер №30	1134,96	31,04	13808,68	377,60
Топірамін	Фармасайнс	табл. в/о 25 мг фл. №60	2413,50	66,00	29364,25	802,96
Топірамін	Фармасайнс	табл. в/о 100 мг фл. №100	1151,96	31,50	14015,56	383,25
Топіромакс	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 100 мг блістер №30	1297,44	35,48	15785,52	431,65
Топіромакс	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 25 мг блістер №30	2802,48	76,63	34096,84	932,37

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
<i>Габапентин (Gabapentin) N03AX12</i>						
Габалепт	Мікро Лабс	капс. желат. тверд. 300 мг блістер №30	804,00	21,99	9782,00	267,49
Габантин 300	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 300 мг блістер №30	1240,14	33,91	15088,37	412,59
Габантин 300	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 300 мг блістер №60	1124,61	30,75	13682,76	374,15
Епігаба	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 300 мг блістер №20	1512,00	41,35	18396,00	503,04
Епігаба	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 300 мг блістер №100	1134,52	31,02	13803,35	377,45
Медітан	ОАО «Фармак»	капс. 300 мг блістер, в пачці №30	1152,00	31,50	14016,00	383,26
Нейралгін	Фармасайнс	капс. 100 мг блістер №30	2896,20	79,20	35237,10	963,55
Нейралгін	Фармасайнс	капс. 100 мг блістер №100	2604,58	71,22	31689,08	866,53
Нейралгін	Фармасайнс	капс. 300 мг блістер №30	1044,36	28,56	12706,38	347,45
Нейралгін	Фармасайнс	капс. 300 мг блістер №100	756,95	20,70	9209,61	251,84
Ньюропентин®	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 300 мг блістер №100	1004,67	27,47	12223,49	334,25
<i>Прегабалін (Pregabalin) N03AX16</i>						
Габана®	ОАО Київмедпрепарат	капс. 150 мг блістер у пачці №20	735,00	20,10	8942,50	244,53
Габана®	ОАО Київмедпрепарат	капс. 75 мг блістер у пачці №20	1212,00	33,14	14746,00	403,23
Габана®	ОАО Київмедпрепарат	капс. 300 мг блістер у пачці №20	555,00	15,18	6752,50	184,65
Галара	Уорлд Медичин	капс. тверд. 75 мг блістер №14	1634,31	44,69	19884,16	543,73
Галара	Уорлд Медичин	капс. тверд. 150 мг блістер №14	878,74	24,03	10691,37	292,35
Екзиста	Адамед Фарма	капс. тверд. 75 мг блістер №28	910,54	24,90	11078,27	302,93
Екзиста	Адамед Фарма	капс. тверд. 75 мг блістер №56	883,91	24,17	10754,20	294,07
Екзиста	Адамед Фарма	капс. тверд. 150 мг блістер №28	543,04	14,85	6607,02	180,67
Екзиста	Адамед Фарма	капс. тверд. 150 мг блістер №56	2820,99	77,14	34321,99	938,53
Зонік	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 150 мг блістер №14	485,79	13,28	5910,39	161,62
Зонік	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 150 мг блістер №28	642,32	17,56	7814,91	213,70
Зонік	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 25 мг блістер №28	1009,03	27,59	12276,51	335,70
Зонік	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 50 мг блістер №28	911,25	24,92	11086,88	303,17
Лігато®	Медокемі	капс. тверд. 75 мг блістер №21	1231,89	33,69	14987,94	409,84
Лігато®	Медокемі	капс. тверд. 150 мг блістер №21	839,91	22,97	10218,96	279,44

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Лінефор	Польфарма	капс. тверд. 75 мг блістер №56	1352,51	36,98	16455,50	449,97
Лінефор	Польфарма	капс. тверд. 150 мг блістер №56	895,67	24,49	10897,34	297,99
Лінефор	Польфарма	капс. тверд. 300 мг блістер №56	559,69	15,30	6809,60	186,21
Лірика	Upjohn US 1 LLS	капс. 75 мг блістер №14	1431,43	39,14	17415,71	476,23
Лірика	Upjohn US 1 LLS	капс. 150 мг блістер №14	958,33	26,21	11659,66	318,83
Лірика	Upjohn US 1 LLS	капс. 150 мг блістер №56	773,82	21,16	9414,78	257,45
Лірика	Upjohn US 1 LLS	капс. 300 мг блістер №21	513,19	14,03	6243,76	170,73
Неогабін 150	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 150 мг блістер №30	776,74	21,24	9450,34	258,42
Неогабін 150	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 150 мг блістер №60	792,33	21,67	9640,02	263,60
Неогабін 150	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 150 мг блістер №10	713,10	19,50	8676,05	237,25
Неогабін 75	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 75 мг блістер №60	1243,00	33,99	15123,17	413,54
Неогабін 75	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 75 мг блістер №10	1139,64	31,16	13865,62	379,15
Неогабін 75	ТОВ «Фарма Старт»	капс. 75 мг блістер №30	1272,08	34,78	15476,97	423,22
Огранія®	ОАО «Фармак»	капс. 300 мг блістер №30	605,35	16,55	7365,09	201,40
Огранія®	ОАО «Фармак»	капс. 75 мг блістер №30	600,00	16,41	7300,00	199,62
Огранія®	ОАО «Фармак»	капс. 150 мг блістер №30	730,00	19,96	8881,67	242,87
Пагамакс	Нобель	капс. 75 мг блістер №14	1333,71	36,47	16226,86	443,72
Пагамакс	Нобель	капс. 150 мг блістер №14	991,50	27,11	12063,25	329,87
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 75 мг контурн. чарунк. уп. №14	1501,71	41,06	18270,86	499,61
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 75 мг контурн. чарунк. уп. №21	1457,43	39,85	17732,05	484,88
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 150 мг контурн. чарунк. уп. №14	985,80	26,96	11993,90	327,97
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 150 мг контурн. чарунк. уп. №21	936,60	25,61	11395,30	311,60
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 300 мг контурн. чарунк. уп. №14	722,51	19,76	8790,50	240,37
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	капс. 300 мг контурн. чарунк. уп. №21	658,69	18,01	8014,01	219,14

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Прегабалін-Дарниця	ФФ ПрАТ «Дарниця»	р-н орал. 20 мг/мл флакон із адаптером 200 мл, з дозуюч. шприцом №1	571,20	15,62	6949,60	190,04
Прегабалін-ЗН	ФК ТОВ Здоров'я	р-н орал. 20 мг/мл фл. 100 мл, з дозуючим пристроєм №1	713,40	19,51	8679,70	237,34
Прегабалін-ЗН	ФК ТОВ Здоров'я	р-н орал. 20 мг/мл фл. 200 мл, з дозуючим пристроєм №1	571,20	15,62	6949,60	190,04
Прегадол	ПАТ ХФЗ «Борщагівський»	капс. 150 мг білістер у пачці №30	694,00	18,98	8443,67	230,89
Прегадол	ПАТ ХФЗ «Борщагівський»	капс. 75 мг білістер у пачці №30	944,00	25,81	11485,33	314,06
Прегадол	ПАТ ХФЗ «Борщагівський»	капс. 300 мг білістер у пачці №30	598,50	16,37	7281,75	199,12
Прегаліка	Містрал Кепітал Менеджмент	капс. тверд. 150 мг білістер №20	690,00	18,87	8395,00	229,56
Прегаліка	Містрал Кепітал Менеджмент	капс. тверд. 300 мг білістер №20	555,00	15,18	6752,50	184,65
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 75 мг білістер №14	1680,00	45,94	20440,00	558,93
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 75 мг білістер №21	1440,00	39,38	17520,00	479,08
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 150 мг білістер №14	1080,00	29,53	13140,00	359,31
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 150 мг білістер №21	1000,00	27,34	12166,67	332,70
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 300 мг білістер №14	750,00	20,51	9125,00	249,52
Прегалон	ПрАТ «Технолог»	капс. тверд. 300 мг білістер №21	660,00	18,05	8030,00	219,58
Торгабалін 150	Торрент	капс. тверд. 150 мг білістер №30	604,00	16,52	7348,67	200,95
Торгабалін 75	Торрент	капс. тверд. 75 мг білістер №30	880,00	24,06	10706,67	292,77
<i>Леветирацетам (Levetiracetam) N03AX14</i>						
Десейз®	ФФ ПрАТ Дарниця	табл. в/плівк. обол. 1000 мг білістер №30	1176,60	32,17	14315,30	391,45
Десейз®	ФФ ПрАТ Дарниця	табл. в/плівк. обол. 250 мг білістер №30	1661,10	45,42	20210,05	552,64
Десейз®	ФФ ПрАТ Дарниця	табл. в/плівк. обол. 500 мг білістер №30	1448,40	39,61	17622,20	481,88
Крампапіка	Містрал Кепітал Менеджмент	табл. в/плівк. обол. 500 мг білістер №30	1225,95	33,52	14915,73	407,87

Продовження дод. Е

1	2	3	4	5	6	7
Левеніум	Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд.	табл. в/плівк. обол. 500 мг блістер №50	520,38	14,23	6331,29	173,13
Левеніум	Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд.	табл. в/плівк. обол. 750 мг блістер №50	417,43	11,41	5078,76	138,88
Левеніум	Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд.	табл. в/плівк. обол. 1000 мг блістер №50	405,45	11,09	4932,98	134,89
Левеніум	Сан Фармасьютікал Індастріз Лтд.	табл. в/плівк. обол. 250 мг блістер №50	481,10	13,16	5853,43	160,06
Левіцитам	ТОВ «Фарма Старт»	р-н орал. 100 мг/мл фл. 300 мл, з мірним шприцем №1	1023,90	28,00	12457,45	340,65
Левіцитам 250	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 250 мг блістер №30	1734,72	47,44	21105,76	577,13
Левіцитам 250	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 250 мг блістер №60	1600,02	43,75	19466,91	532,32
Левіцитам 500	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 500 мг блістер №30	1600,02	43,75	19466,91	532,32
Левіцитам 500	ТОВ «Фарма Старт»	табл. в/плівк. обол. 500 мг блістер №60	1420,64	38,85	17284,39	472,64
Логуфен®	Кусум Хелтхкер	табл. в/плівк. обол. 250 мг блістер №60	1209,90	33,08	14720,45	402,53
Логуфен®	Кусум Хелтхкер	табл. в/плівк. обол. 500 мг блістер №60	1232,85	33,71	14999,68	410,16
Логуфен®	Кусум Хелтхкер	р-н орал. 100 мг/мл фл. зі шприц-дозатором 200 мл №1	1763,70	48,23	21458,35	586,77
<i>Зонісамід (Zonisamidum) N03 AX15</i>						
Зоресан®	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 25 мг блістер №30	196,40	5,37	19116,27	522,73
Зоресан®	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 50 мг блістер №30	267,20	7,31	13003,73	355,58
Зоресан®	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд	капс. тверд. 100 мг блістер №30	389,10	10,64	9468,10	258,90

Примітка. *- перерахунок здійснювався згідно з курсом Нацбанку станом на 1.09.2022 р. 1 дол. США = 36,57 грн.

Список публікацій здобувача

1. Волкова А. В., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Терещенко Л. В., Зайцева Ю. Л. Дослідження показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2019. Т. 5, № 4. С. 14-22. (Особистий внесок – аналіз показників захворюваності населення на епілепсію в Україні на державному та регіональному рівнях, написання та підготовка статті до друку).
2. Volkova A. V., Korzh I. V., Olieinikova N. V., Zaytseva Yu. L., Tereshchenko L. V. Comparative analysis of approaches to pharmacotherapy for the treatment of epilepsy in Ukraine and the United Kingdom. *Фармацевтичний часопис*. 2019. № 4 (52). С. 81-85. (Особистий внесок – проведення порівняльного аналізу підходів до фармакотерапії лікування епілепсії в Україні та Великобританії, написання та підготовка статті до друку).
3. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Зайцева Ю. Л. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2020. Т. 6, № 2. С. 27-36. (Особистий внесок – аналіз централізованих закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).
4. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Сурікова І. О., Афанасенко О. В. Результати клініко-економічного аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Фармацевтичний журнал*. 2022. Т. 77, № 3. С. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.32352/0367-3057.3.22.04> (Особистий внесок – клініко-економічний аналіз фармакотерапії хворих на епілепсію, написання та підготовка статті до друку).
5. Korzh I., Olieinikova N., Beketova M., Kubarieva I., Korobova Y., Sevriukov O., Afanasenko O. Comparative analysis of drug consumption for the treatment of epilepsy in Ukraine, Kazakhstan and Belarus. *ScienceRise: Pharmaceutical Science*. 2022. № 2 (36). P. 26–36. DOI: 10.15587/2519-4852.2022.255840 (Scopus). (Особистий внесок – проведення порівняльного аналізу особливостей і тенденцій споживання населенням протиепілептичних препаратів на фармацевтичних ринках України та Казахстану).

6. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. Метод. рек. Харків, 2022. 39 с. (Особистий внесок – проведення досліджень, оформлення методичних рекомендацій).
7. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Дослідження нормативно-правової бази щодо оптимізації надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XI наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 24 трав. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 53-55.
8. Korzh Ju. V., Oleynikova N. V. Research incidence and prevalence of patients with epilepsy in the world and in Ukraine. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 25-26 квіт. 2019 р. Харків : НФаУ, 2019. С. 149-150.
9. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Порівняльний аналіз підходів до фармакотерапії епілепсії в Україні та у Великій Британії. *Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12-13 берез. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. Т. 2. С. 323-324.
10. Kulaieva O. Ye., Oleinikova N. V., Korzh I. V. Study of indicators of morbidity of population on epilepsy in Ukraine. *Topical issues of new medicines development* : матеріали XXVII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів, м. Харків, 8-10 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 320-321.
11. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Кулаєва О. Є. Результати АВС-аналізу публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 23-24 квіт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 306-308.
12. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз публічних закупівель лікарських засобів для лікування хворих на епілепсію. *Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р. Харків : НФаУ, 2020. С. 79.

13. Korzh I. V., Olieinikova N. V., Samchenko L. V. Comparative analysis of physical availability indicators of medicines for treatment of patients with epilepsy. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку* : матеріали XIII наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 21 трав. 2021 р. Харків : НФаУ, 2021. С. 42-43.

14. Коробова Є. С., Корж Ю. В., Олейнікова Н. В. Аналіз споживання лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 136-137.

15. Сурікова І. О., Корж Ю. В., Решетнікова Т. Ю., Олейнікова Н. В. Статистичний аналіз медичних карток пацієнтів з епілепсією. *Сучасні аспекти створення лікарських засобів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., м. Харків, 1 лют. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 209.

16. Корж Ю., Олейнікова Н., Коробова Є., Терещенко Л. Маркетинговий аналіз ринку лікарських препаратів для лікування епілепсії в Україні. *Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів* : матеріали IX наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 22–23 верес. 2022 р. Тернопіль : ТНМУ, 2022. С. 222-223.

17. Корж Ю. В., Сурікова І. О., Олейнікова Н. В. Результати VEN-аналізу фармакотерапії хворих на епілепсію. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 81-82. Волкова А. В., Ко

18. Корж Ю. В., Олейнікова Н. В., Коробова Є. С. Аналіз нормативно-правового регулювання пільгового забезпечення лікарськими засобами хворих на епілепсію. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 76-78.

19. Олейнікова Н. В., Корж Ю. В., Коробова Є. С. Аналіз переліку лікарських засобів для лікування епілепсії згідно з Державним формуляром. *Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовт. 2022 р. Харків : НФаУ, 2022. С. 82-84.

Апробація результатів дисертації

Основні положення роботи викладено та обговорено на науково-практичних конференціях різного рівня:

1. Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку. XI наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 24 травня 2019 р. (публікація тез).
2. Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи. V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференція, м. Харків 25-26 квіт. 2019 р. (публікація тез).
3. Ліки – людині. Сучасні проблеми фармакотерапії і призначення лікарських засобів». IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12-13 березня 2020 року (публікація тез).
4. Topical issues of new medicines development. XXVII Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів, м. Харків, 8-10 квіт. 2020 р. (публікація тез).
5. Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференція, м. Харків, 23-24 квіт. 2020 р. (публікація тез).
6. Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації = Topical issues of clinical pharmacology and clinical pharmacy. Міжнар. наук.-практ. internet-конф., м. Харків, 22-23 жовт. 2020 р. (публікація тез).
7. Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку. XIII наук.-практ. INTERNET-конф., м. Харків, 21 травня 2021 р. (публікація тез).
8. Сучасні аспекти створення лікарських засобів. Міжнародна науково-практична дистанційна конференція м. Харків, 1 лютого 2022 р. (публікація тез).
9. Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів. IX наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Тернопіль, 22 – 23 вересня 2022 р. (публікація тез).
10. Протиепілептичні препарати: від дизайну молекули до клінічного застосування. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20-21 жовтня 2022 року. (публікація тез, доповідь).

Додаток К

Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО

про реєстрацію авторського права на твір

№ 116010

Науковий твір «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію: методичні рекомендації»

(вид, назва твору)

Автор(и) Корж Юлія Вікторівна, Олейнікова Наталія Вікторівна

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 19 січня 2023 р.

Директор
Державної організації
«Український національний
офіс інтелектуальної власності
та інновацій»

Олена ОРЛЮК

Додаток Л

Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного фармацевтичного
університету

доктор фарм. наук, професор
Інна ВЛАДИМИРОВА

«14» травня 2023р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

Назва пропозиції для впровадження: Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію».

Установа, її адреса, виконавці: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доцент Корж Ю.В., аспірант

Джерела інформації: Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію. Х: НФаУ, 2022. С. 39

Впроваджено: кафедрою соціальної фармації Національного фармацевтичного університету.

Ефективність впровадження: Результати наукових досліджень використані при формуванні методичного забезпечення організаційно-економічних дисциплін соціального спрямування для студентів за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація».

Використання розробки показало, що ефективність впровадження відповідає критеріям, які наведені у джерелах інформації.

Зауваження, пропозиції: немає.

Відповідальний за впровадження:

Завідувачка кафедри соціальної фармації
Національного фармацевтичного університету
к. фарм. н., доц.

Аліна ВОЛКОВА

«17» травня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор

з наукової роботи та інновацій

Національного медичного університету

імені О.О. Богомольця

доктор медичних наук, професор

Сергій ЗЕМІСКОВ

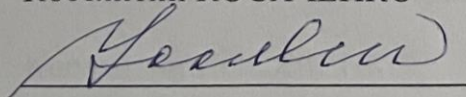
«15» 06 2023 р.**АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ**

1. **Назва пропозиції для впровадження:** *Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на мультирезистентний туберкульоз*
2. **Установа, її адреса, виконавці:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Романько Т.А.
3. **Джерела інформації:** Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на мультирезистентний туберкульоз : метод. рек. Х., 2020. – 28 с.
4. **Впроваджено:** кафедра організації та економіки фармації Національного медичного університету імені О.О. Богомольця протокол засідання кафедри № 19 від 10.05.2023р.
5. **Термін впровадження:** 2023 р.
6. **Ефективність впровадження:** Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні в навчальному процесі при викладанні тем лекцій та практичних занять.
7. **Зауваження, пропозиції:** немає.

Відповідальний за впровадження:

Завідувач кафедри організації
та економіки фармації,
професор, доктор фарм наук

Костянтин КОСЯЧЕНКО

«15» 06 2023 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Начальник Державної служби
з лікарських засобів та
контролю за наркотиками у
Харківській області
Олег ТЕРЕЩЕНКО

«27» червня 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

Назва пропозиції для впровадження: Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію».

Установа, її адреса, виконавці: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.

Джерела інформації: Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.

Впроваджено: Державною службою з лікарських засобів та контролю за наркотиками у Харківській області.

Термін впровадження: 2023 р.

Ефективність впровадження: Результати проведених досліджень можуть бути використані для підвищення рівня ефективності надання фармацевтичної допомоги на епілепсію на державному та регіональному рівні системи охорони здоров'я.

Зауваження, пропозиції: немає.

Відповідальний за впровадження: Заступник начальника відділу державного контролю у сфері обігу лікарських засобів, медичної продукції та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками у Харківській області

Марина ГРАБАР

«27» червня 2023 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ РІВНЕНЬЩИНИ»

61038, Україна, м. Харків, в'їзд Білостоцький, 3
п/р UA813071230000026008010810999 в ПАТ "БАНК ВОСТОК" м. Дніпро МФО 307123,
код ЄДРПОУ 43647210

Вих. № _____ від _____
на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор товариства з обмеженою
відповідальністю «ФАРМАЦІЯ
РІВНЕНЬЩИНИ»

І.П. Карташова

«02» *серпня*

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. **Назва пропозиції для впровадження:** Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. **Установа, її адреса, виконавці:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. **Джерела інформації:** Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. **Впроваджено:** Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ РІВНЕНЬЩИНИ»
5. **Термін впровадження:** 2023 р.
6. **Ефективність впровадження:** Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. **Зауваження, пропозиції:** немає

Відповідальний за впровадження: *Карташова І.П.*

«02» *серпня* 2023 р.

Директор
ТОВ «ФАРМАЦІЯ РІВНЕНЬЩИНИ»

КАРТАШОВА І.П.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ ХАРКІВЩИНИ»

61038, Україна, м. Харків, в'їзд Білостоцький, 3
п/р UA363071230000026002010812595 в ПАТ "БАНК ВОСТОК" м. Дніпро МФО 307123,
код ЄДРПОУ 43659011

Вих. № _____ від _____

на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор товариства з обмеженою
відповідальністю «ФАРМАЦІЯ
ХАРКІВЩИНИ»
А.П. Зинов'єва

«10» серпня 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. **Назва пропозиції для впровадження:** Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. **Установа, її адреса, виконавці:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. **Джерела інформації:** Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. — 39 с.
4. **Впроваджено:** Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ ХАРКІВЩИНИ»
5. **Термін впровадження:** 2023 р.
6. **Ефективність впровадження:** Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. **Зауваження, пропозиції:** немає

Відповідальний за впровадження: Зинов'єва А.П.

«10» серпня 2023 р.

Директор

ТОВ «ФАРМАЦІЯ ХАРКІВЩИНИ»

ЗІНОВ'ЄВА А.П.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ ПОЛТАВИ»

61038, Україна, м. Харків, в'їзд Білостоцький, 3
п/р UA773071230000026002010810984 в ПАТ "БАНК ВОСТОК" м. Дніпро МФО 307123,
код ЄДРПОУ 43648900

Вих. № _____ від _____
на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор товариства з обмеженою
відповідальністю «ФАРМАЦІЯ
ПОЛТАВИ»

О.Є. Герасимова

«16» серпня 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. Назва пропозиції для впровадження: Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. Установа, її адреса, виконавці: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. Джерела інформації: Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. Впроваджено: Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ ПОЛТАВИ»
5. Термін впровадження: 2023 р.
6. Ефективність впровадження: Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. Зауваження, пропозиції: немає

Відповідальний за впровадження: Герасимова О.Є..

«16» серпня 2023 р.

Директор

ТОВ «ФАРМАЦІЯ ПОЛТАВИ»

О.Є. Герасимова

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ КИЇВЩИНИ»

61038, Україна, м. Харків, в'їзд Білостоцький, 3
п/р UA633071230000026004010812720 в ПАТ "БАНК ВОСТОК" м. Дніпро МФО 307123,
код ЄДРПОУ 43648942

Вих. № _____ від _____
на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор товариства з обмеженою
відповідальністю «ФАРМАЦІЯ
КИЇВЩИНИ»

Людмила ОНАЦЬКА

«17» серпня 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. **Назва пропозиції для впровадження:** Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. **Установа, її адреса, виконавці:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. **Джерела інформації:** Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. **Впроваджено:** Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ КИЇВЩИНИ»
5. **Термін впровадження:** 2023 р.
6. **Ефективність впровадження:** Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. **Зауваження, пропозиції:** немає

Відповідальний за впровадження: Онацька Л.М.

«17» серпня 2023 р.

Директор
ТОВ «ФАРМАЦІЯ КИЇВЩИНИ» _____

ОНАЦЬКА Л.М.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ КИЄВА»

61038, Україна, м. Харків, в'їзд Білостоцький, 3
п/р UA193071230000026006010811989 в ПАТ "БАНК ВОСТОК" м. Дніпро МФО 307123,
код ЄДРПОУ 43648874

Вих. № _____ від _____
на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор товариства з обмеженою
відповідальністю «ФАРМАЦІЯ КИЄВА»
Людмила ОНАЦЬКА

«22» _____ 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. Назва пропозиції для впровадження: Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. Установа, її адреса, виконавці: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. Джерела інформації: Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. Впроваджено: Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМАЦІЯ КИЄВА»
5. Термін впровадження: 2023 р.
6. Ефективність впровадження: Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. Зауваження, пропозиції: немає

Відповідальний за впровадження: Онацька Л.М.

«22» _____ 2023 р.

Директор
ТОВ «ФАРМАЦІЯ КИЄВА» _____

ОНАЦЬКА Л.М.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Товариства з обмеженою
відповідальністю «ФК МАГНОЛІЯ»
Липенко Ірина Анатоліївна

« » _____ 2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. **Назва пропозиції для впровадження:** Методичні рекомендації за темою: *«Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»*
2. **Установа, її адреса, виконавці:** Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. **Джерела інформації:** Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. **Впроваджено:** Товариство з обмеженою відповідальністю «ФК МАГНОЛІЯ»
5. **Термін впровадження:** 2023 р.
6. **Ефективність впровадження:** Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. **Зауваження, пропозиції:** немає.

Відповідальний за впровадження:

« » _____ 20   р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ПФ «Лекта»

О. В. Суріков

«17» 10 2023р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. Назва пропозиції для впровадження: Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. Установа, її адреса, виконавці: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. Джерела інформації: Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. Впроваджено: мережею аптек ПФ «Лекта» (м. Богодухів, смт. Гути, смт. Краснокутськ Харківської області)
5. Термін впровадження: 2023 р.
6. Ефективність впровадження: Використання розробки показало, що результати наукових досліджень можуть бути використанні у практичній діяльності для вдосконалення підходів до надання фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію у правовому середовищі, організаційних питаннях та соціально-економічних відносинах між державою та пацієнтом.
7. Зауваження, пропозиції: немає.

Відповідальний за впровадження:

Завідувач аптекою №1 ПФ «Лекта»

Т.М. Сурікова

«17» жовтня 2023р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя,
доцент

О. В. Тарасенко

2023 р.

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

1. *Назва пропозиції для впровадження:* Методичні рекомендації за темою: «Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію»
2. *Установа, її адреса, виконавці:* Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації; 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53; к. фарм. наук, доц. Корж Ю.В., здобувач наукового ступеня кандидата наук (доктора PhD) Олейнікова Н.В.
3. *Джерела інформації:* Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію : метод. рек. Х., 2022. – 39 с.
4. *Впроваджено:* Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, кафедра хімії та фармації.
5. *Термін впровадження:* 2023 р.
6. *Ефективність впровадження:* використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі при викладанні освітніх компонент організаційно-управлінського напрямку дозволяє розширити знання здобувачів вищої освіти.
7. *Зауваження, пропозиції:* немає.

Відповідальний за впровадження:

професор кафедри хімії та фармації

Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя

д. фарм. н. Федченкова Ю. А.

«11» серпня 2023 р.